

עסקנות ציבורית

כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו הודיע
והכריז שכל מי ששייך אליו הרי הוא
בגדר של "עסקן ציבורי", היינו שצריך
לפעול בהפצת התורה והיהדות והפצת
המעיינות חוצה.

דבר זה אינו תלוי ברצונו ובבחירתו,
אלא נעשה מצד שייכותו לנשיא דורנו -
כלשון חז"ל "קרב לגבי דהינא ואידהן",
"אם נגעת במשוח שמן תהא גם כן
משוח בנגיעתו", כטבע השמן שמפעפע
בכל דבר, אפילו אם אין רצונו בכך או
שלא בידיעתו כו'.

ועל אחת כמה וכמה בנדון דידן -
שנשיא דורנו לא הסתיר הדבר בסוד,
אלא פירסמו בקול, ולא רק בקול רגיל,
אלא בקול רעש גדול - שכל אחד ואחד
בדורנו זה חייב לעסוק בהפצת התורה
והיהדות עד להפצת המעיינות חוצה,
היינו להפיץ המעיינות עצמם, לא רק
מי המעיין, אלא המעיין עצמו, שיתפשט
באופן של הפצה עד למקום ה"חוצה",
כמבואר בארוכה בשיחותיו וכן במאמריו.

ולכן, כל אלו שיש להם שייכות
לכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, חסידיו
ומקושריו, הן אלו שזכו לראותו פנים
אל פנים, והן אלו שלמדו תורתו, שבה
הכניס את עצמותו, בבחינת "אנא
נפשי כתבית יהבית" - מוטלת עליהם
החובה והזכות להתמסר לעסקנות
ציבורית, כלומר, למלא את שליחותו
של נשיא דורנו בהפצת התורה והיהדות
והמעיינות חוצה . . עד שבעולם כולו
יראו בגלוי - מראה באצבעו ואומר זה -
ש"ה' ימלוך לעולם ועד".

(משיחת יום ב' דחג השבועות תשמ"ח,
תורת מנחם התועדויות חלק ג עמוד 428)

עסקנות ציבורית

הוראות והדרכות הרבי והמזכירות
בכל תחומי הפעילות החב"דית

יוצא-לאור על-ידי
מערכת "ימי תמימים"

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים וארבע לבריאה
כפר חב"ד, ארץ הקודש

עסקנות ציבורית

יוצא-לאור על-ידי
מערכת "ימי תמימים"

עריכה:
הרב זושא וולף

גרפיקה:
u. designgraphic

הפצה ראשית:
הוצאת ספרים קה"ת

בניין 770

ת.ד. 3 כפר חב"ד • 60840

טלפון: 03-9606018 • פאקס 03-9606725

דואר אלקטרוני kehot@barak.net.il

ב"ה

פתח דבר

בשבח והודיה לה' יתברך, ועל פי בקשת רבים, הננו מוציאים לאור את הספר "עסקנות ציבורית - הוראות והדרכות הרבי והמזכירות בכל תחומי הפעילות החב"דית".

למעלה מארבעים שנה, מאז ייסוד ישיבת "תומכי תמימים" המרכזית בארץ הקודש ת"ו בשנת תש"ט ועד שנת תשנ"ב, התנהל קשר רצוף במכתבים ובשיחות טלפון, בין מזכירות כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו והנהלת הישיבה.

איגרות הקודש של הרבי והמזכירות אל הישיבה ורישומי הדברים שנאמרו בשיחות הטלפון, מהווים יחדיו אוצר בלום של אלפי עמודים העוסקים בכל ענפי העסקנות הציבורית החב"דית בארץ ישראל לאורך כל השנים הללו.

זאת, בעיקר בשל העובדה שמנהל הישיבה ומוסדותיה, העסקן החסידי הדגול ורב הפעלים, הרה"ח הרב אפרים וולף ע"ה, לא היה מופקד רק על ניהול הישיבה אלא כיהן במשך מרבית השנים הללו גם כמנהל ויושב-ראש אגודת חסידי חב"ד בארץ הקודש, ולמעשה - בא כוחו של הרבי בארצנו הקדושה לכל דבר ועניין.

כיון שכך, האיגרות ורישומי הדברים בשיחות עם המזכירות עוסקים בכל תחומי הפעילות, העסקנות וניהול המוסדות של חב"ד, במגוון רחב מאוד של נושאים המקיפים את כל תחומי העסקנות החב"דית.

יש באוצר בלום זה שלל הוראות והדרכות לגבי הקמת מוסדות חינוך חב"ד ברחבי הארץ בראשית ימי נשיאותו של הרבי, בניין כפר חב"ד, שיכוני חב"ד בלוד, נחלת הר חב"ד בקרית מלאכי וקרית חב"ד בצפת, ענייני חינוך רבים, ישיבת "תומכי תמימים" ומוסדותיה, פעילות ה'מבצעים', הפעילות לקליטת העלייה, המאבק לתיקון חוק 'מיהו יהודי', מסכת הקשרים עם רבנים ואישי ציבור, הפעילות הענפה בהפצת היהדות והחסידות בכל שדרות העם וכל שאר ענפי העסקנות הציבורית החב"דית בארץ הקודש, ובכל אלה יש לפנינו אינספור הוראות והדרכות מהרבי ומהמזכירות.

דברים אלו כבר באו עלי ספר בסדרת "ימי תמימים" בת שמונה הכרכים אשר יצאה לאור בשנים האחרונות. אך מאחר שספרי "ימי תמימים" נערכו בסדר כרונולוגי ולא לפי נושאים, וכיוון שההוראות וההדרכות הרבות מפוזרות על פני שמונה כרכים, לעיתים קשה למחפש הוראות בנושא מסוים למצוא את מבוקשו בתוך החומר הרב.

ועתה, על פי בקשת רבים ממנהלי המוסדות, השלוחים והעוסקים בצרכי ציבור באמונה בכרם חב"ד, ליקטנו אל פונדק אחד כארבע-מאות מן ההוראות וההדרכות בתחומי הפעילות החב"דית והעסקנות הציבורית לענפיה, וכאן נלקטו וסודרו דבר דבור על אופן, מסודרים וערוכים לפי נושאים.

הוראות והדרכות אלו שניתנו בשעתו כוחן יפה אף בימינו אלה, והינם הוראות-יסוד בעסקנות הציבורית החב"דית, כאז כן עתה, וזאת על מנת לסייע לכל המבקש להישאר צמוד להוראותיו ואורחותיו של הרבי - הן בעסקנות הציבורית לענפיה והן בכל שאר פרטי החיים של כל אשר בשם חסיד ייקרא, לדעת את המעשה אשר יעשה.

...

ספר זה יוצא לאור בעריכתו של הרה"ח הרה"ת הרב זושא שי' וולף, עורך סדרת "ימי תמימים". תודתנו נתונה גם להרה"ח הרה"ת הרב שלמה מאיר שי' מארק, על עזרתו בהוצאת ספר זה.

הספר שלפנינו הנו 'תדפיס' מתוך מהדורה מורחבת ומפורטת יותר של "עסקנות ציבורית", אשר תצא לאור אי"ה בקרוב ותכלול מגוון נרחב ומקיף יותר של הוראות והדרכות הרבי והמזכירות, אשר מופיעות בתכתובת הרבה בין מזכירות הרבי ומשרד הישיבה, וכן ממקורות נוספים.

ספר זה יוצא לאור בסמיכות ליום היארצייט האחד-עשר של מנהל הישיבה הרה"ח הרב אפרים וולף ז"ל (כ"ו שבט תשס"ג-תשע"ד), אשר היה סמל ומופת של התקשרות והתבטלות לרבי ומילוי רצון קדשו, והוא מוקדש לזכרו ולעילוי נשמתו.

...

אנו תפילה ותקווה כי ספר זה ימלא את ייעודו להיות נר לרגליהם ואור לנתיבתם של העוסקים בצרכי ציבור באמונה, ולכל מי שרצונו הק' של הרבי יקר לליבו.

וכאשר כולנו כאחד נלך "בדרך הישרה אשר הורנו מדרכיו ונלכה באורחותיו", בוודאי נזכה בקרוב ממש לחזות באור פני מלך, בגאולה האמיתית והשלימה, וכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו בראשנו.

מערכת "ימי תמימים"

כ"ו שבט ה'תשע"ד
לוד-כפר חב"ד, אה"ק ת"ו

תוכן העניינים

מבוא	17
עסקנות ציבורית כללית	29
מוסדות חינוך	51
ענייני חינוך	69
ישיבות "תומכי תמימים"	97
כוללי אברכים	113
עשרת המבצעים	121
פעילות המבצעים	133
נסיעות לרבי	151
הנסיעה ל'קבוצה'	167
יישובי חב"ד	177
רשת אהלי יוסף יצחק	191
נשי ובנות חב"ד	197
ספר תורה של ילדי ישראל	201
מפלגות ובחירות	207
הוצאה לאור	215
פרסומים חב"דיים בתקשורת	231
קליטת עליה	239
פעילות עם תיירים	253
עניינים שונים	261

עסקנות ציבורית כללית

31 עסקנות חב"דית

רישום 'בנשיאות' - רק באישור מפורש • זהירות בשימוש בשם חב"ד • לא להתפעל מהלחץ • גאון יעקב בכל התוקף • אין עניין חב"ד להשתתף בהצגות • ידינו תהיה על העליונה

33 הוראות כלליות

הפעולות - בדרכים ישירות • ללמוד מהתפתחות חוגים אחרים • להימנע ממלחמות עם חוגים אחרים • עידוד עסקנים חדשים • לעזור בגשמיות לפעילים • ואתהלכה ברחבה • להימנע מהפגנות

37 ניהול המוסדות

מיניסטר על המיניסטרים • הנהלה למוסד • ענייני המוסד שייכים להנהלה • ציות להוראות ההנהלה • עבודה בשיתוף פעולה • קשר פנימי בין מוסדות חב"ד • לקיחת עובד ממוסד למוסד • לא להשתמש בשמות קיימים למוסדות חדשים • פרסום אודות המוסדות

40 ענייני כספים

קבלת התמיכות - באופן חוקי ובלי 'עסקאות' • לא להיכנס לחובות • בג"צ נגד משרד האוצר • מגביות חב"ד • המגבית - לטובת כל הצדדים

42 קרקעות ובניינים

בעלות חב"ד על קרקעות המוסדות • השלכות בעניינים שונים • אין למכור שטח לאחרים • להגן על רכוש חב"ד

44 רבנות

התעסקות במיני רבנים • קבלת משרת רבנות - ביושר

45 פעילות בציבור התורני

ספרי חסידות לרבנים • המשך הקשר עם גדולי תורה • הסכמה לפעילות

מוסדות חינוך

53 הוראות כלליות

משרד החינוך משגיח, הבעלות של חב"ד • שיתוף פעולה עם "החינוך העצמאי" • אין לחב"ד שייכות לישיבה תיכונית • פעולות באופן חוקי • פרסומים אודות מוסדות החינוך • ביטוח למוסד

57 קליטת תלמידים

רישום תלמידים למוסד • לא לדחות שום תלמיד • קבלת תלמידות לסמינר

60 עובדים ומעבידים

רושם לא טוב מפיטורין • מדוע נשלחו המורות • לא לקחת אנשים ממוסד אחד למשנהו • חילוקי דעות בין צוות המוסד - בבי"ד חב"ד • המוסד אינו נכס של יחיד

61 התרחבות והתפתחות

פלא על סגירת כיתות • שלא לבטל כיתות • פגיעה בשם חב"ד • מיזוג בתי ספר

63 בוגרי מוסדות החינוך

לא לעזוב המסיימים להפקר • הכרח המשך הלימודים במסגרת דתית • לדאוג למסיימי בתי הספר • להציל את הילדים • קשר עם בוגרי המוסד • סיוע לבוגרים שסרו מדרך הישר

ענייני חינוך**71 הוראות כלליות**

צורך הוראות • רגע של שתיקה • תלמידות שופטות בתחרויות בנים

72 פתיחת שנת הלימודים

להקדים את פתיחת שנת הלימודים • בית ספר נאה ומסודר • אווירת חודש אלול • פתיחת שנת הלימודים - עם 'פאראד'

74 חינוך במעגל השנה

חודש אלול - לימוד אודות תשובה • אווירת חודש אלול אצל התלמידים • חודש תשרי - לעורר על ענייני החודש • קיצור חופשת חודש תשרי • חודש חשון - חינוך ליראת שמים • חודש כסלו - ימי החנוכה בכמות ובאיכות • חלוקת מעות חנוכה • חודש ניסן - ניצול חול המועד פסח • חודש אייר - חינוך לספירת העומר

78 תכני הלימודים

תכנית לימודים לבית הספר • הקפדה על תכני הלימודים • דוגמה מהחינוך העצמאי • ממונים לבדוק ספרי הלימוד • להרגיל הילדים לתפילה • זהירות בעניית אמן • חינוך להכנות לשבת • עידוד התלמידים לתפילות בשבתות • לימוד תנ"ך • לימוד טעמי הקריאה עם התלמידים • לימוד הפטרה עם התלמידים • כתיבה יפה • חינוך התלמידים לסדר ולניקיון • הקפדה על "בל תשחית" • לימוד אנגלית

82 מורים ותלמידים.

התלמידים - דוגמה חיה • ציון ימי ההולדת של התלמידים • שימת לב לנעשה בבתי התלמידים • ביקורי בית • סודיות תיקי התלמידים • שימת לב מיוחדת ליתומים • הקפדה על חיסורים • אחריות ההורים על חינוך הילדים

85 תקופת החופש

ניצול זמן הקיץ לפני ואחרי הקייטנות • התמסרות לתלמידים גם בתקופת החופש • חיזוק התלמידים בזמן החופש • חומר ללימוד בתקופת החופש • שהתלמידים ישפיעו על אחרים • מבצע תפילין על ידי הבוגרים • דו"ח מפורט מפעילות התלמידים • ניצול המורים בימי החופש • רישום תלמידים בימי הקיץ • הפצת יהדות עם מליון ילדים • פעילות במקומות קטנים • לימוד תורה גם בטוילים

91 מחנות קיץ

מחנות קיץ - לכל הקיץ • מחנה שעות לילדים • בהתאם לתנאי המקום • מספר שעות יפעלו על כל היום • לימוד הלכות הנוגעות ליום יום • לשלוח תוכניות הקייטנה • תלמידי הישיבות כמדריכים בקייטנות • קייטנה לתלמידי ישיבות תיכוניות • פעילות הבנות בזמן הקיץ • חס ושלום לוותר על פעילות הקיץ • תשלום על ההדרכה • ממחנה הקיץ - ללימודים

ישיבות "תומכי תמימים"**99 הוראות כלליות**

שם הישיבה - "תומכי תמימים" • אין לסגור ישיבות • על ההנהלה לקבוע מי הנוסעים • שכר לימוד

100 צוות הישיבות

מינוי ראש ישיבה • רמ"ם מתוך ישיבות חב"ד • קבלת איש צוות חדש

102 תלמידי התמימים

ענייני התלמידים - על פי הוראות ההנהלה • כתיבת דו"ח חודשי לרבי • פעילות 'את"ה' • השתתפות התלמידים ב'מבצעים' • השתתפות התלמידים במבצע תפילין - בשעות הפנויות • השתתפות התלמידים ב"מבצע מצה" • חשיבות גדולה • הנהגה מתאימה לתלמידי התמימים • הנהגה נימוסית • הרחקת תלמידים

105 אחריות הישיבה על התלמידים

עזרה בנישואי התלמידים • שידוכי התלמידים המבוגרים • אחריות הישיבה להסדרות התלמידים

עניינים שונים 107

מקום קבוע לתפילה • לימוד הלכות תשובה בחודש אלול • שולחנות וכסאות מתאימים • להתעניין אודות התלמידים שישארו קשורים לחב"ד

כוללי אברכים**הוראות כלליות 115**

שם הכולל • מינוי ראש כולל • באם אין השגת גבול • קבלת אברכים • משך הלימודים בכולל • תמיכה לקראת החגים

סדרי הכולל 117

להתחיל בלימוד חסידות • הארכת הסדרים • דו"חות מהלימודים • הוצאת קובצי חידושי תורה פעמיים בשנה

עשרת המבצעים**הוראות כלליות 123**

לא להתחשב עם המצב הכספי • שטורעם בשבת

מבצע תפילין 124

השתתפות התלמידים - בשעות הפנויות • בבתי רפואה

מבצע תורה 125

ניצול חול המועד פסח • כינוס תורה • קבוצות לומדים במקומות ציבוריים • חיזוק לימוד התורה • שיעורים במושב זקנים • ניצול זמן הקיץ ללימוד • מרכז לשיעורי תורה

מבצע בית מלא ספרים 127

ספרים בספריות בתי ספר

מבצע נש"ק 127

הוראות כלליות • נרות ופמוטות

מבצע כשרות 129

הזכויות לא שמורות לליובאוויטש • לעורר הורי התלמידים • העבודה קשה יותר

פעילות המבצעים

135 הוראות כלליות

השתתפות האברכים בפעילות • פרסים מתאימים בפעילות החב"דית

135 פעילות במחנות הצבא

זירוז לפעילות • כל החיילים בכל המחנות • תיאום הפעילות בצבא

137 פעילות בבתי סוהר

אופי הפעילות בבתי הסוהר • קלטות ניגונים ושיעורים

138 מבצע סוכה

הוראות בפעילות • פעילות חג הסוכות בקיבוצים

139 מבצע חנוכה

פעילות ביתר שאת • הוראות כלליות • מעלין בקודש • במימדים הכי גדולים • חלוקת המטבעות במבצע חנוכה

140 מבצע פורים

הוראות לפעילות • פעילות עם משפחות שכולות • במרץ מלא • פעילות מיוחדת עם חיילים • הפקת מטבע מיוחד • לדווח על הפעילות

142 מבצע מצה

שלוחים בכל מקום • השתתפות משרדי הממשלה - לא כדאי • פרסום אודות החלוקה • הפרשת חלה • השתתפות תלמידי הישיבה במבצע מצה

143 תהלוכות ל"ג בעומר

בתוקף הכי גדול • שכל ילד ישתתף • סדרי הישיבה ימשיכו כרגיל • חלוקת עבודה בין האברכים והעסקנים • פרסום אודות התהלוכות

145 חג השבועות

לפרסם על הפעילות

145 חודש אלול

בכל מקום, בכל המרץ

נסיעות לרבי

153 הוראות כלליות

בתנאי שמירת חוקי המדינה • הוצאות הנסיעה - מסודרות לפני הנסיעה • לברר תוצאות הנסיעה אל הרבי • התנאים הכספיים לנסיעה • להיזהר מלגרום גירעון למוסד • התנאים לנסיעה אל הרבי • זמני הנסיעה • שבת סליחות ושבת בראשית • לא לעשות קשיים מיותרים • על בעלי תפקידים להישאר בשליחותם • נסיעת האשה - בהסכמת הבעל • מאמרי הערכה על הנסיעה

161 נסיעות התלמידים

תנאים לנסיעה • רשיון מהנהלת הישיבות • ברשות הנהלת המוסדות • נסיעת התלמידים - כהוראת ההנהלה • הנסיעה כל השנה - ברשות ההנהלה • השגחה על התלמידים בחודש תשרי

הנסיעה ל"קבוצה" • 167

הנסיעה ל'קבוצה' - לשנה תמימה • התחייבות לחזור במועד • אימונים בצבא כתנאי לנסיעה - מופרך • אם לא יוטב המצב - אין להתיר יציאתם • תלמידים מצויינים • לוודא שכולם חוזרים

יישובי חב"ד

179 כפר חב"ד

אירוח רבנים בכפר חב"ד • הנחיות לאירוח • אירוח נוער • צנור ופתח להכנסה כספית • פעילות עם עולים • מצב המקווה • ניקיון הכפר • בריכה בכפר חב"ד • עיר תאומה • מוסד ל"נוער שולי" • שם בית הכנסת "בית מנחם" • פרוספקט אודות כפר חב"ד

182 שיכון חב"ד לוד

עיר מוסדות חב"ד • זירוז הבנייה • מעמד מכובד להנחת אבן הפינה

184 קרית חב"ד צפת

מרכז חב"ד עם 'פארנעם' גדול • לקחת צעירים כמו בקיבוצים • נחלת הר חב"ד מס' 2 • שכונה בפני עצמה

רשת "אהלי יוסף יצחק" • 191

השתלמויות מורים • הוראות שונות • לימוד אנגלית • ההחלטה - על ידי ההנהלה • לעורר התלמידים שיהיו מלמדים • הכוונת בוגרים • השקיעו שנים וצריך להיות המשך • טלוויזיה בבתי ספר • נייר המכתבים

נשי ובנות חב"ד • 197

תקציבי הפעילות • ספר משיחות הרבי לנשים • אחריות בארגון כנס ו' תשרי • כנס הקיץ

ספר תורה של ילדי ישראל • 201

גם ילדים שאינם בצבאות ה' • הוראות כלליות • תשועה ברוב יועץ • הוראות בסידור התעודות

מפלגות ובחירות

209 הוראות כלליות

לא יכנסו אנ"ש למפלגות • חב"ד - על מפלגתי • 'עסקת חבילה' - שלילה מכל וכל • פנקס חבר - מופרך לגמרי • חברות במועצה הדתית

212 הצבעה בבחירות

הצבעה לרשימה הכי חרדית

הוצאה לאור

217 הוראות כלליות

רשות להדפסת תמונת הרבי • זהירות בתוכן הדברים הנדפסים • התייעצות וביקורת • אחריות בהוצאה לאור • בהידור המירבי • הוצאת הספרים - בשלימות • אחריות העיתון "כפר חב"ד" • בלי תמונות אישיות

219 שיחות הרבי

אחריות הדפסת שיחות הרבי • זירוז להפצת שיחות הרבי

220 הפצה ופרסום

הפצת הספרים - פיקוח נפש • הפצה במקומות שונים • הנחיות בהפצת הספרים • פרסומים אודות הספרים - על ידי מומחה

221 זכויות שמורות

למנוע הדפסת ספרי חב"ד ללא רשות • להבטיח שלא יעשו כדברים האלה

223 ספר התניא

הוראות בהדפסת ספר התניא • הקדשות לספר התניא • תרגום ספר התניא

224 **יריד הספרים**

מי יכול לשער גודל התועלת • הזדמנות לקירוב • בסבר פנים יפות • לא להראות נסיגה • השפעה על אחד מאלף כדאי

פרסומים חב"דיים בתקשורת

233 **הוראות כלליות**

פרסום מכתבי הרבי בעיתונים • פרסום תמונת הרבי בעיתונים • העיתונים רעבים לחדשות • קשר עם אנשי התקשורת

234 **דובר חב"ד**

זהירות בידיעות לתקשורת • ההודעות - בהידור • באחריות ובישוב הדעת • ידיעות אמיתיות ומפורטות

קליטת עלייה

241 **הוראות כלליות**

קליטת העולים - תיכף עם הגיעם לאה"ק • קבלת פנים בסבר פנים יפות • חמימות וקירוב • 'משפיעים' לעולים החדשים • לא להבליט שם חב"ד • הו"ל ספרים בשפה הרוסית • זירוז ההדפסה - אחריות הכי גדולה • סידור צרכי פסח • לא פועלים להעלות יהודים ממרוקו • עולי אתיופיה

245 **ילדי העולים**

אחריות על קליטת הילדים • מילה וחינוך כשר • פדיון הבן לבכורים • זריזות בפעילות • קליטתם במוסדות חרדיים • דאגה לילדי העולים מגרוזיה ובוכרה • כרטסת מילדי העולים

247 **עולים מבוגרים**

אולפן לעולים מבוגרים • פעילות עם מבוגרים

248 **עולי בוכרה**

להתמסר לקליטת הבוכרים • פעילות מאורגנת • אחריות על העליה מבוכרה • ועד מיוחד לעולי בוכרה • לליובאוויטש עמדה משלה

ביקורי תיירים • 253

לשוחח עם התלמידים בדברי תורה • לנצל השפעת הסופר על קוראיו • ביקורים במוסדות חב"ד • תועלת הכא והתם • ברוב פאר והדר • חוברת לתיירים אודות חב"ד

עניינים שונים • 261

דו"חות לרבי • פרסום זהות המשיח • מיהו יהודי - ענין של כל העולם • מצבת הר' ישראל ארי' לייב • לימוד עם בנות ה"שירות הלאומי" - לא בשם חב"ד • גמ"חים במושבים • אוניות "צים" • המנעות מניגוני קרליבך • ניגון ד' בבות

מבוא

כאשר כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו עלה על כס הנשיאות החב"דית, עם הסתלקות חותנו כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ נ"ע ביו"ד שבט תש"י, וקיבל על עצמו את עול הנהגת חסידי חב"ד ברחבי תבל, מצבה של תנועת חב"ד בארץ הקודש היה רחוק מאוד ממצבה כיום.

על דברי הימים של חסידות חב"ד בארץ הקודש עד שנת תש"י, מסופר בהרחבה בספר "תולדות חב"ד בארץ הקודש", מאת הרב שלום דובער שי' לוין, ואילו בשעה זו, בשנת תש"י, עדת חסידי חב"ד בארץ כולה מנתה בסך הכל כמה מאות משפחות.

היישוב החב"די בירושלים שכיום הוא גדול ורב ת"ל עם בתי כנסת רבים, מוסדות חינוך, מוסדות תורה ומפעלי חסד מפוארים ובתי חב"ד העושים גדולות ונצורות ברחבי העיר, עם שיכון חב"ד בעיר וקריית ליובאוויטש ברמת שלמה - מנה בעת ההיא רק כמה עשרות משפחות. העיר העתיקה ובית הכנסת "צמח-צדק" שברובע היהודי היו נתונים תחת השלטון הירדני, והמוסדות המרכזיים היו ישיבת "תורת אמת" ובית הכנסת 'בעל התניא', בשכונת מאה שערים.

כפר חב"ד, בירתה של חב"ד בארץ, שכיום גרות בו יותר מאלף משפחות כ"י, והוא בנוי לתפארה בגשמיות וברוחניות גם יחד, יש בו מוסדות חנוך ששמם הולך לפנייהם בארץ ובעולם, והוא מהווה מרכז להפצת היהדות, התורה והחסידות ברחבי הארץ כולה - נוסד זה-עתה, בשנת תש"ט, והיה רק כבן שנה. באותה שעה התגוררו בו בסך הכל כשבעים משפחות מייסדיו מעולי רוסיה שגרו בבתים חרבים למחצה, ה'בתים' שנגטשו על-ידי דייריהם הערבים בימי מלחמת השחרור, והכפר עדיין נאבק על עצם קיומו.

קבוצה קטנה של משפחות חסידי חב"ד גרה בשכונת הרכבת בלוד וגם אלה גרו ב'דירות' למחצה שהיו בתים ערביים נטושים. בפרדס הסמוך נוסדה לא מכבר ישיבת "תומכי תמימים". ברבות השנים, אף היא השנים גדלה והתרחבה והניבה פרות מפוארים, אך ראשיתה היה מצער.

בתל אביב התגוררו עוד משפחות מעטות שרובן עלו לארץ אך בעשורים האחרונים (תר"צ-תש"י לערך). אלה יסדו והפעילו את בית הכנסת 'מרכז חב"ד' ואת ישיבת 'אחי תמימים', ועוד משפחות חב"דיות מעטות היו פזורות ברחבי הארץ, אחת הנה ואחת הנה. אם כי, יש לציין, המעטים הללו עשו רבות כדי לקיים ולפתח חיים חסידיים ואף האירו באור החסידות סביבם, ובמסגרת זו הפעילו בתי כנסת חב"דיים בפתח-תקווה, בראשון-לציון ועוד.

מוסדות וארגוני חב"ד הכלליים שפעלו באותה עת היו 'אגודת חסידי חב"ד' שמרכזה היה בתל אביב ו'כולל חב"ד' בירושלים.

חזון גדול ועיניים צופיות

כך או כך, אין לכחד כי מצבה של חב"ד בארץ בשנות תש"י לא היה מזהיר במיוחד, לפחות מבחינת הכמות והיקף ההשפעה. במבט לאחור, ניתן לקבוע כי אכן מיד עם עלותו על כס הנשיאות ראה הרבי בחזונו הגדול ובעיניו הצופות למרחוק, כי למרות נתוני הפתיחה הללו, לחב"ד בארץ נכון עתיד מזהיר והוא עצמו התמסר להגשמת החזון הזה במאמץ וביגיעה כבירים, תוך הנחיות מפורטות, הוראות, הדרכות ושפע של ברכות לעושי דברו אותם גייס לצורך המשימה.

כבר בשנים הראשונות לנשיאותו ייסד הרבי את המוסדות הכלליים 'רשת אהלי יוסף יצחק ליובאוויטש' - בתחום החינוך, 'צעירי אגודת חב"ד' - בתחום הפעילות להפצת מעינות היהדות והחסידות 'חוצה', וכן 'נשי ובנות חב"ד' - על מנת שגם הן יעשו ככל יכולתן בעבודת הקודש של ביסוס וחיזוק היהדות והחסידות הן בפנים והן בחוץ.

במקביל, הרבי עקב מקרוב אחר התפתחות ישיבת "תומכי תמימים" המרכזית בלוד ושאר מוסדות החינוך ברחבי הארץ, האיר את דרכם ועודד וחיזק והרבה לעורר על הצורך לגדול ולהתרחב. כך גם לגבי בניינו והתפתחותו של כפר חב"ד, נושא שאף בו הרבי עצמו עסק רבות לפרטי פרטים, כפי שניתן ללמוד מאגרות הקודש הרבות שכתב להנהלת הכפר באותם ימים, וכך גם לגבי בית הספר למלאכה אותו יסד הרבי במסגרת ישיבת "תומכי תמימים", ופעל ועשה רבות כדי לכוון את המוסד על אגפיו השונים, לכוון את דרכו ולפתח ולשכלל אותו.

בשנות תשח"י יצא הרבי בסיסמת "ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה", וקרא להרחיב לאין שיעור את הפעילות להפצת היהדות בקרב כל החוגים. היה זה העשור שבו בתי הספר של ה'רשת' ברחבי הארץ נמלאו בתלמידים רבים הן מבין ותיקי

היישוב והן מבין ילדי העולים החדשים, עשור שבו נערכו לעתים קרובות 'ערבי חב"ד' בקיבוצים ובמושבים באמצעותם הגיע דבר היהדות והחסידות גם לכאלה שנתרחקו ממסורת אבותיהם לפני שנים רבות ובו דברה של חסידות חב"ד אכן החל להגיע "חוצה".

בעשור הבא, בין השנים תש"כ-תש"ל, התקיימה לעין כל נבואתו של הרבי כי החסידים שנותרו ברוסיה לאחר מלחמת העולם השנייה יזכו לצאת מאחורי מסך הברזל, הם ונשיהם, בניהם ובנותיהם, כשהם שלמים ביהדותם ובחסידות למרות עשרות שנות רדיפה מצד השלטון הסובייטי. במשך השנים הרבה הרבי לדבר עליהם, לברך אותם ולעודד אותם והנה 'הניצנים נראו בארץ' ובזו אחר זו הגיעו לארץ הקודש עוד ועוד משפחות מ'המדינה ההיא'.

מטבע הדברים הייתה לכך תרומה מכרעת להרחבת והתפתחות כל ענייני חב"ד בארץ. מוסדות החינוך הרחיבו גבוליהם בתלמידים ותלמידות, בכפר חב"ד נבנו דירות נוספות, בלוד הוקם שיכון חב"ד ובשלהי העשור קמה וגם ניצבה 'נחלת הר חב"ד' בקרית מלאכי.

מלחמת ששת הימים, תוצאותיה המוצלחות בחסדי ה' וההתעוררות הרוחנית שנוצרה בעקבותיה מהווים פרק מרשים במיוחד, מפליא ומדהים, בכל הקשור לפעלו והשפעתו של הרבי בארצנו הקדושה.

לא כאן המקום לחזור ולפרט את הידוע ומפורסם, אך לענייננו נדגיש כי כל אלה יצרו אפשרויות חדשות להרחבת היישוב החב"די בארץ, לבניין מוסדות חדשים ופיתוח קיימים והגברת הפעילות להפצת תורה וחסידות. הכוונה, בראש ובראשונה ל"מבצע תפילין", פתיחתו והחייאתו של בית הכנסת "צמח צדק" בעיר העתיקה בירושלים, הקמת שיכון חב"ד בירושלים ועוד כהנה וכהנה.

העשור הבא, בין השנים תש"ל-תש"מ, זכה גם הוא להירשם כעשור פעיל מאוד עם הישגים אדירים בפעלו של הרבי למען ארצנו הקדושה. על פעלו הרוחני-השמיימי בימים שקדמו ל'מלחמת יום הכיפורים' כבר מסופר בהרחבה במקומות אחרים, כמו גם על העידוד הרב שהעניק לעם בישראל בימים שהמוראל נפגע עקב המלחמה. במסגרת זו נצביע בעיקר על הנקודות המרכזיות בבנין והתפתחות קהילות אנ"ש והמוסדות, ובמקביל - הגברת הפעילות להפצת היהדות והחסידות בקרב כל שדרות העם.

זה העשור שבו הכריז הרבי על ה"מבצעים", כאשר ל"מבצע תפילין" הוותיק יחסית מצטרפים: "מבצע תורה", "מבצע מזוזה", "מבצע בית מלא ספרים", "מבצע

צדקה", ובהמשך יתר ה"מבצעים", בעיקר אלה של הנשים והבנות - "מבצע נרות שבת קודש", "מבצע כשרות", "מבצע טהרת המשפחה", ולא לאחרונה - "מבצע אהבת ישראל" ו"מבצע חינוך", ובכל אלה מתחילה להתנהל פעילות ענפה ביותר.

בעשור הזה (בשנים תשל"ו-תשל"ח) שיגר הרבי עשרות שלוחים מארצות-הברית להתיישב בארץ הקודש במטרה מוצהרת להוסיף חיזוק בכל מפעלי חב"ד בארץ. הם התיישבו תחילה בירושלים ובצפת ובהמשך התפזרו ברחבי הארץ ונטלו על עצמם משרות רבות-השפעה כרבנים, ראשי ישיבות, אנשי חינוך ומנהלי בתי חב"ד. זה העשור שבו הקים הרבי את קריית חב"ד בצפת שבתוך שנים מעטות הגיעה להישגים מרשימים, עד שכיום הזה היא קהילה גדולה ומפוארת ומוסדות החינוך שבה מהווים אבן שואבת לתלמידים ותלמידות מכל רחבי תבל.

העשור הבא, תש"מ-תש"נ, מתאפיין בעיקר בגידול הניכר במספרם של 'בתי חב"ד', לאורכה ולרוחבה של הארץ. סביב רבים מהם התפתחו במשך הזמן קהילות ובזה אחר זה קמו וגם ניצבו עוד בית כנסת חב"די, עוד גן-ילדים, עוד בית ספר ועוד ישיבה ובית ספר לבנות, ועוד מעגל הולך ומתרחב של מקורבים, אשר גם הם נימנים על דגל חסידות חב"ד.

תופעה זו של התרחבות והתפשטות הולכת ונמשכת ת"ל מאז ועד היום, ואף הולכת ומתרחבת בצורה מופלאה "יתיר מבחיוהי". למרות יותר מ"ט שנים של העלם והסתר מאז ג' תמוז תשנ"ד, על כל צעד ושעל בפעילות ובעסקנות החב"דית ניתן לראות במוחש כי "מה להלן עומד ומשמש אף כאן עומד משמש", ו"מה זרעו בחיים אף הוא בחיים". אין לך יום שלא תשמע בו על פתיחת כיתה נוספת, גן-ילדים, בית-ספר או 'חדר' חדש, על יציאת משפחה נוספת לשליחות ועל אפיק פעילות חדש, ועיני הכל רואות בצורה הברורה והמוחשית ביותר כי לא זו בלבד שלא עזב הרועה את צאן מרעיתו חס-ושלום, אלא אדרבא "אשתכח יתיר" והשפעתו הולכת וגדילה עוד ועוד.

אכן, אם בראשית ימי נשיאותו של הרבי היה מצבה של חב"ד בארץ בבחינת 'ראשיתך מצער', כיום הזה אפשר בהחלט לומר עליה 'ישגא מאוד'.

אלפי משפחות החסידים הפזורות בכל רחבי הארץ, אלפי ורבבות האוהדים והמעריצים והמקורבים באי בתי חב"ד והורים לילדים המתחנכים במוסדות חב"ד, עשרות הישיבות, קטנות וגדולות, הכוללים, מוסדות החינוך לכל הגילאים, מפעלי החסד, המכונים השונים להוצאה לאור, וכל המפעלים הגדולים להפצת היהדות

מצדיקים בהחלט את הכינויים שבהם רבים, לאו דווקא חסידים, מתארים את חסידות חב"ד בארץ: "מעצמה", "אימפריה" וכיוצא באלה.

ארכיון רב ערך

כל אלה לא נולדו בן-לילה ולא נוצרו ביום אחד. עשרות שנים של עמל ויזע השקיע הרבי בבניין והתפתחות חב"ד בארץ הקודש. במהלכן כתב לעשרות מוסדות, למאות פעילים ולא לפי יחידים אינספור אגרות-קודש של דברי עידוד לקום ולפעול, ושל הוראות הכוונות והדרכות, הקדיש לילות ארוכים של 'יחידויות' עם אנ"ש העסקנים והפעילים עצמם ועם כל מי שהיה עשוי לסייע להם, ועוד פעילות נרחבת שנעשתה בחשאי.

חלק חשוב ומרכזי ביותר מבין האיגרות, ההכוונות וההוראות הרבות שהגיעו במשך השנים מהתם להכא, כלומר מהרבי לארץ הקודש, כמו גם תיעוד של הפעילות באמצעות הדיווחים הרבים שהועברו תמידין כסדרן מהכא להתם, מארץ הקודש אל הרבי, נאצרו ונשתמרו במשך עשרות בשנים בארכיון ישיבת "תומכי תמימים" המרכזית בארץ הקודש, אשר החל משנת תש"י עמדה תחת הנהלתו הנמרצת, האחראית והמסורה ללא גבול של העסקן החסידי הדגול רב הפעלים הרה"ח הרב אפרים וולף ע"ה, שבמקביל ניהל את אגודת חסידי חב"ד בארץ הקודש והיה בא כוחו של הרבי בארץ הקודש לכל דבר ועניין.

עובדה זו ריכזה חלק נכבד מהאיגרות, רישומי הדברים עם מזכירות הרבי ומסמכים רבים המתעדים את עבודת הקודש אל תוך ארכיון אחד ברצף אחד, הממחיש את הצמיחה הגדולה משנה לשנה ומתקופה לתקופה.

אם כי ברור שחומר רב נוסף הופנה ישירות למוסדות, גופים ואישים נוספים הן מוסדות כלליים-ארציים כמו 'כולל חב"ד' 'רשת אהלי יוסף יצחק', 'צעירי אגודת חב"ד' וכיוצא באלה, והן מוסדות פרטיים בכל אתר ואתר.

כך או כך, ארכיון הישיבה רב-הכמות ורב-הערך הוא הבסיס העיקרי לסדרת "ימי תמימים", אשר יצאה-לאור בשנים האחרונות בשמונה כרכים לע"ע, והיא מרכזת רבות מהוראותיו של הרבי בבניין והתפתחות חב"ד בארץ הקודש, והביאה לראשונה לאור עולם שפע רב של הוראות והדרכות הרבי, החל מראשית ימי נשיאותו, שנה אחר שנה, שלא נתפרסמו עד עתה.

עסקנות מסועפת בתחומים רבים

הוראות והדרכות אלו עוסקות בשורה ארוכה של נושאים ומגוון רחב ביותר של תחומים המקיפים את כל ענפי הפעילות המסועפת של חב"ד בארץ הקודש בהכוונתו ובמעורבותו הישירה של הרבי. הן עוסקות, בין היתר בנושאים הבאים (לפי סדר המאורעות):

ביסוס והתרחבות ישיבת "תומכי תמימים" בלוד; קליטת עולי רוסיה ועולי תימן; הקמת וביסוס בית הספר למלאכה בכפר חב"ד; רצח התלמידים בבית הספר למלאכה וביקור השלוחים; הקמת וביסוס הישיבה בקריית גת; יסוד כוללים לאברכים; חידוש בית הכנסת "צמח צדק" בירושלים העתיקה לאחר מלחמת ששת הימים; הקליטה הגשמית והרוחנית של העולים מאחורי מסך הברזל; קליטת יהודי גרוזיה; קליטת עליית יהודי בוכרה; ייסוד והתפתחות שיכון חב"ד בלוד; ייסוד והתפתחות שכונת נחלת הר חב"ד בקריית מלאכי; המאבק לתיקון חוק "מיהו יהודי"; הקמת "ועד ע"א מוסדות"; ייסוד והתפתחות קריית חב"ד בצפת; "עשרת המבצעים"; השלוחים לארץ הקודש; הקמת וביסוס הישיבה במגדל העמק; הדפסות התניא; ספרי התורה הכלליים לאחרות ישראל; הישיבה בנחלת הר חב"ד; לימוד הרמב"ם, ועוד.

כך גם בשאר הנושאים של העסקנות החב"דית ובהם:

ארגון גג למוסדות חב"ד בארץ הקודש; מוסדות חינוך חב"ד; הוראות רבות בדרכי החינוך וההוראה; תלמידי התמימים; ארגון "איגוד תלמידי הישיבות"; קובצי חידושי תורה; כוללים לאברכים; דמי "מעמד" ו"קופת רבינו"; פרנסתם של אנ"ש; נסיעות אנ"ש והתמימים לרבי; הנסיעה לרבי לשנה במסגרת ה"קבוצה"; הפעילות בהפצת המעיינות בקרב בני ישיבות ובציבור הרחב; הפעילות להפצת היהדות ולעידוד רוחם של החיילים בבסיסי הצבא; הדפסת ספרי חב"ד; הוצאה לאור ופרסומים; ועוד שורה של נושאים הנוגעים בצורה כזו או אחרת לניהול המוסדות והארגונים השונים, ולחיייהם הגשמיים והרוחניים של חסידי חב"ד ברחבי הארץ הן כציבור והן כיחידים. פרט לכל אלה התנהלה פעילות נרחבת, על-פי הוראותיו הק' של הרבי, במגוון תחומים נוספים של עסקנות ציבורית כללית אותה ניהלה אגודת חסידי חב"ד לאורך השנים, כמו:

הקשר עם משפחת בית רבי; קשרים עם גדולי התורה והחסידות, אדמו"רים, רבנים וראשי ישיבות מכל החוגים; קשר עם אישי הממשל, חברי כנסת ואישי ציבור; קשר עם ראשי הצבא ואישי ביטחון; דוברות חב"ד; פרסום ה"מכתבים כלליים"

בעיתונות; פעילות עם תיירים, ועוד נושאים שעמדו על סדר היום של העסקנות הכללית החב"דית בארץ אם דרך קבע ואם לשעתם, בהתאם למאורעות שהתרחשו בארץ הקודש באותה שעה.

יש להוסיף ולציין כי מלבד כל אלה, משרד הישיבה שהיה במקביל המשרד של אגודת חסידי חב"ד, היה הכתובת לכל העניינים הכספים שהתנהלו מטעם מזכירות הרבי בארץ הקודש.

אליו נמסרו מעות "קופת רבנו", "מעמד", "קרן השנה", וכל המגביות שנערכו על-ידי הרבי ביומי דפגרא וממנו ועל ידו הועברו אל הרבי, וכן לאידך גיסא - דרכו עברו ליעדם השתתפות בהוצאות הנסיעות לרבי לנוסעים, העברות כספיות לשלוחים מעת לעת, השתתפות בפעילות הפצת המעיינות ובפעילות בתי חב"ד בארץ הקודש, וכל שאר העברות הכספים והתמיכות השונות בענייני צדקה וחסד שהתנהלו בארה"ק מטעם המזכירות של הרבי, כאשר הכל מנוהל בידי האמונות של הרב אפרים וולף ע"ה.

רישומי שיחות הטלפון מהמזכירות

עיקרה של התכתובת השמורה בארכיון הישיבה מהעשור הראשון לנשיאותו של הרבי, החל משנת תש"י, מורכב בעיקר מאגרות-קודש של הרבי אל הנהלת ישיבת תומכי תמימים, וכן מכתבים מאת הישיבה לידידים ולנדיבים.

אולם בעשור השני, שנות הכ"ף, פחת במידה מסוימת מספר האגרות אבל החל סדר ההוראות הטלפוניות שעם השנים הפכו לדבר של קבע לפי הסדר הבא:

מידי יום ביומו היה הרב אפרים וולף שולח דו"ח לרבי על הנעשה בארץ הקודש בכלל ובמוסדות חב"ד בפרט.

מתוקף תפקידו הכללי כמנהל אגודת חסידי חב"ד ו'האיש של הרבי' בארץ ובכלל זה איש הקשר בין הרבי לגורמים ממשלתיים ואישים שונים, היה הרב וולף מדווח לרבי על כל דבר חשוב שהתרחש בחיים הציבוריים בארץ בכלל ובמוסדות חב"ד בפרט, ובמיוחד בעניינים שהזמן גרמא בהתאם לנושאים שעמדו אותה שעה על סדר היום החב"די.

התגובה למכתבים אלה באה בדרך כלל בעל-פה. מידי ערב (בארץ-ישראל) היה יו"ר המזכירות של הרבי, העסקן הדגול רב הפעלים הרה"ח הרב חיים מרדכי אייזיק חדקוב ע"ה, מטלפן אל הרב וולף ומוסר את תגובתו של הרבי לדיווחים שנתקבלו.

בעניין פלוני ביקש הרבי הבהרה ופרטים נוספים, בעניין אחר הורה כיצד להמשיך את הפעילות, בעניין נוסף הורה מה ואיך למסור לאיש או למוסד פלוני וכיו"ב.

תוך כדי שיחה היה הרב וולף מעלה את הדברים על הכתב בקצרה, בראשי פרקים. עם בוקר, היו הדברים מנוסחים בצורה מסודרת, דבר דבר על אופן ומוקלדים במכונת כתיבה. עותק אחד נותר בלשכתו של הרב וולף למשמרת והשני נשלח מיד למזכירות הרבי.

זאת הן כדי לקבל אישור לדיוקם של דברים והן כדי לקבל הבהרות והוראות נוספות, כאשר בד בבד עם רישומי הדברים בשיחות הטלפון, המכתבים מכילים גם שאלות בנושאים חדשים וכן דיווחים על ביצוע הוראות שניתנו בימים קודמים.

סדרת הספרים "ימי תמימים" מהווה אפוא תיעוד היסטורי של בניין והתפתחות חב"ד בארץ הקודש, אבל גם הרבה יותר מזה. היא מרכזת את דבריו ופעלו של הרבי בכל אלה, ומהווה בבואה של עמלו ומאמציו האדירים למענם ומאפשרת להביט בהם מקרוב, שלב אחר שלב וצעד אחר צעד לפי סדר התרחשותם.

קשרי העבודה עם הרב חדקוב

על קשרי העבודה עם מזכירות הרבי ועל מסכת הקשרים עם הרב חדקוב, סיפר הרב אפרים וולף בראיון נדיר לעיתון "כפר חב"ד", עם פטירת הרב חדקוב ע"ה, בג' אייר תשנ"ג:

"פגשתי את הרב חדקוב לראשונה בשנת תרח"צ בריגה. הייתי אז בחור צעיר והרב חדקוב היה מנהל מחלקת החינוך בריגה. באותן שנים ריגה עברה מהפיכה ונכנסה לשלטון דיקטטורי, ואגודת ישראל הייתה הגוף היהודי היחיד שהותר לו לקיים פעילות מפלגתית. שלושה מנציגי "אגודת ישראל" נבחרו למועצת העיר וביניהם הרב חדקוב, שנבחר לשמש כאחראי על החינוך בריגה וכך היה בעצם ל"שר החינוך" של בתי הספר היהודיים בכל לטביה.

למרות שלא היה בינינו אז קשר אישי, ראיתי ככל יהודי ריגה שהוא דאג והקפיד בתוקף על ניהול חיי יהדות בכל בתי הספר, אפילו באלו שהחלו ל"ע לרדת מדרך קיום תורה ומצוות. באותם ימים אף אחד לא ראה אותו נח, תמיד ראינו אותו עובר ומתרוצץ בעיר ממקום למקום, תמיד עסוק. בעצם ניתן לומר שעד יומו האחרון לא היה אצלו יום של מנוחה.

הקשר האישי הראשון נוצר בינינו בשנת תשי"ב, כאשר באתי בפעם הראשונה

לרבי. הרב חדקוב שימש כבר כמזכירו האישי של הרבי ומנהל "המרכז לענייני חינוך".

בדרך כלל הרב חדקוב התפנה לקבל אנשים בחדרו בשעות שהרבי קיבל ליחידות, ואז נכנסתי גם אני לחדרו. בפגישה הראשונה בינינו שוחחנו על ריגה והעלינו זיכרונות - מכרים משותפים, אירועים שהשתתפנו בהם וכו'. אחר כך נודע לי שבמשך שנים הרב חדקוב קיבל על עצמו להיות האפוטרופוס הרוחני על קהילת ריגה ודאג בהתמדה לצרכיהם הרוחניים של יוצאי ריגה. עמדתי על כך מקרוב, כאשר ביקש ממני לא אחת לדאוג ליהודי פלוני או אישה אלמונית מניצולי קהילת ריגה המתגוררים בארץ.

כבר משיחותיי הראשונות עם הרב חדקוב הבחנתי שעומדת מולי אישיות מיוחדת, שאם להגדיר אותה בקצרה אפשר לומר ששילבה בתוכה יראת שמים חזקה ופיקחות מיוחדת. ובקשר לזה כדאי גם לציין את התמדתו הגדולה, תמיד מצא זמן ללמוד, למרות שעיסוקיו תבעו ממנו עשרים וארבע שעות ביממה.

ייחודו של הרב חדקוב התגלה בעיקר בשעה שדיבר, ויצא לי לשוחח עימו שעות כשהיה מעביר אליי, במשך שנים, הוראות שונות מהרבי. הוא היה מדבר תמיד בהגיון חודר, מנתח דברים בעמקות ועם זאת מוריד את הדברים להבנה שכלית ודואג להבטיח שיובנו לחלוטין על ידי איש שיחו.

חותני, הרב אברהם פריז ע"ה, אמר פעם מדוע צריכים את הרב חדקוב? - כדי שיהיה לאנשים "פאריבל" [=תרעומת] על הרב חדקוב ולא ח"ו על הרבי... אם הרבי אמר ולא עושים זה חמור מאד, אך אם הרב חדקוב אומר והעניין לא בוצע במלואו, יש לאנשים תירוץ...

הרב חדקוב היה אדם שדאג לרבי עשרים וארבע שעות ביממה במשך כל השנים, אך אפשר להגדיר אותו גם כמליץ יושר וסנגורם של אנ"ש לפני הרבי. לא אחת היה "מחליק" אצל הרבי עניינים בלתי רצויים שעשה אחד מאנ"ש, כדי שח"ו לא תהיה עליו קפידה וכדו', אולם לאחר מכן היה מרים טלפון לאותו אדם ומעביר לו שיעור מוסר - וברוב המקרים אותם אנשים לא חזרו על מעשיהם הקלוקלים.

אפשר להגדיר זאת לא רק כעניין של הפכים, אלא כמי שבאמת הייתה בו שלימות. השלמות הביאה גם ירידה לפרטי פרטים בלי להזניח שום דבר.

משלהי שנות הכ"ף ואילך, התחלתי לקבל מספר פעמים בשבוע טלפונים מהרב חדקוב. בשיחות אלה הוא היה מוסר לי הוראות מפורטות על כל הנושאים העומדים

על הפרק באותה תקופה, החל בנושאי חינוך בישיבות ובתלמודי התורה, דרך נושאים הקשורים ברשת חינוך חב"ד וכלה בנושאים כלליים בכל תחומי החיים. לא היה תחום פעילות של חב"ד בארץ בעשרות השנים האחרונות, שהרב חדקוב לא היה מעורב בו.

יחד עם זה, הוא לא שכח באף שיחה לעורר אותי שבמהלך פגישותיי עם אנשים במסגרת עבודתי העסקנית, אני חייב לשוחח איתם גם על קיום תורה ומצוות, או לדאוג שאיש-שיחי יעשה ברכה...

אגב, אני נזכר שכשהרבי הקים בשנת השבעים ע"א מוסדות, הרב חדקוב חילק ע"א דולרים לכל מוסד, ומנהלי המוסדות עמדו בתור כדי לקבלם. לכאורה זה דבר שגרתי, אבל בעמידה בתור לפני חדרו של הרב חדקוב, אפשר היה להבחין מיד בסדר ששרר בתור ולראות איך הרב חדקוב יודע להחזיק אנשים במשמעת קפדנית... האנשים ידעו שאם הוא אומר 'איז דאס געזאגט' - והכל בתוקף ברור וללא התקפלויות ופשרות.

בכלל, כשם שהרב חדקוב היה דייקן גדול וזהיר מאד בדיבור וכל מילה שלו מדויקת ומדודה, כך גם דרש מכל אחד - ובראש ובראשונה מהשלוחים והעסקנים - שיהיו תמיד זהירים בדיבורם. הרב חדקוב היה דורש את השלמות בכל נושא ולא ויתר ולא קיבל דברים שאינם מושלמים.

את העיקר אסור לשכוח - הרב חדקוב היה בראש ובראשונה הצינור שדרכו בחר הרבי לעמוד בקשר עם העולם. דרכו הרבי העביר הוראות לכל קצווי תבל. הרב חדקוב העביר את הוראות הרבי בשיא ובתכלית הדיוק ולא ערבב בהן אפילו פעם אחת מחשבה אישית שלו. תמיד ידענו שאם הרב חדקוב אמר משהו, אין ספק שאלה דברי הרבי.

גם האופן שבו העביר את הוראות הרבי היה מיוחד במינו: הוא ניסח תמיד את הדברים בצורה עמוקה וברורה ועם זאת בתקיפות וללא שום פשרות. המסרים וההוראות שהעביר אלי היו תמיד חדים וברורים, והתביעה לעשותם היה נשמעת בטון חד-משמעי שאסר להחסיר בביצוע אפילו פרט אחד.

האמת היא שכבר מהרגע הראשון שבא לרבי הוא "הפקיר" את כל מעמדו למען הרבי ומסר את כל כולו לרבי. בריגה הוא היה מנהל של אימפריה חינוכית ועל פיו יישק דבר בכל מדינת לטביה, וכאן - משנכנס לעבודה עם הרבי - ביטל את עצמו לחלוטין כעבד נאמן ממש".

עד כאן מדברי הרב וולף על הרב חדקוב, ומפליא עד כמה הדברים הולמים את מי שאמרם. כי אכן בין שני האישים הדגולים הללו היו לא מעט תכונות משותפות וקווי-אופי דומים.

דברי הרב וולף על הרב חדקוב מדגישים את ההתמסרות המוחלטת לעבודת הקודש ללא יום וללא רגע של מנוחה, את האחריות ואת הדיוק ביחס לכל הגה וכל מילה כתובה שבאים מאת הרבי, את כובד הראש והרצינות, את התוקף ואת הבהירות, את היראת-שמים, העיסוק האישי בתורה, בהפצת היהדות ודאגה להמוני יהודים פרטיים לצד העסקנות הציבורית הרבה.

ועל כל אלה ללא יוצא מן הכלל אפשר לקבוע חד-משמעית גם לגבי הרב וולף עצמו - כולו איתנהו בו עצמו, כידוע היטב לכל יודעיו ומכיריו.

...

ההוראות וההדרכות הרבות אשר התפרסמו בסדרת "ימי תמימים", מפוזרים כאמור על פני שמונה כרכים.

על פי בקשת רבים, מוציאים אנו ספר זה לאור, בו מרוכזים כארבע-מאות מהוראות והדרכות אלו בספר אחד, לפי נושאים ונושאי-משנה, דבר דבר על אופן. בספר זה ליקטנו מתוך אלפי ההוראות וההדרכות, הוראות והדרכות אשר יש להם משמעות גם עתה לימינו אלה, והנם הוראות יסוד בעסקנות הציבורית החב"דית עתה כבעת מסירתם לפני עשרות בשנים.

לפרסומם של הוראות והדרכות אלו יש משנה תוקף בתקופתנו זו, כאשר זה יותר מי"ט שנים, מאז ג' תמוז תשנ"ד, "החושך יכסה ארץ", ואין אנו זוכים לראות באור פני מלך, ונדרשת התאמצות יתירה לא לסטות חלילה מדרכיו אשר הורנו, אלא להישאר צמודים להוראותיו ואורחותיו - הן בעסקנות הציבורית לענפיה והן בכל שאר פרטי החיים של כל אשר בשם חסיד יכונה, ונפשו חשקה להימנות על דגל המקושרים אל הרבי ועושי רצונו.

תפילתנו שלא תצא חלילה תקלה מתחת ידינו, ותשרה הברכה במעשה ידינו, ובעזר ה' ספר זה ימלא את ייעודו להיות נר לרגליהם ואור לנתיבתם של העוסקים בצרכי ציבור באמונה, ולכל מי שרצונו הק' של הרבי יקר לליבו.

וכאשר כולנו כאחד נלך "בדרך הישרה אשר הורנו מדרכיו ונלכה באורחותיו", בוודאי נזכה בקרוב ממש לחזות באור פני מלך, בגאולה האמיתית והשלימה, וכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו בראשנו.

מערכת "ימי תמימים"

עסקנות ציבורית כללית

עסקנות חב"דית

רישום 'בנשיאות' - רק באישור מפורש

ברישום מי"א אייר תשל"ג, רושם הרב וולף את הדברים הבאים, כפי שמסר הרב חדקוב בשיחת הטלפון מט' באייר:

ע"ד פרוטוקול של ר' . . ממוסדות חנוך בב' ניסן, מפורסם כמה וכמה שנים שאין לכתוב בנשיאות בנוגע מוסד חדש איזה שיהי' מבלי שיהי' רשיון בכתב.

זהירות בשימוש בשם חב"ד

ברישום מכ"ה תמוז תשל"ג, מופיעה ההוראה הבאה, מה שמסר הרב חדקוב לרב וולף בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

הגיע תרעומת על . . ע"ד הכולל ב . . שהשתמש בשם חב"ד להרתיע ע"ד עניניו הפרטיים, ושיזהר על כך להבא.

לא להתפעל מהלחץ

ברישום מי"ג תמוז תשל"ב, כותב הרב וולף את הדברים הבאים שמסר הרב חדקוב, בשיחת הטלפון מי"א תמוז:

ע"ד המכתב ממוסדות ירושלים מיום כ"ט סיון, בנוגע לאוכל במסעדה שמקבלים מהעיריה, ונתעוררה אצלם סברא להחמיר, וחושבים על שינוי בעקבות לחץ העדה החרדית.

המענה: מסעדה הרי זה כבר כמה וכמה זמן, ופשוט שאין לשנות. כללות ההצעה - מושלל לגמרי ולפלא הכי גדול הספק בדבר (הוראה לעתיד).

על צדדי החיוב שנתעוררו אצל ההנהלה ודנים בקבלת הצעות העדה החרדית, בא המענה: התמימות שלהם, האומנם עד כל כך מגיעה?

גאון יעקב בכל התוקף

במהלך חודש שבט תשמ"ב, פרסם הרה"ח הרב אהרן דוב הלפרין שי', עורך שבועון "כפר חב"ד", סדרת כתבות שבהם מתח ביקורת על ראש ישיבה פלוני בבני ברק, ועל החוג שהוא עמד בראשו. בתגובה, פנו אנשי אותו חוג ותבעו את הרב הלפרין לדין תורה בבית דין רבני בתל אביב.

ברישום מכ"ט שבט תשמ"ב, רושם הרב וולף את הדברים הבאים בעניין זה, מה שמסר הרב חדקוב בעניין זה בשיחה הטלפונית מכ"ח שבט:

בענין הפסק דין שנתקבל מבית דין בתל אביב נגד הלפרין, הנוהג הוא שבאם בית דין מוציא פסק, איך יכול להיות הדין תורה בלי הצד השני, ובאם יש למישהו טענות מדוע שלא יפנה בזה לרבני חב"ד, כי הענין פה הוא מיוחד לחב"ד, וכאן יוצא שחב"ד הוא תחת כל אחד ואחד. האם כשהיה דין-ודברים בין סאטמר ובלז או באבוב וויז'ניץ היה מישהו אחר שהתערב בזה? זה שנתן הטענה מדוע לא טען נגד הרב שגם הוא כתב ברוח דברים אלו, להלפרין יש לו רב והוא כתב כמו שרבו כתב.

מדוע לא איכפת לאף אחד ומדוע לא היה שטורעם על כך. על חב"ד לכולם מותר שיהיה להם טענות, וכאילו חב"ד הם מינדערהייטס גיפיל [=סובלים מרגשי נחיתות]. לחב"ד יש אמנם איידילקייט אבל צריך-להיות הגאון יעקב בכל תוקף, ועל ידי עמדתנו זו יכול להיות פרצה קורא לגנב. באם היו יודעים שיש לנו התוקף הראוי לא היו מתחילים, ובאופן הקיים חושבים שמותר ואפשר לעשות מה שרוצים.

מדוע לא עושים כלום, חושבים שבאם מקבלים עצם מתחת לשולחן זה כבר משביע רצון, זה נובע ממינדער וועדיקייט [=הערכה עצמית נחותה] ותמיד מפחדים.

כשאין לנו נציגות בכנסת, אדרבה זה גורם שכל מפלגה לא תרצה לריב עם חב"ד, אבל כשרואים שחב"ד אינם מגיבים זה פועל ההיפך. הכלי נשק צריך להיות שלא להתפעל.

לתיקון הדבר, תחילה צריך שיהיה גדול השלום בבית ולא יחשבו מי הגדול ושיהיו כולם מאוחדים אצלנו.

אין עניין חב"ד להשתתף בהצגות

במכתב מזאת חנוכה תשמ"א, כתב הרב וולף לרבי את המכתב הבא:

הר"י שי' הכט רוצה ללכת אתי מחר לפני הצהריים לר"י ברנשטיין, בא כח של משולם ריקליס, שעושה עכשיו סרט מספרו של ה' חיים שי' פאטאק.

הוא מקווה שנוכל להכניס מוסדנו שבאה"ק לרשימת מוסדות שיהנו מההכנסה של ערב ההצגה הראשונה, המיועד למוסדות באה"ק.

פרטים טרם ידועים, אבל אנו מקווים שהדבר יוכל להיות בצורה כזו שזה לא יגרום ח"ו אי נעימויות ל"חב"ד".

הננו מבקשים ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להצלחה בגור...

במענה על מכתב זה השיב הרבי:

- (1) אין ענינו דחב"ד להשתתף (והקיף בעיגול את המילים "בהצגה הראשונה") כהנ"ל כפשוטו אפילו כשמשלמים עבור זה.
- (2) מתחת המילים "אנו מקווים שהדבר יוכל להיות בצורה כזו שזה לא יגרום ח"ו אי נעימויות לחב"ד", הרבי מתח קו וכתב:
לא יהי' להם כל דעה בזה כפשוטו.

ידינו תהיה על העליונה

ברישום מ"ט אייר תשל"ב, רושם הרב וולף את הדברים הבאים שמסר הרב חדקוב בשיחה הטלפונית מיום קודם לכן, אודות אחד מעסקני חב"ד שעמד בראש אחד הארגונים:

הורו למסור לר' . . שמכתבו נתקבל, נראים הקשיים שיש לו וההשפעה על מהלך רוחו ומצב בריאותו. אין לו מה לפול ברוחו, יש לנו הבטחת אדמו"ר הזקן שידנו תהי' על העליונה, דברי הרמב"ן שכל המקודש יותר ישנם לעומתו קשיים גדולים יותר, ואין להתפעל מזה.

מצב בריאותו לא לקחת ללב, אולם שמירת הבריאות היא מדרכי ה' וחייבים בזה, וגם זה נוגע לעבודה ולשם העבודה צריכים לשמור על הבריאות.

מה שמתפעל שאנשים הם בקרירות במקום שצריכים להיות בחמימות, הרי אדרבה ניכר מזה הרחמנות שיש עליהם שאין יודעים תפקידם וזכותם, ואצלו צריך-להיות השמחה יתירה שיודע תפקידו וגודל זכותו.

הוראות כלליות

הפעולות - בדרכים ישירות

במכתב-דיווח לרבי מכ"ה טבת תשל"א אודות הפעולות הנעשות במסגרת המאבק לתיקון חוק "מיהו יהודי", מדווח הרב וולף, אשר "אתמול בערב קיימנו אסיפה בסמינר בכפר חב"ד בקשר לגיור וינה ושם דובר בקשר להצעות שונות. ר' שמואל חפר אומר כי צעירי המפד"ל יעצו לו שיתקשר עם איזה משרד חקירות פרטי ולברר מקרים ואחר-כך לתת מודעה בעיתונות ולשאול שאלות נוקבות בהקשר לזה לשרי המפד"ל וכו'. כן הציע שלקראת נסיעת מר בורג לארצות-הברית להזמין כתבות בעיתונות".

ימים אחדים לאחר מכן, בה' שבט, השיב על כך הרב חדקוב, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי:

במענה למכתבו מכ"ה טבת בדבר החקירות וכדומה, ודאי אשר יש לשים לב למה שכותב "אותם אלו יכולים לסבך אותנו בכל הענין", ואשר לכן מופרך דרך הנ"ל.

ובודאי לא יזכירו כלל אפילו קס"ד כזה, אלא לפעול כפי שכותב בעצמו בדרכים ישירות.

ללמוד מהתפתחות חוגים אחרים

בכ"ז שבט תשל"ג כותב הרב וולף לרבי:

באסיפה של ועד הע"א מוסדות שהתקיימה היום במשרד בלוד בהשתפות ר' זושא שי' וילמובסקי ר' ברוך שי' גופין ואני דנו . . בעניין מכתבו של הרב חדקוב בצירוף קטע העיתונות ממוסדות בעלז, בעניין המכתב דנים כבר פעם שני'. ר"ב גופין סיפר ממה ששמע מר' טובי' שי' בלוי שהתעסק כבר בזה ואני סיפרתי ממה שביררתי בין מכריי במשרד השיכון.

התעוררה הצעה להזמין פגישה אצל שר השיכון ולבקש ממנו מקום לבני' בשכונת רמות שעכשיו היא קצת רחוקה מירושלים. והננו לשאול חו"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א האם לבצע פגישה זו וכן האם כוונת כ"ק אדמו"ר שליט"א היתה שהבני' תהי' דווקא בירושלים או אפילו במקום אחר.

באגרת מהתחלת אדר ראשון תשל"ג, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי, מביא המזכיר הרב קליין את מענה הרבי בעניין:

בהמשך להשיחה הטלפונית מועתק בזה המענה על מכתבם מיום כ"ז שבט, ש.ז. ע"ד האם להזמין פגישה אצל שר השיכון וכו':

"לא הייתה כלל הכוונה שיתחילו לדבר ע"ד בני' בירות", כי אם אך ורק להראותם שבפועל ממש - מוצאים (בחוגים אחרים, כמובן) עסקנים חדשים (בחב"ד - במשך עשר השנים האחרונות "אי אפשר למצוא" בשום אופן: ראש ישיבה בתומכי תמימים, תלמידים לתומכי תמימים ולתורת אמת (אף ששאר הישיבות מלאות), מי שיעשה משהו בנוגע למצב הכספי בתורת אמת, מי שיעשה משהו בהתדרדרות וחורבן כל עניני חב"ד בתל אביב (שהייתה לפני מרכז - חב"ד באה"ק), מי שיעשה משהו לארגון (עכ"פ - לעורר מהתרדמה העמוקה) דחב"ד בירות"ו בני ברק וכו', מי שידפיס עכ"פ פעם אחת בשנה מודעה אחת במכתבי עת שיש ספרי חב"ד שנדפסו ואפשר לקנותם -

ומה שמבהיל ביותר שאין אף אחד בכל אה"ק שבמשך עשר השנים הרגיש שהוא בעצמו צריך לעשות משהו בכל זה - אך ורק זה שאחדים ענו וכתבו לי (במענה על תביעות מכאן (לא ח"ו - מעצמם) שבודאי יבשרו טוב שהרי נשיאנו אמרו ש"יד החסידים תהי' על העליונה" - והנוסח הולך ונשנה עשר שנים ויותר, אלא שלאחרי ההתועדות דתשרי זה הוסיפו שיהי' כל זה "מלכתחילה אריבער". ופשוט שכשאין "יד" פעילה - די באסיפה).

ועסקנים הנ"ל: ובלי היכרות מיוחדת כלל, בלי זירוז ותביעות מארצות הברית וכו' כלל, בלי שיראום דבר כלל - פועלים ומצליחים.

מה התקוה לתועלת מכתיבתי כהנ"ל - כנראה רק אחת: חז"ל אמרו שצריך- להיות התביעה עד מאה פעמים, והריני מתקרב למספר זה (והמצב בכהנ"ל שנמנה ועוד - גרוע יותר מאשר הי' בפעם הא')".

להימנע ממלחמות עם חוגים אחרים

במכתב מכ' שבט תשל"ג מדווח הרב וולף לרבי, "אתמול בערב ביקרתי עם ר' זושא שי' וילמובסקי ור' משה שי' סלונים אצל הרב שרגא שי' גרוסברד בענין החינוך העצמאי. הר' לוריא גם הי' שם ודברנו אודות המקומות נצרת לוד ועפולה באיזה צורה לעשות שלא יהיו הפרעות בינינו לחינוך העצמאי, ובשבוע הבא אי"ה נמשיך לדון בזה".

ברישום מב' אדר א' תשל"ג, רושם הרב וולף את הוראת הרב חדקוב בעניין, כפי שנמסרה בשיחה הטלפונית:

בעניין הר' גרוסברד, נישט אפהאלטן צוטאן ממה שצריכים לעשות, אבל לא ללכת מראש למקומות שיש מלחמה.

עידוד עסקנים חדשים

ברישום מכ"ט סיון תשמ"א, כותב הרב וולף את הדברים הבאים, מה שמסר הרב חדקוב בשיחת הטלפון בכ"ח סיון:

ידוע שצריכים להיות עסקנים חדשים, ואין נראה שמגדלים עסקנים חדשים, ישנם כאלו שמראים כישרונות לכך וצריך לסייע בידם שיעשו עבודתם כדבעי.

לעזור בגשמיות לפעילים

וברישום מכ"ה טבת תשמ"ג, כותב הרב וולף דברים דומים, מה שמסר הרב חדקוב בשיחה הטלפונית מאותם ימים:

בענין חוסר בכח אדם בכלל המוסדות ובעניני פעילות, וכאשר ישנו אחד שמוכן לצאת לפעילות, אין לסמוך על המסירות נפש שלו כי אם צריך לעזור לו פשוט בגשמיות, כי באם לאו הרי הדבר ימנע מחברו וכו' מלצאת לשליחות וכו'. עוד מעורר הרב חדקוב בעניין זה, ברישום מט"ז שבט תשמ"ג, מהשיחה הטלפונית באותם ימים:

...בענין החוסר בכח אדם שלא מתווספים כוחות חדשים לרשת החינוך וכו',

ואתהלכה ברחבה

בכ"ז ניסן תשכ"ט כותב הרב וולף לרבי:

במשרדנו בלוד התקיימה פגישה עם ר' יהושע לוי מטהרת המשפחה וכן האדריכל מר שפירא ואנו. ר' יהושע לוי חיווה דעתו בקשר לבניית המקוה, שמקוה בת 50-60 מטר תספיק, ומכיון שהתקציב שמשרד השיכון העמיד הוא חמישים אלף ל"י, ובניית המקוה תעלה בערך ששים אלף ל"י, ע"כ מציע שלא לבנות מקוה יותר גדולה מאשר 50-60 מטר (בכדי שלא תיפסק הבניה מחוסר כספים) ולהסתפק בהנ"ל. סוכם על כך וביקשנו מהאדריכל שיתחיל להכין התכניות.

במענה לכך שיגר הרב חדקוב בב' אייר תשכ"ט לרב וולף את האגרת הבאה, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי:

במענה למכתבו מכ"ז ניסן, הנה מה שכותב שבדעתם להצטמצם בגודל בנין המקוה בניגוד לדעת ראש המועצה "שיש לבנות מקוה גדולה", עורר פליאה גדולה, ועד כדי כך שכ"ק אדמו"ר שליט"א מצא לנכון להעביר קו כפול תחת התיבות "שיש לבנות מקוה גדולה", ולהוסיף לזה: "ולפלא גדול ומצער הספק בזה".

בטח יזדרז כת"ר לשים לב לההערה דלעיל, ויבשר בזה בשורות טובות.

בד' באייר כותב הרב וולף לרבי בעניין זה:

נתקבל מכתב הרב חדקוב שי' ע"ד הערת כ"ק אדמו"ר שליט"א ע"ד המקוה בקרית מלאכי, וכבר מסרנו הוראה מתאימה להגדלת המקוה כמתוכנן.

ובכ"ה אייר כותב הרב חדקוב לרב וולף עוד בעניין זה, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי:

במענה למכתבו מד' אייר, ת"ח על הבשורה טובה שהורה להרחיב את תכנית המקוה.

להימנע מהפגנות

בראש חודש מנחם אב תשל"ב נערכה בכנסת הצבעה מכרעת על הצעת חוק לתיקון חוק מיהו יהודי, זאת לאחר מאבק ממושך של עסקני חב"ד באה"ק שהפעילו לחצים כבירים על ראשי המפד"ל, ועל כל הנוגעים בדבר, במסגרת פעילות ה"וועד למען שלמות העם".

באותו יום התקבלו מספר שיחות טלפון מהרב חזקוני אל הרב וולף, בהם הנחיות והוראות מפורטות לפעילות עסקני חב"ד בשטח זה. לפנינו אחת ההוראות שמסר הרב חזקוני בשיחת הטלפון השניה באותו יום:

להימנע מהפגנות ובפרט ללא רשיון, שאנשי צורה וחזות יבקרו בכנסת וישבו בגאלערי ויראו התענינות. וכן ברחוב אפשר שיאמרו תהלים, ולא בחורי ישיבה ובנות בית יעקב שלא יאמרו שאינם משרתים בצבא, ורק מבוגרים.

ניהול המוסדות

מיניסטר על המיניסטרים

לפנינו תוכן דברי הרבי לרב אפרים וולף ב'יחידות' בעת ביקורו בחצרות קדשנו, כסלו תשכ"ט, מתוך רשימתו של הרב וולף:

...שלא יטפל בכל הדברים הקטנים, שבדברים הקטנים גם עוזר דעוזר יכול לסדר הדבר אולי רק ב-90% אבל יסדר, ולכן כאשר מטפל בדברים קטנים כאשר בא לעניינים חשובים יותר אזי כבר עיף.

קודם ה' לוד אח"כ בא כפר חב"ד אח"כ ירושלים ואולי עוד חב"ד, לכן יש לקחת מיניסטר לעניני ירושלים ומיניסטר לעניני כפר חב"ד ומיניסטר לעניני לוד ויהי' מיניסטר על המיניסטרים.

הנהלה למוסד

בג' תמוז תשל"ג, רושם הרב וולף את הדברים הבאים, שמסר הרב חזקוני בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

בענין הנהלה ל... - בכל המוסדות יש הנהלה ומה השאלה כאן בזה. בזמן שכ"ק אדמו"ר שליט"א אמר לו שיעשה הנהלה היו גם הוראות ברורות ופרטים עד"ו. באם הוא ירכיב את ההנהלה זה יהי' רק על הנייר אלא שיהי' הנהלה

משותפת וכל אחד יגיד דעתו כתומכי תמימים תורת אמת כולל. ההוראה לסדר הנהלה היתה וישנה גם עכשיו ומדוע לא עשה שום דבר עד עכשיו.

ענייני המוסד שייכים להנהלה

בח' כסלו רושם הרב וולף את דברי הרבי הבאים כפי שנמסרו על ידי הרב חדקוב: תשובת כ"ק אדמו"ר שליט"א בענין מצב הענינים ב... : "כל עניני הנהלת... שייכים להנהלה כנהוג בכל העולם כולו, אזכיר על הציון".

ציות להוראות ההנהלה

בי"ב אדר א' תשל"ו רושם הרב וולף את הדברים הבאים, מהשיחה הטלפונית עם הרב חדקוב בי"א אדר א':

ע"ד מה שאמר לי כת"ר בעניני... והנהלת... , הבנתי שהמדובר הוא רק עקרונית, וצריך לציית להוראות ההנהלה, וכמו הסיפור שהיה עם אדמו"ר הזקן והמלמד וכו', "משה עבדי".

את הנהלת... מינה כ"ק אדמו"ר שליט"א, ובזעיר אנפין זה כשם שתלמיד חייב לציית להוראות ההנהלה ועליו לדעת שהנהלה צודקת. ובאם משום סיבה שהיא אינו יכול לקבל זאת, עליו להודיע על כך אל כ"ק אדמו"ר שליט"א ואולי יתקבלו אז הוראות אחרות, אבל לחייל אסור ללכת מהחזית גם אם אולי מבין יותר טוב מהגנרל. וכשישנם כוונות לא נכונות יכולים להגיע לעשות אפילו עגל ושיהיה לשם שמים.

הכוונות יכולות להיות כפי שהם, אפשר לדון את כולם לכף זכות, אבל עגל לא צריכים לעשות, ובאם נוהגים אחרת זו הכחשה בהשגחה פרטית והוא ע"ד עובדי עבודה זרה. היסורים שבאים מהזולת זה ע"ד הכתוב בצוואת הריב"ש שצריך לחשוב שהיסורים שמקבל הם מן השמים. צריך להיות כמופת הייתי לרבים, ודבר זה נוגע לכל התלמידים והוא עיקר ענין קיום המצוות בין אדם לחברו ובין אדם למקום, וצריך להורות תשובה לרבים שגם אחרים יראו וכן יעשו.

עבודה בשיתוף פעולה

באגרת קודש ששיגר הרבי לרב אפרים וולף בד' בניסן תשל"ב, והנושא את הכותרת "חשאי", כותב הרבי:

מובן שמכאן אי אפשר לתווך בהחילוקי דעות שבין עסקני אנ"ש שי' באהקת"ו, כיון שצריך להיות שמיעת כל הסברות והדעות והמענות וכו', ולכן

עליהם - על אתר - להשתדל להתדבר ביניהם ככל האפשר. בהענינים שלא יבואו לדעת אחת - להשתדל לחלק הפעולות ביניהם, ופשיטא להיות כל אחד ואחד עינו טובה ונהנית מהצלחת רעהו בפעולותיו הוא.
...בטח למותר להעיר על מה שנאמר ותשועה ברוב יועץ ואמרו חז"ל במשנתם אל תהי דן יחיד שאין דן יחידי אלא אחד.

קשר פנימי בין מוסדות חב"ד

בח"י סיון תשכ"ו שיגר הרב חדקוב את האגרת הבאה לרב וולף, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי:

בהמשך לבקשתנו הטלפונית היום - והבטחתו להשתדל בהגדלת מספר התלמידים - כתבנו היום להרב זעווין שיחי'.

ואף שאין צועקין על העבר, אבל כדי ללמוד על העתיד, הננו להזכירו על מה שכתבנו לו מכבר בדבר מה שסגרו הכיתות וכו' אשר בוודאי בזה תלוי הרבה מהעגמת נפש דעכשיו.

ולהעיר אשר סיבת הדבר היא מה שהעומדים בהנהלת מוסד אחד מתצמצמים בהתעניינותם במוסד שלהם, מבלי להתעניין כראוי במצב של מוסדות חינוך שאינם באופן ישיר תחת הנהלתם. ואשר באמת יש לזכור תמיד הקישור הפנימי שבין כל המוסדות חב"ד, אשר מלבד שבכלל יש להתעניין בכל אחד מהם, הנה מצד שלימות הדבר בהתעניינות בהזולת יש גם משום התעניינות בשלהם.

והבה נקווה אשר על כל פנים להבא ישופר המצב הנ"ל בכלל וההשתדלות בהגדלת מספר התלמידים בהבית ספר בלוד בפרט, והבה נקווה להתבשר טוב בכל הפרטים.

לקיחת עובד ממוסד למוסד

במכתב מי"ז תמוז תשל"ג, כותב הרב וולף את הרישום הבא, מה שנמסר בשיחת הטלפון מהרב חדקוב באותו יום:

בענין ר' . . שי', באם אין טענות מהמוסד בו הוא עובד וגם ממנו וגם מאתנו יש רצון שיעבוד אצלנו אין התנגדות גם מכאן.

לא להשתמש בשמות קיימים למוסדות חדשים

ברישום מכ"ז מנחם אב תשל"ב, רושם הרב וולף את הדברים הבאים, מה שמסר הרב חדקוב בשיחה הטלפונית:

הורונו למסור לר' . . רצה לתת למוסד הנ"ל שם "מחנה ישראל", אך כ"ק אדמו"ר שליט"א ציין על זה היות ומחנה ישראל כבר ישנו בארצות-הברית וגם בכפר חב"ד, בכל אופן אין לתת שם זה כי כבר ישנו שם.

פרסום אודות המוסדות

במכתב מח' תמוז תשכ"ו, פונה הרב וולף אל הרב חדקוב בשאלה, "היות וזמן החגים הבעל"ט ממשמשים ובאים, הננו בשאלה בקשר לפירסום מודעת המוסדות בעיתונות, אם לפרסם בעיתון "המודיע" או לא, ועתה יש עוד הזמן להחליט".
על כך השיב לו הרב חדקוב באגרת מי"ט תמוז, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי:

במענה לשאלתו במכתבו מח' תמוז בקשר לפרסום המוסדות בעיתונים, ודאי שיש לפרסמן באלו העיתונים אשר רגילים להקציב תדיר מקום רחב בעיתונם לידיעות נכונות אודות עבודת אנ"ש שיחיו ומאמרים רחבים בקשר למאורעות שונים אצל חב"ד, ימי זכרון, חגיגות וכדומה.

ענייני כספים

קבלת התמיכות - באופן חוקי ובלי 'עסקאות'

בי"ד מנחם אב תשל"ט רושם הרב וולף את הוראת-היסוד הבאה שהתקבלה בשיחה הטלפונית מהרב חדקוב יום קודם לכן:

התמיכות שמקבלים המוסדות צריכים להיות באופן גלאט ולא על ידי עסקות ולא להיות מכורים לאף אחד. בעז"ה נכתוב עד"ז מכתב מפורט בנפרד.

לא להיכנס לחובות

באגרת קודש ששיגר הרבי לרב אפרים וולף בד' בניסן תשל"ב, והנושא את הכותרת "חשאי", כותב הרבי:

פשיטא - שכל פעולה בנוגע ליראת שמים ותורה ומצוות וכו' וכו' טובה ונחוצה היא, אלא, ככתבי מאז לא יכנסו לחובות, וכבר הי' מעשה אצל אחרים וכו' און מהאָט זיך, ל"ע גוט אָפגעברייט ויצא שכרם כו', וד"ל.

בג"צ נגד משרד האוצר

בט"ז כסלו תשמ"ג כתב הרב וולף לרבי את הדברים הבאים¹:

היות ומטעם האוצר חולקו הרבה כספים (הנקראים יחודיים) על ידי חברי הכנסת של אגו"י למוסדות שלהם, פנינו ישירות לשר האוצר (בתור נסיון מקודם) מטעם בית הספר למלאכה וגם מטעם הישיבה בטענת הפליה לרעה, ובקשה לקבל גם-כן הקצבות דומות.

בעל פה דברו עם הפקידים שאנו מוכנים אפילו ללכת לבג"צ בענין זה. הננו שואלים דעת כ"ק אדמו"ר שליט"א האם ללחוץ עד כדי הגשת בג"צ נגד משרד ושר האוצר, בענין הנ"ל.

על מכתב זה השיב הרבי בכתי"ק:

על הכתוב "היות ומטעם האוצר" הוסיף הרבי: ומשרד הדתות.

בהמשך הדברים: "חולקו הרבה כספים" הוסיף הרבי זה מכמה וכמה שנים.

בהמשך הכתוב "חברי הכנסת של אגו"י" הוסיף הרבי: מפד"ל.

על השאלה בסיום המכתב "האם ללחוץ עד כדי הגשת בג"צ נגד משרד ושר האוצר", כתב הרבי: שייך להחלטת אנ"ש שי' שבאה"ק.

מגביות חב"ד

בב' מנחם אב תשל"ט רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה בשיחה הטלפונית מהרב חזקוני יום קודם לכן:

בדבר השאלה אם להפסיק המגבית של קרן הגיבורים בחו"ל לפי דרישת האוצר, לדעתי צריך לעמוד ולהסביר בדרכי נועם ובתקיפות המתאימה שבאם ישנם טענות על מוסד אחד אין זה צריך להיות נוגע לשאר המוסדות. ובכלל בענין הפרטי הזה גם צריך לעמוד על כך שאין המגבית של חב"ד מפריעה לשאר המגביות, ואדרבה.

המגבית - לטובת כל הצדדים

בהמשך לכך, הוסיף הרב חזקוני ומסר את ההוראה הבאה ביי"ג מנחם אב תשל"ט:

ע"ד המגבית של קרן הגיבורים בארצות-הברית, מי שיש לו מח בקדקודו מבין שאין כל הצדקה להפסיק מגבית זו, ואדרבה זה לטובת כל הצדדים, ולפלא שאצלנו חושבים אחרת.

1. חלק נוסף ממכתב זה - ראה להלן עמוד 245.

קרקעות ובניינים

בעלות חב"ד על קרקעות המוסדות

בעת הפעילות להקמת שכונת נחלת הר חב"ד שבקרית מלאכי בראשית שנות ה-70, הוצע בשלב מסויים על ידי הרשויות להעביר לרשות חסידות חב"ד קרקע לצורך הקמת מוסד, אלא שהעברת הקרקע הותנתה בכך שהבעלות עליה תישאר בידי המדינה, וחב"ד תוכל להקים את המוסד על קרקע זו.

על כך התקבלה ההוראה היסודית הבאה מהרבי, ברישום מי' מנחם אב תשל"ב, מה שמסר הרב חזקוני לרב וולף בשיחה הטלפונית:

לענין ארבעת הדונמים בנחלת הר חב"ד, וסברתנו שצריך-להיות בעלות של חב"ד, בא מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א, פשוט שצריך-להיות כך (וכן אם יבנו אכן שם) לא תהיה נפרדת מבעלות חב"ד, ובאופן שלא יזיק למוסדות חב"ד הקיימים אבל אין להכריחם לקבל מרות מאיזה מוסד.

בהמשך לכך, מופיעים הדברים הבאים במכתב ששיגר הרב וולף לרב חזקוני, בח' אלול תשל"ב:

הודיעו שרב"צ שי' שמטוב נתמנה שליח מכ"ק אד"ש למסור לר' . . שי' המענה לשאלותיו ע"ד קרקעות ועזרה - אשר שאל מכ"ק אד"ש, וזהו המענה שימסור בשם כ"ק אד"ש:

(א) להוי ידוע שבאם בונים בנין על קרקע השיכת לזולתו, הרי מעתה אינו בעל-הבית יותר אף על הבנין, אלא בעל הקרקע הוא גם בעל הבית על הבנין. ולפיכך באם השני מעונין בבניה, עליו למסור גם-כן בעלות הקרקע למוסד חב"ד או מוסד חמ"ה, כי בנין צריכים לבנות על קרקע עצמית.

(ב) באם מישוהו נותן כסף לבנות בנחלת הר חב"ד או בסמוך לנחלת הר חב"ד ואפילו אם זה לטובת חב"ד גם-כן אין זה ענין עבורנו באם אינו נותן גם הקרקע וגם הבנין.

(ג) רק באם נותן הבנין במתנה גמורה, והקרקע היא של חב"ד אז הענין רצוי.

לגבי קבלת בנין וכה"ג מאת גוף זולתו, הרי צריך ישוב הדעת. שהרי על סמך אותו בנין יאסוף הנותן בארצות-הברית כסף עבור עניניו, והמקבל יהיה מוגבל לעולם בענין זה שהוא עצמו לא יוכל לערוך מגביות וזולתו יערוך מגביות על המוסד שלו.

דברים הראשונים הם ענינים עקרוניים וכללים. אך ענין האחרון אינו הוראה אלא נתון ליישוב דעתו וחוויתו של המקבל.

השלכות בעניינים שונים

וכך, ברישום מי"ז מנחם אב תשל"ד, רושם הרב וולף את הדברים הבאים, מה שמסר הרב חדקוב בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

בקשר לקבלת הכספים מהסוכנות לבניית פנימיה בתנאי שהקרקע תירשם על שמם, והצעת עו"ד . . שהיות וחלק מקרקע כפר חב"ד רשומה בין כה על-שם הסוכנות אפשר יהיה לקבל מהם הכספים, יש מקום לחשוש ולעורר על כך את ועד כפר חב"ד שצריכים להיזהר לא לתת אפשרות לעורר ענין זה כי יכול להיות לזה השלכות בעניינים שונים.

אין למכור שטח לאחרים

ברישום מח' אלול תשל"ב, רושם הרב וולף מה שמסר לו הרב חדקוב בשיחה הטלפונית:

למסור לר' . . ולר' אפרים וולף שאין כל מקום למכור לאחרים שטח בנחלת הר חב"ד או בסמוך לנחלת הר חב"ד, ורק אם יהיה זה מתנה גמורה לחב"ד, ואף שבשכנות יהיו רק עניני חב"ד.

להגן על רכוש חב"ד

לאחר מלחמת ששת הימים בשנת תשכ"ז, כאשר העיר העתיקה שוחררה, חזרה חסידות חב"ד אל בניין בית הכנסת "צמח צדק" בעיר העתיקה, אשר היה בבעלותה מאז שנת תרי"ח, וחידשה את פעילות בית הכנסת. אולם באותה עת, פעלה הממשלה להעביר לרשותה את כל המבנים בעלי הערך שהיו בעיר העתיקה, באמצעות מינהלת ממשלתית שהוקמה לצורך העניין, ובכלל זה ביקשה הממשלה להשתלט על בניין בית הכנסת "צמח צדק".

במכתב מי"א תמוז תש"ל כותב הרב וולף לרבי, "שוחחנו עם מר אבניאלי מהבניה בעיר העתיקה, ע"ד החנויות שמפנים בחצר חב"ד, הוא אומר כי שם יעשו חנויות, ומבחינה חוקית הבעלות היא של ממשלת ישראל, וחב"ד יכולה לקבל פיצויים עבור זה, וכמובן שבאם לחב"ד יש מועמדים לרכישת החנויות, הרי במכרז למכירת החנויות שיתקיים יתחשבו בזה".

על כך הורה הרב חדקוב לרב וולף, במכתב מט"ז תמוז תש"ל, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי:

במענה למכתבו מי"א תמוז בדבר החנויות שבחצר חב"ד, אין מובן כלל על איזה סמך יכולה הממשלה להשתלט על רכוש שמפורסם הדבר שהוא שיך לחב"ד.

ובטח יעשו הכל - ובעת הצורך גם על ידי עורך דין גדול - כדי להגן על רכושנו.

רבנות

התעסקות במינוי רבנים

בכ"ד מנחם אב תשכ"ז שיגר הרב חזקוני את האגרת הבאה, המופנית אל "הנהלת בית המדרש לאברכים מצוינים - ליובאוויטש, כפר חב"ד". האגרת נכתבה על נייר המכתבים של מזכירות הרבי, תחת הכותרת "סודי", עם העתק לרב עזריאל זעליג סלונים:

נמסרה בקשה מהאחים קופרשטוק שיחיו אשר כ"ק אדמו"ר שליט"א יציע רב מאנ"ש שיחיו להבית-כנסת שהאחים הנ"ל בנו בחיפה, ואשר לפי דעתם יוכלו לסדר שהרב הנ"ל יהיה גם דיין בעיר וכו'.

אשר לכן הננו להציע בזה לכת"ר לעיין בדבר, לברר אם יש מועמד מתאים, ובאם צורך בזה - להתקשר גם עם האחים קופרשטוק וכו'.

באשר לכאורה יש מקום לחשוב למצוא את המתאים בראש וראשון בתוך תלמידי הכולל או מחניכי תורת אמת לכן הננו פונים תחילת כל אליכם. ובאם יש הראוי לזה גם זולת החניכים הנ"ל, בטח גם הוא ידוע לכם. ונא להודיענו מהנעשה בזה.

נב. למותר להדגיש שהפרסום בזה אינו רצוי.

נב. זה עתה הגיעה ידיעה ע"ד רבנות בשכונת קרית היובל בירושלים ת"ו. הידוע עד"ז? ומתעסקים כדבעי בזה?

קבלת משרת רבנות - ביושר

בחורף שנת תשכ"ז פעלה הנהלת הישיבה עבור אחד מהאברכים בוגרי הישיבה, שיקבל משרת רבנות באחד הערים במרכז הארץ. בשלב מסוים היה נראה, שבאם האברך המועמד לרבנות יצהיר בפני האישים הנוגעים בדבר כי הוא חבר בתנועת ה"מזרחי", יסייע הדבר עבורו לקבל את משרת הרבנות.

האברך הציע את התלבטותו בעניין בפני הרב וולף, ששיגר לרבי את מכתבו של האברך וכן מכתב נוסף ממנו עצמו בעניין.

בט"ז טבת תשכ"ז שיגר לו המזכיר הרב בנימין קליין את מענה הרבי בעניין, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי:

היום קבלתי מכתבו האקספרס בצירוף המכתב של . . והכנסתיו מיד לכ"ק אד"ש ולקמן המענה:

על שאלתו הראשונה א. האם להתעניין ולשמוע ולקבל הצעות כאלה? תשובה: להתעניין ולשמוע ולקבל הצעות כאלה, באם לדעת הנהלת הישיבה מתאים לזה.

ב. האם אפשר להיכנס כחבר במזרחי? תשובה: אפ"ל חבר באותה מפלגה - שהשקפותיו הם השקפותיה, והאומנם לדעתו יש לייסד ולהתחיל עניין דרבנות - בגניבת דעת כל הציבור!?

ג. אם לעשות לפעול למען ההצעה הנ"ל? תשובה: לעשות ולפעול למען ההצעה הנ"ל.

פעילות בציבור התורני

ספרי חסידות לרבנים

בג' טבת תשל"ו רושם הרב וולף את ההוראה הטלפונית הבאה שהתקבלה מהרב חזקוני בל' כסלו:

להפיץ בין כל הרבנים שיהיה להם ספרי חסידות וכן גם-כן אצל הראשי ישיבות, ובאם חוששים שיחשדום בקירוב לחסידות, אפשר לתת להם הספר על ידי מתנה, וע"ד הענין גדולה לגימה שמקרבת וכו'.

בענין המבצעים הנ"ל שיהיה תשועה ברוב יועץ, ע"ד ענין החלצו שיהיה זה בידידות כולם כאחד.

בענין הפצת ספרי החסידות והלימוד צריך-להיות ומבשרך אל תתעלם, שאנ"ש ילמדו יותר.

המשך הקשר עם גדולי תורה

בז' אייר תשל"ח רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה מהרב חדקוב בה' אייר:

בקשר לשנת ה-75 יצא לאור על ידי אנ"ש קונטרס חידושי תורה מגדולי הרמ"ם לכבוד כ"ק אדמו"ר שליט"א, האם ממשיכים הקשרים עם אלו שכתבו אז החידושי תורה.

הסכמה לפעילות

בחורף תשמ"א פעלו בארגון הגג למוסדות חב"ד בארץ להקמת וועד מאנ"ש במטרה לקדם עניני חב"ד בין חוגים תורניים. זאת בהתאם לדברי הרבי בעניין זה ביחידות אל הרה"ח הרב שלום בער ליפשיץ ז"ל. משכך פנתה הנהלת ארגון הגג במכתב אל מספר אברכים שיטלו חלק בוועד זה, ובהם פנו אל הרה"ח הרב אברהם ברוך פבזנר שי'.

ברישום מי' אדר ב' תשמ"א, כותב הרב וולף מה שמסר לו הרב חדקוב בעניין זה, בשיחת הטלפון מו' אדר ב':

על העתק מכתבנו לרא"ב פבזנר בדבר הועד המיוחד, ענה כ"ק אד"ש: "נכון".

ב"ה, ט"ו שבט תשכ"ט.

כ"ק אדמו"ר שליט"א

בחסות חסידות אבן הפנה שנתקיימה בבתי הספר למלאכה, לחקת בי"ט לאלקטרוניקה
ע"ש הרשב"א יואל טייטלבוים, שוחזנו עם הרב"ה הרב יעקב יהודה טייטלבוים, בעשר לטבת
הבית

א. אם חשק ייקשה דרך קרן החינוך של חסידות אבן הפנה שנתקיימה בבתי הספר למלאכה, לחקת בי"ט לאלקטרוניקה
חזי יוצא חשבון שיהיה פר מיטעם חזיך להיכנס לקומה המעולה, מחילת הכסף לא יעבור ע"י
הרב חכם, אלא כל הכסף יילך למסלול לבניית בית ספר זה,
אולם בעת אה חשק ייקשה דרך חסידות אבן הפנה שנתקיימה בבתי הספר למלאכה, לחקת בי"ט לאלקטרוניקה
(1) יתכן שפר שפואלי לא יסכים לענין זה. - דמי 2 בעיות
(2) אולי ימריץ חסידות זו עם פר שפואלי, וחסידיה למעשרות ספינת בית רבקה
עם פר שפואלי לבניית כפר אב"ד ב', ואשר חז"ש אשר כבר עוסק בזה זמן רב. - דמי 2 בעיות
ב. אם חשק לא ייקשה דרך חסידות אבן הפנה שנתקיימה בבתי הספר למלאכה, לחקת בי"ט לאלקטרוניקה
ע"י הרב חכם טייטלבוים, שוחזנו עם הרב"ה הרב יעקב יהודה טייטלבוים, בעשר לטבת
אנו נבנה ע"ש פר מיטעם בנין בי"ט לאלקטרוניקה וכן בנין חסידות ליפור יה"ע על שמו,
חשק ייקשה שפר חכם יעקבי לרשתנו יה"ע פר 8150,000.
מעצב זה יהי' בולו קבור חסידות. 9/13

לסיכום שכתבנו, חסידות אבן הפנה שנתקיימה בבתי הספר למלאכה, לחקת בי"ט לאלקטרוניקה
חזי יוצא חשבון שיהיה פר מיטעם חזיך להיכנס לקומה המעולה, מחילת הכסף לא יעבור ע"י
הרב חכם, אלא כל הכסף יילך למסלול לבניית בית ספר זה,
אולם בעת אה חשק ייקשה דרך חסידות אבן הפנה שנתקיימה בבתי הספר למלאכה, לחקת בי"ט לאלקטרוניקה
(1) יתכן שפר שפואלי לא יסכים לענין זה. - דמי 2 בעיות
(2) אולי ימריץ חסידות זו עם פר שפואלי, וחסידיה למעשרות ספינת בית רבקה
עם פר שפואלי לבניית כפר אב"ד ב', ואשר חז"ש אשר כבר עוסק בזה זמן רב. - דמי 2 בעיות
ב. אם חשק לא ייקשה דרך חסידות אבן הפנה שנתקיימה בבתי הספר למלאכה, לחקת בי"ט לאלקטרוניקה
ע"י הרב חכם טייטלבוים, שוחזנו עם הרב"ה הרב יעקב יהודה טייטלבוים, בעשר לטבת
אנו נבנה ע"ש פר מיטעם בנין בי"ט לאלקטרוניקה וכן בנין חסידות ליפור יה"ע על שמו,
חשק ייקשה שפר חכם יעקבי לרשתנו יה"ע פר 8150,000.
מעצב זה יהי' בולו קבור חסידות. 9/13

לסיכום שכתבנו, חסידות אבן הפנה שנתקיימה בבתי הספר למלאכה, לחקת בי"ט לאלקטרוניקה
חזי יוצא חשבון שיהיה פר מיטעם חזיך להיכנס לקומה המעולה, מחילת הכסף לא יעבור ע"י
הרב חכם, אלא כל הכסף יילך למסלול לבניית בית ספר זה,
אולם בעת אה חשק ייקשה דרך חסידות אבן הפנה שנתקיימה בבתי הספר למלאכה, לחקת בי"ט לאלקטרוניקה
(1) יתכן שפר שפואלי לא יסכים לענין זה. - דמי 2 בעיות
(2) אולי ימריץ חסידות זו עם פר שפואלי, וחסידיה למעשרות ספינת בית רבקה
עם פר שפואלי לבניית כפר אב"ד ב', ואשר חז"ש אשר כבר עוסק בזה זמן רב. - דמי 2 בעיות
ב. אם חשק לא ייקשה דרך חסידות אבן הפנה שנתקיימה בבתי הספר למלאכה, לחקת בי"ט לאלקטרוניקה
ע"י הרב חכם טייטלבוים, שוחזנו עם הרב"ה הרב יעקב יהודה טייטלבוים, בעשר לטבת
אנו נבנה ע"ש פר מיטעם בנין בי"ט לאלקטרוניקה וכן בנין חסידות ליפור יה"ע על שמו,
חשק ייקשה שפר חכם יעקבי לרשתנו יה"ע פר 8150,000.
מעצב זה יהי' בולו קבור חסידות. 9/13

לסיכום שכתבנו, חסידות אבן הפנה שנתקיימה בבתי הספר למלאכה, לחקת בי"ט לאלקטרוניקה
חזי יוצא חשבון שיהיה פר מיטעם חזיך להיכנס לקומה המעולה, מחילת הכסף לא יעבור ע"י
הרב חכם, אלא כל הכסף יילך למסלול לבניית בית ספר זה,
אולם בעת אה חשק ייקשה דרך חסידות אבן הפנה שנתקיימה בבתי הספר למלאכה, לחקת בי"ט לאלקטרוניקה
(1) יתכן שפר שפואלי לא יסכים לענין זה. - דמי 2 בעיות
(2) אולי ימריץ חסידות זו עם פר שפואלי, וחסידיה למעשרות ספינת בית רבקה
עם פר שפואלי לבניית כפר אב"ד ב', ואשר חז"ש אשר כבר עוסק בזה זמן רב. - דמי 2 בעיות
ב. אם חשק לא ייקשה דרך חסידות אבן הפנה שנתקיימה בבתי הספר למלאכה, לחקת בי"ט לאלקטרוניקה
ע"י הרב חכם טייטלבוים, שוחזנו עם הרב"ה הרב יעקב יהודה טייטלבוים, בעשר לטבת
אנו נבנה ע"ש פר מיטעם בנין בי"ט לאלקטרוניקה וכן בנין חסידות ליפור יה"ע על שמו,
חשק ייקשה שפר חכם יעקבי לרשתנו יה"ע פר 8150,000.
מעצב זה יהי' בולו קבור חסידות. 9/13

ב"ה ט"ו כסלו ה' תשס"ג

כ"ק אדמו"ר שליט"א

דעו"ב מכתבים ע"ד הכולל שנחלה הר חב"ד וקוויים שבעזה"י הענין
יסודר.

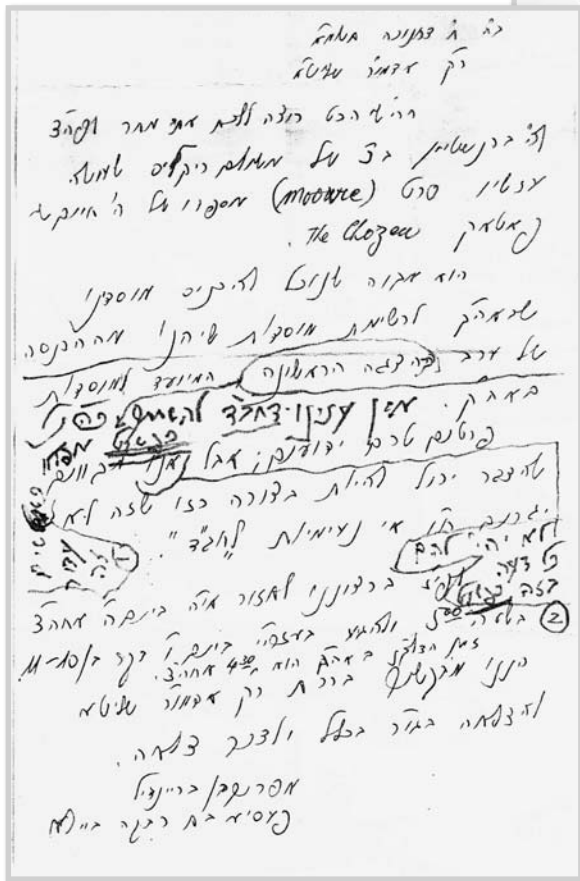
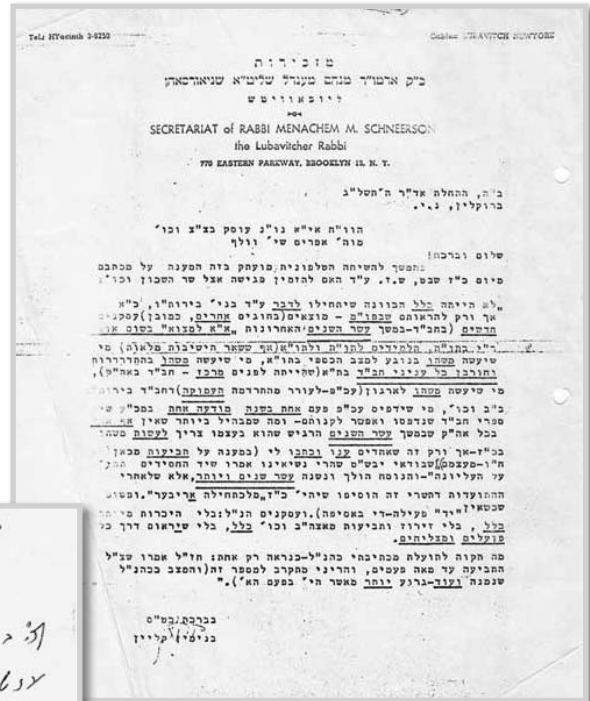
פנו אלינו מסעם עליה הנוער שנקבל בביסל"מ ילדים פלשתיים.
אנו העברנו השאלה לבי"ד רבני אנ"ש ורצו"ב חסובתם.
אני חושש שמסעם עה"נ לא יחסכו מאמץ להשיג תעודה-כנדרס מסעם רבני
אנ"ש- והנני שואלים האם באמת לקבל ילדים פלשתיים - לנסות להתנער מזה.

היות (מסעם האוצר) חולקו הרבה כספים (הנקראים יחודיים) ע"י חברי הכנסת
שלא (מסעם האוצר) חולקו הרבה כספים (הנקראים יחודיים) ע"י חברי הכנסת
וגם מסעם הישיבה בטענה הפליה לרעה, ובקשה לקבל ג"כ הקצבות דומות,
בע"פ דברר עם הפקידים שאנו מוכנים אפילו ללכת לבג"צ בענין זה.
הננו שואלים דעת כ"ק אדמו"ר שליט"א האם ליתן עד כדי הגשת בג"צ נגד משרד ושר
האוצר, בענין הנ"ל.

אשר יתקבל

אשר יתקבל

אשר יתקבל

מוסדות של ב"ק אדמו"ר רצי יוסף וזאת מוקללתה נבנים פליגאווטש • תחת נשיאות ב"ק אדמו"ר רבי שמש מפולד שלישי סמארקאוון פליגאווטש
Established by the late Lubliner Rebbe Joseph I. Schneerson at Moscow members • Under the Presidency of the Present Lubliner Rebbe Menachem M. Schneerson

התאריך: 10/10/2019

כ"ט שבט תש"ס

כבוד
הו"ח אי"א נו"נ וכו'
הרב ח.ס.א. שי' הדקוב

שלום רב וברכה!

אחרש"ט, הנני בזה לאשר קבלת הסלסון מיום א' כדלהלן.

בנוגע לאלבום של נסי צפת, מאחר וכבר עבר זמן רב מהכנס, ממילא זהו גם פעם שלא לערוך סינויים באלבום ומה שעשו כבר ה' מאוחר ובאם ישנו עכשיו זה יקח עוד זמן רב ולא לעשות לכן כל סינויים.

בענין השאלה ע"ד ספרים של
הגיבנה להחלים, אבל ברור שיש להדפיס רק מה שזכרתי, ואין אישור לעולם
ועד יורגיסו עברום הספרים, ויחבן שזכאי שלא לסחר בכדי שלא להוציא מהם
בכפס ורק בכדי להגדיל את הקטלוג

בענין והאולטימטום וכו', - במפורסם - כל כיוצא בייך
לבי"ד אנ"ש שי' שבאח"כ ולפלא הכי גדול הסני' למעבר ליס"י

נחשב סכת טלמדיס בה"ט
טשטדלו בזה בארה"ב

פארוסט טאן האנדלונג עוסקט מיט וואס הוי וויל נעמען זיך.

תוציא פסס, איר יכול להיות הדי"ח בלי הצד השני, ובאט יש למישהו סענות
סדרו של אד ימנה בזה לרבעי חצי, והענין פה הוא
הוא חזק הוא תאו"א, האם כשת"י דודי פה סמסאר
ה"י ימשה אחר שיתקרב בזה"ל זה שנתה סדרו
כפי כרוח בריס שלו, למיפנין יל זה הוא כפי
תוציא פסס, איר יכול להיות הדי"ח בלי הצד השני, ובאט יש למישהו סענות
סדרו של אד ימנה בזה לרבעי חצי, והענין פה הוא
הוא חזק הוא תאו"א, האם כשת"י דודי פה סמסאר
ה"י ימשה אחר שיתקרב בזה"ל זה שנתה סדרו
כפי כרוח בריס שלו, למיפנין יל זה הוא כפי

054-26848, 054-24392 : ישיבת לוד, ירושלים
Shimon Chabad, P.O.B. 46 LOD, Gabless: Yeshiva-LOD Tel. 054-26848 — 054-24392

הנאמן עליו יחזיק את המעט המצוי בידיו ויחזיקו בו כל ימי חייו ויחזיקו בו כל ימי חייו ויחזיקו בו כל ימי חייו

תשס"ב חג המולד

ב"ח לוד _____ תש"מ

- 2 -

מדוע לא איכפת לאף אחד ומדוע לא הי' שורעם ע"כ. על חב"ד לכולם מותר יהיה' להם פענות, וכאילו חב"ד הם מינדער הייסגסיפיל. לחב"ד יש אפנס אידיילקייט אבל צ"ל האופן יעקב בכל חוקי, ועי' עמדתו זו יכול להיות פירע קורא לגנב. במס הי' יודעים שיש לנו התקפה הראוי לא היו מפתילים, ובאופן הקיים חושבים שמותר ואפשר לעשות כל שצוים.

מרוץ לא עושים כלום, חושבים שבאם מקבלים צום פחתה לשולחן זה
ברך משבש רצון. זה גורם המינדר וועדיו וחסיד מסתרים.

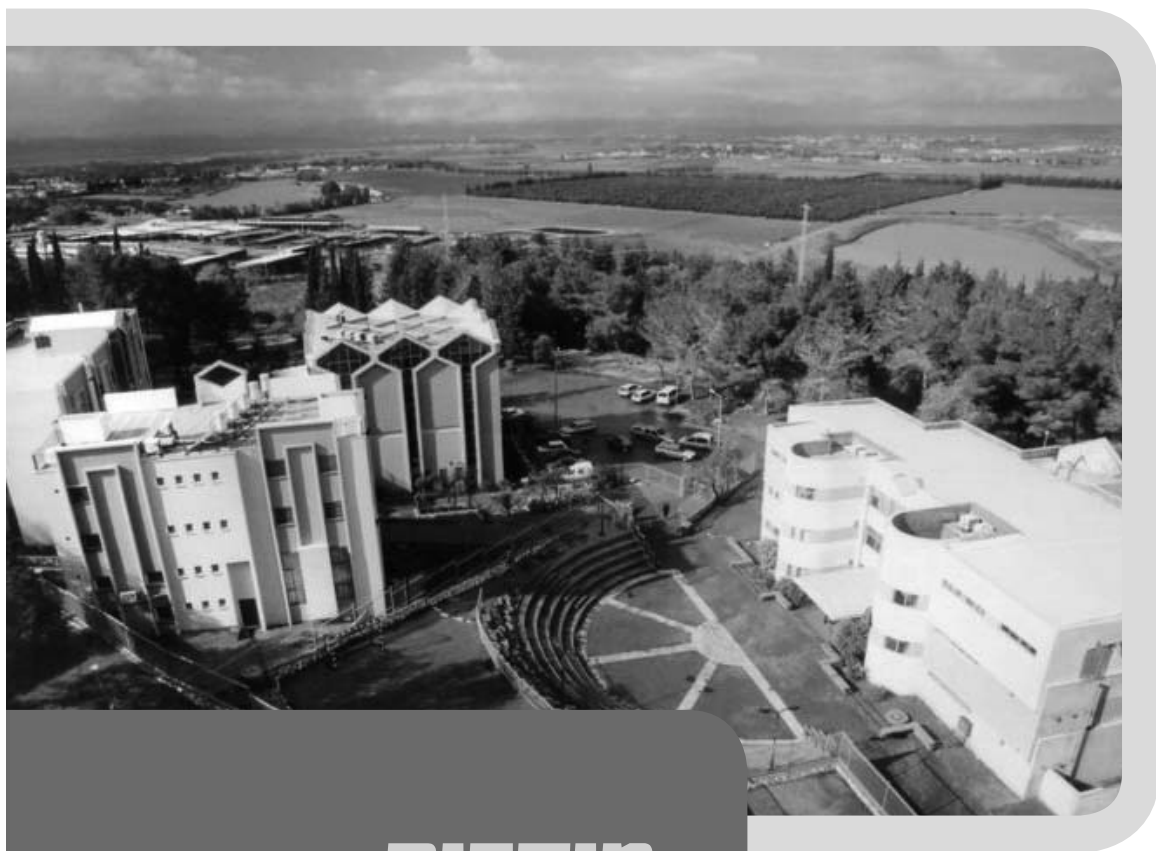
כשאין לנו נציגות בכנסת, אדרבה זה גורם שכל סמלנה לא חרצה לריב עם חברי, אבל כשראוי שחבר אינם מגיבים זה פועל ההפך. הכלי נשק בציר להיות שלא להחשול.

לחיקוקן האבר, תחילה צריך שיהי' גדול השלום בבית ולא יחשבו מי הגדול וסיהיו כולם מאוחדים אצלינו.

בכבוד ובברכה כס"ס

אפרים וולף

Shikun Chabad, P.O.B. 46 LOD, Cable: Yachia LOD Tel. 054-26848 — 054-26399

מוסדות חינוך

הוראות כלליות

משרד החינוך משגיה, הבעלות של חב"ד

בט"ז טבת תשכ"ט שיגר הרב וולף לרבי את המכתב הבא, עליו היה חתום גם הרה"ח הרב יעקב יהודה העכט ז"ל:

בהמשך לחגיגת הנחת אבן הפנה שהתקיימה בבתי הספר למלאכה, להקמת בי"ס לאלקטרוניקה ע"ש מר שמעון יואל שי' מיסעטי, שוחחנו עם הרה"ח הרב יעקב יהודה שי' העכט, בקשר לפרטים הבאים:

א. אם העסק יעשה דרך קרן החינוך של המגבית המאוחדת ע"י מר שמואלי ממשרד החינוך, אזי יוצא שהכסף שיתרום מר מיסעטי צריך להיכנס לקופת הממשלה, ממילא הכסף לא יעבור ע"י הרב העכט, אלא כל הכסף ילך לממשלה לבניית בית ספר זה.

אולם בקשר עם העסק ייעשה דרך משרד החינוך ישנם 2 בעיות:

1. יתכן שמר שמואלי לא יסכים לענין זה.

2. אולי יפריע התקשרות זו עם מר שמואלי, לתוכניות להתקשרות סמינר בית רבקה עם מר שמואלי לבניית כפר חב"ד ב', ואשר הר"ש חפר כבר עוסק בזה זמן רב.

ב. אם העסק לא יעשה דרך משרד החינוך, אלא מר מיסעטי יעביר את התרומה ישירות ע"י הרב העכט שי', סיכמנו עם הרב יעקב שי' העכט כדלהלן:

אנו נבנה ע"ש מר מיסעטי בנין בי"ס לאלקטרוניקה וכן בנין הכיתות לימוד יהי' על שמו. התקציב שהרב העכט יעמיד לרשותינו יהי' סך - 150,000\$.

תקציב זה יהי' כולו עבור הבניה והציוד.

לסיכום מכתבנו, הננו בבקשת חו"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א אם להשתדל שהעסק ייעשה דרך משרד החינוך.

כן סכמנו שכל הסיכומים הנ"ל יקבלו תוקף בקבלת הסכמת כ"ק אדמו"ר שליט"א לזה, היינו הסכמה כללית לכל התכנית וההתקשרות הזאת, והפרטים שבזה.

על מכתב זה השיב הרבי:

על השורות הראשונות "להקמת בי"ס לאלקטרוניקה ע"ש מר שמעון יואל שי' מיסעטי", כתב הרבי:

בודאי ידוע שכפר חב"ד לאזט ניט אריין קיין אנדערע בעה"ב בהכפר ורק השגחה אפשרית.

על הנכתב בהמשך "יתכן שמר שמואלי לא יסכים לענין זה", כתב הרבי:

הרי בעצמו הציע כפר חב"ד?!

על הנכתב בהמשך "אולי יפריע התקשרות זה עם מר שמואלי, התוכניות להתקשרות סמינר בית רבקה עם מר שמואלי לבניית כפר חב"ד ב', ואשר הר"ש חפר כבר עוסק בזה זמן רב", כתב הרבי:

מובן שתנאי בהענין - באוארענען זה.

בנוגע לכתוב לקראת סיום המכתב, "להשתדל שהעסק יעשה דרך משרד החינוך", כתב הרבי:

באם יצליחו באוארענען כהנ"ל - מובן שמוכרח ולקבל השתתפותו מלאה במימון הבני' וכו'.

שיתוף פעולה עם "החינוך העצמאי"

בב' בניסן תשכ"א שיגר הרב וולף לרב חדקוב את המכתב הבא:

ימי הרישום לבתי הספר בארץ, הולכים ומתקרבים (יתקיימו מיד אחרי הפסח) ומכיוון ששוב גם מתקרבים ימי בחירות בארץ - נתעוררה אצלנו הצעה, אולי כדאי לבוא כעת בדברים עם חוגי החינוך העצמאי (וכגון הרב ש. שי' שצדורביצקי) בקשר לבית הספר שלהם בשיכונים בלוד.

עצם הדבר שתמיד צריכים להיות אתם בקשרי מלחמה וביותר בזמני הרישום, וזה במקום קטן כזה כשיכוני לוד - זה לא בריא ביותר.

ישנן כמה נקודות מקילות שכיום אולי יסכימו לבוא איתנו לידי הסדר:

(א) הנחתנו היא שבזמנו היה המעורר של כל הענין של המחלוקת והוא היה הרוח החי' בכל הענין הי' זה . . שסוף הדבר הוכיח שהי' קשור בזה ענין פרנסה גשמית שלו, שמונה לתפקיד כללי בחינוך העצמאי. והנה עתה הוא עזב את תפקידו בחינוך העצמאי ואולי הוא כיום לא כל כך להוט במחלוקת זו.

(ב) מתקרבים ימי בחירות, ותמיד בימי בחירות יכולים לפעול יותר מאשר בסתם ימים, ומה גם שנוכחנו לראות בבחירות הקודמות הבטיחו להם שבלוד יעבדו נגדם ובסופו של דבר אין להם נציגות בעירית לוד, ועתה כשיאמרו להם שבבחירות נעמוד לצידם, ובזמן בחירות לעיריית לוד אנו נופיע בשם אגודת ישראל - אולי זה יביא אותם לויתור.

ג) לפני זמן מסוים קרא הר"ש שי' שצדורביצקי נציגים מצעירי חב"ד ושאל למה מתרחקים מאגודת ישראל, לא מופיעים אצלם וכדומה - וזה גם כן אולי מראה על תזוזה מצידם.

ובהסתמך על כך, חושבים אולי כדאי לעשות גישושים כעת אצל הנ"ל בקשר לבית הספר. לתאר לו איך שבגלל שתי בתי הספר הקיימים במקום קטן כזה, לא יכול אף בית ספר להתפתח כמו שצריך, בכל אחד משני בתי ספר (שלנו ושלהם) לומדים נערים ונערות בבנין אחד, וכו' וכו'.

יכול להיות שגם הם יסכימו להתעניין בזה, אולי ידרשו מאתנו כמה וכמה וויתורים שאין אנו יכולים לדעת כעת מה הם, ואולי ידרשו שלמשל שאם אמנם שני בתי הספר יהיו תחת ידינו ואמנם נחלק שבמקום אחד יהיו רק בנים ובמקום השני רק נערות אלא הויתור יהיה שאחד מבתי הספר יישאר גם להבא על שם העצמאי אלא בניהול של חב"ד, וכשם שיש ממלכתי דתי חב"ד כך יהי גם עצמאי חב"ד, או אולי וויתורים אחרים.

בקשתנו שכת"ר יברר ענין זה ויודיע לנו בדואר דחוף (או יותר טוב ע"י אחד החוזרים כהרע"ז שי' סלונים, ובכלל רצוי גם להתדבר עם הרע"ז שי' סלונים ועם הרבא"ג שי' ששניהם יודעים פחות או יותר את העניינים דכאן בקשר לבית הספר) אם בכלל להיכנס בדברים עם הנ"ל, ובאם כן, אם לא לוותר על שום דבר, או כן לוותר אם ידרשו זאת בתוקף, ואז על מה לוותר.

על מכתב זה השיב הרב חזקוני, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי, במכתב מט' ניסן תשכ"א:

במענה למכתבו מד' ניסן בשאלתו אולי כדאי לעשות גישושים וכו', רואה אני את האפשרות לזה רק באופן אם ידברו (אף כי בנועם אבל) לא בתחנונים כי אם בתוקף. ובעיקר אצל הר' מנחם שי' פרוש אשר כפי שידוע לי תמיד מדגיש הוא שיעשה כל שביכולתו כו'.

סברה של "עצמאי חב"ד" מופרכת לגמרי, ולפלא גם הקס"ד.

אין לחב"ד שייכות לישיבה תיכונית

בב' באייר תשכ"ט שיגר הרב וולף לרבי את הדיווח הבא:

עתה, כאשר כבר עברו כמה חדשים מאז באו העולים החדשים ללוד מתחילה להתעורר בעיית חינוך הילדים. בין קבוצת העולים יש כאלו שהם בוגרי אוניברסיטה וכד' והם תובעים לחנך את בניהם בדרך זו.

באופן כללי במסגרת חב"ד, כמעט ואפשר לפתור את הבעיה, היינו א) בית-ספר במתכונת כל בית-ספר רגיל, יש בלוד ב) בית-ספר יחד עם ישיבה - כפי שאצלנו בלוד. ולעל יסודי יש: א) בתי ספר מקצועיים ב) ישיבה (מה שחסר הוא מגמה עיונית בבית ספר למלאכה, היינו כעין ישיבה תיכונית).

הבעיה החינוכית מתייחסת לקראת השנה החדשה ל-23 משפחות מתוך 45 המשפחות הגרות בלוד, ל-23 משפחות אלו יש ילדים או בגיל בית-ספר או בגיל בית-ספר על יסודי.

אילו היינו עושות משאל בין ההורים איזה חינוך הם רוצים, יתכן וכ-10 משפחות מבין 24 היו מסכימים שילדיהם יתחנכו כפי שאנ"ש מחנכים את ילדיהם, היינו בישיבה קטנה ואחר-כך הישיבה בכפר חב"ד וכו'.

אולם, חושבים אנו שלא כדאי לשאול לחוות דעתם בענין זה, אבל באו 2 מההורים אחד תבע שילדו יתחנך במתכונת בית-ספר רגיל, והשני תבע גימנזיה (בנו הוא בן 15). לשני אלו יכולים היינו לפתור את הבעיה, לשלוח את הילד לבית-הספר שלנו שבכאן, (ולא במסגרת הישיבה) והשני, אם יהי' לנו מסלול עיוני בבית ספר למלאכה אזי טוב, ואם לא, אזי אולי איזה ישיבה תיכונית, (מקצוע אינו רוצה למוד וגם לא בישיבה).

ממילא מתעוררת הבעיה א) אם אחד ילך לבית-הספר - ולא במסגרת הישיבה - בוודאי זה ימשוך אחרים, וממילא האם להרשות זאת כי גם בית-הספר הוא במסגרת חב"ד ומי שרוצה יילך לבית-הספר. ב) אם לפתוח מגמה עיונית בבית ספר למלאכה בכדי שיהי' לנו להציע חינוך במסגרת חב"ד לכל אחד, או אם להנחותם לישיבה תיכונית אחרית, לאלו שמעוניינים.

הננו בבקשת חו"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א לענין זה.

הענין הנ"ל מתייחס בינתיים רק ללוד, ורק לבנים כי לבנות הן התעניינותם אינה כל כך חזקה כמו לבנים, וכן לבנות החינוך שלנו הוא כרגיל בכל הארץ.

על מכתב זה ענה הרבי בכתב יד קדשו:

פשוט שאין מקום למשאל מה צריך להיות חינוך חב"ד וזהו קבוע מאז על ידי נשיאינו. מאז נודע שאין לחב"ד באה"ק ת"ו שייכות לישיבה תיכונית (אפילו באם יכנו זאת בשם אחר - כיון שהחששות אינן מתמעטות על ידי זה).

כנראה ממכתבים המתקבלים אין איש מתעניין כלל וכלל בהשפעה רוחנית על המתעניינים בשיכון חב"ד בלוד - ואיך לדעת אנ"ש ישמר צביון חב"ד בו?!

פעולות באופן חוקי

בה' כסלו תשכ"ח כתב הרב וולף לרבי:

בזמנו כתבנו אודות ההצעה שנארגן קורסים למלאכה בין בוגרי הכולל או הישיבה, אולם עם התחלת הטיפול בדבר הובהר כי ענין הגיוס הוא דבר קשה במאד, דהיינו בהיותם (התלמידים) רשמית תלמידי ישיבה אינם רשאים להשתתף בקורס למלאכה,

ובענין כזה אפשרי לארגן רק קורס לסופרות סת"ם . . כי בכל אופן קשור הדבר בהשארות בישיבה בינתיים.

דרך נוסף יש שאפשרי לארגן הקורס למלאכה באופן בלתי חוקי, דהיינו להמשיך להודיע על נוכחות התלמידים בישיבה עד לסיום הקורס, אולם מיד עם סיום הקורס יצטרכו להסתדר עם הצבא...

הננו בבקשת חו"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א בקשר לכל הנ"ל.

כמענה על מכתב זה, הרבי הקיף בעיגול את המילים "בלתי חוקי", וכתב:

מובן שאין לעשות באופן זה.

פרסומים אודות מוסדות החינוך

ברישום מ' אייר תשמ"א, כותב הרב וולף מה שמסר הרב חזקוני בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

בעניין ברושור'ס שמוציאים על ידי עיריית לוד ורמלה, מדוע לא מופיעים שם גם המוסדות בית רבקה וכדו', עבור הבוגרים והבוגרות שמסיימים בתי-הספר. לעמוד על המשמר בעניין זה.

ביטוח למוסד

בכ"ג אלול תשכ"ז שיגר הרב וולף לרבי את השאלה הבאה, "הננו בשאלת חו"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א, היות ואנו משלמים כל שנה בערך 10-8 אלף ל"י עבור ביטוח המכונות והמבנים בבית ספר למלאכה, וב"ה עד עתה לא נצרכנו לזה. והננו בשאלה אם כדאי שנמשיך לבטח או אולי חבל על הכספים שנמסרים לחברות הביטוח".

על כך השיב הרבי:

באם זהו מנהג המקום.

קליטת תלמידים

רישום תלמידים למוסד

בשלהי חודש טבת תשל"ה, פרסמה אגודת חסידי חב"ד בארץ הקודש לציבור אנ"ש את ההודעה הבאה, תחת הכותרת "שיחת טלפון ממזכירות כ"ק אדמו"ר שליט"א אל ר' אפרים וולף, אור לכ"ח טבת תשל"ה":

הגיע לכאן פרטי-כל משיבת מנהלי הרשת בענין הרישום.

פעם הי' זה ענין של הצלה והיום זה ענין הנוגע לקיום בתי-הספר וזה ענין של הצלה עקב הצמצומים הגדולים המתוכננים כיום.

אלו שעוסקים בנושא שיחשבו איך לחזק ולהפיץ את ענין היהדות בשכונות אלו, מחוץ לענין היהדות שבזה ומחוץ שזה נוגע למחנכים זה נוגע להשגת תלמידים וזאת על ידי שישרו אורה מיוחדת שזה משפיע כמבואר בהיום יום. עכשיו שמחפשים אמצעים כיצד להתגבר על בעיית הרישום הרי צריכים להשתדל בזה במיוחד, וזה ישפיע כדי שתהי' אצל ההורים ההכרה שישלחו את ילדיהם לחינוך שלנו על ידי התקרבותם ליהדות.

המתעסקים ואנשי חב"ד שידעו דעה זו ישפיע הדבר יותר על ענין הרישום בנוסף שזה משפיע על הילדים בחיזוק בעניני היהדות, בעיקר ובמיוחד בחוגים שממש מגיעים התלמידים שצריכים להשפיע עליהם שירשמו לבתי-ספר חב"ד וגם על ההורים שיש להם ילדים בחב"ד.

צריך לדאוג גם בקשר לעולים החדשים שאפשר להביא את ילדיהם לחב"ד, להשפיע עליהם על ידי אקדמאים או אישית מבין העולים שיש להם השפעה על מאות העולים. אישים אלו צריכים לבוא להשפיע ולהשרות אורה שזה ישפיע על רישום תלמידים. ענין זה הוא מלחמה תמידית ובפרט כעת שכל החוגים מחפשים ילדים, צריכים לעשות השתדלות מיוחדת ופעילות שתגביר את הרישום.

אפשר לנצל גם את בוגרי חב"ד בענין זה וזה יעזור לרישום.

אפשר לפעול בענין היהדות גם במקומות שאין רשת כדי שירשמו למוסדות חרדיים אחרים.

לא לדחות שום תלמיד

ברישום מז' אלול תשל"ג, כותב הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה בשיחת הטלפון מהרב חזקוני יום קודם לכן:

בבית ספר למלאכה שיקבלו מה שיותר תלמידים ולא אפזאגן [=לדחות] את אף אחד באם אפשרי לקבלם.

קבלת תלמידות לסמינר

ברישום מב' ניסן תשד"מ, רושם הרב וולף את הדברים הבאים, מה ששמע בשיחת הטלפון מהרב חזקוני יום קודם לכן:

נתקבל מכתב מהר' . . בענין המשך הלימודים של בנות . . לאחר שמסיימות הלימודים בכיתה י"ב וצריכות להמשיך בסמינר, והקשיים לקבלתן ב...

למסור בשמי הדברים דלהלן: כמובן שבאם יצטרכו להמשיך לימודיהן במקום אחר יעשה הדבר רושם גם על הנכנסות ללימודים ב . . אם בכלל ירצו להתחיל שם הלימודים שלהם. אולי חסר בכסף או במקום, אבל דבר אחד צריך- להיות צו השעה למצוא עצה לקלוט התלמידות, וכל המקיים אפילו נפש אחת וכו', ואפילו כאשר מוצאים ילדים ברחוב צריך לקלוט אותם ועל אחת כמה וכמה כשבאים ממוסד שלנו. וממילא כאשר שומעים שהשני צועק קריאת עזרה כל מי ששומע אינו יכול לומר שעל מוסד פלוני לקבלם ולא לעשות עניות ולשאול בארצות-הברית, כי אם הצד השווה שצריך להציל הילדות ולעשות משהו בזה ואף אחד אינו יכול להתעלם.

שולחן- ערוך נפסק כאשר עני בא לבקש ואין לו צריך לכל הפחות לפייסו. פה מדובר בענין סכנה וגם- כן סכנת הנפש ונוגע גם- כן להדורות הבאים אחרי זה, והענין הוא רציני מאוד. כל ילדה צריכה לדעת לאן והיכן תמשיך את לימודיה, אולי ישנן כבר כאלו שאינן רוצות ללכת ואחרות שמפחדות להיכנס לכתחילה למוסד, ויתפללו שלא יכשלו בהחלטות. אין לדיין אלא מה שענינו רואות, אבל צריכים לדעת מה הקב"ה דורש.

ברישום נוסף מיום המחרת, ג' ניסן, רושם הרב וולף פרטים נוספים בעניין זה, מה שמסר הרב חזקוני בשיחה הטלפונית מב' בניסן:

בענין קבלת תלמידות לסמינר, יש להדגיש באופן חזק שהמדובר כאן הוא בנפש מישראל, באם יש למישהו 12 ילדים גם הם לא כולם שווים ואי אפשר להשאירם להפקר וההכרח למצוא הדרך איך שכל הבנות יוכלו התקבל כתלמידות בסמינר, ובאם הולכים בדרך זו באופן של אמת לאמיתו יהיה אפשר למצוא לכך את הדרך המתאימה.

וברישום נוסף בעניין זה, מג' מנחם אב תשד"מ, מעורר עוד הרב חזקוני:

לברר ע"ד ההחלטה בענין התלמידות . . היכן לומדות וכו', המדובר בזה הוא בהצלת נפשות.

עובדים ומעבידים

רושם לא טוב מפיטורין

בי"ט מנחם אב תשל"ז רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה בי"ז במנחם אב:

הגם שאין התערבות בעניני . . אך בהשגחה פרטית עלי למסור בענין ר'. . שהסיכום אתו צריך להיות באופן מה שיותר טוב ושלא יבוא לידי פיטורין, כי ענין זה עושה רושם לא טוב על התלמידות וההורים, ואפילו כאשר אחרים נשארים, אבל זה ע"ד שנופל ציגל [=לבינה] מבנין וכו'.

עיקר העבודה צריך- להיות בלהרבות תלמידים ותלמידות ולא בענינים אחרים. קונטרס אהבת ישראל לא צריך להיות מונח על המדף בלבד, אלא ללמוד בו ולקיים וכו'.

מדוע נשלחו המורות

ברישום מכ"ג מנחם אב תשל"ג, רושם הרב וולף את הדברים הבאים, מה שמסר הרב חדקוב בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

נתקבלה שמועה שבאור יהודה עבדו המורות בתנאים קשים בבית-ספר חב"ד בשנת תשל"ג, והמורות מבני ברק באו במסירות נפש, ולאחרי זה שלחו אותם משם. אין כאן כל הוראה בענין זה, אבל רוצים לברר מדוע נשלחו המורות.

לא לקחת אנשים ממוסד אחד למשנהו

בי"ג כסלו תשל"ז רושם הרב וולף מתוכן השיחה הטלפונית באותו יום: באם פותחים מוסד חינוך חדש צריך שיהיו גם כוחות חדשים לזה ולא לקחת ממוסד אחד למשנהו.

חילוקי דעות בין צוות המוסד - בבי"ד חב"ד

ברישום מראש חודש אלול תשל"ג, רושם הרב וולף את הדברים הבאים, מה שמסר הרב חדקוב בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

בענין הודעתו של ר' . . ע"ד . . שהדבר נמסר למשרד החינוך, היו צריכים לדבר בענין זה ביניהם או עכ"פ דורך קומען, אבל מדוע למסור הדבר לשלישי. כל הענינים בין אנ"ש ומוסדות צריך להיות דין בחב"ד שאנשים צדדיים לא

יכנסו ולא ידעו מהדבר. הנ"ל בכלל אינו מובן בפרט שאחר-כך עושים מה מצינו ואפשר ללמוד קל-וחומר.

המוסד אינו נכס של יחיד

ברישום מט' אלול תשל"ג, רושם הרב וולף את ההוראה הבאה, כפי שמסר הרב חדקוב בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

ע"ד התנאים שהציג... ה' מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א: "פשוט שאין לקבלן - כי זהו נוגע לכל המוסדות: קיומם או שיהפך כל אחד ואחד מהם לנכס של יחיד שיעשה בו כרצונו - ואין דן יחידי אלא הקב"ה, ובשר ודם הנוהג ככה - סוף סוף מהרס המוסד, היל"ת".

התרחבות והתפתחות

פלא על סגירת כיתות

בתחילת חודש כסלו תשכ"ו דיווח הרב וולף לרב חדקוב, שבגלל אילוצים שונים היה הכרח לסגור כתת בנות באחד מבתי ספר חב"ד בארץ, ופיזורן במוסדות אחרים. על כך השיב לו הרב חדקוב באגרת מח"י כסלו תשכ"ו, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי:

מאשרים אנו קבלת מכתבו מיום ב', ה' כסלו. והנה פליאה גדולה אצלינו ומכאיב מאד הדבר מה שביטלו את הכתה בפרט, ומה שיש אצלם אפשרות כזאת בכלל, אשר במקום להגדיל את מספר בתי הספר הכיתות והתלמידות, הנה לא זו בלבד שאינם מבשרים אותנו בשורות טובות כאלו אלא לאידך גיסא וכו'.

וביותר בה בעת אשר כידוע מספר התלמידים והתלמידות בכל בתי הספר שבארץ-הקודש ת"ו בלע"ה הולך וגדול כ"י.

ואולי הגיע העת אשר אנ"ש שיחיו על אתר בכלל, והעוסקים בחינוך בפרט, ידונו בכובד ראש על המצב הזה, ויחפשו אמצעים להטבתו, ולא רק כפתגם הרגיל "במידה האפשרית", אלא גם במידה שכפי הנדמה היא עוד יותר מהאפשרות, והבא לטהר מסייעין אותו.

שלא לבטל כיתות

כיוצא בזה, לפנינו רישום מדבריו של הרב חזקוני לרב וולף, כפי שנמסרו בשיחת הטלפון מי"א סיון תשל"ג:

על השאלה, אם להעביר מיפו כתות ז-ח לחטיבת הביניים שבכפר חב"ד - ישבה הרשת ודנה והיו צדדים לכאן וצדדים לכאן, והוחלט לשאול את כ"ק אדמו"ר שליט"א.

תשובה: אין צריך לבטל כתות במקום ובפרט, שכפי שאני שומע - יש אפשרות שתלמידים ינשרו, שאז בודאי אין להעביר הכתות. ואם תהיו בטוחים שכל התלמידים יעברו לחטיבה אז תשאלו שוב.
אבער נישט מבטל זיין כתות אפן ארט.

פגיעה בשם חב"ד

ברישום מי"ז אלול תשל"ד, רושם הרב וולף את הדברים הבאים, מה שמסר הרב חזקוני בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

בקשר לבית-הספר בבת ים וכו', ההדגשה לא היתה שיהיה אפשר באופן קל לסגור בית הספר וכדו', אלא באם הדבר נדרש שיעשו צמצומים בבית הספר, ושהדבר יבוא מצדנו, ושבעתיד יהיה יותר קל לחדש את בית-הספר, כי על ידי סגירת בית-הספר ייפגע השם של חב"ד וכו'.

באם צריך לסגור את בית-הספר או לא, אין על כך הוראה מכאן אלא זה תלוי בהנהלה על אתר. ואין ללמוד מזה היתר לסגור בתי ספר.

מיזוג בתי ספר

במענה לדיווחים של הרב וולף לרבי אודות אפשרות של מיזוג בתי ספר של חב"ד באיזור לוד, השיב הרבי באגרת קודש מי"א שבט תשכ"ו:

במענה לשאלות... מיזוג בית-הספר כו' - על פי הנסיון דעך עתה הרי תוצאה ודאית מזה - מיעוט מספר התלמידים. והרי זה היפך הכוונה.

בוגרי מוסדות החינוך

לא לעזוב המסיימים להפקר

בט"ז אייר תשכ"ב כותב הרב חדקוב לרב וולף את הדברים הבאים, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי:

נתקבל מהר"צ שי' הארטמאן העתק מכתבו מו' אייר - וששלחה לכאן עחה"ש - שכתב לכת"ר נידון שלושת התלמידים המסיימים את בית-הספר חב"ד בכפר סבא, ואשר התענין שימשיכו לימודם בבית הספר למלאכה בכפר חב"ד.

והן אמנם שאי אפשר לדון את כת"ר טרם נשמע דעתו בזה, אבל פלא גדול מעורר הענין בעניניו כי לא יאומן שיעזבו את המסיימים האלה להפקר ח"ו, וביחוד לאחר שהמל"ח הביע הסכמתו לסייע בענינים כאלה, וביותר לאחר שבאחד ממכתביו מודיע כת"ר כי אינם פונים כלל ממסיימי הרשת להמשיך לימודם במוסדות שלנו.

אשר לכן נא להודיענו תיכף פתרון הנ"ל, ובטח יתאמץ ויעשה כל האפשר כדי להחזיק את התלמידים הנ"ל, וכמובן גם את שאר המסיימים ביהדותם.

הכרח המשך הלימודים במסגרת דתית

בשלהי שנת תשכ"ח דיווח הרב וולף לרב חדקוב אודות מסיימי המחזור האחרון של בוגרי בית הספר למלאכה, אשר מתוך 46 מסיימי המחזור, 34 המשיכו לשירות צבאי.

על דיווח זה הגיב הרב חדקוב, באגרת מט' באלול, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי:

מאשרים אנו בתודה קבלת מכתביו מב' וג' אלול.

והנה מדאיג מאוד מצב המסיימים את הבית ספר למלאכה כפי שכת"ר מתאר אותו.

ובנוגע לשנה הקודמת קשה להבין ש"הוזנח הדבר" אך ורק משום ש"חשבו שפא"י לא תארגן נח"ל השנה" וכו', והאומנם בענין חיוני כזה - אי אפשר היה לברר על ידי טלפון וכיוצא-בזה ומוכרחים לסמוך על מחשבה של מי שהוא?!

ומה נורא הדבר אשר לאחר שמתאר לנו התוצאות משהותם בצבא הסדיר, כותב לנו אשר מארבעים ושישה חניכים הולכים שלושים וארבעה לחילות אלה.

ומה, באם כן, הוא פרי כל העמל שהושקע במשך כמה שנים בעבודת חינוכם? וביותר, הלא כל המלמד את בן חברו תורה כאילו ילדו, והאם אפשר לתאר כי אב שומר תורה ומצוות, ויודע היטב אחריותו לגבי בניו, וכל שאיפתו לראות בהם לומדי תורה ומקיימי מצוות ביר"ש, יביט בשקט לאיזו סכנה שהם נכנסים ר"ל. ומה שהיה היה, אבל עכשיו נא ונא לקרוא אסיפה דחופה לדון ע"ד כל הנ"ל, ולפעול בהתמסרות הכי גדולה במה שבעזהשי"ת אפשר עוד להציל. בטח יודיענו מכל הנעשה בזה.

וברישום מכ"ד מנחם אב תשמ"ב, רושם הרב וולף מה שמסר לו הרב חזקוני בשיחה הטלפונית מי"ד מנחם אב:

נתקבל דו"ח תלמידים מהבית ספר למלאכה, על ידי ר"י בלוי, ע"ד 65 בוגרים בבית ספר למלאכה שמתוכם ממשיכים 5 בישיבה בצפת. ועל זה היה הערת כ"ק אד"ש:

"7.5 ימשיכו בחב"ד!! אכן פחות משליש במסגרת דתית כלשהיא".

לדאוג למסיימי בתי הספר

ברישום מא' דר"ח תמוז תשל"ב, רושם הרב וולף את הדברים הבאים, שמסר הרב חזקוני בשיחת הטלפון מאותו יום:

בענין הקיץ, בענין מסיימי בתי-הספר בקשר לחודש לימודים נוסף, ומהיסודיים לאן ממשיכים התלמידים וצריך לעזור בבחרת בחיים, לברר היכן יהיו בקיץ והיכן לאחר הקיץ ימשיכו, וגם בענין כתות נמוכות אם יש אפשרות של חודש לימודים נוסף.

להציל את הילדים

ברישום מא' דר"ח אלול תשל"ד, כותב הרב וולף את הדברים הבאים, מה שמסר הרב חזקוני בשיחת הטלפון מכ"ח מנחם אב:

ע"ד שהודיעו ש-6 ילדים מבית-ספר חב"ד בלוד לא ממשיכים בחטיבת ביניים בכפר חב"ד, באם הילדים יקבלו חינוך יותר טוב להשאינם שילמדו במוסד אחר, ובאם לא צריכים להציל את הילדים וצריך לזכור שזה שהילדים עוזבים את מוסד חב"ד זה עושה רושם בכל מקום וזה דורש שימת לב.

קשר עם בוגרי המוסד

בי"ד חשון תשמ"מ רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה מהרב חזקוני באותם ימים:

מה נעשה עד עתה בדבר ארגון הבוגרים של הרשת, יש לראות שכל מוסד יזכור התלמידים שלמדו אצלו בעבר.

כיוצא בזה, ברישום מי' אייר תשמ"א, כותב הרב וולף מה שמסר הרב חדקוב בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

בדבר המסיימים של מוסדות חב"ד, להחזיקם שיהיו בקשר וכו'.

סיוע לבוגרים שסרו מדרך הישר

ברישום מה' תמוז תשמ"א, כותב הרב וולף מה שמסר לו הרב חדקוב בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

בהנוגע לבוגרים ממוסדות שלנו השונים, שיצאו לתרבות לא רצוי, צריך לעשות בבחי' נדחי ישראל יכנס - למנות אנשים שצריכים לחשוב ע"ד הנדחים, לברר מה נעשה אתם ובמה ואיך יכולים לקרנם. ואולי צריך- להיות בבחי' אבא שמחפש את בנו. לערוך רשימה שלהם ולפעול אתם, עד"מ הלומד מחברו פרק צריך לתת לו כבוד, ממילא באופן של רחמי האב על הבן ובאופן של רב ותלמיד, שכל אחד יחפש תלמידו וזהו חוב על כל אחד ואחד, לחפש המשך הדברים להביא לידי ושבנו בנים לגבולם, ואסור להיות היסח הדעת מזה, ואם מושיטים להם יד יכולים לקרנם ויכולים לנצל זאת, ולמצוא הדרך המתאימה לעשות ההיכרות וכו'.

למצוא 2-3 אנשים שידאגו לזה, לקיים הקשרים המתאימים, מרשת הבתי ספר, מבית ספר למלאכה, מראשון לציון, תורת אמת וישיבה בכפר חב"ד. ועל ידי זה שיקרבו אותו שלמד במוסדות שלנו יפעל הוא לקרב אחרים, ואולי בתקופת הקיץ אפשר לנצל זאת יותר בקלות.

וברישום מי"א תמוז תשמ"א, כותב הרב וולף הוראת זירוז נוספת מהרב חדקוב בעניין זה, בשיחה הטלפונית יום קודם לכן:

בענין הפעולות עם נדחי ישראל, למנות אנשים מתאימים שיפעלו בזה.

ב" אייר

כ"ק אדמו"ר שליט"א

עתה, כאשר כבר עברו כמה חדשים מאז באו העולים החדשים ללוד מחזילה להעזר בעזרת החינוך הילדים, בין קבוצת העולים יש כאלו שהם בוגרי אוניברסיטה וכד' והם תובעים לחנך את בניהם בדרך זו, באופן כללי במסגרת חב"ד, כמעט ואפשר לפתור את הבעיה היינו (א) ב"ם במסגרת כל ב"ם רביל, יש בלוד (ב) ב"ם יחד עם ישיבה -כפי שאצלנו בלוד- ולעל יסודי יש: א) ב"ם סמר מקצועיים (ב) ישיבה (מה שחסר הוא מגמה עיונית בבטל"ם, היינו כעין ישיבה היכונת) הבעיה החינוכית מהיחסת לקראת השנה החדשה ל-28 משפחות מתוך 45 המשפחות הגרות בלוד, 23- משפחות אלו יש ילדים או בגיל ב"ם יסודי או בגיל ב"ם על יסודי, אילו היינו עושים משאל בין החורים איזה חינוך הם רוצים, יתכן וכ-10 משפחות מבין 24 היו מסכימים שילדיהם יתחנכו כפי שאנ"ש מחנכים את ילדיהם, היינו בישיבה קטנה ואח"כ הישיבה בבחב"ד וכו', אולם, חושבים אנו שלא כדאי לשאול לחוץ דעתם בענין זה, אבל באו 2 מחבורות אחד תבעו שילדו יתחנך במסגרת ב"ם רביל, והשני תבעו במסגרת (בנו הוא בן 15) לשני אלו יכולים היינו לפתור את הבעיה, לשלוח את הילד לבית"ם שלנו שבאן, (ולא במסגרת הישיבה) והשני, אם יהי' לנו מפלוג עיוני בבטל"ם אזי טוב, ואם לא, אזי אולי איזה ישיבה היכונת, (מקצוע אינו רוצה ללמוד וגם לא בישיבה), ממילא מחקורות הבעיה (א) אם אחד ילך לבית"ם -ולא במסגרת הישיבה- בודאי זה יישמר אחרים, וממילא אםם להרשות זאת כי גם ביה"ס הוא במסגרת חב"ד ומי שרוצה יילך לבית"ם. (ב) אם לפתור מגמה עיונית בבטל"ם בכדי שיהי' לנו להציע חינוך במסגרת חב"ד לכל אחד, או אם להנחותם לישיבה היכונת אחרת, אלא ששמוענינים-הנון בבקשה חו"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א לענין זה. הענין הנ"ל מהיחסת ביניהם רק ללוד, ורק לבנים כי לבנות הן התענינות אינה כל"כ חזקה כמו לבנים, וכן לבנות החינוך שלנו הוא כרגיל בכל הארץ.

פאטע אין מקלע אסא' אר ציין אליא חינוך חב"ד ומה קדוץ מאה
זי נאמאן. מאה נאפץ אין חב"ד בארץ א"י ומה נאמאן חב"ד
(אסא' באר ינון זאת קרא אמו"ר) שחשבות אין מתאעלות זי.
כנראה מאתבדן פאמאקלען אין איש מאנאן זי ומה קדוץ מאה
כוחות זי מאתבדן קראן חב"ד באר-איק ארעא א"י ומה קדוץ מאה
זי?

אגודת חסידי חב"ד בארצנו הקדושה

בנשיאות כ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל שליט"א שטאדטאן מליובאוויטש

ח.ד. 46 לוד
טלפון 961848
964392

זיח

שיחת ילפון טלפניות כ"ק אדמו"ר שליט"א אל ר' אשרים וולף אור לכ"ח טבת תשל"ה

הגיע לכאן פרו"ם משיבת נחמלי הרשם בענין הרישום. טעם הי"ה זה ענין של הצלה והיום זה ענין הנובע לקיום ביה"ס וזה ענין של הצלה עקב הצמחונים הגדולים הסתובבים כיום. אלו שפוסקים בגושים שישנו איך לחנך ולהמין את ענין היהדות בטכונות אלו, מתוך לענין היהדות שבה ומחנך שזה נובע למחנכים זה נובע ~~לעצמם~~ להשגת חלמידים וזאת על ידי שישנו אורח מיוחד שזה ששפיע על כמבואר בהיום יום. עכשיו שמהשנים אמצעים כיצד להתגבר על בעיות חריכות הרי צריכים להתחיל בזה במיוחד זה ישמע כדי שחז"ל אצל החורים ההרבה שישלחו את ילדיהם לחינוך שלנו על ידי ההקדושה ליהדות. המעמקים ואנשי חב"ד שידעו דעה זו ישפיע הדבר יתור על ענין הרישום בנוסף שזה ששפיע על הילדים בחינוך בעניני היהדות בעקר ובמיוחד בחוגים ששטם מנשים חלמידים שצריכים להשיג עליהם שירשמו לבח"ס חב"ד וגם על החורים שיש להם ילדים בחב"ד.

צריך לדאוג גם בענין עולים החדשים שאנחנו להביא את ילדיהם לחב"ד, להשיג עליהם ע"י אמצעים ואמצעים מבין ~~אמצעים~~ העולים שיש להם השפעה על מאות עולים. אישים אלו צריכים לבוא להשיג ולהפירות אורח שזה ישפיע על רישום חלמידים. ענין זה הוא טלחנת חסידים ובהמשך כעת שכל החוגים מחפשים ילדים, צריכים לעשות השוואות מיוחדות ופעילות שהבכיר את הרישום. אפשר לבצע גם את כוונת חב"ד בענין זה וזה יעזור לרישום. אפשר לעזור בענין היהדות גם בקצטות שאין רחם כפי שירשמו למסדרת חרדים אחרים.

ישיבת תומכי תמימים המרכזית

CENTRAL YESHIVAT TOMCHEI TMIMIM

כולל: עולי רוסיה עולי תימן • CONTAINING: PLEITE OLEY RUSSIA OLEY TEIMON

מסדור של כ"ק אדמו"ר רבי יצחק וצוקלחה נביגס ז"ע מליובאוויטש • הנה נשיאות כ"ק אדמו"ר רבי כהנא סענל שליט"א שניאורסאן מליובאוויטש
Established by the late Lubavitcher Rabbi Joseph I. Schneersohn of blessed memory • Under the Presidency of the Present Lubavitcher Rabbi Menachem M. Schneersohn

כתובת נא לחיבר

ב"ה לוח... כ"ט תמוז... תשל"ז

מבור
הור"ה אי"ט נו"ב וכו'
הרב ח. ש.א. ט"ל הדקוב

שלום רב וברכה!

הריני לאשר בזה קבלת השלשון סתהכול כדלקמן.

הגיעו ידיעות משיבה בענין התלמידים שהושבים אולי להרחיקם מהישיבה, וכסדרו לתלמידים שאלו עד"ז בנ"י, ולע"ה הענין הוא תלוי ועומד. הענין בזה הוא תשובה, כי סוף סוף הרי יצטרכו למצוא איזה פתרון לכאן או לכאן, ובאם בסופו של דבר יבא דבר לא נעים, יחשוב התלמיד שהתחלטה להוציאו וכו' נתקבלה בנ"י.

היו הוראות אל המוסדות שכל העניינים הפנימיים הם באחריות של הישיבה גם בכל מה שנוגע לתלמידים, הן להחזיקם במוסד או להיפר, וכן הוא בענין זה. הן לקבל בתור ראש ישיבה וכדו' או לפטר מישהו, והתחלטה איך שהיה שייכת היא להנהלת הישיבה ולאחריותה. ובאם הושבים ש"ק אדמו"ר שליט"א צריך להתלשט על כל ענין ובנוגע לכל תלמיד, יוצא ע"ז כאילו חלילה הורחק התלמיד ע"י כ"ק אדמו"ר.

למסור לישיבה הענין הנ"ל, שהוא נוגע באופן כללי לכל המוסדות, ומסדור כו"ט טפסים לפי המצב עתה נוגע להם הענין הזה בסיועו.

לערוך עד"ז ביהר שאת, ושלא יהי' עניני הדין לתלמיד או לתלמידים.

בענין נסיקה אנ"ט אל כ"ק אדמו"ר שליט"א להודיע השרי, ישנה הוראה שפורטת עד"ז שבמקום ש"א יכתוב ויטאל עד"ז, ההוראה היא בכל ידינה שבאם יה לו שייכות לאיזה מוסד, אריך לקבל רשות הנהלת המוסד לנטיעה, ובארץ ישראל שיש גם טעלה של הלכה, צריך לשאול הוראה רב ע"י הלכה, וכן תנאי נוסף שלא יקרא בעל חוב ע"י הנסיקה. היות ובכך עתה מביעים שאלות בענין חשרי הבעל"ט, בכדי להימנע מזה להבא, לפרטס ההוראה הנ"ל, ומכילא לא יצטרכו לפנות יוחר בכתב בענין זה.

ישיבת תומכי תמימים המרכזית CENTRAL YESHIVAT TOMCHEI TMIMIM

מסודר על ידי אדמו"ר וז"ל יצחק זצוקללה"ה (נפ' 1975) מליובאוויטש • תחת נשיאות רבי אדמו"ר זצ"ל מנחם מענדל שליט"א שניאורסאהן מליובאוויטש
Established by the late Lubavitcher Rebbe Joseph I. Schneersohn of blessed memory • Under the Presidency of the Present Lubavitcher Rabbi Menachem M. Schneersohn

בשוכה נא לחזק

ב"ה כפר חב"ד... כ"ד מנחם אב... תש"ב

כבוד
הו"ח אי"א נז"נ וכו'
הרב ח.מ.א. שי' חקוב

שלום רב וברכה!

אחדה"ס, הנני בזה לאשר קבלת הטלפון מיום י"ד מנ"א, כדלהלן:
מהרש"ה נתקבל מכתב מר"ח תמוז ע"ד הצעה ובקשה דחופה שקומדים להו"ל
הידושי תורה ע"ד חינוך ומשיח, מה נעשה בזה בשו"מ? – מסרתי הדברים
להנהלת הרשת.

נתקבל דו"ח תלמידים מהביסל"ס, ע"י ר"י בלוי, ע"ד 65 בוגרים
בביסל"ס שמתוכם ממשיכים 5 בישיבה בצפת. וע"ז הי' הערת כ"ק אר"ש:
"7.5 ימשיכו בחב"ד!! אכן פחות משליש במסגרת דתית כלשהיא".
– ר"י בלוי מסר לי כי לאחר החלת שנה הלימודים יכנס המתחילים לדיון
בעצות עד"ז, אם כי שאנשי הצוות ראו עד עתה לכאורה מצב כזה כמשיב
ברוך ביחס לשאר ישיבות מקצועיות באה"ק שגם לא מגיעים לאצב זה, בכל
אופן יש בדעתם כמה הצעות סידוגו עד"ז. בהזדמנות זו מעיר כי בענייני
רישום הושקעו בשנה זו למעלה מ-3 מליון ל"י.

ע"ד מכתב הארגון גב בדבר ההחלטה לפתוח משרד בנ.י., הי' המענה:
"נוסף על שאן להם איש מסוגל לזה) הרי"ז מקום לסכסוכים
תפרידיים בהשגת גבול דהמוסדות כאן, תלונות אנשים וכו', ולכן
מסורף...
ההתעניין ומוכן מי מהמחליטים שי' לקחת ע"ע האחריות משמו הטוב
של העו"ד? ההתעניין לכה"פ – לברר הפתוח משרדו בסבת ויו"ס?"

הננו לשאול האם לפי התורה הנ"ל כדאי להתעניין ע"ד משרד בפריז,
כמובן בתנאי שנברר לפני"ז באם לעו"ד שאמור לנהל המשרד יש שם טוב
ובאם משרדו סגור בשבת ויו"ט וכו'.

בענין דברי ר"י מונדשיין בענין שו"ע אדמו"ה ש"מאז התחיל" להעסק
בזה, הייתה הערה "הקורב לגמר, או שקודם התחלה". ובענין שלאחר מכן התקשר
בם כת"ר שי' אליו, הייתה הערה: "התקשרות דכו"כ סעמים". – יתכן שלפי"ז
צריכים להמריצו בענין זה.

ענייני
חינוך

הוראות כלליות

צור הוראות

בחודש אדר ראשון תשד"מ, פרסמה אגודת חסידי חב"ד באה"ק אל ציבור אנ"ש את ההוראות הבאות בענייני חינוך, כפי שנמסרו על ידי הרב חזקוני באותם ימים:

ללמוד עם הילדים הלכות סעודה, שידעו איך להתנהג, שיהיו ידיים נקיות לנטילת ידיים, לומר דברי תורה בעת הסעודה (ואולי שיהיה קל יותר לסדר לימוד הדברי תורה על ידי טייפ).

ילדים שבביתם אין מקדשים בשבת וכו', לחלק להם בבית הספר חלות ויין שייקחו איתם לביתם.

כאשר נותנים לילד עונש, שיהיה באופן שהילד ידע שהעונש מגיע לו ושהוא לטובתו, ולהסביר לילד עם ההכרה בנתינת העונש. לשתף בענייני החינוך גם את ההורים של התלמידים שיבינו ויסייעו למלמדים בענין החינוך.

מלמד שאינו מוכשר, כי חסר לו בהדרכה או מכל סיבה שהיא, שלא ימשיך ללמד באותה כיתה כי אם להעבירו למקום שמתאים לו יותר.

כאשר מורים מדברים בהפסקה וכדו' אודות תלמיד מסוים, להקפיד ששאר התלמידים לא ישמעו השיחה.

כאשר ילד מאחר לבוא ללימודים, יש לברר מהי סיבת האיחור על ידי קירוב אל הילד, ואולי הסיבה היא מהבית וכדו' כדי שיהיה אפשר לעזור לו.

כדאי לדעת ולציין תאריכי הלידה של הילדים, כדי לציין וכו' את יום ההולדת של התלמיד ועל ידי זה ירגיש התלמיד חמימות וכו'.

שיהיה שימת לב מיוחדת לשמחות שמתקיימות במשפחת התלמיד.

להפיץ ספרי תהילים בבתי כנסיות וכו', ועל ידי זה יתעוררו האנשים לומר תהילים.

רגע של שתיקה

בהתוועדויות רבות במהלך שנת תשמ"ג עמד הרבי על כך שחובת השעה היא לחשוב על בורא העולם, ובהקשר לכך הכריז הרבי על "רגע של שתיקה", וכדבריו הקדושים "מוכרח להנהיג בבתי הספר, החל מגן ילדים ועד לאוניברסיטה, בתחילת היום, מדי יום ביומו, "רגע של שתיקה" - שישם שניות להתבוננות בבורא העולם".

ברישום מכ"ה ניסן תשמ"ג, מופיעים הדברים הבאים שמסר הרב חזקוני לרב וולף להתאמת הפעילות בעניין זה בארץ הקודש, בשיחה הטלפונית מכ"ד בניסן:

לשאלתנו לאופן הפעילות עם ילדי ישראל בארץ-הקודש, שיפעלו להשתדלות שכל הילדים בכל בתי הספר יתפללו בכל יום בבית הספר וכו', באיזה אופן לפעול בזה בארץ-הקודש, מאחר וכאן אין צריך לזה חוק כי לא קיים הפרדת הדת מהמדינה, ואדרבה באם יעוררו לתת לזה תוקף חוקי, יוכל הדבר לעורר התנגדות הפוכה. ועל כך ענה לי כת"ר שי' אתמול בטלפון, כדלהלן.

כל העשיות בפעילות עם הילדים (בהתאם לשיחת כ"ק אדמו"ר שליט"א בחול המועד ובהתוועדות אחרון של פסח) צריך-להיות המטרה "לתקוני שלחתיך", ואין הבדל באמצעים שיביאו לזה, ובאם אפשר להביא הכוונה לידי פועל ללא חקיקת חוק בזה, לא זהו המעכב.

הכוונה בפעילות זו צריכה להיות שבכל בתי הספר יתפללו הילדים בכל יום, ולהשתדל שכל ילדי ישראל יעשו זאת.

ע"ד הפעילות של של"ה בארצות-הברית, שהכוונה היא שהזמן שהילדים מקדישים לענייני אידישקייט הוא לא על חשבון זמנם הפרטי כי אם על חשבון זמן הלימודים בבית-הספר.

והנקודה בזה היא שבכל בית ספר ישתמע שישנו בורא עולם, ויש עין רואה ואוזן שומעת, וממילא תהיה התנהגותו של הילד באופן טוב. לעשות כל פעילות הנ"ל באופן של התחכמות ושלא לעורר התנגדות.

תלמידות שופטות בתחרויות בנים

בט"ז טבת תשל"ח רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה מהרב חזקוני בשיחת הטלפון מיום קודם לכן:

למסור לר' משה סלונים בענין התחרות שהיתה בין תלמידי ותלמידות הרשת, מעמידים שופטים מתלמידות הסמינר, ולגבי הבנות זה דבר טוב, אבל לגבי הנבחנים מהבנים אין זה מתאים שתלמידות מהסמינר תהיינה שופטות וצריך להעמיד מורים או תלמידים מבוגרים שהם יהיו השופטים.

פתיחת שנת הלימודים

להקדים את פתיחת שנת הלימודים

צרור הוראות יסודיות בנוגע לפתיחת שנת הלימודים במוסדות החינוך, מופיעות ברישומי שיחת הטלפון מט' באלול תש"מ, לקראת פתיחת שנת הלימודים תשמ"א, מה שמסר הרב חזקוני באותו שבוע:

למסור להנהלת הרשת וכו': להשתדל להקדים תחילת שנת הלימודים לפני ח"י אלול, כל יום מוקדם בו מתחילים הלימודים טוב יותר, כי התלמידים אינם הולכים בטל, ועל אחת כמה וכמה בצד החיובי שלומדים מה שצריך, שומעים תקיעת שופר וכו'. לחזק בכל מקום שצריכים חיזוק.

בית ספר נאה ומסודר

לזרז לקראת התחלת הלימודים שבשעה שהתלמידים יבואו לבית הספר יהיה מוכן להם הכל בהידור, נקיון בכיתות ובחוץ, נקיון הקירות, דשא וגינון באופן נאה וכל הענינים הגשמיים שיהיו בהידור בבחינת זה קלי ואנווהו, כי באופן כזה הילדים מרגישים טוב יותר וזה מחבב ומחנך את הילדים, ובפרט כאשר הילדים באים מבית שאין להם הגשמיים באופן כזה, ובפרט לגבי ילדים שיש להם אחים בבתי ספר אחרים, מתקנאים הם האחים על ההדר וכו' שיש להם. ספרי הלימוד שיהיו מכורכים באופן יפה וטוב, להקפיד על הנקיון של התלמידים עצמם ובקציצת צפרנים וכו'.

אוירת חודש אלול

יש להקפיד על ענין שמירת הזמן. עתה בסמוך לראש השנה ויום הכיפורים ישנו ענין התשובה שנעשית כמצוות אנשים מלומדה, חסר באויר הרגשת וענין התשובה. יש לחנך ולהחדיר ההרגש של ענין התשובה, הרגש של דמעות בזמן אמירת סליחות, תקיעת שופר, יום הדין וכו', לפרסם זאת בכל מיני מקומות וההרגש שלכל אחד ואחד צריך להיות לפי גילו ומעמדו, וכל אחד צריך שיהיה טוב יותר. כשם שישנם הלכות ציצית ותפילין וכו', יש גם-כן הלכות תשובה ובין גדולים ובין קטנים צריכים ללמוד הלכות אלו.

פתיחת שנת הלימודים - עם 'פאראד'

בז' אלול תשל"ז רושם הרב וולף את ההוראות הבאות שהתקבלו מהרב חזקוני בשבוע שלפני כן:

בענין פתיחת שנת הלימודים ביום ח"י אלול, למסור להנהלת הרשת לסדר שהתחלת הלימודים יהי' עם פאראד, לעורר התלמידים להיות בשמחה ובהתעוררות של חודש אלול, לארגן מסיבות עם ההורים או בלי, כל מקום לפי יכולתו.

לעורר התלמידים בענין התמדה ושקידה בלימודים, שישאר רושם שהתל' יספרו להורים יהי' הרושם גם עליהם וכו'.

חינוך במעגל השנה

חודש אלול - לימוד אודות תשובה

בכ"ג תמוז תשל"ט רושם הרב וולף את ההוראות הבאות שהתקבלו יום קודם לכן מהרב חדקוב, לקראת פתיחת שנת הלימודים החדשה:

למסור לכל השייכים לעניין דלהלן, ר' משה סלונים וכו', לחשוב בהתחלת שנת הלימודים בעניין מהות התשובה, הן בישיבות גדולות והן בפעולות על ידי צא"ח וכו', שלא יהי' מצות אנשים מלומדה גם-כן בעניין התשובה, כי אם באופן כמו שפעם הי' חודש אלול מורגש באוויר העולם, הרצינות ע"ד תשובה, ההכנה לסליחות וכו', וכל האוויר הי' כאלול, השפעת ראש השנה ויום הכיפורים הי' נראה בכל סוגי האנשים, הי' גם-כן עניין הדמעות, לימוד מוסר, אהבה ואחוה, והי' גם-כן ניכר במאכלים וכו' וצריך-להיות להחזיר העטרה ליושנה, ולא לנהוג כעמי הארץ.

וצריכים לחשוב ע"ד תשובה (כמצוה כוללת) בנוגע לילדים קטנים מה ששייך אצלם, כמצות כיבוד אב ואם, להכין להתחלת הלימודים שילדים ידעו ע"ד עניני תשובה, וכמו-כן לחשוב ע"ד ישיבות גדולות, ולחזק בכל פרט וכל אחד בחוג שלו.

אוירת חודש אלול אצל התלמידים

ברישום מז' תמוז תשמ"א, כותב הרב וולף מה שמסר לו הרב חדקוב בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

בשנה זו מתחילים הלימודים בבתי ספר בחודש אלול, להשרות אצל התל' אווירה של חודש אלול, ללמד אותם כל הראשי-תיבות של חודש אלול, להכין פלקטים מתאימים לראשי-תיבות אלו, ושהדבר ישתקף גם-כן בסיפורים ובחומר מתאים.

כמו-כן להכין חומר מתאים לחודש אלול לילדים מבוגרים יותר, וכן הכנה מתאימה אצל תלמידי הישיבה לחודש אלול.

עוד בעניין זה, מופיע ברישום מז' מנחם אב תשמ"א, מה שמסר הרב חדקוב בשיחה הטלפונית יום קודם לכן:

ע"ד תלמידי הרשת וכו', להתדבר ולחשוב בענין חיזוק בהטבת הלימוד וכו' לקראת חודש אלול על סמך ניסיון העבר, במה אפשר לשפר וכו' על להבא, נוגע גם לתלמידי הישיבה, בית ספר למלאכה וכו', ושתהי' הכנה טובה לפני המעשה.

חודש תשרי - לעורר על ענייני החודש

ברישום מ"ג תשרי תשמ"א, כותב הרב וולף מה שמסר לו הרב חזקוני בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

בדבר הילדים בבתי הספר, לעורר ולוודא שלכל הילדים יהי בביתם סוכה, לזכות את מי שאין לו סוכה במצוה זו, לעורר הילדים ע"ד לימוד תורה, תפילה בציבור, שלילדים יהי קשר עם אנ"ש, ובמיוחד לפעול בכל הנזכר עם ילדי יתומים, וכמו-כן לעורר ע"ד סוכות ומצוותי על ידי רבנים וכו'.

קיצור חופשת חודש תשרי

בכ"ג תמוז תשל"ט רושם הרב וולף את ההוראות הבאות שהתקבלו יום קודם לכן מהרב חזקוני בשיחת הטלפון:

בענין ימי החופש במוסדות מט' עד כ"ז תשרי, להזהיר שלא יהיה כל כך ימים שלא לומדים. באם אי אפשר לתקן, יש לראות שתהי' במדה הראויה השגחה על הילדים ולאחד אותם וללמוד ולתת להם חשק ללימודים וקיום המצוות, להשפיע על ידי רדיו וכדו', ושיהי' מרובה העומד על הפרוץ.

חודש חשוון - חינוך ליראת שמים

ברישום מחודש מרחשוון תשמ"ג, מופיעים הדברים הבאים שמסר הרב חזקוני לרב וולף בשיחת הטלפון באותם ימים:

שאלה: האם התלמידים הם יראי-שמים, האם יודעים מה זה יראת-שמים? בנוגע למחנכים איך אפשר לבחון ע"ד יראת-שמים, כמו מי שלא יודע מה זה גמרא לא שייך לשאול אותו בענין בגמרא. חסרון גדול שאין יודעים ע"ד יראת-שמים, צריכים לחשוב באיזה אופן להחדיר היראת-שמים בבחינת "יגעת ביראה".

ואפילו בפרטיות הדבר, ישנו ענין של כיבוד אב וענין של יראה מאב.

כיבוד לחוד ויראה לחוד.

באופן זה צריכים גם-כן לחנך התלמידים. למצוא דרך איך לנטוע יראת-שמים ומדות טובות טבעיים.

אברהם אבינו אמר לגבי ענין רק אין יראת אלוקים - (והתוצאה) והרגוני ע"ד אשתי.

ענין הכנסת אורחים של אברהם אבינו הטביע זאת שיהיה באופן טבעי,

אצל לוט על אף שלמד אצל אנשי סדום, אבל היה אצלו טבעי ענין של הכנסת אורחים.

מה שאין כן אצל אבימלך היה הסימן שאין יראת-אלוקים.

האם מחדירים אצל התלמידים יראת אלוהים. לא מספיק מה שרואים מידות טובות אצל הילדים.

לשאל המחנכים והמשפיעים והעומדים בראש האם משרשים בתלמידים יראת שמים.

ישנם דרכים איך להחדיר יראת שמים. פעם היה ברחוב האווירה של יראת-שמים. בלויבאוויטש היה ד' על ד' ולא היו רוחות וכו', וגם שם היה הענין לייגע ביראת-שמים, למדו ראשית חכמה, בישיבה בדאנקערע למדו שערי תשובה לרבינו יונה.

היוצא מזה, למצוא דרכים ע"ד החדרת יראת-שמים לתלמידים. וצריכים לדעת מהנעשה בזה אצל כל יחיד. כמו המעשה שאדמו"ר הקודם בא להרבי נ"ע למענטאן ושאל אותו באם יש לו הרשימה הפרטית של התלמידים, ונגע אצלו שצריך לדעת מכל יחיד ויחיד מהנעשה איתו וכו'.

חודש חשון יש יותר זמן לכל ענינים אלה, וצריך שתהיה התעוררות לזה.

חודש כסלו - ימי החנוכה בכמות ובאיכות

ברישום מראש חודש כסלו תשמ"ה, כותב הרב וולף מה ששמע מהרב חזקוני בשיחת הטלפון באותם ימים:

בענין שהתלמידים יוצאים לחופשה בימי החנוכה, לנצל שימים אלו לא ילכו לאיבוד, ושיהיה ניכר שאלו הם ימי חנוכה ויסיפו בכמות ובאיכות.

וברישום נוסף מיום המחרת, ב' בכסלו, רושם הרב וולף מה שמסר הרב חזקוני בשיחת הטלפון מאותו יום:

לקראת ימי החנוכה הבעל"ט, שהתלמידים נמצאים בחופשה וגם-כן בתי הספר של הרשת, יש לנצל זמן החופש של המורים וגם-כן על ידי פעילות של צעירי אגודת חב"ד להתעסק עם התלמידים ולהשפיע שיברכו נרות חנוכה, תפילה בכל יום וכן קביעות אתם ללימוד התורה, וכאשר הורי התלמידים יראו את הפעילות הנעשית עם הילדים ישפיע הדבר גם על ההורים עצמם.

חלוקת מעות חנוכה

ברישום מט' טבת תשל"ג, מופיע ההוראה הבאה שמסר הרב חדקוב, בעקבות ימי החנוכה:

למסור לכל אחד ואחד מהחוגים והמוסדות שישלחו דו"ח על אופן חלוקת מעות חנוכה.

חודש ניסן - ניצול חול המועד פסח

ברישום מט' ניסן תשמ"א, כותב הרב וולף את הדברים הבאים, מה שמסר הרב חדקוב בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

בענין חול המועד פסח שבשנה זו הוא ארוך, ישנה הצעה לנצל לאסיפת מורים ורמי"ם, לחשוב על תיקונים בענייני חינוך. ולדוגמא אפשר לפתח רעיון מהענין שבימי הספירה אומרים יתוקן מה שפגמתי, במדריגות שונות, ובמאמרי אידיש מדבר ע"ד מדות טובות, נפש האלוקית ונפש הבהמית, ענין המסירות ללמד כאב שמלמד את בנו ואז זה משפיע גם על הלימוד, וכשעוסקים במדות טובות אפשר לדבר ע"ד דרך ארץ ונימוס, ולעשות שולחן-ערוך חסידי על ענין מדות טובות,

כשחסר בדרך החיצוני חסר בעצם העניין למעשה, וכמו כשבא יעקב אבינו אל יצחק אביו חשש אולי ימושני אבי, ומדוע לא פחד מהקול, שהקול קול יעקב, שזה יכול להיות ניכר יותר שהוא אינו עשוי, רק העניין שקול שניהם שווה, ומה שיצחק תפס שהקול קול יעקב הוא רק מאופן הדיבור, שהי' דיבור רך. ובאם כן מדוע אהב את עשו, כי הי' צד את אביו גם באופן הדיבור הקשה, אבל מזה רואים שהחיצוניות משפיע על הפנימיות, ועל אחת כמה וכמה בהנהגה בדרך ארץ ונימוס, וזה גורם גם קידוש ה'.

חודש אייר - חינוך לספירת העומר

ברישום מט' ניסן תשמ"א, כותב הרב וולף את הדברים הבאים, מה שמסר הרב חדקוב בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

בימי הספירה להרגיל את הילדים לספור ביום גם בלא ברכה, כדי שאלו שלא ספרו בלילה בברכה, יוכלו לספור ביום, ובכל יום ידברו ע"ד הספירה ומדה טובה, בבחי' יתוקן מה שפגמתי, ועל ידי זה יושפע שפע טוב ותהי' הכנה טובה לחג השבועות.

תכני הלימודים

תכנית לימודים לבית הספר

בג' כסלו תש"מ רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה בשיחת הטלפון מהרב חדקוב יום קודם לכן:

למסור לכל השייכים, האם יש פרוגרם, תכנית לימודים, מספר השעות ומה צריכים ללמוד במשך כל השנה, אם מטעם משרד החינוך, הרשת, וכל בית ספר לחודש. כמה שעות יש להקדיש לכל מקצוע וכו'.

הקפדה על תכני הלימודים

בה' אדר תש"מ רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה בשיחת הטלפון מהרב חדקוב באותו שבוע:

בעולם מורגש חוסר בסיפורים של מסירות נפש של קדושה, מהאינקויזיציה, מסיפורים עד"ז ממאמרי חז"ל, ואם כי לא נדרש מסירות-נפש בפועל ממש, אבל פרסום סיפורים עד"ז יכניס את הרוח הנכונה בזה.

לבדוק ממי לומדים התלמידים דברי ימי ישראל, המקורות והספרים וכו', יש להקדיש ללימוד זה לכל הפחות שעה בשבוע, כי באם לא יודעים לימוד זה יכולים לבוא בזה לידי טעות. כמו-כן יש להקפיד על לימוד לשון הקודש, דקדוק ולימוד כתיבה יפה ותמה.

כיוצא בזה, בד' ניסן תש"מ רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה בב' ניסן:

ישנו מכתב חריף מכ"ק אדמו"ר בדבר לימוד תנ"ך² וכתיבה תמה, ובדבר לימוד דברי ימי ישראל, מאיזה ספרים לומדים, האם יש להם ספרים כשרים ומאיזה ספרים לומדים היסטוריה.

דוגמה מהחינוך העצמאי

ברישום מ"ג תשרי תשמ"א, כותב הרב וולף מה שמסר לו הרב חדקוב בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

לערך רשימה של ספרי לימוד מכל הלימודים, במיוחד מספר לימוד קריאה, ובאם בספרים אלו לומדים גם בחינוך העצמאי או שאצלם לומדים בספרים

2. אגרת כ"ק אדמו"ר הריי"צ מד' חנוכה תש"ב, אגרת א'תרס"ט. אגרות קודש שלו כרך ו עמוד קנא.

אחרים, וכמו-כן רשימה של דברי ימי ישראל של מי ומה לומדים אצלנו ובחינוך העצמאי, לסדר כל זה בהקדם.

עוד בעניין זה, מופיע ברישום מז' מנחם אב תשמ"א, מה שמסר הרב חזקוני בשיחה הטלפונית יום קודם לכן:

להודיע איזה ספרי לימוד משתמשים ברשת ע"ד לשון הקודש, דברי ימי ישראל וכו', האם משתמשים באותם ספרים שבחינוך העצמאי או אחרים.

ממונים לבדוק ספרי הלימוד

ברישום מג' כסלו תשמ"א, כותב הרב וולף מה שמסר לו הרב חזקוני בשיחה הטלפון יום קודם לכן:

לברר ע"ד חומר הלימוד של ספרי קריאה, היסטורי' וכו', באם המחבר הוא ירא שמים, לברר איזה ספרי לימוד כאלו לומדים בחינוך העצמאי וכן ע"ד לימודי חול בכלל, ספרי גיאוגרפיה, טבע, חשבון, דברי ימי ישראל. לבקש מהנהלת הרשת שימנו 3 ממונים לבדוק כל ספרי הלימוד. כשלומדים ההיסטוריה של ימי הביניים יש בזה ענין המסירות נפש וזהו ענין של בכל נפשך.

להרגיל הילדים לתפילה

בג' כסלו תשמ"מ רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה בשיחת הטלפון מהרב חזקוני יום קודם לכן:

מחוץ ללימודים הרגילים, יש להרגיל התלמידים במקרא-תפילה, שתהיה אמירה שגורה ע"ד ילדים שיודעים טוב לשון הקודש, להרגילם בזה לפי התנאים שבכל מקום.

זהירות בעניית אמן

בד' ניסן תשמ"מ רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה בב' ניסן:

לפרסם ולהדגיש חשיבות ענין עניית אמן, כמבואר בשולחן-ערוך אדמו"ר הזקן, שהגדולים יקפידו על כך, כי כאשר אחד מסתכל על חבריו שאינו עונה ובמיוחד כאשר הקטנים רואים זה, זהו היפך קידוש השם והיפך הדין.

תלמידי הבית ספר למלאכה נוסעים לביתם כל ב-ג שבועות, והאם נוהרים בענין עניית אמן, אמירת תהילים וכו', להרגילם בזה שגם כאשר נוסעים מחוץ למוסד יקפידו בזה.

חינוך להכנות לשבת

ברישום מראש חודש שבט תשד"מ רושם הרב וולף, מה ששמע מהרב חדקוב בשיחת הטלפון מכ"ט בטבת:

לעורר ולפרסם בענין הלכות ההכנה בערב שבת קודש, שכל אחד יהיה עוסק בזה בגמרא, שולחן-ערוך וקיצור שולחן ערוך. ענין חינוכי לתלמידים בכל גיל, לתלמידים ולתלמידות.

שהילדים יעזרו בבית להכין השבת וזה ייתן חשיבות וחייבות של השבת, ואגב יש בזה גם כיבוד אם, תענוג לאם שהיא רואה שהילדים רוצים לעזור, ובפרט שהסיוע הוא בימים הקצרים.

עידוד התלמידים לתפילות בשבתות

בכ' טבת תשל"ט רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה מהרב חדקוב יום קודם לכן:

למסור לר' משה סלונים ע"ד שנת התפילה בבתי הספר, האם משתדלים גם כן ע"ד תפלה בציבור, ושל מנחה ומעריב ובשבתות כאשר התלמידים לא נמצאים בבית הספר.

לימוד תנ"ך

ברישום מז' מנחם אב תשמ"א, מופיעים הדברים הבאים מה שמסר הרב חדקוב לרב וולף בשיחה הטלפונית יום קודם לכן:

לערוך מחקר בין תלמידים ואברכים מה לומדים בתנ"ך, איזה ספרי נ"ך למדו עד עתה, האם יודעים את כל כ"ד ספרי התנ"ך. לתת לכל אחד פתק שיכתוב איזה ספרים למד, אפילו פעם אחת וזה יביא תועלת. איזה שמות מספרי התנ"ך הוא זוכר. לענין זה לא הי' אף פעם שימת לב.

לימוד טעמי הקריאה עם התלמידים

בי"ד חשון תשמ"מ רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה מהרב חדקוב בשיחה הטלפונית באותם ימים:

למסור להשייכים לזה ברשת אהלי יוסף יצחק וכו', בדבר לימוד עם התלמידים הקריאה בטעמים (כדין בשולחן ערוך).

לימוד הפטרה עם התלמידים

בז' אייר תשל"ח רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה בה' אייר:

האם לומדים עם תלמידים ההפטרות, בזמן שמעבירים הסדרה עם התלמידים יש ללמוד אתם גם ההפטורה (כי לימוד התנ"ך לא לומדים כל כך), וזה שייך גם כן לישיבה ובית ספר למלאכה.

כתיבה יפה

ברישום מח' סיון תשל"ד, רושם הרב וולף את הדברים הבאים, מה שמסר הרב חדקוב בשיחת הטלפון מא' בסיון:

האם מקפידים בבתי-הספר של הרשת על כתיבה יפה. מגיעים דו"חות של אברכי כולל עם כתב יד לא יפה, על התלמידים הצעירים בישיבה גם להקפיד על כך.

כיוצא בזה, בד' ניסן תש"מ רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה בב' ניסן:

ישנם תלמידים שענין הכתיבה אצלם הוא חלש, לא יודעים לכתוב בלשון הקודש, ויכולים להיות מזה השלכות וכו' - להרגיל התלמידים בכתיבה יפה ונכונה.

וכך ברישום מי"ג תשרי תשמ"א, כותב הרב וולף מה שמסר לו הרב חדקוב בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

לעורר ע"ד כתיבה יפה של התלמידים.

חינוך התלמידים לסדר ולניקיון

בח"י סיון תשל"ט רושם הרב וולף את ההוראות הבאות בענייני חינוך שהתקבלו יום קודם לכן בשיחת הטלפון מהרב חדקוב:

נושא נוסף, לדבר ע"ד ענין הסדר, מעלה של סדר בזמן, מלבושים, נקיון, איך להחזיק הדברים, סדר בלימוד, ולהיות מסודר בכל הענינים, להרגיל הילדים בזה, והדבר עוזר לילדים להיות אחר-כך מח שליט על הלב, להקדיש לענין זה זמן מיוחד, וזמן הקייטנות מסוגל להכניס לכך וגם בבתי הספר גופא.

הקפדה על "בל תשחית"

בח"י סיון תשל"ט רושם הרב וולף את ההוראות הבאות בענייני חינוך שהתקבלו יום קודם לכן בשיחת הטלפון מהרב חדקוב:

למסור לכל תלמידי בתי הספר, בתור הצעה, לפי האפשרות לעורר בענין ההלכה ד"בל תשחית", וזה שייך לכל השנה כולה הן לעצמם והן בחוץ, בפרט

שייכת הלכה זו יותר בקיץ כשנמצאים יותר בטבע ששם חל דין בל תשחית, כידוע הסיפור מכ"ק אדמו"ר נ"ע ע"ד עלה וכו', כן שייך בל תשחית במאכלים ומלבושים והכי חמור בדברים השייכים לשני - ללמוד עם הילדים עד"ז, ובמיוחד עכשיו.

לימוד אנגלית

בב' מנחם אב תשכ"ז שיגר הרב וולף לרבי את המכתב הבא:
לקראת פתיחת הכתה לתלמידי הרשת שהיו בקייטנה שליד הישיבה התעוררה בעי' של שפת האנגלית בלימודי החול שלהם.
בישיבה קטנה לומדים לימודי חול שעה ומחצה כל יום אולם אנגלית לא לומדים.
בקשר לילדי הרשת יש דרישה מהתלמידים ללמוד גם אנגלית בטענם שבהמשך לימודם ברשת הם ילמדו אנגלית, ויתכן שאם לא ילמדו כאן אנגלית ימנע הדבר מביאת כמה תלמידים לישיבה.
הננו בבקשת חו"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א אם יש להתייחס להוראת שפה האנגלית כאל שאר לימודי חול, או אם יש למנוע הוראת שפות.
על מכתב זה השיב הרבי:
החלטה על אתר.

מורים ותלמידים

התלמידים - דוגמה חיה

בה' אדר תש"מ רושם הרב וולף את ההוראה הבאה, שהתקבלה בשיחת הטלפון מהרב חזקוני באותו שבוע:
באם המלמד הוא קבלן למלא הציווי של בנים אתם לה' אלוקים, וזה נכלל בתרי"ג מצוות למלא שהתלמיד יהיה דוגמא וכו' של שפה נקיה, ענין כבוד חברך וכו' אז ימלא עבודתו באופן הראוי. לעורר שענין זה שייך לכל אחד ואחד ולכל התלמידים, ונוגע גם לבריאות התלמידים, מתחיל מענין טהרת המשפחה וכו'.

ציון ימי ההולדת של התלמידים

בג' כסלו תש"מ רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה בשיחת הטלפון מהרב חזקוני יום קודם לכן:

בענין יום הולדת של תלמידים קטנים ותלמידות, יש לראות שידעו את יום ההולדת העברי שלהם בדיוק (גם אם נולד בלילה באיזה יום נחשב זה), להסביר להם ההנהגה של יום הולדת, לפי היום יום, וביום יום ההולדת שהמורה ימסור לתלמיד מזל טוב, כי זה מקשר המחנך עם התלמיד, וגם המנהל ישלח מכתב ברכה אל ההורים ולאחל להם מזל טוב, ואולי גם לקחת מזמן הלימוד ולארגן מעין מסיבת יום הולדת, והדבר מוסיף אהבת ישראל בין הילדים, והילד יזכור מה שקיבל מבית הספר וגם רוח טובה יותר בין ההורים והמורים.

במסיבת יום ההולדת לדבר גם בדבר הקאפיטל תהילים ששייך לגיל הילד, ובכיתות שגיל התלמידים בהם הוא פחות או יותר באותם שנים, ילמדו בכיתה הפרקים בתהילים השייכים לילדים או ילדות אלו.

שיחת לב לנעשה בבתי התלמידים

בה' אדר תש"מ רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה בשיחת הטלפון מהרב חזקוני באותו שבוע:

בענין חינוך באידישקייט, יש לראות הניהול של השלום בית, אופן הדיבור, מידות טובות וכו' כי זה משפיע במאד על הילד וזה חותם גדול על חינוך התלמיד, וחץ מהתועלת של הבית עצמו יש בזה השפעת הבית טובה על התלמיד. באם תלמיד אינו מכין שיעורי בית יש למצוא הסיבה לזה.

ביקורי בית

ברישום מכ"ב טבת תשמ"א, כותב הרב וולף מה שמסר לו הרב חזקוני בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

בדבר הפרסום לגבי העניינים שנדברו, הכוונה בענין ביקורי הבית של המורים הוא בכדי להכיר הבית והעיקר שהמורה ידע מצב הבית של התלמיד.

סודיות תיקי התלמידים

בט"ז טבת תשל"ח רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה מהרב חזקוני בשיחת הטלפון מיום קודם לכן:

בענין כרטיסיות שיש לכל תלמיד, לעורר דבר פשוט שזה צריך להיות סודי כמו בכרטיס של רפואה.

שימת לב מיוחדת ליתומים

בג' כסלו תש"מ רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה בשיחת הטלפון מהרב חדקוב יום קודם לכן:

יש בתי ספר שיש בהם יתומים, או יתומים חיים מבתים שבורים שחסר להם אהבה ויראה, לילד חסר בשמאל ובימין, ולבד מכל מחנך צריך להיות אחראי בכל בית ספר לילדים אלו, בפרט בזמן החופש, בקיץ, ביום טוב וכו', הדבר שייך גם בכיתות הגבוהות, וגם-כן לגבי בנות שצריך לחשוב ולדאוג עבורם עד החתונה, ולמנות לזה ממונה מיוחד שיעזור בזה.

כיוצא בזה, ברישום מי"ג תשרי תשמ"א, כותב הרב וולף מה שמסר לו הרב חדקוב בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

לערך רשימה של ילדים יתומים, ושתה' שימת לב מיוחדת אליהם, לעזור להם במידת האפשר כגון כאשר עוזבים בית-ספר יסודי וסידור עבורם בכלל, ולקחת בן אדם שיכול לברר ולפעול בכהנ"ל.

הקפדה על חיסורים

בה' אדר תש"מ רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה בשיחת הטלפון מהרב חדקוב באותו שבוע:

בענין החיסורים של תלמידים בביקור בבית הספר, שהורים לוקחים הילד לקנות לו בגד או משאירים ילד בבית לבייבי סיטר וכדו', זה ענין של ביטול תורה וגם משאיר השפעה לא טובה על התלמיד.

אחריות ההורים על חינוך הילדים

בח"י סיון תשל"ט רושם הרב וולף את ההוראות הבאות בענייני חינוך שהתקבלו יום קודם לכן בשיחת הטלפון מהרב חדקוב:

היה כדאי לשלוח על ידי הרשת מכתב חוזר לכל ההורים ולהסביר אחריותם בחינוך הילדים משך כל השנה, לפי-ערך נמצא התלמיד בבית-ספר רק זמן מצומצם ועומד בהשפעה של הרחוב וההורים, וזה אמור לגבי כל השנה, ובמיוחד בימי החופש. ולמרות שההורים עסוקים, אבל הדבר תלוי לפי שימת הלב שלהם, וחוץ מההשפעה הישירה ישנה גם-כן השפעה הבלתי ישירה שהילד מסתכל על הנהגת ההורים באם אביו לומד ומתפלל, וכן בהנהגת הבית שלא יהיה באופן של שלילה, היחס לשכנים וכו'.

כדאי שהמורים יקשרו קשר עם הורי הילדים על ידי מכתב ובמיוחד עכשיו לפני זמן הקייטנה ומכתב נוסף בתחילת השנה החדשה.

תקופת החופש

ניצול זמן הקיץ לפני ואחרי הקייטנות

בח"י סיון תשל"ט רושם הרב וולף את ההוראות הבאות בענייני חינוך שהתקבלו יום קודם לכן בשיחת הטלפון מהרב חדקוב:

בארץ-הקודש מקובל שמארגנים הקייטנות לתקופה של כשבועיים בלבד בימי החופש, מה עושים הילדים בזמן שלפני ואחרי הקייטנות, האם יש מי שיש לו אחריות, שמתמסר לתלמידים בכלל ולתלמידי חב"ד בפרט, האם מישהו מתחיל לחשוב ב' חדשים לפני החופש מה הם המניעות של אי העשייה בזה. לעורר תלמידים היוצאים לחופש מהסמינר לבנות, בית ספר למלאכה, בתי ספר הרשת, ישיבות וכו' לנצל הזמן וכו'.

התמסרות לתלמידים גם בתקופת החופש

ברישום מכ"ב מנחם אב תשמ"ג, רושם הרב וולף את הדברים הבאים, מה שמסר הרב חדקוב בשיחת הטלפון מח"י מנחם אב:

מה נעשה ע"ד התלמידים בחודש הראשון של החופש ומה יעשה בחודש הקרוב.

יש ללמוד הלכות תלמוד תורה אדמו"ר הזקן, גם אלו שכבר למדו פעם הן תלמידים, חברי כולל, בעלי עסק וכו'. גם העסקנים צריכים ללמוד הלכות תלמוד תורה, אם כי אונס רחמנא פטרי, אבל זה רק בזמן האונס ובזמנם הפנוי חייבים בלימוד תורה.

ועל ידי שילמדו הלכות תלמוד-תורה ידעו שעליהם ללמוד תורה ומה ללמוד וכו'.

לעורר ע"ד תפילה בציבור. בימי החופש אלו שלא יצאו לנופש לארגן כמה שעות ביום ללימוד התורה ואחר-כך ימצאו גם זמן ומקום לטיול וכו', ושיהיה א' משגיח על סדרי הלימוד.

כפי שמקובל כיום שישנם בתי ספר שהמורה הוא רק משגיח מלמעלה והתלמידים לומדים בעצמם, כך יש לנצל גם ימי החופשה לעשות כעין "מחנה

שעות" שתהיה מסירה ונתינה לתלמידים לפחות בשעות הבוקר ועל ידי זה תהיה להם הדרכה לכל היום.

חיזוק התלמידים בזמן החופש

בכ"ב תמוז תשל"ז רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה בשיחה הטלפונית יום קודם לכן:

בענין החופשה שבבית הספר למלאכה, לזרז ולתת הדרכה לתלמידים לזמן החופש, ולתת דו"ח על כללות הפעולות.

כיוצא בזה רושם הרב וולף את ההוראה הבאה בשיחה הטלפונית מהרב חדקוב בז' מנחם אב תש"מ:

התלמידים שיוצאים לחופש לחזקם שגם בזמן החופש ילמדו פרק אחד שחרית וערבית, תפילה בצבור, תורה עבודה וגמ"ח, להשפיע על חברים אחרים. וברישום מי' אייר תשמ"א, כותב הרב וולף מה שמסר הרב חדקוב בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

בזמן החופש הקרוב של התלמידים בבית הספר למלאכה וסמינר וכו', לנצל כל כוחותיהם ולשמור מהסביבה, ולנצלם שהם ישפיעו על הסביבה וכו', ובעיקר לשמור על מצב הרוחניות שלהם.

וברישום נוסף בעניין זה מג' מנחם אב תשד"מ, רושם הרב וולף מה שמסר הרב חדקוב בעניין זה, בשיחת הטלפון מב' מנחם אב:

בענין ניצול ימי החופש של התלמידים, לברר מה נעשה בענין הקייטנות וכו', כל המשפיעים לחינוך בלתי רצוי במשך ימות השנה עזבו עכשיו בעת החופש, ומדוע לא מנצלים הדברים. שיהיה קשר עם תלמידים שלנו באם עושים בזה ומה עושים, ושיהיה בבחינת העמידו תלמידים הרבה.

חומר ללימוד בתקופת החופש

ברישום מי' אייר תשמ"א, כותב הרב וולף מה שמסר הרב חדקוב בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

ללמוד עם התל' הלכות שונות הנוגעים יותר לזמן החופש שאפשר להיכשל בהם, כגון מהלכות שבת שאסור לשפוך מים על הדשא ובמיוחד כשנמצאים בקייטנות ואוכלים על הדשא אפשר להיכשל בזה וכו'. ללמד הילדים שידעו בעל פה ברכה אחרונה, בורא נפשות, על המח', אשר יצר וכו', ואפילו ילדים קטנים יותר אפשר ללמד זה.

וברישום מכ"א באייר תשמ"ג, מופיעים הדברים הבאים שמסר הרב חדקוב לרב וולף בשיחת הטלפון מאותם ימים:

להתחיל בהכנות ע"ד מחנות קיץ, גם הילדים בזמן החופש חייבים בלימוד תורה, תפילה בציבור וכו'. ללמוד איתם ברכות הנהנין, שידעו הברכות בעל פה, שילמדו הדינים של ברכת בורא נפשות, על המחיה וכדו', הלכות גניבה וגזילה, ענינים של בין אדם לחברו, משחית ענינים של השני וגם-כן לא של עצמו, בגניבה אין הבדל בגודל הגניבה, ידיעות ע"ד הלכות שבת. ע"ד תפילה בציבור ברוב עם שעל ידי זה מוסיף גם לשני, הטבה לכל אלו שמתפללים יחד, הלכות כיבוד אב ואם וכו'.

שהתלמידים ישפיעו על אחרים

בכ"א סיון תשל"ז רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה מהרב חדקוב בשיחה הטלפונית יום קודם לכן, לקראת זמן החופש הקרוב:

בדבר סיום הלימודים בשנה זו בבתי ספר למלאכה (ובשאר המוסדות, בבית ספר למלאכה מסיימים לאחר י"ב תמוז), לעורר התלמידים בדבר פרק אחד שחרית ופרק אחד ערבית, ושהתלמידים עצמם יהיו משפיעים על אחרים, אם אפשרי גם לארגן מסיבות עם ועל ידי התלמידים, וזה יגרום שהתל' יהיו טרודים בדבר טוב וירים מצב רוחם. המדובר הוא גם למוסדות כאלו שהתלמידים נוסעים לביתם רק לכמה ימים, וזה יקדש שם הישיבה ושם המוסד אשר באים בני ישיבה ומשפיעים על אחרים.

למסור ענין זה גם לישיבות בראשון לציון, תורת אמת וכו'. גם אצל הילדות יש לארגן שיפעלו כנ"ל.

מבצע תפילין על ידי הבוגרים

בב' במנחם אב תשכ"ט שיגר הרב חדקוב את האגרת הבאה לרב יוסף שי' בלוי, מהנהלת בית הספר למלאכה, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי:

יישר כחם של המחנכים והתלמידים וכל המסייעים אותם שיחיו שהתמסרו למבצע התפילין בכלל, ולהעסיק בזה את תלמידי הבסל"מ שנסעו לביתם לימי החופש בפרט, נוסף על השתדלותם בקביעות עתים לתורה וכו'.

ובנוגע להטעמה של החלישות בהנחת תפילין על ידי אלה מתלמידי הבסל"מ שבאו מבתי"ס חילונים וסביבה לא טובה וכו', כדאי הי', עכ"פ להבא, שהמחנכים יתייעצו בזה מזמן לזמן, הן בנוגע לדרכי ההשפעה הכללית איך לתקן את הנ"ל, למלא את החסר בהם ולהוסיף בהם דעת ומס"נ כדי שיוכלו

לעמוד נגד הזרמים הבלתי טובים, ועוד יותר שיוכלו להשפיע לטובה על הסביבה שבאו משם.

וכן לדון על כל יחיד מהם בפרט מה שנחוץ לו ביותר בחינוכו בהתאם למצבו וכו'.

וכדי שלא ילך ח"ו לאיבוד כל היגיעה שהשקיעו במשך שנים רבות בחינוך אלה מתלמידי הבסל"מ שסיימו אותו מכבר במשך כל השנים והסתדרו זה ככה וזה ככה.

וכדי למלא ולתקן את מה שלא הספיקו בחינוכם בהיותם עוד בהד' אמות של הבי"ס.

ובאשר אין ספק וספק ספיקא שבהיות כל המוחנכים דהבתי"ס בחזקת כאלה שדבריהם עם התלמידים בענייני יהדות היו דברים היוצאים מן הלב ונכנסו אל הלב - גם אם לא תמיד ניכר זה בגלוי - בטח השרישו בנפשות התלמידים שרשים טובים אשר ע"י התעוררות הראוי' ראויים הם להקיץ מתרדמתם ובעזה"ש"ת להביא פירות טובים.

אשר לכן אולי תמצאו לטוב ונכון להתעניין בדבר העמדת קישור עם כל אלה המסיימים מכבר, הן באופן התעניינות בכל אחד מהם בפרט, והן, אולי, על ידי ארגון מיוחד למסיימים וכדומה (כמובן שכל דבר צריך להיעשות לא מתוך התפעלות גרידא, אלא בהתיישבות נכונה איך ומה לסדר הדברים).

דו"ח מפורט מפעילות התלמידים

ובכ"א מנחם אב תשכ"ט, מוסיף הרב חזקוני וכותב בעניין זה אל הרב בלוי, על נייר המכתבים של המזכירות:

בטח ממשיכים במבצע סידור הנחת תפילין ושיעורי תורה ע"י תלמידי הבסל"מ במקומות המצאם בימי החופש. וכדאי לעורר את כל אחד מהם - באם לא עוררו עד עתה - שבשובם צלחה ללימודם יביאו אתם דו"ח מפורט מעבודתם הנ"ל. וע"פ הדו"חים הנ"ל בטח יסדרו גם דו"ח כללי שישלחו לכאן, ות"ח מראש.

ניצול המורים בימי החופש

ברישום מכ"ח אייר תשל"ג, רושם הרב וולף את הדברים הבאים, שמסר הרב חזקוני בשיחה הטלפונית מאותו יום:

בזמן החופש מסתובבים 500.000 מילדי ישראל, מי שיש לו השפעה כאילו נתנו כל החינוך אלינו, חצי מהם ילדים וחצי ילדות, שהעסקנים יתדברו ביניהם

והפעילים יעבדו עד"ז. מה עושים בזמן החופש מורי הרשת, חינוך עצמאי, ממ"ד, ישנם כ- 20-30.000 מורים דתיים, והאם אפשר לנצל את המורים לזה כי שם אין נוסעים לדאטשעס.

לחשוב עד"ז בשוב הדעת, שיתעסקו בזה אנשים שזמנם פנוי ולהפיץ לימוד התורה בין המורים והמורות. לעשות תעמולה בין המורים והמורות ולמצוא מי שמוכשר ורוצה, ואפשר להרוויח כסף על ידי זה.

ובה' תמוז תשל"ז רושם הרב וולף את ההוראה שהתקבלה יום קודם לכן:
אפשר לנצל ימי החופש שהר"מים והמורים יפעלו עם בוגרי המוסדות.

רישום תלמידים בימי הקיץ

ברישום מכ"ג אייר תשל"ז כותב הרב וולף הוראה טלפונית שהתקבלה יום קודם לכן:

בהתקרב ימי החופש, שבהם נעשים פעולות עם התלמידים רק כטיפה מן הים, החופש כולל גם את תלמידי ישיבות חב"ד, את תלמידי הרשת, שמהם נבנה יסוד חב"ד, ונמצאים 2 חודשים ברחוב (בדרך כלל יש לכל בית ספר קייטנת יום למשך חודש אחד מהחופש), כן כולל החופש את בתי הספר החרדיים ואת התלמידים מהמוסדות החופשיים, ובזמן הקיץ שאין לימודים החינוך הוא גרוע יותר והילדים חופשיים לגמרי, כולל כל הסוגים הנ"ל.

לכן יש תפקיד מיוחד לנצל את ימי הקיץ, לקרוא לאסיפה בלי רעש את כל אלה המתעסקים בחינוך מצא"ח, רשת, בית רבקה, תומכי תמימים, בוכרים וכו' ועל ידי זה אפשר יהיה לקבל עוד תלמידים למוסדות (קראו אסיפה למחר, יום ה' בצהריים, גם לנציגים מצפת, ירושלים, קרית גת וכו').

הפצת יהדות עם מליון ילדים

בחודש תמוז תשמ"ג, פרסמה אגודת חסידי חב"ד באה"ק אל ציבור אנ"ש באה"ק את ההודעה הבאה:

הננו בזה לפרסם הוראות ובקשות שנתקבלו טלפונית

ביום ט' תמוז ה'תשמ"ג - על ידי הרב חדקוב שיחי'

בנוסף לדברים שנאמרו לפני כחודשיים בעניין ניצול ימי החופש של התלמידים, יש מקום שוב לבקש ולהזכיר שבתקופה שתלמידי בתי הספר שוהים בחופשה, ניתנת ההזדמנות לפעול בענייני אידישקייט עם כמיליון

תלמידים כ"י. לארגן אותם כשעתיים בכל יום לתפילה, לאמירת י"ב פסוקים, למשחקים וכיוצא-בזה.

אפשר לנצל התלמידים המבוגרים והמורים שגם שוהים בתקופה זו בחופשה, לקיים הפעילות הנ"ל עם התלמידים, ובוודאי שייאותו ברצון להירתם לפעילות זו ויעשו זאת גם ללא תשלום.

והעיקר בכל זה הוא, שכאשר יומו של הילד יתחיל בפעילות זו, אז ימשך אצלו כל היום כולו באופן טוב וגם הנהגתו בכל ענייניו תהיה רצויה.

בטח יקבל כל אחד ואחד מאנ"ש שי' על עצמו לפעול ככל אשר ביכולתו, בהתארגנות כללית או באופן פרטי, מתוך השתדלות מירבית להביא למקסימום של הצלחה בכל האמור.

כיוצא בזה, ברישום מכ"ד מנחם אב תשמ"ב, רושם הרב וולף מה שמסר לו הרב חדקוב בשיחה הטלפונית מי"ד מנחם אב:

מה נעשה פעילות ע"ד כמליון ילדים כ"י שנמצאים בחופש, יש לתת זריקות לילדים נגד חינוך חילוני וכו', ולנצל לזה החופש.

פעילות במקומות קטנים

בי"ט מנחם אב תשל"ז רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה בי"ז במנחם אב:

ע"ד קעמפס [=מחנות קיץ], ישנו מנהג סניפים בארצות-הברית, אנגלי' וכו' שישנם קהילות קטנות שאין יודעים כלום מיהדות, ולילדים שם אין כל ידיעה ביהדות, ואין להם ענין של בר מצוה וכו', ועשו נסיון בקהילות אלו שבתקופות החופש שיש להם באים לבית חב"ד ללמוד עניני יהדות תפילין וכו' ורואים חיי משפחה יהודית, ועושים להם קעמפ הכנה לבר מצוה באופן יסודי יותר, ולאחר מכן יכול להיות להם גם השפעה על כללות חיי המשפחה וכו'.

הי' אפשר אולי לארגן ענין שכזה גם בקיבוצים באה"ק בימי החופש, ולנצל לזה גם החופש של עכשיו, שיהי' שנת הכנה לבר מצוה. צריך לארגן זאת על ידי הרשת ועסקנים.

לימוד תורה גם בטיולים

ברישום מכ"ב אייר תשל"ג, רושם הרב וולף את הדברים הבאים שמסר הרב חדקוב, בשיחה הטלפונית מכ"א אייר:

למסור לליבוב, בשנים האחרונות שנוסעים, ביום מטיילים בבית-הכנסת

הקרוב, 10 רגעים לפני מעריב ללמוד פרקי אבות ועין יעקב, ללמוד עם הילדים ולהתפלל עמם מעריב, וזה עושה רושם על בעה"ב וזה נותן חינוך לילדים, שיהי' בכל מיני מקומות בצורה רחבה (אפשר לנצל לזה מורים בחופשה וכו').

כמו-כן ע"ד כתה ח' שנשארים ברחוב ולעזור להם להסתדר בזה כי עכשיו הזמן, ולשלם כסף לאנשים כפי שדובר כבר.

מחנות קיץ

מחנות קיץ - לכל הקיץ

בכ"ג אייר תשל"ז כותב הרב וולף הוראה טלפונית שהתקבלה יום קודם לכן:

יש לארגן מחנות קיץ לכל הקיץ, חלק מהילדים ימצאו במחנה כל הקיץ, או לכל הפחות ל-2-3 שבועות (אבל לא רק ל-10 ימים) או ארגון מחנה יום, ובאם גם זה אי אפשר לכל הפחות לחלק מהתל' לשעה או שעתיים ביום שבזמן זה ילמדו עם התל', יגידו אתם ברכות השחר וכו'. המחנות יהיו לילדים בנפרד ולילדות בנפרד, ואפשר לארגן חצי מליון ילדים. מילדים שלנו אפשר לעשות מדריכים ומדריכות, וההתעסקות שלהם תהיה אומנות איך להסתדר עם הילדים, וזה יוסיף להם לא רק פרקטיקה אלא יפעול גם בהם עצמם.

באם תהיה תכנית רחבה יהיה אפשר לקבל אולי גם-כן תמיכה של הממשלה וגם ההורים ישלמו.

לארגן הנ"ל כמו שצריך להיות בשנת החינוך, צריך להיות בן אדם מיוחד כדבעי למהוי שיארגן כל זה, ומשכורתו של המארגן תהיה על חשבון המל"ח מ-75% עד 100%. צריך שתהיה תכנית מאורגנת ובסדר מסודר, ועל ידי זה יהיו הילדים תחת השפעה יהודית 24 שעות.

מחנה שעות לילדים

ברישום מכ"א סיון תשמ"א, כותב הרב וולף את הדברים הבאים, מה שמסר לו הרב חזקוני יום קודם לכן:

בנוגע עניין קעמפ, באם אין אפשרות לעשות קייטנות ליום שלם, יש לפחות לנסות לילדים למספר שעות ביום, רצוי בבוקר, שזה משפיע על כל היום.

וברישום נוסף בעניין זה, מז' תמוז תשמ"א, כותב הרב וולף מה שמסר לו הרב חזקוני בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

לארגן ענין קייטנות לשעות לילדים. גם-כן להכין מעכשיו קייטנה זו לחודש השני של החופש עם פרסום מתאים.

בהתאם לתנאי המקום

ברישום מי' אייר תשמ"ה, רושם הרב וולף את הדברים הבאים, שמסר הרב חדקוב בשיחת הטלפון באותם ימים:

לקראת חופשת הקיץ הקרובה של התלמידים, לעורר הצריכים לזה ע"ד ארגון קייטנות הן לקטנים והן לגדולים במשך מספר שעות בכל יום, כדי לשמור מהשפעות לא טובות של הרחוב וכו', ובכל מקום לפי תנאי המקום המתאים לו, ובמיוחד לילדים שאינם מאורגנים בקייטנות קבועות שיהיה להם קייטנה עכ"פ מספר שעות ביום, ואפשר לארגן מידי פעם גם טיול עם קצת אוכל, ודבר זה יפעל גם על ההמשך של התלמיד שכאשר יגיע ללימודים בשנת הלימודים הבעל"ט, להורים יהיה כדאי גם לשלם עבור שהותם של הילדים בקייטנה ואולי יהיה גם אפשר לקבל עבור הוצאות אלו עזרה ממשרד החינוך - לפרסם עד"ז באופן המתאים.

מספר שעות יפעלו על כל היום

ברישום מחודש תמוז תשמ"ה מובא "הוראה שנתקבלה טלפונית על ידי הרב חדקוב שיחי' בעניין ימי החופש":

היות וימי החופש מתקרבים ובתקופה זו נמצאים הילדים ללא מסגרת של לימודים וכו', וזה יכול להביא חלילה להשפעות לא טובות מהרחוב, לכן צריך לעורר לזה הן קטנים והן גדולים, שכל אחד יעשה במקומו לפי המתאים לו, על ידי ארגון מחנה שעות לילדים שאינם נמצאים במסגרת קייטנה.

לאסוף את הילדים למספר שעות בכל יום בבית-הכנסת או בבית-הספר ולארגן עבורם לימוד ופעילויות. כן לארגן להם טיול וכו'.

ועובדה זו שהתלמידים יהיו במסגרת עכ"פ מספר שעות ביום - יפעל על כל היום כולו.

ובודאי שגם הורי התלמידים יהיו מוכנים לשלם עבור ארגון הפעולות הנ"ל, ויהי' אפשר לתת לילדים גם ארוחה קלה. ואולי יהי' אפשר לקבל לזה גם עזרה של משרד החינוך.

לפרסם הוראה הנ"ל בכל מקום.

לימוד הלכות הנוגעות ליום

בז' מנחם אב תש"מ רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה מהרב חדקוב באותם ימים:

בפעילות עם הילדים בקייטנות ללמד גם הלכות הנוגעות ליום יום, כגון הלכות שעטנז, איסור לשפוך מים בשבת על דשא וכדו'.

לשלוח תוכניות הקייטנה

בח"י סיון תשל"ט רושם הרב וולף את ההוראה הבאה אודות הקייטנות שהתקבלה יום קודם לכן בשיחת הטלפון מהרב חדקוב:

לכל הקייטנות של חב"ד יש להם תכניות מה שעושים עם הילדים במשך הקייטנה, נושאים מיוחדים וכו', להורות לאלו שעוסקים בזה לשלוח לכאן התכניות שלהם.

תלמידי הישיבות כמדריכים בקייטנות

בה' תמוז תשל"ז רושם הרב וולף את מענה הרבי הבא שהתקבל בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

בדבר שאלתו של ר' משה סלונים ע"ד ניצול תלמידי הישיבה לקייטנות, היה מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א: "כבעבר שיך להנהלת הישיבה ובהכרעת (באם צורך) הרב שי".

קייטנה לתלמידי ישיבות תיכוניות

ברישום שיחת הטלפון מד' במנחם אב תש"ל, מופיע ההוראה הבאה:

מסרתם כי נתקבל מברק מאת"ה שפתחו מחנה קיץ ל-30 בני ישיבות, המברק נוסח בהתפעלות ושאלתם מה רצונם במברק זה. מסרתי כי בזמנו כתבנו עד"ז שהם רוצים לעשות קייטנה לתלמידים מישיבות תיכוניות, והמענה על זה הי' שבאם יש הסכם והענין הוא בהשגחת הנהלת הישיבה, אזי יש לכך הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א.

פעילות הבנות בזמן הקיץ

בכ"ב תמוז תשל"ז רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה בשיחה הטלפונית יום קודם לכן:

בענין הקייטנות להשתדל גם עם אלו שאי אפשר לארגן אותם ל-24 שעות, שיהיו בקייטנות לכל הפחות 4 שעות ביום וטוב אפילו לשעה אחת וכו'.

צריך שתהיינה משפיעות גם מבין הילדות, בנות הסמינר יכולות להשפיע בזמן החופש בעריהן, על ידי ארגון ילדות שאין להן לעת-עתה חינוך ביהדות, יש להעמיד א' בראש פעולות אלו ונשי ובנות חב"ד יפעלו בענין זה.

חס ושלום לוותר על פעילות הקיץ

בכ' סיון תשל"ט רושם הרב וולף את ההוראות הבאות שהתקבלו יום קודם לכן בשיחת הטלפון מהרב חזקוני:

נתקבל מכתב מהגב' חיענה ליפש בשם צוות מדריכות בכפר חב"ד בענין מבצע שארגנו לפני שנה, שהי' חביב אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א, שהתארגנו בימי הקיץ מהסמינר והתעסקו עם ילדים שהיו ברחובות, עם אלפי ילדים, הגיעו מהם 80 דו"חות.

גם השנה רוצים לארגן כנ"ל, והדבר קשור בהוצאות. בשנה שעברה קיבלו עזרה מצא"ח, ועכשיו טוענים בצא"ח שצריכים הכספים שלהם לתערוכה, ועל ידי זה המארגנות הנ"ל מיואשות קצת. צריכים לעזור להנ"ל, ונעשה על ידי זה מוחו ולבו זכים וכו', וזו גם תועלת גדולה עד למאד ע"ד כספים וכו'.

למסור להנ"ל, שח"ו ח"ו לוותר על פעילות זו, אפשר אולי לקבל תקציבים על ידי משרד החינוך וכדו'. צריכים להוסיף להם הן בכח אדם והן בכספים, ולנצל המקסימום בזה. הדבר כדאי גם לכל מוסד שעוזר להם והמוסדות גם כן יקבלו הכנסות על ידי זה. פעילות זו עם הילדים יש לה השפעה גם כן על ההורים.

כל הנ"ל צריך להיות באופן דהולך ומוסיף, לעורר המוסדות לכך, ולהודיע באם יש חלישות וגם כן להודיע בשורות טובות.

תשלום על ההדרכה

ברישום מא' דר"ח אדר ראשון תשמ"א, רושם הרב וולף מה שמסר הרב חזקוני בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

נתקבל מכתב מ... בתל אביב על חוב המגיע מהקייטנות בסך 200,000 ל"י שלא קבלו אותם - למסור שכ"ק אד"ש אינו מקבל הנהגות כאלו.

ממחנה הקיץ - ללימודים

בי"ד מנחם אב תשל"ט רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה יום קודם לכן מהרב חזקוני:

ע"ד הקעמפס [=מחנות הקיץ], להשתדל שלא תהי' הפסקה בין גמר הקייטנה לתחילת הלימודים, ועכ"פ לדבר עם התלמידים ע"ד הנהגה והדרכה שילמדו בפועל ממש בכל מקום שימצאו.

הסודו של כ"ק אדמו"ר רבי יצחק יצחק ופוקלר'ה' נבגים וי"ץ מליובאוויטש • חתן נשיאות כ"ק אדמו"ר רבי ברוך סג"ל שטארטשען מליובאוויטש
 Published by the late Lubawitcher Rabbi Joseph I. Schneersohn of Minsk memory • Under the Presidency of the Present Lubawitcher Rabbi Menachem M. Schneersohn

בתשובה נא להוסיף

י"ה לחד ה' אדר חס"ס

בכבוד
הו"ח א"א נ"נ וכו'
הרב ח.מ.א. של' חתום

שלום רב וברכה!

אחדשה"ט, הנבי לאסר קבלת התלפון מהשבוע, כדלקמן.
 לר' ברוך נחשון לססור סר - ססרת'.

לערוך אינוונטר בספרים, הרבר הוא לחועלת בכלל, ולראות אם הכל נחלים, לערוך חשבון ההכנסה והוצאה, להפסיד שלא יהיו גזירות וכו'.

בכלל חסר פרסום שהמוסדות בכפר חב"ד וכו' - הר"ר רייזער מלונדון דיבר
בדבר בורשור שברעתו לחו"ל ע"ד המוסדות בכפר חב"ד.

בעולם מורגש חוסר בספורים של מסירות נפש של קדושה, שהאינקוויזיציה, המסמלים עד"ו סמאמרי חז"ל, ואם כי לא נדרש מס"נ בפומ"ם, אבל מרסום ימורים עד"ו יכניס את הרוח הנכונה בזה.

לברוך טהילתו ליהודים התלמידים דברי ימי ישראל, המפורות המפורים וכו',
יש להקדים ללימוד זה להח"ס שעה בשבוע, כי באם לא יודעים ליסוד זה יכולים
לכאוב בזה לידי שעות. כפי"כ יש להקפיד על לימוד לסוף הקורס, דקדוק ולימוד
לכתוב יפה ותמה.

בענייני חינוך באירישיסקייט, יש לראות הניהול של השלום בית, אופן

היגיון התלמיד, וחזק מהתקועה של הביא עצמו יד בזה השקפה הביא טובה על התלמיד, באט תלמיד אינו מכין שקיעה ביה יד לשקוע היסבה בהי'.
באט השקפה הוא עקל לשלל ההיורל של בנים אמר לה"א, וזה נלכל להי"א.
השקפה לשלל מהתלמיד יהי' דוגמא וכו' של שפה נקי', ענין כבוד חברך וכו'.
זה יאלץ בדרורה באופן הראוי. לעורר ענינו וד שייך לכאשר ולכל התלמידים,
ולגנוע גם לתלמידים. מתחיל תפניו שורה השקפה וכו'.

בענין התחבורה של החלמיר בבית הספר, שהתוריד לוחצים חילד לקנות לו בגד או טאפירס ילד בבית לבייבי סיטר וכדו', זה ענין של ביטול תורה וגם טאפירס חטפה לא טובה על החלמיר

רש"ב וולף ספר הספר ע"ד שבת למר ב"צ דל. לסטור גם לר"א גורדין סיטטור

הספר למר וויטנברג.

החלטות טובות ע"ד ארגון הסודות ומעולות חדשים וכו', שיכתבו ע"ד אל
ב"כ אדמו"ר שליט"א, וינני זה יתן חיוץ למיום ההחלטות.

סיכון חב"ד, ת"ד 46 לוד, סוכנות סטנדרט: איגוד לוד סלון: 966848
 שיקים: Cyber, D.O.R., 46 L.O.D., Cyber, Vashon, J.O.D., Tel. 966392

ישיבת חב"ד, ת"ד 46 לוד, כתובת סלבריה: ישיבת לוד סלון : 965848
Shimon Oshry, P.O.B. 46 LOD, Golan, Yeshiva LOD Tel. 965848

CONTAINING: FLEITE OLEY RUSSIA OLEY 1

• תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל שליט"א שניאורסאנאן מליובאוויטש

Published by the late Lubliner Rabbi Joseph E. Scheraga in his memory •

העניינים נגד להט"ב

יוחר בטבע ששם חל דין בל תשחית, כידוע
ו', כן שייך בל תשחית במאכלים ומלבושים
ללמוד עם הילדים ד"ז. ובמיוחד עכשיו.

ר, מעלה של סדר בזמן, מלבוסים, נקיון, שיבה, ולהיות מסודר בכל הענינים. דים להיות אח"כ מה שליש על הלב, להקדיש מסוגל להכניסם למחשבה ברחמי"ה ברחמי"ה.

חזרו לכל ההורים ולהסביר את חזרתם
נפאס התלמיד בביתם רק זמן מצומצם
האסור לבני כל השנה, ובמיוחד בימי
הדבר חלוי לפי שיטתם של שלום, וחזון
להי' יסירה שהילד מסתכל על הנהגת ההורים
הבית של יחי' באופן של שלום, חיים
שם שורי הילדים ע"י סכנה ובמיוחד
בתחילת השנה החדשה.

חו ע"ד ילדים רוסיים, אמר שיפרסם עד"ז ואולי אפשר לנצל החומר שלהם ג"כ.

ובאה לאור טל רשת חב"ד, ואותיות הרשת יסיט, ואפשר לחשוב שזהו כל ענין רשת זהו רק מחלקת ברשת שלא יבואו לידי

וב/רוח למר ינאי נחקבל כאן - סת החששך
ר דניאל טרומר, לקרב אותו וכו'.

מות ד' - ה' וכן אסיפת מנהלי ומורי
מהמכינר לבנות, בטלפ, בחי"ס הרשת

מכבוד ובברכה

אמרים וולף

Established by the late Lubavitcher Rabbi Joseph I. Schneersohn of blessed memory • Under the Presidency of the Present Lubavitcher Rabbi Menachem M. Schneersohn

ה'תשנ"ב

בית לוד כ"ה 10 י"ג תש"ס

כבוד
הו"ח אי"א נוי"נ וכו'
הרב ח.מ.א. שי" חרשוב

שלום רב וברכה!

אדרתה"ט, לשאלתנו לאופן הפעילות עם ילדי ישראל באה"ק, שיעלו להשתחררות שכל הילדים בכל בתי"ח יתפלו בכל יום בבית הספר וכו', באיזה אופן לעקוב אחר באה"ק, מאחר וכאן אין גרין לזה חזק כי לא קיים הסדרה הזה הסתירה, ואדרבה באם יעוררו ילד לחזק חוקי, יוכל הדבר לעורר התנגדות הופכת. וצ"כ ענה לי חברי י"ח אהמול כשלנו, כדלעיל.

כל העיסוק בעניינים עם הילדים (בהתאם לשיחה כ"א אדר"ה ש"ס) כהתחלה (בהתחלה) ובהתחלה (אח"כ) צ"ל הסתרה "לחפזי שלחתיך", ואין הבדל באמצעים שיבואו לה, ובאם אפשר להביא הכוונה לירי פועל ולא חקיקה ואכן כזה, לא זהו המסבך.

הכוונה בפעילות זו צ"ל שבכל בתי הספר יתחילו תלמידים בכל יום, ולהשתדל שכל ילדי ישראל יעשו זאת.

ע"ה העצילות של עליה בראש"ה, שהכוונה היא שחזן שהלדים מקרישים לקניני אידישקייט הוא לא ע"ה זמנס הפרטי כי אם ע"ה זמן הלימודים בבית"ס. התקדשה בזח היה שכל ביה"ס יתעסק שישנו בורא עולם, ויש עין רואה ואזן נוכח, ומכילתו היא ההתנהבות של הילד באופן טוב.

לעשות כל פעילות הנ"ל באופן של התחכמות ושלא לעורר התנגדות.

בכבוד ובברכה כס"ס

אפרים וולף

054-26848 / 054-24392 : 19800 THERMISTOR : 198000 PIANO, 400 46 TIM, 1000 YONG
Salkun Chahed, P.O.B. 46 LOD, Cables: Yeshiva LOD Tel. 054-26848 — 054-24392

התאחדות חובבי התורה • תשס"ח
 Established by the late Lubliner Rabbi Joseph I. Schneersohn of blessed memory • Under the Presidency of the Present Lubliner Rabbi

NOTES ON CONTRIBUTORS

חשם"ה _____ תשס"ו

אנו נזכרים וכו'
הרב חיים א. ש"י חלקוב

שלוש רב וברכה!

אדערשט, הנגי בזה לאשר קבלת השלשון, כדלהלן:
 להדפיס חלק פ' סטורינס בתנאם על הריי ווייברג, המפורסם ללח"ק.
 להדפיס הקטלוג על פסיו ק"ח, להקפיט שיה"ל אדרייטס יאזא הקטלוג
 לאור, מדור כל פסיו בספר שטול, לפרסם פסיו בשפות שונות, שיה"ל
 בקטלוג גם פ' שיה"ל יתן הלוש חותם להדפיס על דיו שפריס.
 בשאר אנו שולחים סתכבים בנושאים שונים, להקפיט שלכל נושא יהי'
 בתכנתם. א"ה

[illegible]

בכבוד ובברכה כס"ס

אפרים בן אל

Shalom Chabad, P.O.B. 46 100, Cahlon, Yeshiva LOD Tel. 06 226849-00 094700

סיכום של בין אדווארד רצא ויפאק קוקלעל'ה נגא'ם סלובאניסט • תחת נשיאות בין אדווארד רצא סנסל סלובאניסט
 the late Lubliner Rabbi Joseph I. Schenkel at the Presidency of the Passaic Lubliner Rabbi Mordechai M. Schenkel

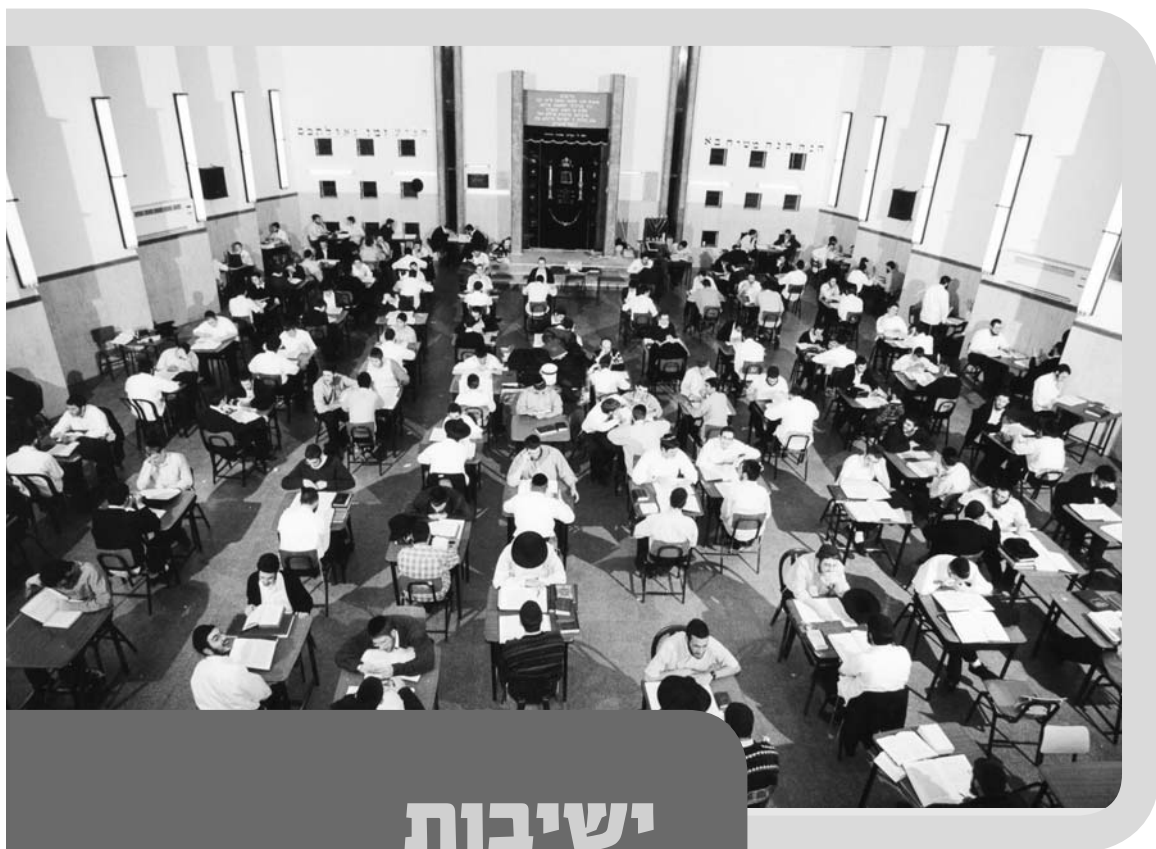
1000

ב"ה לוד _____ ה'תש"ז _____ תש"ח

הוראה שנחקלה טלפוגית ע"י הרב חרוב שיחי' בענין ימי החופש

היות וימי החופש מקרבים ובחופזה זו נמצאים הילדים ללא סכסרה של לימודים וכו', וזה יכול להביא חילה להשפיע על טובת החינוך, ולכן צריך לערוך לוח זמנים וכן גדולים שכל ילד נמצא במקומו לפי ההתאמה לו ישי ארובן בעל טעם ילדים שאינם נמצאים בסכסרה ישינה, לאסוף את הילדים למספר שעות בלילה שבהם את בתי הספר ולהורגן עבור לימוד ופעילויות, לכן לארגון לכל סיוול וכו', וצוהבה זו שהתמלמלה יהיה בסכסרה ככל מספר שעות ביום - יפעל על

ובוודאי שגם הורי התלמידים יהיו מוכנים לשלם עבור ארגון הפעילות הנ"ל, ויהי אפשר לתת לילדים גם ארוחת קלה, ואולי יהי אפשר לקבל לזה גם עזרה של מסדר החינוך.

**ישיבות
"תומכי
תמימים"**

הוראות כלליות

שם הישיבה - "תומכי תמימים"

בכ"ד אלול תשל"ז רושם הרב וולף את הדברים הבאים שהתקבלו יום קודם לכן, אישור הרבי לפתיחת ישיבת חב"ד החדשה במגדל העמק:

תשובת כ"ק אדמו"ר שליט"א בהנוגע להישיבה במגדל העמק למכתב הרב יצחק דוד שי' גרוסמן ולמכתבי.

"באם: אין הרי"ד שי' גרוסמן מבטיח בתוקף, שלא יתרשם מהלחץ שיכול להתעורר (מהמנגדים דחב"ד) עליו לחזור בו מהתכנית שלו, אביו שי' יאמר בה שיעור עכ"פ ד'-ה' פעמים בשבוע (בימים נפרדים) - נכונה התכנית במאד.

ואשרי חלקם דת' תומכי תמימים דכפר חב"ד שי' שנסעו לשם וימשיכו שם ובחיות ובתגבורת (כמדובר בח"י אלול) ויקויים בהם מאיר עיני שניהם ה'.

כבמכתב הררי"ד שיידעו שזה סניף תומכי תמימים - אין מקום לשינוי שם, כי אם אחי תמימים או תומכי תמימים.

אין לסגור ישיבות

ברישום מה' תמוז תשמ"א, כותב הרב וולף מה שמסר לו הרב חזקוני בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

בתשובה למכתבנו מיום כ"ו סיון ע"ד הישיבה בראשון לציון, ה' מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(1 מובן שאין לסגור ישיבת חב"ד באיזה מקום שיהי' ובפרט הנ"ל שכותבים (שעובד במסירות רבה ומצליח, אי"ע) שהצליח הצוות למעלה מהמשוער.

(2 למעשה - מיקומה - אם כן יעבירוה למקום מתאים בעיר (כי טעמי השלילה - בתוקפו גם-כן בנוגע לבעלי תשובה.

(3 ראשל"צ שמצד עצמו אין להם כמעט קליטה "הטעם מפורסם כי לא נעשה בזה שום פעולה ממשית ואדרבא. אזכיר עה"צ.

על ההנהלה לקבוע מי הנוסעים

בחורף תשכ"ז נשלחו על ידי הישיבה מכפר חב"ד קבוצת תלמידים אל הישיבה בקרית גת. בהמשך לדיווחים שכתבה הנהלת הישיבה לרבי בעניין, הודיע הרב אפרים וולף במכתב מה' טבת תשכ"ז אל ראש הישיבה הרב נחום טרבניק ואל הרמ"ם והמשפיעים, את מענה הרבי בעניין:

בהמשך לאסיפתינו שהתקיימה בי"ד כסלו, היתה תשובת כ"ק אדמו"ר שליט"א כדלהלן:

בקשר לשליחת התלמידים שי' לקרית גת, בקשר לשלוח תלמידים מסוגים שונים היה המענה:

עפ"ז יהיו מתי מספר מכל סוג וא"כ מי יהיה (1) החברותא בלימוד עצמאי שלהם (שם. 2) המגיד שיעור שלהם.

והמענה בקשר לשאלה מי יהיו התלמידים:

איך שלא יהיה ההחלטה בנוגע לאופי התמ' שי' שישעו לקר"ג מובן התערבותי היא רק בנוגע לכללות הענין (שנכון הוא במאד) אבל מי ומי הנוסעים - על ההנהלה שעל אתר לבחור ולקבוע.

שכר לימוד

בז' מר חשון תשכ"ו שיגר הרב חדקוב את המכתב הבא אל הרב וולף, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי:

הגיעה אלינו היום שמועה אשר הישיבה . . ממאנת מלקבל תלמידים חדשים שכפי דבריהם אינם יכולים לשלם שכר לימוד בסך שדורשים מאיתם.

ואף שקשה להאמין בשמועה זו ואשר תלמידים יסתובבו בחוצות אך ורק משום שאין להם כסף, בכל זאת מצאנו לנכון למהר בבקשתנו לברר לפנינו את המצב בענין הנ"ל.

צוות הישיבות

מינוי ראש ישיבה

בכ' מנחם אב תשל"א, כתב הרב וולף לרבי, "בקשר להצעה למנות את ר' ישראל גרוסמן כראש ישיבה בישיבה בכפר חב"ד, שוחחנו עד עתה עם רוב חברי הנהלת הישיבה דהיינו הר' שמריהו גוראריה, הר' משה אשכנזי, הר' נחום טרבניק, הר' מיילך קפלן, ר' שלום חסקינד וכן עם ר' יעקב כץ, אשר מצדדים במינוי זה.

והיות ואין נראה שיש הצעה אחרת טובה הימנה על כן הננו בבקשת חו"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א בקשר להצעה זו.

על כך השיב הרבי בכ"ה מנחם אב:

בכל כיוצא-בזה - וכמפורסם שייך להנהלת המוסד.

רמ"ם מתוך ישיבות חב"ד

ברישום מכ"ט סיון תשמ"א, כותב הרב וולף את הדברים הבאים, מה שמסר הרב חדקוב בשיחת הטלפון בכ"ח סיון:

במשך הזמן גדלים תלמידים בישיבה ויוצאים מהישיבה בוגרים, ופלא הוא שכאשר מחפשים רמ"ם לישיבה צריך לקחת מישיבות אחרות. מדוע לא מגדלים רמ"ם אצלנו בישיבה, ועוד שכאשר נמצאים אברכים שלנו שראויים לאיצטלה זו, ולדוגמא האברך לבקובסקי, חתנו של בן צבי, ואולי הוא באופן של נחבא אל הכלים וחסרה ההתעניינות המתאימה.

כיוצא בזה, ברישום מכ"ד אלול תשמ"א, כותב הרב וולף מתוכן השיחה הטלפונית עם הרב חדקוב מכ"ב באלול:

בענין קבלת עובדים רוחניים בישיבה, יש לקבל מאייגענע ולא מבחוץ, כי אלו שבאים ממקומות אחרים אין להם הרוח של חסידות כרצון כ"ק אד"ש.

עוד בעניין זה, מורה הרב חדקוב לרב וולף, בשיחה הטלפונית מתחילת חודש חשון תשמ"ב:

דובר כבר בענין קבלתו של האברך. . לעבודה בישיבה. הכוונה היא בזה שעל ההנהלה ישנה אחריות שלא ליצור הרושם כאילו לאלו שבאים מבחוץ ישנם הכישרונות וכו' ולאברכים שלנו אינם טובים, וזה גורם להסתכלות שלילית גם מצד התלמידים, וצריך לפעול שלא יהיה בזה גם משום מראית העין וכו'. צריך לברר הדבר ולפעול באופן של תשועה ברוב יועץ.

קבלת איש צוות חדש

בחורף תשכ"ז כתבה הנהלת הישיבה לרבי אודות קבלת איש צוות נוסף לישיבה הגדולה בכפר חב"ד, שישמש כנו"נ בישיבה, ואת השיקולים בעניין. במכתב מה' טבת תשכ"ז אל ראש הישיבה הרב נחום טרבניק ואל הרמ"ם והמשפיעים, כותב הרב וולף את מענה הרבי בעניין:

בקשר להרב. . בתור נושא ונותן בלימודים, המענה:

תלוי בהדיעות אודותו בתור

ואולי (באם נהוג כזה בארה"ק ת"ו) - תקופת נסיון.

תלמידי התמימים

ענייני התלמידים - על פי הוראות ההנהלה

בכ"ד אייר תשל"ד כתב הרב וולף לרבי:

הקבוצה שחזרה מכ"ק אדמו"ר שליט"א לאחר חג הפסח, עדיין לא נכנסו ללמודים כדבעי, וזאת מפני שבאו עם רוח שכאילו אחד מעיקרי תפקידם הוא לעסוק ולהרבות בשיעורי תניא בישיבות השונות, והם רוצים לארגן עשרות שיעורי תניא ולצורך זה יש לנסוע למרחקים, ומהם באמצע היום גם לפני הצהריים וגם אחר הצהריים וגם בסדרי נגלה, וענין נסיעות אלו גורם הפרעה וחלישות בלימודם הם גם בשאר חלקי היום וגם אצל שאר התלמידים הצעירים יותר.

ועל כן שאלתנו באם להרשות פעילות זו ללא הגבלה של סדרי הישיבה או להגבילם רק לאחר סדר נגלה, ובזה גופא אם רק פעם אחת בשבוע או פעמיים בשבוע לכל תלמיד מהמבוגרים.

לעת עתה ניתן להם רשות רק אחר שעה 6 ופעמיים בשבוע.

על כך ענה הרבי:

מפורסמת הוראת רבותינו נשיאינו שכל ת' תומכי תמימים צריך-להיות עניניהם על פי הוראות ההנהלה דתומכי תמימים, ולפלא השאלה.

כתיבת דו"ח חודשי לרבי

בראשיתו של הסדר נסיעת ה'קבוצה' לחצרות קדשנו, התבסס ההסדר על "חילופי תלמידים", כאשר קבוצת תלמידים מבוגרים מהישיבה בלוד נוסעת לחצרות קדשנו, ובמקביל קבוצת תלמידים מובחרת מהישיבה ב-770 נוסעת לארץ הקודש, לחזק את הישיבה באה"ק. קבוצת התלמידים הראשונה מאה"ק נסעה לחצרות קדשנו לקראת חודש תשרי תשכ"ב, כאשר במקביל הגיעה לאה"ק קבוצת תלמידים מחצרות קדשנו.

בקשר לבואם של קבוצת התלמידים לאה"ק, כותב הרב חזקוני לרב וולף, בט' מרחשון תשכ"ב, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי, את ההוראה הבאה:

על פי הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א הנני פונה בזה לכת"ר - כלמארגן את נסיעת עשרת התלמידים שיחיו לישיבת לוד - ומבקשו לאספם ולהציע לפניהם לבחור מתוכם תלמיד אחד אשר תפקידו יה' לכתוב פעם בחודש לכ"ק אדמו"ר שליט"א מלמודם, התנהגותם ומפעולות התלמידים שיחיו במשך החודש, למילוי תפקידם המיוחד לטובת רוממות מצב הישיבה, בהתאם למה שזכו לשמוע בזה מכ"ק אדמו"ר שליט"א לפני נסיעתם.

בטח יודיענו ממלוי בקשתנו הנ"ל, בת"ח מראש.

פעילות 'את'ה'

בי"ג כסלו תשל"ז רושם הרב וולף מתוכן השיחה הטלפונית באותו יום:
בענין מכתב את"ה לשגרירות, הואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לענות: "וכל
הנ"ל ובכיוצא-בזה יפנה לועד הרבנים דאנ"ש דירושת"ו, שיברר וכו'".
את"ה הינה תחת הנהלת הישיבה בענין האחריות שלגבי התלמידים, וענינם
של התל' הוא רק להתעסק בעניני את"ה ולא לגבי העולם החיצוני. יש לחסל
את כל ענין הנ"ל.

השתתפות התלמידים ב'מבצעים'

בכ"ח ניסן תשל"ו שיגר הרב וולף לרב חדקוב דו"ח נרחב מאסיפת חברי הנהלת
הישיבה אודות השתתפות תלמידי הישיבה בפעילות המבצעים, וכי הדבר פוגם
בסדרי הלימודים.

על כך השיב לו הרב חדקוב במענה על נייר המכתבים של מזכירות הרבי, בד'
אייר:

במענה למכתבו מכ"ח ניסן, הנה בהמדובר ע"ד כתיבה לכאן בדבר השפעת
המבצעים על סדרי הישיבה, הואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א להעיר כי מה שלא
הייתה תגובה מכאן הוא:

"כפשוט כי זהו תפקידה האמיתי של ההנהלה - לנהל בפועל. כיון שבכל
זה כותבים עוד הפעם ועוד הפעם: בזמן סדרי הישיבה ישתתפו לכל היותר
חומש מהתלמידים שיחיו, וכל אחד ואחד צריך לקבל רשות מההנהלה (ועל'
האחריות)".

השתתפות התלמידים במבצע תפילין - בשעות הפנויות

בט"ו תמוז תשכ"ז, זמן קצר לאחר תחילת הפעילות הנרחבת ב"במבצע תפילין"
בעקבות מלחמת ששת הימים, פרסמה הנהלת הישיבה את ההודעה הבאה אל
תלמידי הישיבה:

במענה לשאלה בדבר השתתפות התלמידים התמימים שי' במבצע תפילין,
הואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לענות לנו כי השתתפות התלמידים תהיה "אך ורק
בשעות הפנויות".

לידיעתכם.

השתתפות התלמידים ב"מבצע מצה"

בי"ב אדר שני תשכ"ב שיגר הרב חדקוב את האגרת הבאה, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי, אל הרב וולף:

מוסג"פ העתק המכתב שלנו להנהלת "את"ה", במענה לשאלתם אודות השתתפותם כמדריכים במבצע "מצה לתלמיד" בכפר חב"ד, המאורגנת על ידי הנהלת צא"ח.

והנה כשיפנו אליכם ותדונו על בקשתם, בטח תתחשבו בחשיבות הענין, ובמדה האפשרית שתדלו למצוא דרך שתתאים גם לתלמידים וגם לסיוע למבצע הנ"ל.

חשיבות גדולה

ברישום מו' אלול תשל"ה, כותב הרב וולף את הדברים הבאים, מה שמסר לו הרב חדקוב בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

השאלה שהיתה בענין השתתפות התלמידים במבצעים, והמענה על זה היה לשאול לרב, בנוגע התשובה שלשאל עד"ז רב, זה מצד כי בסדרי הישיבה כלל לא רוצים להתערב ובזמן שהישיבה מסופקת יש לשאול לרב, התשובה של הרב יכולה להיות שהדבר תלוי באומדנא ובחשיבות ענין המבצעים וישנה רשות לעשות פחות או יותר, צריכים לדעת החשיבות הגדולה שישנה בענין פעולות המבצעים ובהתאם לזה לנהוג לאחר תשובת הרב, ובמילא לא לדחות הענין.

וגם כי ברבנות הצבאית והעומדים בראשי הצבא ולכל חלקי הצבא מחזיקים מזה, ויכול להיות מזה תועלת גדולה בחוגי הצבא.

גם בזמן שהבחורים נוסעים צריכים לנסוע האברכים לפעולות המבצעים. להידבר עד"ז עם הר"י לייבוב העומד בראש שיארגנו גם את האברכים שיצאו לפעולות.

הנהגה מתאימה לתלמידי התמימים

בג' סיון תשל"ז רושם הרב וולף מתוכן השיחה הטלפונית מהרב חדקוב יום קודם לכן:

ישנה שמועה מעד ראי' מ . . שתלמידי הישיבה יושבים במסעדה ב . . וזה עושה רושם לא טוב וכו', והי' אם אמת נכון הדבר אין זה חינוך שהתלמידים ישבו ברעסטוראנט, ובאם ישנה השקפה שכזו להשפיע עד"ז על התלמידים.

הנהגה נימוסית

ברישום מא' דר"ח תמוז תשל"ב, רושם הרב וולף את הדברים הבאים, שמסר הרב חדקוב בשיחת הטלפון מאותו יום:

הזכרתם מה שדובר בבקורי האחרון בענין הנהגה נימוסית של תלמידי הישיבה.

הרחקת תלמידים

בכ"ט תמוז תשל"ז רושם הרב וולף את הוראות היסוד הבאות, שהתקבלו בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

הגיעו ידיעות מיישיבת... בענין תלמידים שחושבים אולי להרחיקם מהישיבה, ומסרו לתלמידים ששאלו עד"ז בנ"י, ולעת-עתה הענין הוא תלוי ועומד. הענין בזה הוא תמוה, כי סוף סוף הרי יצטרכו למצוא איזה פתרון לכאן או לכאן, ובאם בסופו של דבר יצא דבר לא נעים, יחשוב התלמיד שהחלטה להוציאו וכו' נתקבלה מנ"י.

היו הוראות אל המוסדות שכל הענינים הפנימיים הם באחריות של הישיבה גם בכל מה שנוגע לתלמידים, הן להחזיקם במוסד או להיפך, וכן הוא בענין את מי לקבל בתור ראש ישיבה וכדו' או לפטר משהו, וההחלטה איך שתהיה שייכת היא להנהלת הישיבה ולאחריותה. ובאם חושבים שכ"ק אדמו"ר שליט"א צריך להחליט על כל ענין ו בנוגע לכל תלמיד, יוצא על ידי זה כאילו חלילה הורחק התלמיד על ידי כ"ק אד"ש.

למסור לישיבת... הענין הנ"ל, שהוא נוגע באופן כללי לכל המוסדות, ומצד כמה וכמה טעמים לפי המצב עתה ב... נוגע להם הענין הזה במיוחד.

לעורר עד"ז ביתר שאת, ושלא יהי' עינוי הדין לתלמיד או לתלמידים.

אחריות הישיבה על התלמידים

עזרה בנישואי התלמידים

בז' אייר תשכ"ה, שיגר הרב חדקוב את המכתב הבא, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי, אל הנהלת ישיבת "תומכי תמימים" בלוד:

תמיהה גדולה מעוררת אצלנו מכתבים שמגיעים אלינו מזמן לזמן מתלמידים הלומדים בישיבות שלנו בארץ-הקודש ת"ו, שבעמדם לפני נישואיהם, זקוקים

לתמיכה, אינם מוצאים - לפי דבריהם - את ההתעניינות הדרושה בזה מצד הנהלת הישיבה בה לומדים.

והנה לבד מה שמפורסם הדבר עד כמה ששרתה הנחה יסודית בליובאוויטש דליובאוויטש, אשר על הישיבה להתעניין בהתמסרות הכי גדולה בכל העניינים הנוגעים לתלמידים, הן הרוחניים והן הגשמיים, וממילא בשידוכיהם בכלל ובהסתדרותם אחר-כך בפרט, ואין שום מקום לשינויים ח"ו בשיבות ליובאוויטש דעתה.

הנה בארץ-הקודש ת"ו כעת טעם נוסף להנ"ל, בשים לב לזה אשר כידוע לנו הישיבות האחרות מתעניינות בהשגת האמצעים לתלמידיהם העומדים בשידוכים, וכפי שמוכיחים על זה גם המכתבים המגיעים לכאן ממוסדות שונים בעניין הנ"ל. וא"כ הבחורים הצעירים אשר עומדים אחר שלמדו בבתי ספר וישיבות קטנות, לפני פתרון השאלה באיזו ישיבה להמשיך את לימודיהם, למה להעמיד אותם לפני ניסיון נוסף ולתת להם מקום לחשוב אשר בהחלטתם תלוי גם-כן אפוא יתעניינו בהם כעבור שנים אחדות כשיגיעו לגיל שידוכים.

ובאם השערותנו הבנויה על יסוד המכתב הנ"ל אודות היחס של הנהלות הישיבה היא כנ"ל, בטח תשימו לב לדברינו, ותדונו ברצינות הכי גדולה איך לתקן הדבר, והעיקר אשר המשו"מ בזה יביא תועלת לפעולות ממשיות, ועשייה לעילא.

שידוכי התלמידים המבוגרים

בי"ט אדר שני תש"ל, כותב הרב וולף מתוכן השיחה טלפונית עם הרב חדקוב, מיום קודם לכן:

בקשר למה שדובר באסיפת הר"מים והמשפיעים בישיבה בכפר חב"ד בנוגע לשידוכים עבור התלמידים המבוגרים בישיבה, הואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א להעיר כי מוכרח הדבר שהעניין יהיה.

ובאגרת מכ"ה סיון תש"ל, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי, כותב הרב חדקוב לרב וולף:

קבלתי מכתב מהרב... שי' בנוגע להכנסת כלה בשייכות עם נשואי בתו תח"י.

והנה, הן באם החתן הוא תלמיד הישיבה, והן משום שאבי הכלה הוא ר"מ בתת"ל, הלא מתייחס מה שכתבנו מאז ע"ד החוב מוטל על הנהלת הישיבה להתעניין בשידוכי התלמידים וכו' וכו'. ולפלא הדבר אשר מכתב כנ"ל צריך להגיע לכאן.

בבקשה להודיענו מה עושים בזה, מה נעשה בזה בכלל, ומה שבדעתו לפעול בנוגע להפרט הנ"ל...

אחריות הישיבה להסדרות התלמידים

באגרת מכ"א אדר תשכ"ו, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי, כותב הרב חדקוב לרב וולף:

במענה למכתבו מא' אדר, תוכן בקשתו אינו מובן לנו כלל וכלל, כי הלא ידוע לכת"ר מכבר שנוסף על זה שאין לנו קרנות לתכלית זו, עמדתנו ברורה היא אשר ההשתדלות בדבר ההסדרות של תלמידי תת"ל שיחיו מוטלת במידה האפשרות להם על הנהלת הישיבה. וכדרך ונוהג מכבר ומאז בכל הישיבות (וזה נוגע ליחס התלמידים והוריהם להישיבה, מעמד ושם הישיבה בתוככי הציבור).

עניינים שונים

מקום קבוע לתפילה

בג' כסלו תש"מ רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה בשיחת הטלפון מהרב חדקוב יום קודם לכן:

למסור בישיבות קטנות וגדולות הדין בשולחן-ערוך והפסק בדבר קביעת מקום לתפילתו, גם-כן כשמתפלל בביתו, וגם-כן הטעמים לזה, שהתלמידים ידעו שצריך-להיות מקום קבוע לתפילה, וזה ישפיע על התלמידים וגם-כן ע"ד לא לעבור על ידי המתפלל וכו', לעורר עד"ז.

לימוד הלכות תשובה בחודש אלול

ברישום מט"ו אלול תשמ"א, כותב הרב וולף את ההוראה הבאה שמסר הרב חדקוב בשיחה הטלפונית מי' באלול:

לעורר ע"ד לימוד הלכות תשובה להרמב"ם גם בישיבות, שיהיה ניכר שצריכים להתעורר.

שולחנות וכסאות מתאימים

בח' אייר תשכ"ה, שיגר הרב חדקוב את האגרת הבאה אל הרב וולף, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי:

אחד המבקרים בישיבתכם העיר לנו שלפי דעתו צריכים היו השולחנות

והכיסאות שבבית המדרש להתאים יותר בגובהם לגובה התלמידים, ואשר לולא זאת מכביד זה על היושבים עד שמפריע ללימודים, לבד אשר משפיע זה וגורם גם על צורת גבם ובריאותם.

מוסרים אנו את חו"ד של הנ"ל לכת"ר אשר בטח יודע בעצמו עד כמה שצדקו דבריו ועד כמה שאפשר לתקן.

מעניין איך המצב בזה בישיבות אחרות, ולכאורה כיוון שיש אצלכם נגריה בנקל יותר התיקון, באם יש צורך בזה.

להתעניין אודות התלמידים שישארו קשורים לחב"ד

באגרת מכ"ב אב תשכ"א, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי, מעורר הרב חדקוב בענין הבא:

לכ"ק אדמו"ר שליט"א נתקבל מאה"ק ת"ו מאחד שכפי הנראה הוא מעסקני החינוך, ומהמעונינים בהצלחת אנ"ש שיחיו בעבודה זו. והלז - למרות הדגשתו - את העבודה הרחבה של חב"ד בשדה החינוך באה"ק ת"ו, מתרעם,

...על מיעוט ההתענינות בתלמידים מסוג הנ"ל שגם בעזבם את הישיבה יסתדרו באופן כזה אשר לא יפלו תחת השפעת המפלגות השונות ומשונות, אלא שישארו קשורים לחב"ד.

ואף שאיננו סומכים על כל הכתוב הנ"ל, ובטוחים אנו שבודאי יש לכם במה להצדיק את עצמכם, בכל זאת מוצאים אנו לנכון להודיע לכם הנ"ל, ואין מזרזין אלא למזורזין.

ישיבת תומכי תמימים המרכזית
CENTRAL YESHIVAT TOMCHEI TMIMIM

כולל: עולי רוסיה עולי תימן • CONTAINING: PLEITE OLEY RUSSIA OLEY TEIMON

מסודר על ידי אדמו"ר רבי יצחק יצחק זצוקללה"ה נגידים • תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר רבי מנחם סנדל שליט"א שניאורסאהן מליובאוויטש
Established by the late Lubavitcher Rabbi Joseph I. Schneersohn of blessed memory • Under the Presidency of the Present Lubavitcher Rabbi Menachem M. Schneersohn

בית לוד _____ כ"ד אייר _____ תשל"ד

כ"ק אדמו"ר שליט"א

בהשגחה נא להוסיף

צוהר הולדת
נדאנו לאילן של
ה' תר"ץ עתה עם הולדת

הקבוצה שחזרה מכ"ק אדמו"ר שליט"א לאחר חג הסוכה, עדיין לא נכנסו ללמודים בדבוקי, וזאת מפני שבאו עם רוח שכאילו אחד מפקידי הפקידים הוא לשון וליהדות בסעודי הניא בישיבת השונות, והם רוצים לארגן עשרה סיעורי הניא ולגורר זה יש לנסות מרחקים, וסוף באמצע היום גם לפה"צ וגם אחה"צ וגם בסדרי נגלה, וענין נטיעות אלו גורם הפרעה וחלישות בלמודם הם גם בשאר חלקי היום וגם אצל שאר התלמידים הצעירים יותר ועל כן שאלתנו באם להרשות פעילות זו ללא הגבלה של סדרי הישיבה או להגבילם רק לאחר סדר נגלה, ובה גופא אם רק פעם אחת בשבוע או פעמיים בשבוע לכל חלקי המבוגרים, לפעם נחת נחת להם רשות רק אחרי שעה 6 ופעמיים בשבוע.

נאמר נ"ח וקובץ מלפניו ה' תש"ח נאמר ה' תש"ח ונאמר ה' תש"ח

משיא

טל: HYacinch 3-8250

וואלף - לוד

Cables LUBAVITCH NEWYORK

מזכירות
כ"ק אדמו"ר מנחם מענדל שליט"א שניאורסאהן
ליו באוויטש

SECRETARIAT of RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
the Lubavitcher Rabbi
770 EASTERN PARKWAY, BROOKLYN 13, N. Y.

ב"ה, ד' אייר תשל"ו
ברוקלין, נ.י.

הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ וכו'
מו"ה אפרים שי'

שלום וברכה!

במענה למכתבו מכ"ח ניספן, הנה בהמדובר ע"ד כתיבה לכאן בדבר השפעת המבצעים על סדרי הישיבה, הואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א להעיר כי מה שלא הייתה תגובה מכאן הוא:

"בפשטות כי זהו הפקידה האמתי של ההנהלה - לנהל בפועל. כיון שבכ"ז כותבים עוה"פ ועוה"פ: בזמן סדרי הישיבה ישתתפו לכל היוזר חומש מהתלמידים שיחיו, וכאן צריך לקבל רשעה מההנהלה (ועלי' האחריות)."

בברכה כס"ס

הרב ח.מ.א. חקוב

Tel: HYacinth 4-9250

זלף - לוד

Cable: LUBAVITCH NEWYORK

מזכירות
כ"ק אדמו"ר מנחם מענדל שליט"א שניאורסאהן
ליו בא וויטש

SECRETARIAT of RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
the Lubavitcher Rabbi

770 EASTERN PARKWAY, BROOKLYN 13, N. Y.

ב"ה, ט' מרחשון תשכ"ב
ברוקלין, נ.י.

הר"ק חז"ח א"י נ"נ עוסק
בצ'צ'וב, מזה אפרים שי

שלום וברכה!

ע"פ הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א הנני פונה
בזה לכה"ר - כלמארגן אה נסיעה עשרת התלמידים שיחיו
לישיבת לוד - ומבקשו לאספם ולהציע לפנייהם לבחור
מתוכם תלמיד אחד אשר תפקידו יהי' לכתוב פקע בחודש
לכ"ק אדמו"ר שליט"א ~~בפנייה~~ ^{לגבי} התלמידים שיחיו במשך
החודש, למילאוי תפקידם המיוחד לטובה כזממות מצב
הישיבה, בהתאם למחשבות שזכו לשמוע בזה מכ"ק אדמו"ר
שליט"א לפני נסיעתם.

בטח יודיענו ממילאוי בקשתנו הנ"ל, בה"ח
מראש,

בברכת כט"ס

הרב ח.מ.א. חרוב

א/מ/מ
יחזקאל
א"מ (א"מ)

ישיבת תומכי תמימים המרכזית

CENTRAL YESHIVAT TOMCHEI TMIMIM

CONTAINING: PLEITE OLEY RUSSIA OLEY TEIMON • כולל: עולי רוסיה עולי תימן

טיסודו של כ"ק אדמו"ר רבי יצחק זצוקללה"ה נבנים י"ע מליובאוויטש • חתח נשיאות כ"ק אדמו"ר רבי כהנא סקנל שליט"א שניאורסאן מליובאוויטש
 Established by the late Lubavitcher Rabbi Joseph I. Schneersohn of blessed memory • Under the Presidency of the Present Lubavitcher Rabbi Menachem M. Schneersohn

החשובה נא לחומר

ב"ה לחד... כ"ד אלול תשל"ז

כבוד
 הו"ח אי"א נ"ב וכו'
 הרב ה. ס.א. ש"י חזקוני

שלום רב וברכה!

הנני בזה קבלת השלפון שאתמול, כדלקמן.

השובת כ"ק אדמו"ר שליט"א בהנוגע להישיבה במגדל העמק למכתב הרי"ד ש"י
 גרוסמן ולמכתבי.

"באם: אין הרי"ד ש"י גרוסמן מבטיח בחוקה, שלא יחרטם מחלוצי שיכול
 להתעורר (המנגדים דהב"ד) עליו להזכיר בו מהתכנית שלו, אביו ש"י
 יאמר בה שיעור עכ"פ ד"ה-ה פעמים בשבוע (בימים נחרדים) - נכונה
 התכנית במאד.

ואשרי חלקם דה"ה הו"ח דכתב"ד ש"י שנפעל לשם וימשיכו שם ובחיות
 ובהגבורה (כמדובר בה"י אלול) ויקויים בהם מאיר עיני שניהם ה'.

כמסתבר הרי"ד שידעו שזה סניף הו"ח - אין מקום לשינוי שם, כ"א
 אחי המימים או תומכי המימים.

אזכיר ע"כ להצלחה מופלגה".

מסרתי החשובה הנ"ל אל הרי"ד ש"י גרוסמן, ואמר שמקבל ע"פ שלא להתפעל
 ולהחרטם במדה ויפועל עליו איזה לחץ מהמנגדים וכו'. הקטע בחשובה הנ"ל המדבר
 ע"ד שינוי שם לישיבה וכו' עדיין לא מסרתי להרי"ד ג', כי החשובה הנ"ל מסרתי
 לו שלפונות, ובעז"ה אקווה להפגש אחר בהזדמנות פנים אל פנים, ונחנך הדברים
 אראה אם אפשר לו למסור לו ההוראה גם בענין זה, כהוראת כה"ל.

בענין אבוהצירה, כפי שמתברר ה"ה הרב גולדשמיד באסיפה אגודת הרבנים
 ושם דובר שיש למהות על דברי אבוהצירה בענין בי"ד משה' לעניני גיור לשלטה
 הזרמים ביהדות, במקום ה' נוכח גם הרב אבוהצירה מהעיר רמלה, אחיו של שר
 הדתות, והוא אשר שטעם מאתיו השר, שהוא שטעם ששליחו של הרבי גם אמר כדברים
 הנ"ל, לפ"ע ענין זה עוד לא כ"כ ברור, והר"י ש"י פלגי מנסה לברר ולהבהיר
 השתלשלות הדברים.

בכבוד ובכרחה כוח"ש
 לשנה טובה ומחוקה

סניט תרכב רח א ס"ז 6. ח"ד 46 לוח. טלפונים 964848, 964892. כתובת טלגרפית: ישיבת-לוד
 Schmutz Harshevet, St. A No. 6. P.O.B. 46 Lydda. Tels. 961848, 964892. Cables: Yeshiva-Lydda

ישיבת תומכי תמימים המרכזית CENTRAL YESHIVAT TOMCHEI TMIMIM

מסודר של כ"כ אדמו"ר בני יוסף וצ"ח וצ"ח וצ"ח וצ"ח • תחת נשיאות כ"כ אדמו"ר בני מנחם מענדל שליט"א שניאורסאהן מליובאוויטש
Established by the late Lubavitcher Rabbi Joseph I. Schneersohn of blessed memory • Under the Presidency of the Present Lubavitcher Rabbi Menachem M. Schneersohn

בתשובה נא לחזק

ב"ה לוד ה' תמוז תש"מ א

כבוד
הו"ח א"א נ"נ וכו'
הרב ח.ס.א. שי' חקוב

שלום רב וברכה!

אחדשה"ט, הנני בזה לאשר קבלת הטלפון מאתמול, כדלקמן.
בתשובה למכתבנו מיום כ"ו סיון ע"ד הישיבה בראשל"צ, הי' מענה כ"ק
אדמו"ר שליט"א: "מובן שאין לטגור ישיבת חב"ד באיזה מקום שיהי' ובפרט
הנ"ל שכותבים (שעובד במסירות רבה ומצליח, אי"ע) שהצליח הצוות למעלה
מהמסוער".

(2) "למעשה - מיקומה - א"כ יעבירוהו למקום מתאים בעיר (כי טעמי
השלילה - בחוקנו ג"כ בנוגע לבע"ה)!"

(3) "יראש"צ שמצד עצמו אין להם כמעט עליטה "הטעם מפורסם כי לא
נעשה בזה שום פעולה ממסית ואדרבא. אזכיר עה"צ".

בתנוגע לבוגרים ממוסדות שלנו השונים, שיצאו לחרבות לא רצוי',
פרץ לעשות בבחי' נדחי ישראל יכנס - לסגות אנשים שצריכים לחשוב ע"ד
הנדיחים, לברר מה נעשה אתם וכמה ואיך יכולים לקרבתם. ואולי צ"ל בבחי'
אבא שמחש את בניו. לערוך רשימה שלהם ולפעול אתם, עד"ס הלומד מחברו
פרק צריך לתת לו כבוד, מכילא' באופן של רחמי האב על הבן ובאופן של
רב ותלמיד, שכ"א יחפש תמידו וזהו חוב על כאו"א, לחפש המסך הדברים של
להביא לידי ושבנו בגנים לגבול, ואסור להיות היטח הדעת מזה, ואם מוסיפים
להם יד יכולים לקרבתם ויכולים לגצל זאת, ולמצוא הדרך המתאימה לעשות
ההיכרות וכו'".

למצוא 2-3 אנשים שידאגו לזה, לקיים הקשרים המתאימים, מרשת הבתי"ס,
מביטל"ס, מראשל"צ, חו"א וישיבה בכחב"ד. ועי"ז שיקרבו אותו שלמד במסודות
שלנו יפעול הוא לקרב אחרים, ואולי בתקופת הקיץ אפשר לגצל זאת יותר בקלות.

לחשדל לגמור זיכוי ילדי ישראל לכה"פ לספר הורה א' עד ליי"ב תמוז.

בכבוד ובברכה כס"ס

אפרים וולף

פסוק חב"ד, ת"ד לוד 46 תחנת טלפונית: ישיבת לוד 054-24392 : 054-26848
Shikun Chabad, P.O.B. 46 LOD, Cables: Yeshiva-LOD Tel. 054-26848 — 054-24392

כוללי אברכים

שיטתו העקרונית של הרבי בעניין "כולל אברכים" נתבארה במכתב ששיגר לאחד הרבנים מחוגי הליטאים בבני ברק בתשרי תשי"ז (אגרת ד'תשעט) בו הבהיר, אשר עצם העובדה של המשך הלימוד גם לאחר הנישואין היא תופעה מבורכת, אלא שצו השעה מחייב שלא כלל הציבור יקדיש את זמנו ללימוד עצמי מתוך גישה של 'אני את נפשי הצלתי', אלא הלימוד בכולל יהיה לתקופה קבועה ומוגדרת שבסיומה האברך יעסוק גם בהשפעה על הזולת.

ואכן, הרבי עצמו ייסד 'כוללים' במספר מקומות בארץ ובעולם, אך בדרך-כלל התנה זאת בעובדה שהלימוד ב'כולל' יימשך שנתיים.

כולל האברכים החב"די הראשון בארץ-הקודש נוסד בשנת תשכ"ד, במסגרת ישיבת "תומכי תמימים" המרכזית בכפר חב"ד. בדו"חות ששיגר הרב אפרים וולף לרבי, שתחת הנהלתו היו ה'כוללים' בכפר-חב"ד ובנחלת-הר-חב"ד, וכן ברישומי השיחות הטלפוניות שלו עם מזכירות הרבי, אנו מוצאים אזכורים רבים מאוד בנושא הכוללים.

עיון באלה מלמד כי: (א) כל אברך שנתקבל ל'כולל' היה צריך לקבל אישור מהרבי; (ב) אישור נוסף נדרש כאשר האברך ביקש להמשיך את לימודיו יותר משנתיים; (ג) הרבי תבע כל העת לעמוד על המשמר - שה'כוללים' אכן ממלאים את תפקידם, כשהלומדים בהם עסוקים בלהט בלימוד התורה; (ד) הרבי ביקש דיווחים והעיר הערות.

לפנינו מספר הוראות והדרכות מהרבי ומהמזכירות בתחום זה.

הוראות כלליות

שם הכולל

בקשר עם פתיחת כולל האברכים הראשון של חב"ד בארץ הקודש, בקיץ תשכ"ד, שיגר הרב חזקוני את המכתב הבא, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי, אל מנהל הישיבה הרב וולף ואל הרב שניאור זלמן אליעזר הורביץ:

במענה למכתבם מכ"א מנחם אב נידון קריאת שם להכולל, הנה לעת-עתה צריך להיות בלי (לציין) שם - רק "כולל" (1) "על ידי תו"ת" וכמובן לציין גם-כן "באה"ק ת"ו", (או 2) "בכפר חב"ד".

מובן שאין כל מקום לכתיבת "בימ"ד כ"ק אד"ש".

מינוי ראש כולל

בא' תמוז תש"ל הפנה הרב וולף לרבי את השאלה הבאה:

הר' . . הציע את עצמו על ידי שליח שמוכן להיות ראש הכולל בנחלת הר' חב"ד. עדיין לא חשבנו על הצעה זו, מכיוון שהשיקולים בזה הם, יתכן שבאפשרותו יהיה להכניס חיות בלימוד האברכים שי', אולם מאידך, מהססים אנו הן משום שקיימת הצעת כ"ק אד"ש שיהיה משפיע חסידות בישיבה בכפר חב"ד (ואשר בזה הוא מתעסק עתה . .) והן משום שרק לאחרונה סיכמנו עם הר"א זלצמן שהוא מטפל עם האברכים ומשתדל להכניס חיות ומארגן שיעורים וכד', ויתכן שכניסתו של ר' . . תפגע בר"א זלצמן, מאחר ולעני"ד אם יכנס ר' . . , יכנס לזה באופן מלא.

על כן הננו בשאלת חו"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א, באם להיענות להצעת ר' . . הנ"ל או לדחותה. כמובן שהוא מוכן לעבור לגור שם.

על כך השיב הרבי:

מפורסם שבכהנ"ל על ההנהלה להחליט על אתר.

באם אין השגת גבול

ברישום מכ"ח מרחשון תשד"מ מופיעים הדברים הבאים:

מענה שנתקבל מכ"ק אדמו"ר שליט"א למכתבינו מיום י"ט חשון, בענין ההצעה לקבל את ר"מ שי' וועכטר כראש הכולל בנחלת הר' חב"ד, וע"ד ההצעה לקבלו כראש ישיבה באם תיפתח כיתת מכינה בנחה"ח:

באם אין בזה השגת גבול, טוב ויהא בשעטומ"צ.

קבלת אברכים

באגרת מי"ח אדר תשל"א, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי, כותב הרב חזקוני לרב וולף:

במענה למכתבו מכ"ג שבט בשאלתו ע"ד ר' . . שי', הנה גם בנוגע אליו חל הכלל הידוע בנוגע לכל הרוצים להתקבל להכולל, אשר על הנהלתו לחקור ולהוודע - בעל פה או שיבואו בכתובים עם מי שנחוץ - אודות מהותו של המבקש וכו', ואחר-כך להחליט באופן המתאים.

משך הלימודים בכולל

בכ"ו טבת תשכ"ו כתב הרב אפרים וולף לרבי, "הננו בשאלת חו"ד כ"ק שליט"א בהנוגע לאלו מאברכי הכולל שי' אשר עומדים בקרוב לגמור השנתיים מאז החלו

ללמוד בכולל, ובשעתו דובר שילמדו שנתיים בכולל, ועתה הננו בשאלתנו אם לאחר סיום השנתיים להחזיקם עוד, או לא".

על כך הרבי השיב באגרת מי"א שבט תשכ"ו:

ימשיכו בהכולל יותר על שנתיים - רק אלה וואס האבן זיך געקאכט בהלימוד.

עוד בעניין זה, בכ"ד תמוז תש"ל כתב הרב וולף לרבי, "בכולל האברכים בנחלת הר חב"ד יש כיום כ- 25 אברכים המקבלים 500 ל"י לחודש, מתוכם יש כמה אברכים שעוד התחילו לימודיהם בכולל בכפר חב"ד לפני 3 שנים ולמעלה מזה, ואנו שוקלים בקשר לעיקרון שלומדים בכולל שנתיים, אם לדרוש מאברכים אלו שיתעתדו לעזוב הכולל מכיון שעברו כבר שנתיים, או שלא לדרוש מהם דבר זה, ולהתחיל למנות השנתיים מאז החלו ללמוד בכולל בנחלת הר חב"ד, כמובן באם הנהגתם כראוי לכולל. הננו בבקשת חו"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א לעניין זה".

בכ"ז תמוז, עש"ק פ' מטות מסעי, כתב המזכיר הרב קליין לרב וולף:

היום קבלתי המכתב והמענה:

על המכתב הנ"ל הרבי מתח קו מתחת למילים "למנות השנתיים מאז החלו ללמוד בכולל בנחלת הר חב"ד, כמובן באם הנהגתם כראוי לכולל".

תמיכה לקראת החגים

ברישום מי"ג תשרי תשמ"א, כותב הרב וולף מה שמסר לו הרב חזקוני בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

לקראת החגים להוסיף בתמיכה לאברכי הכוללים.

סדרי הכולל

להתחיל בלימוד חסידות

ב'יחידות' שזכה לה הגה"ח הרב נחום טרבניק ז"ל, בחודש תשרי תשכ"ח, נתקבלו הוראות בקשר ל'כולל' האברכים שליד ישיבת "תומכי-תמימים" המרכזית באה"ק.

וכך תיאר זאת ביומנו הרה"ח ר' שלום-דובער וולף ז"ל:

הרב טרבניק היה היום ב'יחידות' והביא בפני כ"ק אדמו"ר בקשת אברכי ה'כולל' שיעבירו את הכולל לכפר-חב"ד.

כ"ק אד"ש ענה שמיקום הכולל יהיה כפי הרוב, דהיינו היכן גרים רוב תלמידי

הכולל. כ"ק הוסיף: "בכלל יש להשתדל ללכת עמם בדרכי נועם. ועוד ועיקר: סדר היום ב'כולל' צריך להתחיל בלימוד חסידות - אם חצי שעה או עשרים דקות וכו', אבל העיקר להתחיל היום בחסידות.

הארכת הסדרים

בל' תשרי תשכ"ט, שיגר הרב חדקוב אל הרב וולף את האגרת הבאה, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי:

כפי ששמענו, הנה לאחר שהכולל עבר לכפר חב"ד, יש לאברכים שי' הלומדים בו פנאי ללמוד גם לאחר גמר הסדר בשעה ג' אחה"צ עוד כמה שעות נוספות, יש אומרים שאפילו עד השעה השביעית בערב, ולכל הדעות עד חמש שעות, ומובנת התועלת הרבה מזה ומכמה טעמים.

ובזה הננו לבקש את כת"ר להתעניין בדבר ולראות אם יש האפשרות להאריך את הסדר הקבוע - וכמובן בהשגחה המתאימה - עכ"פ לעוד שתי שעות, ולהודיענו מהנעשה בזה, ות"ח ת"ח למפרע.

ובמכתב נוסף, מכ"ד חשון, מוסיף הרב חדקוב וכותב בעניין זה אל הרב וולף:

ת"ח על הבש"ט בדבר הארכת יום הלימודים בכולל האברכים עד לשעה חמש אחרי הצהרים. ובודאי ימשיכו לבשר טוב שהסדרים אמנם משתמרים היטב ושלומדים בשקידה והתמדה הדרושה.

דו"חות מהלימודים

ברישום מי"ב סיון תשל"ב, רושם הרב וולף את הדברים הבאים, שמסר הרב חדקוב בשיחה הטלפונית יום קודם לכן:

שאלו ע"ד שאין רואים בדוחו"ת של אברכי הכולל ע"ד לימוד הגמ', ושואלים האם אכן כן הוא. ושואלים זאת לשם ידיעה בלבד.

כיוצא בזה, ברישום מט"ז אדר תשל"ד, רושם הרב וולף את ההוראה הבאה, כפי שנמסרה בשיחת הטלפון מי"ב אדר:

דו"חות של אברכי הכולל כתוב באופן כללי איזה ענין למדו אולם יש להוסיף במדויק.

וכך גם ברישום מי"ז מנחם אב תשל"ד, רושם הרב וולף את מה שמסר הרב חדקוב בשיחה הטלפונית יום קודם לכן:

בקשר לכולל בנחלת הר חב"ד, מדוע אין שולחים דו"חות. בקשר לכולל בכפר חב"ד, מהדו"חות משתמע שלא לומדים גמרא בכולל אלא מספר קטן של

חברי הכולל לומדים גמרא, לברר האם זה סדר או שיטה, בכל אופן שידעו איך הסדר. אחד למד איזה דפים גמרא וכתב הדפים שלמד ולא ציין באיזה מסכתא.

הוצאת קובצי חידושי תורה פעמיים בשנה

בי"א ניסן תשל"ט נשלח המכתב הבא, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי, אל כוללי האברכים:

לכל כוללי האברכים

ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

בהתאם לזה אשר זה מכבר הואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לעורר על הנחיצות אשר בכל אחד מכוללי האברכים ישתדלו התלמידים שי' להו"ל שתי פעמים בשנה קובץ חדושי תורה,

נא למלא, מיד שיקבלו מכתבנו זה, את השאלון דלקמן ולהמציאו לנו.

בברכת חג הפסח כשר ושמח

בנימין קליין, מזכיר

נא למלא השאלון, ולהפרידו מהמכתב, ולשלחו להמזכירות

•

ב"ה, ... ניסן, ה'תשל"ט

למזכירות כ"ק אדמו"ר שליט"א

שלום וברכה!

במענה למכתבם מי"א ניסן, ה'תשל"ט. מוחזר בזה השאלון הממולא:

(א) כמה קובצים הופיעו עד עתה? (ב) מתי יצא לאור? (ג) באם החסירו מלהו"ל מספר קובצים הדרוש (ב' פעמים בשנה), מתי החסירו? ומה הסיבה?

החתימה

בהמשך לכך, שיגר המזכיר הרב בנימין קליין באותו יום את המכתב הבא אל הרב אפרים וולף:

נא להמציא תיכף העתק מהמכתב המצו"ב (מי"א ניסן, ע"ד קובצי חדושי תורה), לכל אחד מהכוללים שלנו באה"ק ת"ו השייכים לזה, ולזרזם לענות. בת"ח למפרע.

Tels HYacinth 3-9250

Cables LUBAVITCH NEWYORK

מזכירות
 כ"ק ארמו"ר מנחם מענדל שליט"א שניאורסאהן
 ליו באוויטש
 SECRETARIAT of RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 the Lubavitcher Rabbi
 770 EASTERN PARKWAY, BROOKLYN 13, N. Y.

ב"ה, כ"ו סנחם אב חשכ"ד
 ברוקלין, נ.י.

הרה"ח חו"ח א"א נח"נ עוסקי בצ"צ
 וכו' מו"ח אפרים ש"י האלק
 ומו"ח שניאור זלמן אליעזר ש"י הלוי
 הורוביץ

שלום וברכה!

במענה למכתבם מכ"א סנחם אב נידון קריאת שם לחבולל,
 הנה לע"ק צריך להיות בלי (לציון) שם - רק כולל (1) ע"י חו"ח
 וכמוכן לציון ג"כ באה"ק ח"ו, או (2) בכפר חב"ד.

בברכה כח"ס.

הרב ח.מ.א. חרקוב

מובן שאין כל מקום להחיתת "ביס"ד כ"ק אר"ש".

עשרת המבצעים

כבר מראשית שנות נשיאותו החל הרבי לעסוק בלהט בהפצת היהדות ומעיינות החסידות, ולאחר מכן (בשנים תשח"י-תשי"ט) אף חרט על דגלו את הסיסמה "ופרצת ימה וקדמה צפונה ונגבה".

ברבות השנים בחר הרבי שורה של מצוות מעשיות וקרא להשתדל לעסוק בהן במיוחד ולזכות את הרבים בקיומן. המבצע הראשון הוא "מבצע תפילין" עליו הכריז הרבי לקראת מלחמת ששת הימים בשנת תשכ"ז.

בשנת תשל"ד פתח הרבי בתעמולה לעסוק במבצעים "תורה", "מזוזה", "צדקה", "מבצע בית מלא ספרים", "מבצע נרות שבת קודש (נש"ק)".

בשנת תשל"ה עורר על המבצעים: "כשרות האכילה והשתיה" ו"טהרת המשפחה", ובשנה שלאחר מכן, בשנת תשל"ו, עורר על "מבצע חינוך" ו"מבצע אהבת ישראל".

בתכתובת שבין מזכירות הרבי ומשרד הישיבה בלוד, מופיעים הוראות רבות באשר לפעילות המבצעים הנדרשת. לפנינו חלק מהוראות אלו.

הוראות כלליות

לא להתחשב עם המצב הכספי

באגרת מכ"ז תמוז תשל"ד, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי, כותב המזכיר הרב חדקוב אל יו"ר צעירי אגודת חב"ד הרב ישראל לייבוב, עם העתק לרב אפרים וולף:

במענה למכתבו הדחוף מכ"ב תמוז, מצו"ב המחאה בסך עשרת אלפים דולר (\$10,000,00), ולהעיר:

(א) כי מצד אחד מוכרחים להמשיך את חמשת המבצעים בכלל, ואת מבצע מזוזה בפרט, בכל התוקף ובכל הזריזות - מיטן גרעסטן שטורם - והוכחה יתירה לזה הבטחת כ"ק אדמו"ר שליט"א אשר באם אין מוצא אחר לכיסוי הדעפיציט - לתמוך מכאן באופן הכי גדול, כידוע לכת"ר.

(ב) ומאידך גיסא, על כל עסקני אנ"ש שיחיו להתבונן אשר תמיכות כהנ"ל (וכמובן - לא רק לאהקת"ו אלא לכל יישוב יהודים) כרוכות בסכומים שקשה לשער את גדלם. ורק שההכרח הכי גדול במבצעים הנ"ל מכריח לא רק "בזבז האוצרות" אלא הרבה יותר מזה, ז.א. מבלי להתחשב גם אם יעלה זה הרבה הרבה גם על יותר מבזבז האוצרות.

אשר כל הנ"ל מביא לידי מסקנא:

(א) שמבלי להתחשב עם שום מצב כספי ימשיכו כהנ"ל בכל המרץ במבצע מזוזה וכו'.

(ב) יחד עם זה לחפש - וגם זה בכל המרץ - את הדרכים להשגת האמצעים הכספיים הדרושים, מבלי שיצטרכו להעמיס את כל העול הכספי כאן.

ויישר כחו אשר כפי כתבו אינו נמנע מלהבטיח את התמיכות והגמ"חים למי שאמנם זקוקים לזה, ובודאי עושה זה באופן של "בל תאחר", כי כל רגע שמקדימים בזה ה"ז משובח ועוד יותר מזה.
והבה נקוה לבשורות טובות בכל המפעלים, וכפי הנ"ל.

שטורעם בשבת

ברישום קודם מי"ז תמוז תשל"ד, רושם הרב וולף את הדברים הבאים, מה שמסר הרב חזקוני בשחת הטלפון מיום חמישי י"ד תמוז:

בענין חמשת המבצעים, לעשות שטורעם גדול עוד לפני שמתחילים 3 השבועות בכל מקום שיכולים לעשות, שבת היא גם לפני 3 השבועות, ובשבת אפשר לדבר כי מפקחין על צרכי צבור בשבת. להתקשר מיד עד"ז אל כל אלו שיכולים לפעול בזה בכדי לנצל כל האמצעים לפני 3 השבועות, ושתהיה ידיעה שהיתה הוראה טלפונית ושהסערה תתחיל מיד. ניט איבער כאפן די מאס מצד התפעלות, רק שתהיה סערה עם חמימות ופעולות ממשיות לפני השבת וכל המרבה הרי זה משובח.

מבצע תפילין

השתתפות התלמידים - בשעות הפנויות

בט"ו תמוז תשכ"ז פרסמה הנהלת ישיבת "תומכי תמימים" המרכזית בכפר חב"ד את ההודעה הבאה אל תלמידי הישיבה:

במענה לשאלה בדבר השתתפות התלמידים התמימים שי' במבצע תפילין, הואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לענות לנו כי השתתפות התלמידים תהיה "אך ורק בשעות הפנויות".
לידיעתכם.

בבתי רפואה

ברישום מכ"ז טבת תשל"ה, רושם הרב וולף את הדברים הבאים מה שמסר הרב חדקוב בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

יהודי חרדי בשם . . שמאושפז בבי"ר הרצפלד בגדרה קומה א' מחלקה ב' חדר 219 כתב מכתב שבביה"ר נמצאים חלק גדול שרוצים להניח תפילין ואין ביכולתם להניח בכוחות עצמם. להודיע להנ"ל שמכתבו אל כ"ק אדמו"ר שליט"א נתקבל וכי נתקבלה הוראה טלפונית לפעול בענין זה.

מבצע תורה

ניצול חול המועד פסח

ברישום השיחה הטלפונית מד' ניסן תשל"א, כותב הרב וולף את הדברים הבאים שמסר הרב חדקוב לקראת חג הפסח הקרוב:

מכיון שהשנה יש חול המועד ארוך, לכן ההצעה היא שאלו שלא עובדים בחול המועד ומכיון שאי אפשר במבצע תפילין מוצע לוועד הרוחני שצא"ח לנצל הכוחות בכפר חב"ד ועוד, בנוגע לעשות תעמולה ע"ד מה שדובר בט"ו בשבט³ ע"ד הוספה בלימוד התורה, לעשות התעמולה בבתי הכנסת ובין רבנים והתחזקות בזה בלימוד התורה.

כינוס תורה

בהמשך השיחה הטלפונית האמורה הוסיף הרב חדקוב:

האברכים והתלמידים הנוסעים הביתה ושבאים מתומכי תמימים בכמה מקומות שיידעו לנצל הענינים וילמדו כמה שעות במקום מפורסם ושיראו איך שבחור ישיבה לומד, ובמקומות אלו יעשו כנוס תורה, ובאם ישנם תלמידים כאלה במקומותיהם שיתנו שמורה ויעשו פארבריינגען.

קבוצות לומדים במקומות ציבוריים

בה' אדר תש"מ רושם הרב וולף את ההוראה הטלפונית שהתקבלה באותו שבוע מהרב חדקוב:

3. ראה שיחות קודש תשל"א חלק א עמוד 482.

לארגן גם-כן קבוצות של לומדי תורה בין מבוגרים וזקנים, במקומות עבודה, בתי מרפא, וכן לעורר ע"ד קיום תפילה בציבור במקומות ציבוריים, להוסיף בעניינים אלו וכן ע"ד גמ"ח וכו'.

חיזוק לימוד התורה

ברישום מג' כסלו תשמ"א, כותב הרב וולף מה שמסר לו הרב חדקוב בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

למצוא אדם מתאים שתפקידו יהי' לחשוב ע"ד חיזוק עניין לימוד התורה בתוך בתי מדרשים, תפלה בציבור גם-כן ילדים שבכל עיר ועיר.

בנוסף לשיעורים לבעלי בתים שבין מנחה למערב שלומדים עין יעקב והמעלה שבוה שומעים אגדתא ומספרים הלימוד גם לאחרים, צריך לקבוע גם-כן לימודים נוספים אחרי תפילת ערבית, ולחזק כל זה, לעורר ע"ד תפילה בציבור גם לילדים וגם לתפילת מנחה ושהילדים ישמעו גם-כן הלימוד בעין יעקב.

לעורר ע"ד אמירת הפסוק של שמו לפני יהיו לרצון שבשמונה-עשרה, ילדים במוסדות חינוך, בעלי תשובה, סטודנטים וכו' אינם יודעים מנהג זה, ולחזור הפסוק בעל פה ומה טוב שיבין גם את פירוש הפסוק.

שיעורים במושב זקנים

עוד בשיחת הטלפון באותו יום, הוסיף הרב חדקוב ועורר:

במושבי זקנים וכדו' ישנם יהודים שיושבים בשיעור והיו מעוניינים שיבוא איזה אברך ללמוד איתם, או שאחד מתוכם עצמם יכול ללמד, ועל ידי זה יכולים להקים במקום כולל אפילו 2 שעות ביום.

ניצול זמן הקיץ ללימוד

ברישום מכ"א סיון תשמ"א, כותב הרב וולף את הדברים הבאים, מה שמסר לו הרב חדקוב יום קודם לכן:

...כמו-כן מנהג המדינה שהעובדים מקבלים חופש, שיקבעו עיתים לתורה ללמוד באופן מסודר בימי החופש בזמן קבוע, וטוב בבוקר, זה יעורר אנשים לנצל הזמן וטוב גם-כן לחיזוק הגוף, ויכול להגיע לכל האוכלוסייה, אפשר לנצל לזה המורים שבחופש, בבתי הבראה ובכל מקום שיסדרו לימודים השווים לכל נפש.

מרכז לשיעורי תורה

ברישום מה' חשון תשמ"ה, רושם הרב וולף את הדברים הבאים, מה שמסר הרב חדקוב בשיחת הטלפון מאותם ימים:

בענין שעורר כ"ק אדמו"ר שליט"א ע"ד לימוד התורה⁴, יש לנצל זאת גם לסוג אנשים שלא למדו עד עתה וישנם זמנים שמסוגלים לעוררם ללימוד התורה, כגון אלו שמסיימים הצבא ומחפשים משרה ועיסוק ובינתיים יש להם יותר זמן פנוי, וכדו' מסוג אנשים שזמנם יותר פנוי לחדור ולבוא אליהם ולדבר איתם מילה יהודית, ולאחרי זה אצלם גופא ישנו הענין דחברא חברא אית לי' וכו', אפשר לארגן הלימוד עם יחידים או עם קבוצות והעיקר שלא להזניח ההזדמנויות.

אפילו בזמן שנמצאים בצבא אפשר לעורר ע"ד פרק א' שחרית ופרק א' ערבית וכו'.

כן יש לפרסם באם יש כאלו הרוצים ללמוד שיהיה להם כתובת או טלפון שיוכלו להתקשר לשם וללמוד עם כל א' שרוצה ללמוד לפי כוחו והבנתו.

מבצע בית מלא ספרים

ספרים בספריות בתי ספר

ברישום מכ"ט אייר תשל"ג, כותב הרב וולף את הוראתו של הרב חדקוב בשיחת הטלפון מאותו היום:

ע"ד מכתב של ר' משה סלונים, להכניס ספרים שלנו בספריות שהמורים יכולים לשאול ספרים ושם אין עכשיו ספרים שלנו ושל יהדות, והדבר הוא רווח לבתי ספר וגם לנו, אפשר לדבר על כך עם הראשיים ושהצנור יפתח ויקבלו ספרים שלנו.

מבצע נש"ק

הוראות כלליות

ברישום מ"ד תשרי תשל"ה, כותב הרב וולף את הדברים הבאים שמסר הרב חדקוב בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

4. בש"פ נח תשמ"ה. ראה התוועדות תשמ"ה חלק א עמוד 521 ואילך.

בהתוועדות דשבת דיבר כ"ק אדמו"ר שליט"א ע"ד חיזוק בענין הדלקת הנרות, ונוסף על הענינים אמר שיש כאן גם טעם שעל ידי זה מקבלים שידוכים טובים, כי הדלקת הנרות היא נר מצוה ותורה אור ועל ידי זה זוכים לחתנים תלמידי חכמים, ופעם היה נהוג שכשעשו שידוך שאלו את ההורים וההורים הכינו את השידוך ותפילתה של האם בזמן הדלקת הנרות פעלה, אבל עכשיו שהבנות יש להן לבד דיעה בזה, ולכן בכדי שהבנות ירצו בחתנים תלמידי חכמים צריכות לבד לבקש על זה בזמן הדלקת הנרות וזה יפעל גם-כן על ההורים.

וענין זה נוגע גם לילדות קטנות, כי מיד שנולדת בת מברכים לגדלה לתורה לחופה וכו', כלומר שמיד חושבים כבר על ענין החופה שיהיו שידוכים כדבעי למהוי.

להדגיש הענין של ספק ברכת שהחיינו בפעם ראשונה של הדלקת הנרות, שאלו שידליקו בערב החג בזמן שבין כה אומרים ברכת שהחיינו יוכלו לצאת מידי ספק זה. לעשות פעולות בענין זה גם בבתי ספר באשר הם שם שרואים שבזמן האחרון הם רוצים להכניס אידישקייט ובפרט בבתי ספר ממלכתי וממ"ד וגם-כן על ידי המורים והמורות וכו'. ובדאי ימצאו כותבים שיוכלו לכתוב עד"ז כל אחד בעיתון שלו ועל ידי זה יהיה לזה אפקלאנג.

בענין מבצע הדלקת הנרות ישנם ידיעות חיוביות מכל קצווי תבל ומכל החוגים ומכל מוסדות החינוך הן מההורים והן מהתלמידים. בנוגע לזה שענין זה הוא חדש, אז כפי שכבר דובר בענין הקמת בתי-הספר לנערות שפעם היה הכלל של כל כבודה בת מלך פנימה ואחר-כך העמידו בתי ספר לחינוכם של אלפי בנות ישראל, ובענין הליטוואקעס כבר פורסם מה שכתוב בערוך השולחן.

כ"ק אדמו"ר שליט"א רוצה לדעת האם נכנסו ופעלו בבתי הכלא.

לנצל את החופש בבית ספר למלאכה לקיים פעולות בסביבת מקום מגורי התלמידים, וגם עם התלמידות בסמינר לקיים פעולות ובפרט בענין הדלקת הנרות, וזו תהיה טובה גם עבור הבנות שלא יהיו חופשיים לענינים אחרים. לדווח על הפעולות הנעשות בענין זה.

נרות ופמוטות

ברישום מכ"ג מנחם אב תשל"ג, רושם הרב וולף את הדברים הבאים, מה שמסר הרב חדקוב בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

למסור לנשי ובנות חב"ד, באחד המקומות הדליקו נרות בבי"ח בעש"ק

ולא היו פמוטים לנרות, ואולי אפשר למצוא ולסדר נשים צדקניות שידאגו לזה שידליקו נרות עם פמוטים וזה יעורר שגם אחר-כך ידליקו הנשים בבתיהם נרות בעש"ק.

מבצע כשרות

הזכויות לא שמורות לליובאוויטש

בהתוועדות ט"ז תמוז תשל"ה הכריז הרבי על "מבצע טהרת המשפחה" ו"מבצע כשרות". ברישום מכ"ד תמוז תשל"ה, כותב הרב וולף את הדברים הבאים שמסר הרב חדקוב בשיחת הטלפון מיום קודם לכן:

ע"ד טהרת המשפחה וכשרות, יש להשפיע שיפעלו בזה כל העולם החרדי, אין כאן זכויות שמורות לליובאוויטש, ולא צריכים לדבר שזה ענין של ליובאוויטש.

לעורר הורי התלמידים

בי' טבת תשל"ט רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה בשיחת הטלפונית מהרב חדקוב:

בענין הכשרות במטבחי המוסדות, וכן לעורר גם כן ההורים שבאם הם מקפידים יותר הדבר פועל יותר על הילדים.

העבודה קשה יותר

ברישום מכ"ב טבת תשמ"א, כותב הרב וולף מה שמסר לו הרב חדקוב בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

בענין כשרות האכילה ושתיה, לא נכון לומר שאי הקפדה בכשרות האכילה ושתיה שולל ממנו לאחר מכן חיי טהרה וכו', כי אם שהעבודה היא יותר קשה.

ישיבת תומכי תמימים המרכזית
CENTRAL YESHIVAT TOMCHEI TMIMIM

מסודר של בית אדמו"ר רבי יוסף יצחק זצוקללה"ה נגיד מליובאוויטש • תחת נשיאות בית אדמו"ר רבי מנחם מענדל שליט"א שניאורסאהן מליובאוויטש
 Established by the late Lubavitcher Rabbi Joseph I. Schneersohn of blessed memory • Under the Presidency of the Present Lubavitcher Rabbi Menachem M. Schneersohn

בתשובה נא לחזק

ב"ה לוד ה' חשוון תשפ"ה תש"מ

כבוד
הו"ח אי"א נר"נ וכו'
הרב ח.מ.א. שי' הדקוב

שלום רב וברכה!

אחדשה"ט, הנני בזה לאשר קבלת הטלפון כדלקמן:

בענין שיעור כ"ק אדמו"ר שליט"א ע"ד לימוד התורה, יש לנצל זאת גם לסוג אנשים שלא למדו עד עתה וישנם זמנים שססוגל לעוררם ללימוד התורה, כגון אלו שסטיימים הצבא ומחשבים טעיה ועיסוק ובנתיים יש להם יותר זמן מנוי, וכדו' מסוג אנשים שזמנם יותר פנוי לחדור ולבוא אליהם ולדבר אתם מלה יהודית, ולאחרי זה אצלם גופא ישנו הענין וחברא חברא אית לי' וכו', אפשר לארגן הלימוד עם יחידים או עם קבוצות והעיקר שלא לעזוב ההזדמנויות. אפילו בזמן שנמצאים בצבא אפשר לעורר ע"ד פרק א' שחרי"ת ופרק א' ערבית וכו'.

כן יש לפרסם באם יש כאלו הרוצים ללמוד שיהי' להם כחובת או טלפון שיוכלו להתקשר לשם וללמוד עם כל א' שרוצה ללמוד לפי כחו והבנתו. בלונדון עשו תעמולה באופן שכזה וקירבו עי"ז כ-500 אנשים. בכל מקום שיש בית חב"ד יש לארגן ענין זה.

רצו"ב טבלה של לוח החופשות בבתי הספר.

בישיבות החופשות הם רוב חודש גיסן, בחודש תשרי מעי"כ עד לפני ר"ה חשוון ובחודש מנחם אב מיום ז' מנחם אב עד כ"ב-כ"ד מנחם אב.

בכבוד ובברכה כס"ס

אפרים וולף

שיקון חב"ד, חיד 46 לוד, תחנת טלפונים : ישיבת לוד, 054-24392 — 054-26848
 Shikun Chabad, P.O.B. 46 LOD, Cables: Yeshiva-LOD Tel. 054-26848 — 054-24392

אגודת חסידי חב"ד בארצנו הקדושה

בנשיאות כ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל שליט"א שניאורסאהן מליובאוויטש

ת.ד. 46 לוד
טלפון 961848
964392

ב"ה תמוז תשל"ה

לכבוד אנ"ש וההמימים בכל אחר ואחר
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

נמסר ממזכירות כ"ק אד"ש כי המאמר שיצא לאור
"בגורל יחלק הארץ" יש לפרסמו בכל האפשרי וללמוד אוחו
במשך ג' השבועות שבין המצרים.

בענין כשרות וטהרת המשפחה, יש לפעול על ידי שיחה
עם קבוצות עם יחידים ובאופן פרטי.

ענין טהרת המשפחה וכשרות הוא לא ענין של ליובאוויטש,
ולמשפיע על העולם החרדי שיפעול בדבר הזה, כי הוא לא עסק של ליובאוויטש
ולא צריכים לדבר שזה ענין של חב"ד אלא שיוך לכולם.

פעילות המבצעים

הוראות כלליות

השתתפות האברכים בפעילות

ברישום מו' אלול תשל"ה, כותב הרב וולף את הדברים הבאים, מה שמסר לו הרב חדקוב בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

הגיע וילדע שמועה שישנם אברכים שרוצים לנסוע ולא מנצלים אותם, ואפילו כששואלים אותם דוחים ל-3 ימים לאחר זה. יש לדעת כי כל יום ויום תלוי בזה הן בלימוד הן בצדקה והן בתקיעת שופר, וממילא אם זה תלוי בענינים צדדיים או בהתרשלות וכו' למנות א' שניהל את הפעולות באופן ברור. שמועות אלו קשה להאמינם שלא מנצלים אנשים, למסור עד"ז בזריזות שינצלו כל מה שאפשר.

פרסים מתאימים בפעילות החב"דית

ברישום מי"ח מנחם אב תשל"ג, רושם הרב וולף את ההוראה הבאה מהרב, כפי שנמסרה על ידי הרב חדקוב בשיחת הטלפון מי"ז מנחם אב:

למסור לר"י שי' לייבוב בענין הפרסום בענין לימוד משניות בעל פה שכ"ק אדמו"ר שליט"א אינו גורס את הפרס של כדורגל, העיקר שבעיקר אם לשרוף את המודעות שנדפסו (מה שנשלח כבר אבוד) ובאופן שקט שלא יתנו לילדים את הפרס הזה ולהבא שידעו את יחסו של כ"ק אדמו"ר שליט"א בזה.

תשובת כ"ק אדמו"ר שליט"א בענין זה היתה:

"מה הכריח להכניס זה דוקא, הכלו כל שאר הדברים שבאה"ק ת"ו??!! האומנם אף אחד מכל אלו שדנו בזה לא עלה בדעתו ספק שאפשר שפרס השייך למבצע חב"ד ואדמו"ר הזקן אפ"ל... סוכריות וכו' אבל לא כדורגל".

פעילות במחנות הצבא

זירוז לפעילות

בח' אלול תשל"ה, פרסמה אגודת חסידי חב"ד באה"ק את ההודעה הבאה, תחת הכותרת "פתק שיצא מכ"ק אד"ש וטלפון שנמסרו ביום שישי לפנות בוקר להרב דוד שי' רסקין יו"ר צעירי חב"ד":

על פי השמועה הפעילות בצה"ל הן שלא בערך פחות ממה שאפשר להיות

בקל (באם לא ירגיזו את אנשי הצבא שיחיו) ופשיטא פחות ממה שצריך להיות ועד מתי?!

כן נמסר, שמה שעושים הפעולות בחודש אלול על ידי כל זה אפשר לעשות ולפעול למשך כל הזמן, בכל העניינים ולא רק שזה יעזור בצה"ל אלא בכל העניינים שצריכים בארץ ישראל.

אם זה חינוך, אם זה דברים השייכים למוסדות, ואפילו עניינים כספיים, גם יפעלו בזה.

אם זה עניין של מיהו יהודי וביטול הגזרה אזי הפעילות בחודש אלול יפעל גם על זה.

בכל דבר ובכל העניינים, אם ידעו שפועלים בזה אזי יצליחו בשאר כל העניינים.

על הידיעה שהרבנים בצבא אינם עושים כלום בזה, האם לפעול עליהם שיפעלו, זה שהם לא פועלים זה לא חסרון, וזה יפעל שאנו נעשה יותר הרבה, לתת להם כבוד הראוי ואנו נפעל.

מה נעשה בנש"ק? לנצל עניין ערב שבת במלא המרץ בעניין נש"ק ובפעולות של חודש אלול בצבא.

מה נעשה בטהרת המשפחה, וכן מה נעשה ע"ד טהרת המשפחה לפי התוועדות של ער"ח אלול ע"ד נשים מבוגרות, לעורר אצל רבנים שיפעלו ע"ד טהרת המשפחה.

כל החיילים בכל המחנות

בי"ט אלול תשל"ה, פרסמה אגודת חסידי חב"ד באה"ק את ההודעה הבאה, אל אנ"ש והתמימים חסידי חב"ד, ואל כל סניפי צעירי חב"ד:

בהמשך להתוועדות כ"ק אד"ש בח"י אלול, מסר הרב חדקוב שי' בשם כ"ק אד"ש אשר מצד גודל הנחיצות להביא לידי פועל את העניינים שדוברו בהתוועדות, ובמיוחד בעניין הפעולות שבין אנשי הצבא, ושפעולות אלו ייעשו בזריזות ובמרץ הכי גדול,

אשר לכן יש לראות לפרסם תוכן שיחת כ"ק אד"ש בקשר לעידוד אנשי הצבא, אשר הם עושים בשליחות כל יהודי העולם להגן על ארץ הקודש, שלעת עתה רוב בניין של היהודים נמצאים בחו"ל, וזהו העידוד של החיילים. עצם זה שהם שליחים זה העידוד.

הפעולות צריכים להיות - להדגיש בפני החיילים גם את גודל עניין הצניעות - והיה מחנך קדוש, וכן עניין הדיוק בכשרות המאכלים, כל עניין השליחות שמה שהחיילים עושים שייעשו על-פי תורה, וזה יגן שיוכלו לעמוד חזק כנגד האויבים. לחזק את החיילים בשליחות זו, ושכל יום יהיו אצלם עניין לימוד התורה ונתינת צדקה, וישמעו שופר.

פעולות אלו הם בנוסף למה שנעשה כבר בחודש אלול, יש למצוא את כל החיילים אנשי הצבא בכל מקום שהם, לא לדלג על אף אחד ולבקר אצל כולם. (אלו שכבר ביקרו אצלם יכולים לבקר עוד הפעם) ולדאוג שיהיה רשות כניסה אל כל המקומות.

יש לזכור ולקחת בחשבון שקצינים וגנרלים גם הם נכללים בין אנשי הצבא ושעניין השליחות יגיע גם אליהם.

לא להסתכל על ההוצאות הכרוכות בפעולות אלו, העיקר שהעניין יבוצע ומה שיותר בזריזות ונוגע כאן כל רגע וכל יום שעובר, ושהשליחות תגיע אל כל אחד. היות שהדבר הוא עניין של הגנה, וממילא נוגע כאן עניין הזריזות, וזה נוגע לכל אחד ואחד.

כיוון שכ"ק אד"ש לא יכול למסור את הדברים אל כל אחד בפרטיות, לכן מוסר זאת על ידי שליח, אבל הדברים מכוונים אל כל אחד ואחד.

תיאום הפעילות בצבא

וברישום מח"י אלול תשל"ה, כותב הרב וולף מה שמסר לו הרב חזקוני בשיחת הטלפון באותם ימים:

בקשר למבצע אלול, הגיעו ל- 2 מחנות ולא נתנו להיכנס, צריכים לתאם הפגישה מקודם כדי שלא ישאיר רושם לא טוב, ולסדר מה ביותר מקומות.

פעילות בבתי סוהר

אופי הפעילות בבתי הסוהר

בכ"ג תמוז תשל"ח רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה באותו שבוע, בנוגע לאופי פעולות המבצעים בבתי הסוהר:

בענין ביקורם של התל' מאת"ה בשבת פ' בלק בבית האסורים וכתבו דו"ח מפעולתם בכלא רמלה בשבת זו, הרושם מכך הוא שהפעולות הם טובות, אבל

מאידך גיסא יש לחשוש שהסביבה בבית האסורים אינה טובה ואם נמצאים שם לפעולה רק במשך שעה אחת זה טוב, אבל להימצא שם במשך כל השבת אין ענין בזה ולהזהיר להבא שלא יהיו אחרים שיעשו כן.

יכול גם להיות שהבנות יתקנאו בפעולה זו ויבקרו גם בכלא של האסירות במשך שבת, ולכן צריך להודיע להם שאין זה ענין שיהיו באווירה שכזו במשך מעת לעת.

קלטות ניגונים ושיעורים

ברישום מג' כסלו תשמ"א, כותב הרב וולף מה שמסר לו הרב חדקוב בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

לארגן בבתי סוהר השמעת טייפ של לימודים וניגונים.

מבצע סוכה

הוראות בפעילות

בי"ג תשרי תשל"ז רושם הרב וולף את ההוראה הבאה מהרב חדקוב, שהתקבלה בשיחה הטלפונית יום קודם לכן:

לעורר רבנים וכו' בענין מבצע סוכה, לזכות את אחינו בני ישראל לישוב בסוכה, להזמין השכנים וכו' לסוכה ולכבדם במזונות וכו' ושיהיה בסבר פנים יפות, וכל דכפין יוכל להיכנס וליהנות מהישיבה בסוכה. ובנוגע לילדים ובני נוער יש החוב וזכות שגם יהנו מהסוכה ולחנך אותם לזה וכו'. וכן גם בענין מבצע ד' מינים.

במיוחד ליד בתי הכנסת שתהיה האפשרות שיוכלו להיכנס לסוכה ולכבד במזונות ושיוכלו ליטול הד' מינים, לעורר הרבנים עד"ז ושנאנחנו נהיה המופת לרבים בהכנסת אורחים שבזה.

למסור הנ"ל גם לחכמים מעולי גרוזיה.

פעילות חג הסוכות בקיבוצים

בד' תשרי תשל"ח פרסמה אגודת חסידי חב"ד בארץ הקודש את ההודעה הבאה: הננו בזה לפרסם הוראה שנתקבלה ממזכירות כ"ק אדמו"ר שליט"א, הקשורה לחג הסוכות הבעל"ט:

במבצעי חג הסוכות, יש לקחת בחשבון לארגן הקמת סוכות גם בקיבוצים, שניכר אצלם ת"ל שינוי לטובה ע"ד התעוררות לענייני אידישקייט, או להשתדל ולפעול במזכירות הקיבוץ שבעצמם יקימו הסוכה, ולזכות בני המקום בברכה של ד' המינים ובברכת לישב בסוכה, ומצות סוכה גוררת מצוה וכו'.

ובודאי ישנם בכל מקום הזקנים אשר יכולים ללמד הנערים בהנ"ל.

נ.ב. זה עתה נתקבלה הוראה טלפונית נוספת בעניין הנ"ל:

בנוסף לפעולות בין אנשי הקיבוצים, לפעול גם במבצעי סוכה בין אנשי הצבא ובשטורעם גדול, ובודאי יפעלו בזה כל סניפי צעירי אגודת חב"ד, ויקיימו אסיפות באיזה אופן להביא הדברים לידי פועל.

מבצע חנוכה

פעילות ביתר שאת

בג' כסלו תשל"ו רושם הרב וולף הוראה טלפונית שהתקבלה מהרב חדקוב בל' כסלו:

ענין חנוכה קשור עם ענין החינוך, לראות שתהיה פעילות ביתר שאת, להתקשר עם כל מי שיכול לפעול בזה ולעשות מה שיותר בענין מבצע חנוכה, נש"ק וחינוך ולפעול בכל מה דאפשר.

ענין החינוך שייך גם לאלה שהם בבחי' ילד (זקנים), ההוראה מכ"ק אדמו"ר שליט"א⁵ היתה להרבות בלימוד התורה בין בכמות ובין באיכות, לכן שייכת ההוספה בלימוד התורה אצל כולם עכ"פ בענין האיכות. המחנכים והמחנכות שגם יוסיפו בלימוד התורה ובמילא יהיה על ידי זה השפעה יתירה על המושפעים.

הוראות כלליות

ברישום מג' כסלו תשמ"א, כותב הרב וולף מה שמסר לו הרב חדקוב בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

להתחיל בהכנות ע"ד מבצע נרות חנוכה. להרבות ע"ד הידיעות לחנוכה, ישנם שידועים ע"ד עניני חנוכה ממקורות לא נכונים, להשריש העניין דרבים

5. בשיחת אדר"ח טבת תשל"ו, שיחות קודש תשל"ו חלק א עמוד 299 ואילך.

ביד מעטים וגם על ידי זה להשריש עניני מסירות נפש, סיפור החשמונאים חנה
71 בני'.

מעלין בקודש

בג' כסלו תש"מ רושם הרב וולף את ההוראה הטלפונית הבאה שהתקבלה יום
קודם לכן:

בענין מכתב הר"י לייבוב ע"ד מבצע חנוכה, שיטת כ"ק אדמו"ר שליט"א היא
שמעלין בקודש, על קיצוץ וצימצום אין מדברים, ולכן אין להקטין לגבי אשתקד,
ובאם יחסרו כספים שידיעו לכאן.

במימדים הכי גדולים

ברישום מי"ג כסלו תשמ"ב, כותב הרב וולף את ההוראה הבאה, כפי שמסר הרב
חדקוב בשיחת הטלפון מי"ב כסלו:

כ"ק אד"ש הורה להר"י שי' לייבוב ע"ד מבצע חנוכה במימדים הכי גדולים,
לכן ישתתפו בשני שליש מההוצאות באם זקוקים לזה. כמו-כן לעזור במבצע
חנוכה על ידי אנשים

חלוקת המטבעות במבצע חנוכה

בח' כסלו תש"מ רושם הרב וולף את ההוראה הטלפונית הבאה שהתקבלה יום
קודם לכן:

המטבעות שמחלקים בחנוכה ליתן לצדקה אין מקום לתת קופות שיתנו
הצדקה מיד, רק כל אחד יתן מתי שירצה, ולא כמו בפורים שאז מצוות צדקה
היא בו ביום ומקילים עליו לעשות המצוה.

מבצע פורים

הוראות לפעילות

ברישום מח' אדר תשל"א משיחת הטלפון מהרב חדקוב, כותב הרב וולף צרור
הנחיות שנמסרו לקראת "מבצע פורים" הקרוב:

ענין המשלוח מנות שהפעילים יילכו בבגדי צבא, והעניין צריך להעשות

בפורמט גדול ואין חשוב לכמות המנה, ולתת המנות לכל הדרגות ולכל החיילים, ולא לעשות פרסומת לפני המבצע.

בעניין משלוח המנות: לתת המשלוח מנות בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א. לדבר בכלל בעניין פורים, ולהזכיר בעניין מבצע משלוח מנות וכפי שעושים בבתי-ספר.

שאלתם פרטים בקשר לאוירון וסידור נסיעת האברכים למחנות, ושיקחו מגילות במדה ויצטרכו לקרוא מגילה ולאיה כיוונים נוסעים.

פעילות עם משפחות שכולות

ברישום מי"ז אדר ראשון תשל"ג, מופיע ההוראה הבאה שמסר הרב חזקוני בשיחה הטלפונית מט"ז אדר ראשון, זירוז לפעילות לקראת חג הפורים, ובמיוחד עם המשפחות השכולות:

להודיע לר' ישראל שי' לייבוב ע"ד הפעולות בפורים, שיהי' בהידור, וע"ד מה שיעלה כסף, באם הפעולות יהיו בשטורעם ובהידור ישתתפו ב-95%.

להודיע לצעירי אגודת חב"ד שכ"ק אדמו"ר שליט"א שבע רצון מההכנות למשפחות השכולות, ושהפעולות גם-כן יהיו עם כל הקנאק.

במרץ מלא

ימים אחדים לפני חג הפורים תשל"ג, בשיחת טלפון מט' אדר שני, מזרז הרב חזקוני עוד את הרב וולף באשר ל"מבצע פורים" הממשמש ובא:

למסור לר"י שי' לייבוב ע"ד הבטחתו שמבצע פורים יהי' באופן של שטורעם, לתת לו עבור זה 10-15 אלף ל"י, ולתת מיד, כדי שהמרץ יהי' מלא ולא יהי' דאגות, ושהענין יסודר בהקדם.

פעילות מיוחדת עם חיילים

ברישום מט"ז אדר תשל"ה, כותב הרב וולף מה שמסר הרב חזקוני בשיחת הטלפון מליל חג הפורים:

הענין שנוסעים לחיילים למשלוח מנות בפורים לחזק ולהגדיל המבצע בכל מה שאפשר, ולא להביט על ההוצאות ולעשות בשמחה.

היות שפורים חל בשנה זו ביום ג' בהשגחה פרטית. בודא שיש כאן הדגשה בענין דטוב לבריות ממה שטוב למקום, גם-כן ענין מיוחד לבריות חיילים שיעשו ביותר גישמאק ויותר מרץ.

הפקת מטבע מיוחד

במוצאי שבת קודש ויקהל תשל"ח, כ"ה אדר ראשון, רושם הרב וולף הוראה שהתקבלה מהרב חדקוב באשר למבצע פורים הממשמש ובא:

בעניין ההכנות למבצע פורים שיהי' מבעוד מועד, לדבר עם אנשי האוצר בעניין הפקת מטבע עם אופי מיוחד לפורים תשל"ח ומטבע זה יחלקו במשלוח מנות ומתנות וכו'.

שאני אמסור כל הדברים בווארימקייט, וצריך-להיות בשטורעם וכו' בכדי לגרום נח"ר לכ"ק אד"ש.

כיוצא בזה, מעורר הרב חדקוב פעם נוספת את הרב וולף, בשיחה טלפונית מכ"ב שבט תשל"ט, באשר לחג הפורים הקרוב:

בענין המטבעות, לעת-עתה להתעסק בענין המדליה ליום הפורים לחלק בעת המבצעים. ובהצעה השניה ע"ד כלל המטבעות להדפיס כמו בארצות-הברית לא להתעסק לעת-עתה.

לדווח על הפעילות

בי"ח אדר תשל"א, רושם הרב וולף את הוראותיו של הרב חדקוב בקשר ל"מבצע פורים" שנמסרו יום קודם לכן, בי"ז אדר:

לדווח בפרטיות בקשר למבצע משלוח מנות כולל דיווח על ההכנות למבצע ומה שיותר פרטים ובמדויק.

הגב' גולומבוביץ שתכתוב מיד ע"ד המבצע עם האלמנות בפרטי פרטיות.

מבצע מצה

שלוחים בכל מקום

ברישום מערב חג הפסח תשל"ג, רושם הרב וולף את ההוראה הבאה, שמסר הרב חדקוב בשיחת הטלפון מי' ניסן:

לחלק מצות בבתי רפואה בתי חולים, אפשר לבאר שם ענין מיכלא דאסוותא, מיט דעם גאנצן שוונג, שיהיו שלוחים בכל מקום בתי חולים בתי כלא מושבי זקנים בתי יתומים. למסור למנהלים שיקבלו חלקי שמורה לעודדם. אצל ילדים שהגיעו לחינוך אפשר להסביר.

השתתפות משרדי הממשלה - לא כדאי

הוראה נוספת בעניין זה, רושם הרב וולף בכ"ח ניסן תשל"ג, כפי שנמסרה בשיחת הטלפון מכ"ד ניסן:

ע"ד השתתפות משרדי הממשלה בחלוקת המצות - לא כדאי.

פרסום אודות החלוקה

והוראה נוספת שנמסרה באותה שיחת טלפון:

ע"ד פרסום של החלוקה בבתי הסוהר בתי רפואה וכו'.

הפרשת חלה

ברישום מג' ניסן תשד"מ, רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שנמסרה מהרב חדקוב בשיחה הטלפונית יום קודם לכן:

כ"ק אדמו"ר שליט"א מעודד ע"ד המצות שמורה שמחלקים לילדים וכו',
האם מפרישים חלה ממצות אלו.

השתתפות תלמידי הישיבה במבצע מצה

בי"ב אדר שני תשכ"ב שיגר הרב חדקוב את האגרת הבאה, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי, אל הרב וולף:

מוסג"פ העתק המכתב שלנו להנהלת "את"ה", במענה לשאלתם אודות השתתפותם כמדריכים במבצע "מצה לתלמיד" בכפר חב"ד, המאורגנת על ידי הנהלת צא"ח.

והנה כשיפנו אליכם ותדונו על בקשתם, בטח תתחשבו בחשיבות הענין, ובמדה האפשרית תשתדלו למצוא דרך שתתאים גם לתלמידים וגם לסיוע למבצע הנ"ל.

תהלוכות ל"ג בעומר

בתוקף הכי גדול

ברישום מח"י אייר תשל"ב, רושם הרב וולף את ההוראות הבאות שמסר הרב חדקוב בשיחת הטלפון מליל ל"ג בעומר, אודות פעילות ל"ג בעומר:

בשיחת הטלפון מאמש, הורו לנצל ככל האפשר ובתוקף הכי גדול את יום

הל"ג בעומר. למסור לר' ישראל לייבוב שישתתפו במחצית ההוצאות, לדבר ע"ד ל"ג בעומר במקום שאפשר, כל אחד בסביבה שלו, ובעניין כמופת הייתי לרבים, ושלא צריך להתבייש בלבוש היהודי, ולהדגיש המדובר ב"א ניסן ע"ד כמופת הייתי לרבים' ולעשות ככל האפשרי.

הורו לסדר צילומים מכל המקומות בהם פעלו בל"ג בעומר.

ברישום נוסף, מי"ט אייר תשל"ב, רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה מהרב חדקוב בשיחה הטלפונית ממוצאי ל"ג בעומר:

בשיחת הטלפון מאמש, הורו לכתוב מכתב דחוף מפרטי הפעולות בל"ג בעומר, כל אחד לחוד, או כולם יחד...

שכל ילד ישתתף

בט' אייר תש"מ רושם הרב וולף את ההוראות הבאות שהתקבלו מהרב חדקוב באשר לתהלוכות ל"ג בעומר הקרב ובא:

התהלוכות בל"ג בעומר לסדר באופן שכל ילד ישתתף בתהלוכה זו הלכה למעשה.

סדרי הישיבה ימשיכו כרגיל

ובהמשך הדברים מסר הרב חדקוב:

בענין השתתפות של תלמידי הישיבה בפעולות התהלוכות בל"ג בעומר, צריך שההנהלה תחליט על אתר, ובכל אופן שלא יהיה ביטול הישיבה והסדרים ימשיכו כרגיל.

חלוקת עבודה בין האברכים והעסקנים

בט"ז אייר תש"מ רושם הרב וולף את ההוראות הבאות שהתקבלו בשיחת הטלפון מהרב חדקוב, לקראת תהלוכות ל"ג בעומר באה"ק:

הגיעו ידיעות שהאברכים והתלמידים שעוסקים בארגון התהלוכות צריכים לדאוג גם להוצאות הכספיות - הדבר הוא בלתי אפשרי לארגן הן התהלוכה והן הכספים ולכן צריכים האברכים להתעסק רק בעניני ארגון התהלוכות והעסקנים ידאגו להוצאות הכספיות. לעידוד ולהעדפה יתירה יתן המל"ח להוצאות אלו סך של - 180,000 ל"י.

6. לכאורה הכוונה להמדובר בש"פ צו, ערב י"א ניסן. שיחות קודש תשל"ב חלק ב עמוד 69.

פרסום אודות התהלוכות

ובהמשך הדברים באותה שיחה טלפונית, הוסיף ומסר הרב חדקוב:

פלא שבעיתון המודיע בזמן שישנם ידיעות כאלו של תהלוכות וכו' דבר שעושה רושם ושווה הידיעה שאין מפרסמים זאת, וזה גופא שאינם כותבים מוכיח שהם נגד הדבר. ממילא ענין הכרחי הוא שיכתבו עד"ז במפורש, ובפרט שגם גור משתתפים וכו', וישנם שם אנשים המקורבים לחב"ד ועל ידי השתדלותם יוכלו לפרסם, ולהיפך זוהי בושה באם אינם כותבים. אגב אורחא, חב"ד אינה מנצלת השפעתה הן מצד אהבה והן מצד יראה, ולהסביר להם שעל ידי עמדתם רייסין זיי זיך גם עם גור וכו', ולנצל עניני דיפלומטיה.

בכלל בקשר עם המודיע, הרבנית של ר' משה פרוש, שלו היתה מזיווג ראשון, נולדה ממשפחת חיימסון דורות של חסידי חב"ד, אביה הלך רגלי אל הצ"צ, והיה מבוני חב"ד בירושלים, למשפחה זו יש השפעה, ואפשר לנצל על ידי ר' מנחם פרוש, ומדוע בכלל לא הודיעו מפטירתה גם מאנשי ירושלים. בכלל יש כאלה שאפשר לנצלם לעניני חב"ד, ובאם מנצלים אותם הם מתקרבים ובאם לאו נותנים האפשרות בזה למנגדים. לעורר האנשים עד"ז לעוררם משנתם.

חג השבועות

לפרסם על הפעילות

בג' סיון תשל"ז רושם הרב וולף מתוכן השיחה הטלפונית מהרב חדקוב יום קודם לכן:

המסיבה לתלמידי הגנים של קבלת התורה בכפר חב"ד שיהי' בפרסום בעתונות וברדיו וכו'.

חודש אלול

בכל מקום, בכל המרץ

ביום חמישי י"ד אלול תשל"ה, פרסמה אגודת חסידי חב"ד בארץ הקודש אל ציבור חסידי חב"ד את ההודעה הבאה:

ממזכירות כ"ק אדמו"ר שליט"א נמסר ביום חמישי צהריים:

כ"ק אדמו"ר שליט"א הדגיש שיש להשתדל במבצע חודש אלול; להיות בכל המקומות שבהם נמצאים החיילים, כ"ק אד"ש הדגיש בכל מקום ומקום, ולהשתדל בזה בכל המרץ.

כ"ק אד"ש הביע פליאתו על כך כי ישנם מעט אנשים הלוקחים חלק בפעולות חודש אלול.

כ"ק אד"ש אמר שיהיו בכל המקומות ולנצל כל הכוחות האפשריים שיהיו בכל המקומות ובכל מקום ומקום.

כ"ק אד"ש לא הי' שבע רצון מהחלישות הקיימת במבצע חודש אלול.

ישיבת תומכי תמימים המרכזית
CENTRAL YESHIVAT TOMCHEI TMIMIM

הסוד של כ"ק אדמו"ר רבי יצחק זצוקללה' נבנ"ם • ז"צ מליובאוויטש • חתה נשיאת כ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל שליט"א שניאורסאהן מליובאוויטש
Established by the late Lubavitcher Rabbi Joseph L. Schneersohn of blessed memory • Under the Presidency of the Present Lubavitcher Rabbi Menachem M. Schneersohn

כ"ג תמוז חסל-ח

הו"ה אי"א נו"נ וכו'
הרב ח.מ.א. שי' הדקוב

הנני לאשר קבלת הסלפון מסבוע זה, כדלקמן.

קראתי לתלמידים שבקרו בשבת ה"ג כלל דטלה וספדתי להם הוראת כפר"ר
בניין זה. הם אמרו שהגיעו לכלל עקרב בשעה 6.15 בערך 9 עקרב, ובקרו
זו ב-2-3 אפסים של חסידי, לאחר מכן הלכו לסייבה בעיר (יש אסדות
ללכת דרך זו בשבת), בשבת בבוקר הלכו שוב לכלל בשעה 10 והיו שם עד שעה 6
בערב, בחור זמן זה היה' 2 שעות מנוחה לעצמם בבית הספר בבוקר, וביתר
הערב ידברו על האסדות וכו'.

בענין הדפסת הספרים, עתה הדפיסו כאן 2000 ספריו תורה אור שכבר מוכנים לתעבירים לבריכה. בעקס ספרי "מצה אדק" (שיש להם כאן דרישה גדולה) מינו חבר המעלות להדפסת וחושבים להדפיס כמות של 1000 ספרים. ונבקש מה"ח להוריענו באם נוכל אכן להדפיס כאן ספרים אלו, שכמעט שר להם דרישה גדולה כאן. כמו"כ יש דרישה לקבל הספרים כהר"ם שוב ומגיד דבריו. *אין להחליט על ספרים אלה*

ע"ד הוצאת ספר הניגונים ג', צ"ל יותר טוב מהקודמים שלא יחסר שום דבר ושיצא בתכלית השלימות. מוטב שיערוך עוד חודש ושיצא בשלימות.

למסור ל דר"ט בענין ההודעה על השלום בינן לבין ,

וצריך להבא גם לעמוד בזה על המשמר.

727231 71333

שיכון חב"ד, ת"ד 46 לוד. כתובת טלגרפית: "שיבת ציון" טלחוו: 966848

שיכון חב"ד, ת"ד 46 לוד. כתובת טלגרפית: ישיבה-לוד טלפון: 966848
Shikoon Chabad, P.O.B. 46 LOD, Cables: Yeshiva-LOD Tel. 964392

ישיבת תומכי תמימים המרכזית

CENTRAL YESHIVAT TOMCHEI TMIMIM

כולל: עולי רוסיה עולי תומן • CONTAINING: PLEITE OLEY RUSSIA OLEY TEIMON

סיפור של רבי אדמו"ר רבי יצחק אשר זצ"ל ונפוליתא נביא י"ד מליובאוויטש • היה נשיאת רבי אדמו"ר רבי נתן מקטל שליטא שניארטאן מליובאוויטש
Established by the late Lubavitcher Rabbi Joseph I. Schneersohn of Minsk memory • Under the Presidency of the Present Lubavitcher Rabbi Menachem M. Schneersohn

בחינת נא לחסור

ב"ה לוח _____ ו' אלול _____ תשע"ה

כבוד
הו"ח א"א נז"כ וכו'
הרב ח.מ.א. שי' חרוב

שלום וברכה!

הריני לאשר בזה קבלת התלפון מאשם כלהלן:

למסור לר"ש שי' מייירנצ'יק אם ענין אמירת הקידוש לפ"ג הגב' שזר מסודר.

השאלה שהייתה בענין השתתפות התלמידים במבצעים, והפענה פ"ו הי' לשאול לרב, בנוגע החשובה שלשאל ער"ו רב, זה מצד כי בסדרי הישיבה כלל לא רוצים להחזיק ובזמן שהישיבה מסופקת יש לשאול לרב, החשובה של הרב יכולה להיות שהדבר הלוי באוסדנא ובחשיבות ענין המבצעים וישנה רשות לקשות פתוח או יותר, צריכים לדעת החשיבות הגדולה שישנה בענין פעולות המבצעים ובחזקת לזה לנחוג לאחר חשבת הרב, ובמילא לא לדחות הענין.

וגם כי ברבנות הצבאית והעומדים בראשי הצבא ולכל חלקי הצבא מחזיקים מה, ויכול להיות מה חוקלת גדולה בחוגי הצבא.

גם בזמן שהבהורים נוסעים צריכים לנסוע האברכים לפעולות המבצעים. להדיר ער"ו עם הר"י לייכוב העומד בראש שיארגנו גם את האברכים שיצאו לפעולות.

הגיע ווילנע שנתקע שישנם אברכים שרוצים לנסוע ולא מנצלים אותם, ואחילו כשנאמרים אולם דוחים ל-3 זמנים לאחר זה. יש לזכור כי כל יום ויום הלוי בזה הן בפרקת הן במקדשה שופר, ומכילא אם זה הלוי בענינים צדיקים אותם החשדות וכו' לשנות א' שינחל את הפעולות באופן ברור. שמועצת אל קשה להאמינם שלא מנצלים אנשים, למסור ער"ו בדרישות שינצלו כל מה שמשער.

(מסרתי דברים אלו לר"י לייכוב, לר"י גנזבורג, ולר"ש מייירנצ'יק, והיום צריך להיות כמה אסיפות עם אברכים במקומות שונים לזרזם וכו' שיצאו לפעולות המבצעים).

כבוד ובברכה

אפרים וולף

ת.ד. 46 לוח
961848 טלפון
964392

© 1984 964392. כתובת מלטשה: ישיבת-יחיד
Schumet Harnkeet, St. A No. 6, P.O.B. 46 L

אגודת חסידי חב"ד בארצנו הקדושה

בנשיאות רבי אדמו"ר רבי מנחם מענדל שליטא שניארטאן מליובאוויטש

בחינת נא לחסור

ב"ה לוח _____ ו' אלול _____ תשע"ה

כבוד אנ"ש והתמימים ה' עליהם יחיו
וכל סניפי צעירי חב"ד

שלום וברכה!

בהמשך להתוודעות כ"א אד"ש בחי אלול, מסר הרב חרוב שי' בט"ו כ"א אד"ש אשר מצד צדל הנחיצות להביא לירי מועד מטט את הענינים שדוברו בהתוודעות ובמיוחד בענין הפעולות שבין אנשי הצבא, והתפעלות אל ייעשו בדרישות ובמקדש הכי גדול.

אשר לכן יש לראות לפרטם תוכן שיחה כ"א אד"ש בקשר לעידוד אנשי הצבא, אשר הם עומים בשליחות של כל יהודי העולם להנצח על אה"ק, שלקע עתה רוב בנצח של היהודים נמצאים בח"ל, וזהו העידוד של ההייליים, עצם זה שהם שליחים זה העידוד.

הפעולות צריכים להיות – להדגיש בפני ההייליים גם את גורל ענין הצניעות – והיה מחזיק קדוש וכן ענין הדיוק במשרות המאכלים, כל ענין השליחות שמה שההייליים עומים שיישקעו עש"י תורה וזה יגן שיוכלו לעמוד חזק כנגד האויבים.

לחזק את ההייליים בשליחות זו, ושכל יום יהיה אצלם ענין לימוד התורה ונהיגה צדקה, ושימרו שומר.

פעולות אלו הם בנוסף למה שנעשה כבר בחודש אלול, יש לבטא את כל ההייליים אנשי הצבא בכל מקום שהם, לא לזלזל על אף אחד ולבקר אצל כולם.

(אלו שכבר ביקרו אצלם יכולים לבקר עה"מ) ולדאוג שיהיה רשות כניסה אל כל המקומות. יש לזכור ולקחת בחשבון ששנינים וגדולים גם הם נכללים בין אנשי הצבא וענין השליחות יגיע גם אליהם.

לא להסחל על ההוצאות הכרוכות בפעולות אלו העיקר שהענין יבוצע ומה שיותר בדרישות ונצב כאן כל רגע וכל יום שוקר והשליחות הגיע אל כל אחד. היות שהדבר הוא ענין של הגנה, ומכלל נוגע כאן ענין הרוחות, וזה נוגע לכל אחד ואחד.

כיון שכ"א אד"ש לא יכול למסור הדברים אל כל אחד בפרטיות לכן מוטב זאת על ידי שליח, אבל הדברים מכוונים אל כל אחד ואחד.

כ"א אד"ש ביקש למסור בעוד 24 שעות (יום ד' בערב) מה פעלו במשך מעל"ע זה.

כבוד

התנהלה.

ת.ד. 46 לוח
961848 טלפון
964392

ישיבת תומכי תמימים המרכזית

CENTRAL YESHIVAT TOMCHEI TMIMIM

כולל: עולי רוסיה עולי תימן • CONTAINING: PLEITE OLEY RUSSIA OLEY TEIMON

מסדור של כ"ק אדמו"ר רבי יוסף יצחק וצוקלעה נבנים ז"צ מליובאוויטש • חתה נשיאות כ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל שליט"א שניאורסאן מליובאוויטש
Established by the late Lubavitcher Rabbi Joseph I. Schneersohn of blessed memory • Under the Presidency of the Present Lubavitcher Rabbi Menachem M. Schneersohn

בחסות נא להוסיף

ב"ה לוח ג' שבת תשל"ו

כבוד
הו"ח א"א נ"נ וכו'
הרב ח.מ.א. שי' חדקוב

שלום רב וברכה!

הרגלי לאשר בזה קבלת הפלפון סיום ה' העבר כולקמן:

ענין חנוכה קשור עם ענין החינוך, לראות שחיי' פעילות ביהר שאח, להחקש
על כל מי שיכול לפעול בזה ולעשות מה שיותר בענין מבצע חנוכה, נש"ק וחיון
ולפעול בכל מה דאפשר.

ענין החינוך שייך גם לאלה שהם בבחי' ילד (וקנים), ההוראה מכ"ק אדמו"ר
שליט"א הייתה להרבות בלימוד התורה בין בכמות ובין באיכות, לכן שייך ההוספה
בלימוד התורה אצל כולם עכ"פ בענין האיכות. המונחים והמחנכות שגם יוסיפו
בלימוד התורה ובמילא יהי' עי"ז השפעה יתירה על המושפעים.

להפיץ בין כל הרבנים שיהי' להם ספרי חסידות וכן ג"כ אצל הראשי ישיבות,
ובאם חוששים שיחשדו בקירוב לחסידות, אפשר לתת להם הספר ע"י מחנה, וע"ד
הענין גדולה לגימט שמקרבת וכו'.

בענין המבצעים הנ"ל שיהי' תשועה ברוב יועץ, ע"ד ענין החלוצי שיהי' זה
בידידות כולם כאחד.

בענין הפצת ספרי החסידות והלימוד צ"ל ומבשרן אל התעלם, שאנ"ש ילמדו
יותר וכו'.

ע"ד התקדשות לספרי המאמרים ושיחות.

נתקבל מכתב מר"ט פלוני בענין הכוונה בוגרי הרשת, יש לדעת שכל עתיד
הילדים חלוי בזה שהחלמידים ימשיכו ללמוד בתומכי תמימים או בית רבקה, ובאם
הסורים או המורות אין להם הכוונה לזה, חסר להם בהעיקר.

ר' שי' נסע לאה"ק, הוא יהודי מרוסיה ומוצא קשיים באה"ק, לעודד
אותו וכו' במיוחד כשהמדובר הוא בענין דזה נהנה וזה אינו חסר.

בכבוד ובברכה

אפרים וולף

סניף תרבות ד"ר א' מ"ד 6 חדר 46 לוח. טלפונים 961848, 964392. סניף מלגות: ישיבת-לוח
Schumet Harshevet, St. A No. 6, P.O.B. 46 Lyda. Tel. 961848, 964392. Cable: Yeshiva-Lyda

ישיבת תומכי תמימים המרכזית CENTRAL YESHIVAT TOMCHEI TMIMIM

כולל: עולי רוסיה עולי תימן • CONTAINING: PLEITE OLEY RUSSIA OLEY TEIMON

מיסדו של כ"ק אדמו"ר רבי יוסף יצחק זצוקללה"ה נבנים זי"ע מליובאוויטש • חתם נשיאות כ"ק אדמו"ר רבי בנחם סענר שליט"א שניאורסאק מליובאוויטש
Established by the late Lubavitcher Rabbi Joseph I. Schneersatz of blessed memory • Under the Presidency of the Present Lubavitcher Rabbi Menachem M. Schneersatz

בחשבוט נא לחסור

ב"ה לוד... י"ג תשרי... תשל"ז

כבוד
הור"ה אי"א נר"נ וכו'
הרב ח.ס.א. שי' חקוב

שלום רב וברכה!

הנני לאשר בזה קבלת הטלפון מאתמול, כדלקמן.

ע"ד חרבור המכתבים ללה"ק, צ"ל זהירות יתירה ב-2 ענינים, חוכן החרבור שלא יתקבל פשט אחר, וענין הסגנון וניקור, וההגה"ה צריך להיות בקפידה.

לעורר רבנים וכו' בענין מבצע סוכה, לזכות את אח"י לישב בסוכה, להזמין השכנים וכו' לסוכה ולכבדם במזונות וכו' ושיהי' בסכר פנים יפות, וכל דכפין יוכל ליכנס וליהנות מהישיבה בסוכה. ובנוגע לילדים ובני נוער יש החוב וזכות שבם יהנו מהסוכה ולחנך אותם לזה וכו'. וכן גם בענין מבצע ד' מינים.

במיוחד ליד בתי הכנסת שהי' האפשרות שיוכלו ליכנס לסוכה ולכבד במזונות ושיוכלו ליטול הד' מינים, לעורר הרבנים עד"ז ושאנחנו נהי' המופת לרבים בהתנסחאותיהם שבזה, למסור הנ"ל גם לחכמים מעולי גרוזי'.

דברתי עם ר"ס שי' בלוי בענין החרבור הנ"ל ושיקפיד על ההגה"ה וכו'.

בענין מבצע סוכה, מפרטמים אי"ה מודעה עד"ז בעתונים וכן כין רוכוזי אנ"ש.

בכבוד ובברכה

אפרים וולף

נסיעות לרבי

בראשית שנות הכ"ף התחילו הנסיעות הממוסדות והמסודרות אל הרבי, באמצעות ה"צ'רטרים". עד אז, המצב הכלכלי הקשה מצד אחד ומחירו הגבוה של כרטיס טיסה מצד שני עשו את הנסיעה מארץ-הקודש לארצות-הברית כמעט בלתי אפשרית, והיא הייתה רק מנת חלקם של יחידים, יוצאים מן הכלל. לקראת תשרי תשכ"א אורגנה לראשונה טיסה קבוצתית ("צ'רט") בהשתתפות כמה עשרות נוסעים, ומאז אט אט הלך וגדל מספר הנוסעים, במיוחד בקבוצות המאורגנות שסודרו מדי שנה בשנה לחודש תשרי.

ההליכים השונים של ארגון הוויזות, רכישת הכרטיסים והמגעים עם חברות התעופה והרשויות - הכל כאשר לכל עבר דרך משרד הישיבה בלוד שהוציא לפועל את הנסיעות הקבוצתיות, לאחר שהיוזמה הראשונה היתה של מספר עסקנים בעלי מרץ ובראשם הרה"ח הרב יצחק-מענדל ליס ע"ה.

באותם ימים, הפעילות סביב ארגון קבוצה שכזו התפרסה על פני חדשים ארוכים, ומהתכתובת שלפנינו עולה כי למעשה ההכנות לנסיעה לתשרי החלו כבר באמצע החורף, זמן קצר לאחר תשרי שלפניו...

בחילופי המכתבים בין מזכירות הרבי ומשרד הישיבה בלוד, נמצאים שורה ארוכה של הוראות והדרכות מהמזכירות בנושא נכבד זה של נסיעה לחצרות קדשנו.

יש כאן, למשל, התניות לאישור הנסיעה רק כאשר הדבר יביא תוספת ביראת שמים ובחסידות, דרישה שהנסיעה לא תפגע בבני הבית, לא תגרום קשיים כלכליים גדולים ולא תבוא על חשבון הוצאות שוטפות, ועוד. דברים רבים שלמרות השינויים מרחיקי הלכת מאז ועד היום, ניתן בוודאי למצוא בהם הוראות רבות גם לימינו אלה.

הוראות כלליות

בתנאי שמירת חוקי המדינה

בחודשי החורף של שנת תשכ"א החלו במשרד הישיבה בלוד לעסוק בארגון צ'רט לנסיעה אל חצרות קדשנו לקראת תשרי תשכ"ב, והרב וולף דיווח למזכירות הרבי על הנעשה בעניין.

בי"ב אייר תשכ"א, שיגר הרב חדקוב לרב וולף את המכתב הבא, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי:

במכתבו מז' אדר הודיעו שהתחלתם ברשימת אנשים למטוס לקראת חודש תשרי הבע"ל. ולפלא שלא שמעתי כלום מהמשך הדבר.

ואגב, בטח ידוע לו כי אחד מהתנאים העיקריים להשתדלותנו בקבלת הויזה הוא, אף שהוא מובן ופשוט, שמוכרחים להזהר ביתר שאת בשמירת כל חוקי המדינה ביציאתם ובחזירתם, הן המדינה שיוצאים משם והן בארצות הברית, הנוגעים לטוריסטען [=תיירים], שלא יאונה על ידם ח"ו שום חילול השם וחילול שם ליובאוויטש, שרק על תנאי זה יהא ביקורם רצוי.

בודאי הדבר אשר כדאי להודיע זה לנרשמים גם טרם קבלתם בהחלט, כדי שידעו מקודם שאך ורק על תנאים אלה, שיצטרכו לחתום עליהם וגם המסדרים יצטרכו לערוב בעד זה, יכולים להירשם.

חודשיים לאחר מכן, בי"ט תמוז תשכ"א, מוסיף הרב חזקוני וכותב לרב וולף בעניין זה, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי:

(א) נחוץ להזהיר במאד את אלה שלכתחלה מקבלים על עצמם לנסוע לחודש (גם הבע"ב) - ושרק לתכלית זו ועל סמך הבטחתם הנ"ל מוכנים לשלוח מכאן כתב דרישה - שעליהם לדעת בהחלט שלאחר הזמן הנ"ל עליהם לחזור בפועל.

(יש לנו מקום לחשוב שביניהם נמצאים כאלה שחושבים להשתדל אחר-כך שירשו להם להאריך את זמן שהותם כאן. ואשר לכן מוכרחים אנו לבוא באזהרה הנ"ל ביתר שאת).

(ב) התלמידים שעוד לא עברו שתי שנים מעת היותם כאן (ובטח גם לא שלמו החובות) - לא יסעו עתה.

(ג) ההחלטה אודות קביעת מספר התלמידים שישלחו מאה"ק ת"ו לכאן, תלוי' בכס - היינו בתומכי תמימים דלוד.

(ד) בשאלתו בדבר אנ"ש שי' שרק עכשיו התעוררו לנסיעה - תלוי בזה אם בטוחים שיקיימו תנאי א' הנ"ל.

הוצאות הנסיעה - מסודרות לפני הנסיעה

במכתב מכ"ב תמוז תשכ"א, מעדכן הרב וולף את הרב חזקוני בהכנות הנעשות לקראת נסיעת הקבוצה השניה לחצרות קדשנו לתשרי תשכ"ב, והוא הפנה אל הרב חזקוני שורת נושאים נוספים המחכים למענה דחוף. על כך השיב לו הרב חזקוני באגרת מכ"ו תמוז:

במענה על מכתבו מכ"ב תמוז, בטח קיבל בנתיים מכתבנו הקודם ובו מענה על איזו משאלותיו במכתבו הנ"ל.

והננו בזה להעירו על הבא לקמן:

(א) בטח נמצא כבר תחת ידיכם חתימת כל אחד ואחת מהנוסעים שמקבלים עליהם שלא לעבור על שמירת כל חוקי המדינה ביציאתם ובחזירתם - שפי שכבר כתבו לו עד"ז במכתבו מי"ב אייר.

(ב) ההוצאות בעד הנסיעה הנה ושוב צריכות להיות מסודרות לפני הנסיעה לכאן.

(ג) בטח תמצאו לנו בהקדם חתימתו של כל אחד מהנהלת תומכי תמימים, שכל אחד ואחד מכם וכולכם ביחד ערבים (גאראנטירען) בעד הישרות של אחד ואחת מהנוסעים ולמילוי התנאים הנ"ל.

לברר תוצאות הנסיעה אל הרבי

בי"ד כסלו תשכ"ב כתב הרב וולף לרב חדקוב על התוכנית לארגן קבוצת נוסעים נוספת לחצרות קדשנו לקראת חודש תשרי תשכ"ג:

באים אנו בזה בקשר לארגון מטוס נוסעים נוסף אל כ"ק אדמו"ר שליט"א. ישנם כאן אנשים מאנ"ש האומרים ומדברים על סידור אני'. לדעתנו קשה לשער אם יצליחו בזה, ראשית אם ימצאו מספר גדול כל כך של אנשים בכלל, ועוד זאת אם ימצאו אנשים שיוכלו להתפנות לזמן ארוך כזה (דהיינו כמה שבועות לעצם הנסיעה באני').

הדעה הכללית כאן, שישנה אפשרות לסדר מטוס נוסעים גם לחודש ניסן ושואלים אנו בזה דעתכם אם לטפל בארגון מטוס נוסעים לחודש ניסן, ויחד עם זה שואלים גם אם לטפל בדבר ארגון מטוס נוסעים לחודש תשרי הבע"ל.

על כך השיב לו הרב חדקוב, באגרת על נייר המכתבים של מזכירות הרבי, מי"ט כסלו תשכ"ב:

במענה למכתבו מי"ד כסלו בשאלתו אודות סידור מטוס נוסעים, הנה דעת כ"ק אדמו"ר שליט"א אשר לניסן לא יסעו, ויהיו עם משפחותיהם בחג הפסח.

ובדבר חודש תשרי לא יחליטו עדיין, אלא יחכו איזה חדשים בכדי שיתברר בפועל ממש התוצאות מנסיעת אלה שביקרו השתא.

עוד בעניין זה, כותב הרב חדקוב לרב וולף, בכ"ה בשבט תשכ"ב, על נייר המכתבים של ה"מרכז לענייני חנוך":

בדבר סידור הנסיעה במטוס, הנה אחר שתודיעו במפורט את התוצאות הרוחניות של הנסיעה דאשתקד, יש לצפות למענה מכ"ק אדמו"ר שליט"א בשאלה הנ"ל.

בכ"ח שבט כתב הרב וולף לרב חדקוב, "...שואלים אנו בזה עוד הפעם האם גם הפעם מרשים אתם לנו לסדר את המטוס, או שמוסרים זאת הפעם למישהו אחר לסדר או באופן אחר. עוד זאת, מכיוון שגם הזמן הולך וקרוב והעבודה לסידור המטוס רבה היא במאד מאד - לכן נבקש להודיע לנו בהקדם את תשובתו על ה"ל".

על כך השיב לו הרב חדקוב במכתב על נייר המכתבים של מזכירות הרבי, בג' אדר ראשון:

במענה למכתבו מכ"ח שבט, בטח קיבל בנתיים מכתב המענה שלנו בשאלתו נידון הסידור של המטוס בכלל. והנה באם המענה מכת"ר ע"ד התוצאות מהביקור דאשתקד ישביע רצון כ"ק אדמו"ר שליט"א, מובן אשר סידור המטוס צריך-להיות גם עכשיו בידי אלה שהתעסקו בזה אשתקד.

כאשר הרב וולף קיבל את אגרת המענה מהרב חדקוב, הוא השיב על כך במכתב מג' אדר ראשון:

בקשר לסידור נסיעת המטוס, מניחים אנו שבטח פעל הביקור אצל כל אחד מהמבקרים שינוי לטוב ברוחניות, ומה גם עצם הענין של ראיית פני צדיק, וחסידיים בכל הדורות מסרו את נפשם ממש לעלות לרגל אל הרבי. ועוד זאת שבשנה האחרונה מורגשת תזוזה לטובה בפעולות הפצת המעיינות של אלה שביקרו לאחרונה, ועל סמך כל זה מבקשים אנו להרשות לנו לסדר שוב מטוס לקראת חודש תשרי הבע"ל.

מבקשים אנו עוד הפעם את כת"ר לשאול לחו"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א בזה ולהודיענו את המענה, כדי שנוכל לעשות את ההכנות הדרושות לסידור המטוס.

על כך השיב הרב חדקוב, באגרת על נייר המכתבים של מזכירות הרבי, בח' אדר ראשון:

בדבר נסיעת המטוס, הואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לענות כי האופן בו מתאר כת"ר את תוצאות הנסיעה הוא באותיות מקיפים בתכלית, ושיתדברו אחדים מאלה שביקרו וינסו לכתוב דבר ברור בזה.

בט"ז אדר ראשון כותב הרב וולף בעניין זה לרב חדקוב, "בדבר המטוס, פנינו אל כמה מהנוסעים ובטח הם יכתבו בהקדם דבר ברור יותר מאשר כתבנו אנו. ברצוננו רק להעיר שחבל על הזמן שעובר מבלי להתחיל בפעולות ממשיות בענין סידור המטוס", וכן הוא הוסיף וכתב בכך ישירות אל הרבי בכ"ב אדר שני.

על כך השיב לו הרב חדקוב, במענה מכ"ט אדר שני, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי:

במענה למכתבו לכ"ק אדמו"ר שליט"א מכ"ב אד"ש, הננו להודיעו כי הואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א להסכים לסידור המטוס לקראת חודש תשרי הבעל"ט. בטח ידועים לכת"ר כל התנאים שהם מצדנו ביחס לרשימת הנוסעים שיחיו וההשתדלות אודות הוויזות.

בה' במנחם אב תשכ"ב כותב הרב וולף לרב חדקוב, "רצו"ב רשימה ראשונה של נוסעי מטוס הצ'רטר שלנו (ישנם עוד מספר אנשים שנרשמו אלא שיש להם כבר ויזות) ואנו בבקשה לשלוח להם מיד ניירות דרישה (אפידיויד). אנו תקווה שתסדרו זאת מיד כדי שלא יהיו אח"כ עיכובים.

בהזדמנות זו נבקש לזרז את הנהלת ישיבת תות"ל אצלכם, שישלחו בהקדם את ניירות הדרישה המיוחדים לקבוצת התלמידים העומדים לנסוע בתור סטודנטים, כפי הרשימה ששלחנו לכם."

באגרת מי"ג מנחם אב משיב על כך הרב חדקוב, על נייר המכתבים של ה"מרכז לענייני חנוך":

מאשרים אנו קבלת מכתבו מה' מנ"א בצירוף הרשימה הראשונה של הנוסעים, ולפלא שלא צירפו לרשימה זו גם את כתב הערבות כנדרש וכנהוג בשנים הקודמות ובטח ימלאו זה בהקדם.

ואגב טוב יותר שתשלחו לנו מבעוד מועד את הרשימה השלמה בפעם אחת, בכדי שלא נצטרך לשלוח להקונסיל כמה מכתבים בנידון אחד. כן בבקשה להוסיף גם את הכתובת של הנוסעים.

התנאים הכספיים לנסיעה

בב' דראש חודש תמוז תשכ"ד, שיגר הרב חדקוב את המכתב הבא אל הרב וולף, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי:

בזה הננו להודיעו את ההוראה שהואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לתת לא' האברכים שי' בענין נסיעה לכאן, ואשר ההוראה הזאת שייכת גם לכל אנ"ש והתלמידים שיחיו אשר חשקם לנסוע מזמן לזמן לכ"ק אדמו"ר שליט"א. וזוהי ההוראה:

"...נפשוט, שאין כל מקום לנסיעה לכאן עוד הפעם - עד שישלם כל החובות שיש להם בכלל, שתהא פרנסת בני ביתו שיחיו מובטחת במילואה משך כל נסיעתו, שיהי' בידו מזומן כל ההוצאות רצוא ושוב ודשהותו כאן". עכלה"ק. בטח יפרסם זה באופן המתאים, ות"ח מראש.

להיזהר מלגרום גירעון למוסד

באגרת מאלול תשל"ג, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי, כותב המזכיר הרב שלום מענדל סימפסון את הדברים הבאים:

במענה לכמה שואלים, למנהלי מוסדות, מורים ומורות ותלמידים ותלמידות, שיחיו, האם לבקר כאן בחודש תשרי הבע"ל, אף שהבא לקמן מובן מעצמו, אבל כיון שאמרו חכמינו ז"ל אין מזרזין אלא למזרזין, קבלנו הוראה מכ"ק אדמו"ר שליט"א לענות להשואלים כדלהלן:

א) בנוגע לחברי הנהלת מוסדות, מורים ומורות וכיוצא-בזה, מובן שצריך להיזהר מלגרום גירעון בעניני המוסד וכו'. וכיון שאדם קרוב אצל עצמו, צריכה להיות התייעצות חברי ההנהלה ולעשות כדעת הרוב הלבקר, מתי, או לא לבקר עתה.

ב) על דרך זה בנוגע לתלמידים ותלמידות, עליהם להסביר ענינם לפני הנהלת הישיבה, הבית-ספר וכו', ולעשות כהוראתם.

בטח ימסרו האמור להשואלים שכבר שאלו, או שישאלו, נידון האמור, ותודה על הטרחה בזה.

התנאים לנסיעה אל הרבי

בכ"ט תמוז תשל"ז רושם הרב וולף את ההוראות הבאות שהתקבלו מהרב חדקוב, אודות התנאים הנדרשים עבור נסיעה אל הרבי:

בענין נסיעת אנ"ש אל כ"ק אדמו"ר שליט"א לחודש תשרי, ישנה הוראה מפורשת עד"ז שבמקום שכל אחד יכתוב וישאל עד"ז, ההוראה היא בכל מדינה שבאם יש לו שייכות לאיזה מוסד, צריך לקבל רשות הנהלת המוסד לנסיעה, ובארץ ישראל שיש גם שאלה של הלכה, צריך לשאול הוראת רב על פי הלכה, וכן תנאי נוסף שלא ישאר בעל חוב על ידי הנסיעה.

היות וכבר עתה מגיעים שאלות בענין תשרי הבעל"ט, בכדי להימנע מזה להבא, לפרסם ההוראה הנ"ל, וממילא לא יצטרכו לפנות יותר בכתב בענין זה.

כיוצא בזה, רושם הרב וולף בב' מנחם אב תשל"ט את ההוראה הבאה שהתקבלה בשיחה הטלפונית יום קודם לכן:

לגבי אנ"ש, ההוראה היא שישאלו שאלת רב, שלא ליכנס לחובות ורשות הנהלת המוסד שעובד בו, לפרסם ענין זה ואין מקום לשאלה אל כ"ק אד"ש (רק לא לפרסם בעיתונות, כי אם חבא חבא אית לי').

זמני הנסיעה

לקראת חודש תשרי תשכ"ה, החלו במשרד הישיבה בלוד לעסוק בהכנות ל'צ'רטר' נוסף לקראת חודש החגים. הרב וולף הציע בפני הרב חזקוני מספר תאריכים אפשריים לנסיעת הקבוצה, והרב חזקוני השיב על כך במכתב הבא, מב' אייר תשכ"ד, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי:

במענה למכתבו מכ"ד ניסן, אודות האפשרות לסדר הנסיעה לחודש תשרי הבע"ל באופן שיצאו מאהקת"ו בעשרים לאוגוסט, ומכאן לחזור בשלשים לסעפטעמבער, הנה לכאורה הצעה זו אינה נראית לנכונה, משני טעמים.

(א) לפי הצעה זו יצטרכו לשהות בארצה"ב כארבעים יום, מה שנראה ליותר מדי לאלה שצריכים לעזוב עבודתם לזמן זה.

(ב) והעיקר, מה שיעזבו את אהקת"ו בי"ב אלול, שזה יותר משני שבועות לפני ראש השנה, ולא כמו הנוסעים הקודמים שבאו לכאן סמוך לראש השנה, ובתקופה זו אפשר אשר הנוסעים יהיו עסוקים מאד בהכנות להתחלת זמן הלימודים החדש.

שבת סליחות ושבת בראשית

בי"ג תמוז תשכ"ט שיגר הרב חזקוני לרב וולף את האגרת הבאה, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי:

זה עתה נודע לי אשר בדעתכם לסדר אי"ה את הנסיעות לחודש תשרי הבע"ל באופן שיוצאים מאהקת"ו ביום א', כ"ד אלול, וחוזרים מכאן ביום ד', כ"ו תשרי.

והנה קשה להבין אשר לאחר שהנוסעים אינם חסים על טרדתם וממונם למטרה היחידית להמצא בצל כ"ק אדמו"ר שליט"א בכלל, ובימי הרחמים בפרט, שוללים מהם שתי שבתות סמוכות ממש לימים הקבועים לנסיעתם הנ"ל, שהאחת שבת סליחות והשנית שבת בראשית, אשר בשתייהן התוועדות.

והנה, גם אם מאיזה טעמים טכניים נראה לאי אפשר אשר שתי השבתות האלו תהיינה נכללות בסדר הנסיעה, הלא עכ"פ היו צריכים להשתדל בכל עוז אשר אחת מהן תהיינה נכללת.

גם הפליאה הכי גדולה שהערה לזה צריכה להגיע מכאן!!

ומובן שמעוניין אני לדעת מהנעשה בזה, ותוצאותיו.

לא לעשות קשיים מיותרים

ברישום מז' אלול תשל"ג, כותב הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה בשיחת הטלפון מיום קודם לכן:

בענין הנוסעים לחודש תשרי, תלמידים ותלמידות באם נוסעים רק לחודש תשרי צריכים רשות מההנהלה במקום, באם נוסעים ליותר צריכים כנהוג לפני זה רשות מב' ההנהלות. בענין מורים ומורות הדבר תלוי לפי הנהלת המוסדות שלא יזיק ללימודים אבל אין לעשות קשיים מיותרים.

על בעלי תפקידים להישאר בשליחותם

ברישום מט' אלול תשל"ג, רושם הרב וולף את ההוראה הבאה, כפי שמסר הרב חדקוב בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

נתקבלה ידיעה שר' . . שי' רוצה לבוא עם משפחתו לחודש תשרי, וזה לא בסדר כי בחודש זה באים הרבה תיירים וישנה זריעה שאי אפשר לדעת התוצאות. הוא גם העומד בראשם ברוחניות וצריך-להיות במקום. וזה ענין מבהיל כי יכול לקבל מכתב חריף שלא יסע, וממילא שיכתוב ויודיע שלא נוסע. כי אנשים מספרים שנוסע, וצריך גם הכנות לנסיעה ויהי' עסוק עוד לפני תשרי גם, ואם ישאר יעשה מה שצריך לעשות.

נסיעת האשה - בהסכמת הבעל

אשה מנשות אנ"ש ביקשה לנסוע לחצרות קדשנו, ופנתה לרבי על ידי הרב וולף כדי לקבל את הסכמתו הק' לנסיעתה. במענה לכך, כתב המזכיר הרב קליין לרב וולף את מענה הרבי, על נייר המכתבים של המזכירות, בכ"ה טבת תשל"ב:

הנני מעתיק בזה נוסח המענה שמסרתי היום טלפונית:

"מסכים לזה באם: (1) בהסכמה מלאה דבעלה שי'. (2) תשתתף כאן בקאנונשען דנשי, או בהתועדות וכיוצא-בזה".

מאמרי הערכה על הנסיעה

בח"י טבת תשכ"ה, שיגר הרב חדקוב את המכתב הרב אל הרב וולף, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי:

בשעתו הודיענו כת"ר אשר בחודש כסלו יתחיל מר שמואל אבידור שי'

להמשיך במאמריו אודות הביקור כאן, ולפלא הדבר שעד עתה לא יצא הדבר לפועל.

הלא בשעתו עוררנו את כת"ר בדבר ההצעה שהנ"ל יוציא אחר-כך חוברת הכוללת את כל מאמריו בנושא הנ"ל. מובן הדבר עד כמה שהיה מביא זה תועלת רבה גם לישיבת לוד, הן בפרסומו והשפעתו, והן בגשמיות.

נסיעות התלמידים

תנאים לנסיעה

לקראת נסיעת ה'צ'רט'ר' השני לחצרות קדשנו לחודש תשרי תשכ"ב, כותב הרב חדקוב לרב וולף ב"ט תמוז תשכ"א, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי:

... (ב) התלמידים שעוד לא עברו שתי שנים מעת היותם כאן (ובטח גם לא שלמו החובות) - לא יסעו עתה.

(ג) ההחלטה אודות קביעת מספר התלמידים שישלחו מאה"ק ת"ו לכאן, תלוי' בכם - היינו בתומכי תמימים דלוד.

רשיון מהנהלת הישיבות

בכ"ח מנחם אב תשכ"ח, לקראת חודש השביעי תשכ"ט, שיגר הרב חדקוב את האגרת הבאה, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי, אל "הנהלת ישיבת תומכי תמימים בארה"ק ת"ו":

באשר כפי הנראה אין ידיעה עדיין לכל התלמידים שיחי' הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א מכבר בדבר אופן קבלת רשות להרוצים לנסוע לכאן,

אשר לכן - כדי למנוע ביטול זמנם של התלמידים הפונים לכאן בזה זמננו להשיב לכל אחד ואחד בדבר הידוע - בבקשה לפרסם באופן המתאים לכל התלמידים אשר אלה הרוצים לנסוע לכאן לזמן מועט, כגון לימי החגים וכיוצא-בזה, עליהם לפנות בזה להנהלת הישיבה בה לומדים.

ואלה שרוצים לבוא לכאן לזמן ארוך יותר, נחוץ להם רשיון לזה הן מהנהלת הישיבה בה לומדים והן מהנהלת הישיבה דכאן.

ברשות הנהלת המוסדות

ברישום מח' אלול תשל"ד, רושם הרב וולף את הדברים הבאים, מה שמסר הרב חזקוני בשיחת הטלפון מד' באלול:

שאלו את כ"ק אדמו"ר שליט"א ע"ד נסיעה אל כ"ק אדמו"ר שליט"א לקראת חודש תשרי הבעל"ט. צריכים לפרסם שאין מה לשאול, כי לגבי תלמידים ותלמידות תלוי הדבר ברשות הנהלת הישיבות ובית רבקה, ולגבי מורים ומורות תלוי הדבר בהנהלת המוסדות ובמילא אין מה לשאול.

לגבי תלמידים הרוצים ללמוד שנה שלימה בישיבה בארצות-הברית עליהם לשאול דעת הנהלת שתי הישיבות. לפרסם הנ"ל בפרסום גדול עוד לפני שבת.

נסיעת התלמידים - כהוראת ההנהלה

בב' מנחם אב תשל"ט רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה בשיחה הטלפונית יום קודם לכן:

לפרסם לגבי התל' שרוצים לנסוע אל החודש השביעי אל כ"ק אד"ש שאין מקום לשאלה לאד"ש, ואין לחכות למענה ולא ללמוד פשטים וכו', כי אם התלמיד יפנה אל המוסד שלומד בו עד עתה ויעשה כהוראות ההנהלה (וגם כשמקבל רשות הנהלתו צריך שיהי' לו רשות ההנהלה החדשה בברוקלין).

הנסיעה כל השנה - ברשות ההנהלה

בהמשך לכך, הוסיף הרב חזקוני בשיחה טלפונית מי"ג מנחם אב תשל"ט:

בענין ההוראה לתלמידי המוסדות ע"ד נסיעתם אל כ"ק אדמו"ר שליט"א שצריך להיות ברשות הנהלת המוסד בו הם לומדים, אין הוראה זו לגבי חודש השביעי בלבד, כי אם שייך גם בכל השנה.

השגחה על התלמידים בחודש תשרי

בי"ד מנחם אב תשל"ט רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה בשיחה הטלפונית יום קודם לכן:

בנוגע שצריכים לקבל רשות מהנהלת הישיבה בנג' גם-כן, שייך רק לתלמידים שבאים לתקופה ארוכה יותר, אבל לגבי אלו שבאים רק לחודש השביעי צריך לסדר השגחה לתקופה זו מהמוסד ממנו הם באים.

Tel: HYacinth 3-9250

Cables: LUBAVITCH NEWYORK

מזכירות

כ"ק אדמו"ר מנחם מענדל שליט"א שניאורסאהן
ליובאוויטש

SECRETARIAT of RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
the Lubavitcher Rabbi

770 EASTERN PARKWAY, BROOKLYN 13, N. Y.

ב"ה, י"ב אייר תשכ"א
ברוקלין

הרה"ח אי"א נז"נ עוסק בצ"צ
כו"ה אפרים שי

שלום וברכה!

במכתבו מז' אדר הודיעני שהתחלתם ברשימת אנשים למסוס לקראת חודש תשרי הבע"ל. ולפלא שלא שמעתי כלום מהמשך הדבר. ואגב, בטח ידוע לו כי אחד מהתנאים העקריים להשתדלותנו בקבלת הויזה הוא, אף שהוא מובן ופשוט, שמוכרחים להזהר ביותר שאח בשמירת כל חוקי המדינה ביציאתם ובחזירתם, הן המדינה שיוצאים משם והן בארצה"ב, הנוגעים לסוריסטען, שלא יאונה על ידם ח"ו שום חילול השם וחילול שם ליובאוויטש, שרק על תנאי זה יחא בקורם רצוי.

בודאי הדבר אשר כדאי להודיע זה לנרשמים גם טרם קבלתם בהחלט, כדי שידעו פשוטם שאין ורק על תנאים אלה, שיצטרכו לחתום עליהם וגם המסדרים יצטרכו לערב בעד זה, יכולים להרשם.

בברכת כס"ס

הרב ח.מ.א. חקוב

Tel: HYacinth 3-9250

זאולף-לוד

ת
שליט"א שניאורסאהן
ש

SECRETARIAT of RABBI
the Lu
770 EASTERN PA

ב"ה, י"ט תמוז תשכ"א
ברוקלין

הרה"ח אי"א נז"נ עוסק בצ"צ
כו"ה אפרים שי

שלום וברכה!

במענה למכתבו מי"ב תמוז (נוסף על מכתבי הקודם מטעם המל"ח),

(א) נחוץ להזהיר, במאד אה אלה שלכתחלה מקבלים על עצמם לנפוע לחודש (גם הבע"ב) - ושרק להכלית זו ועל סמך הבטחתם הנ"ל מוכנים לשלוח מכאן כחב דרישה - שעליהם לדעת בהחלט שלאחר הזמן הנ"ל עליהם לחזור בפועל.

(יש לנתקם לחשוב שביניהם נמצאים כאלה שחושבים להשתדל אח"כ שירשו להם להאריך את זמן שהותם כאן. ואשר לכן מוכרחים אנו לבוא באזהרה הנ"ל ביותר שאה).

(ב) התלמידים שעוד לא עברו שתי שנים מעת היצאתם בלאן (ובטח גם לא שלמו התובות) - לא יסעו יותר.

(ג) ההחלטה אודות קביעת מספר התלמידים שישלחו מאת"ק ח"ו לכאן, חלוי' בכס - חינו בהו"ח דלוד.

(ד) בשאלתו ברבר אנ"ש שי' שרק עכשו התעוררו לנסיעה - חלוי' בזה אם בטוחים שיקימו חנאי א' הנ"ל.

יצוף בזה בחזרה מכתבו של מר נטע שי'.

בברכת כס"ס

הרב ח.מ.א. חקוב

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYadnth 3-9250

מונח מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

מזכירות

ב"ה, ב' אייר תשכ"ד
ברוקלין, נ. י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
וכו' מוה' אפרים שי'

שלום וברכה!

בפעם למכתבו מכ"ר ניסן, אורות האפשרות לסדר הנסיעה לחודש תשרי הבק"ל באופן שיצאו מאתח"ו בעשרים לאוגוסט, ומכאן לחזור בשליש לסעפמבער, הנה לכאורה הצעה זו אינה נראית לנכונה, משני טעמים.

(א) לפי הצעה זו יצטרכו לשהות בארצה"ב כארבעים יום, מה שנראה ליותר מדי לאלה שצריכים לקצוב עבודתם לזמן זה.

(ב) והעיקר, מה שיעזבו את אהק"ו ב"ב אלול, שזה יותר משני שבועות לפני ר"ה, ולא כמו הנוסעים הקודמים שבאו לכאן מסוף לר"ה, ובחקופה זו אפשר אשר הנוסעים יהיו עסוקים מאד בהכנות להתחלת זמן הלימודים החדש.

מסיבות אלו להדפסת המטה אלפים מידורים פורסם כיס. אבל נא להשתדל שית' בסוב בחליה, הן מצד התנאים והן מצד היזמי החיצוני של ההדפסה, הנ"ר והכריכה וכו'.

תעורר ברבר ציון מקום ההדפסה (כי שמא יצטרכו לשלוח להם וכו') נכונה היא, ולכן אין להדפיס כלל מקום ההדפסה, ולהשאר החובות שלנו בברוקלין (ולעשות זה עכ"פ בחלק מהמידורים).

כפי הנראה אפשר יהי' לנו לקבל מסולזינגער אה הפילמס מחסידיו מהחוצות דכאן. ובבקשה להוריענו עד כמה שיועיל זה לכם, ובכמה יוזיל אה מחסיד.

בברכת כס"ס
הרב ח.ס.א. חדקוב

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYadnth 3-9250

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

מזכירות

ב"ה, ב' אייר תשכ"ד
ברוקלין, נ. י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
וכו' מוה' אפרים שי'

שלום וברכה!

כזה הננו להודיעו את ההוראה שהואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לתת לא' האברכים שי' בענין נסיעה לכאן, ואשר ההוראה הוא שייכת גם לכל אנשי והתלמידים שיחיו אשר השם לנסוע מדמן לזמן לכ"ק אדמו"ר שליט"א.

וזוהי ההוראה:

"...ופשוט, שאין כל מקום לנסיעה לכאן ענה"ם

" - עד שישלם כל החובות שיש להם בכלל, שחאח

"פרנסה ב"ב שיחיו מובטחת במילואה משן כל

"נסיעתו, שהי' בידו **מזונם** כל ההוצאות רצו"ש

"ודשהותו כאן. עכ"ל"ק.

בטח יפרסם זה באופן המתאים. וז"ח מראש.

בבימת כס"ס
הרב ח.ס.א. חדקוב

Tel: NY 29250

Cables: LUBAVITCH NEWYORK

מזכירות
ביק אדמו"ר מנחם מענדל שליט"א שניאורסאהן
ליובאוויטש

SECRETARIAT of RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
the Lubavitcher Rabbi
770 EASTERN PARKWAY • BROOKLYN, N. Y. 11213

ב"ה, כ"ח ט"א תשכ"ח
ברוקלין

הנהלת ישיבת תומכי תמימים
באש"ק ת"ו
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

(א) כאשר כפע הנראה אי ידועה עדיין לכל התלמידים
הוראה כ"ק אדמו"ר שליט"א סבכר בדבר אופן קבלת רשות
להרוצים לנסוע לכאן,

אשר לכן - כדי לנסוע ביסוד זמנם של התלמידים
הפונים לכאן בזה וזמננו להשיב לכאן בדבר הידוע -
בבקשה לפרט באופן המהיר לכל התלמידים אשר אלה הרוצים
לנסוע לכאן לדפן מופש, כגון ליפני החנוים וכיו"ב, עליהם
לפנות בזה להנהלת הישיבה בה לומדים,

ואלה שרוצים לבוא לכאן לדפן ארוך יותר, נחוצ להם
רשיון לזה הן מהנהלת הישיבה בה לומדים והן מהנהלת
הישיבה דכאן.

(ב) למסור לכל אלה ששולחים לכאן פ"ב להשתדל
לכתוב את כתב הפ"ב בכתב ברור מאד, ולא לשכוח לכתוב
שם ושם אסם.

ותודה למפרע על פרסומם את הכת"ל.

Tel: NY 29250

Cables: LUBAVITCH NEWYORK

מזכירות
ביק אדמו"ר מנחם מענדל שליט"א שניאורסאהן
ליובאוויטש
SECRETARIAT of RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
the Lubavitcher Rabbi
770 EASTERN PARKWAY • BROOKLYN, N. Y. 11213

ברכה כ"ח
הרב ח.ס.א.

ב"ה, י"ג חשוון תשכ"ח
ברוקלין, נ.י.

תח"ת ה"ח אי.א. נ"ג עוסק בצ"צ וכו'
מוח' אפרים ש"י

שלום וברכה!

זה עתה נודע לי אשר ברעכם לסדר אי"ח אח הנסיעות
לחורש חש"י חב"ל באופן שיוצאים מאחש"י ביום א', כ"ד
אלול, וחוזרים סכאן ביום ד', כ"ז חש"י.

ותנה קשה להבין אשר לאחר שהנסועים אינם חסים על
פרדתם ונסועם למסרת היתרית להספא בצל כ"ק אדמו"ר שליט"א
בכלל, וביסי תלמידים בפרט, שוללים מהם שיהי שבתות מסוכנות
מפס לימים הקבועים לנסיעתם חנ"ל, שאחת שבת סליחות
ואשנית שבת בראשית, אשר בשחיתן החוקרות.

ותנה גם אם מאיזה מקמים פכנים נראה לא"א אשר שחי
השבתות חאלו חתינה נכללות בסדר הנסיעה, חלא עכ"פ חיו
צריכים לחשמרל בכל קוץ אשר אחת סחן חתינה נכללת.

גם תעליא חבי גבולה שחוקרה לוח צריכה להגיע כסאן!
וסובן שמעונין אני לדעם מהנעשה בזה, וחוצאותיו.

בבכתב כ"ח
הרב ח.ס.א. חתום

ה'ס"ח (א"י) חתום

הרב חתום

ה'ס"ח (א"י) חתום

ישיבת תומכי תמימים המרכזית CENTRAL YESHIVAT TOMCHEI TMIMIM

כולל: עולי רוסיה עולי תימן • CONTAINING: PLEITE OLEY RUSSIA OLEY TEIMON

ניסוחו של כ"ק אדמו"ר רבי יחזקאל וצוקלנדר זצ"ל • היה נשיאת כ"ק אדמו"ר רבי בנעם שנילי שליט"א שניארומאן מליובאוויטש
Published by the late Lubavitcher Rabbi Joseph I. Schneersohn of blessed memory • Under the Presidency of the Present Lubavitcher Rabbi Menachem M. Schneersohn

בתשובה או לחסיד

ב"ה ליד _____ ב' מנ"א תשל"ט

כבוד
הו"ח אי"א נצ"נ וכו'
הרב ח.מ.א. שי' חדקוב

שלום רב וברכה!

אודותה"ט, הנני לאשר קבלת הלפון מאתמול כדלקמן.

בדבר השאלה אם להפסיק המגבית של קרן הגבורים בחו"ל לפי דרישת האוצר, לדעתי צריך לעמוד ולהסביר בדרכי נועם ובחקירות המתאימה שבאם ישנם טענות על מוסד אחד אין זה צריך להיות נוגע לשאר המוסדות, ובכלל בענין הפרט הזה גם צריך לעמוד על כך שאין המגבית של חב"ד מפריעה לשאר המגביות, ואדרבה. לפרסם לגבי ההל' שרובים לנסוע אל החודש השביעי אל כ"ק אד"ש שאין מקום לשאלה לאד"ש, ואין לחכות למענה ולא לעמוד פשטים וכו', כי אם החלמיד יפנה אל המוסד שלומד בו עד עתה ויעשה כחוראות ההנהלה. (וגם כשמקבל רשות הנהלתו צריך שיהי' לו רשות ההנהלה החדשה בברוקלין),

כמו"כ לגבי אנ"ש, ההוראה היא שישאלו שאלת רב, שלא ליכנס לחובות ורשות הנהלת המוסד שעובד בו, לפרסם ענין זה ואין מקום לשאלה אל כ"ק אד"ש (רק לא לפרסם בעתונות, כ"א חב"ד חב"ד איה לי').

יש אפשרות לקבל מגדולי הרבנים שו"ת בענין האיסור להחזרת שטחים לשרטון, לא בעתונות רק בחוברת תורנית, ויחזק שיהי' לזה השפעה ג"כ, ולכן אם ימצאו איה חוברת מתאימה שתסכים לפרסם שו"ת זה, יוכלו לפנות אל רבנים אלו שיכתבו השו"ת. יחזק שיוכלו לפרסם גם חוברת השלום.

הרב פיקרסקי מנ"י. נמצא באה"ק בגור, כ"ק אד"ש דיבר אהו שיבקר במוסדות חב"ד באה"ק, והבטיח לבקר. להזמננו וכו'.

בדבר השאלה באם להחזיר לרמ"פ שי' הכספים שקבלו האברכים בצפת לפני חג"פ, צריך דברים ברוריים ושרמ"פ יכתוב עד"ז.

בכבוד וברכה כט"ט
אפרים וולף

שיכון חב"ד, ת"ד 46 לוד. כותבת טלגרפית: ישיבה-לוד. טלפון: 964848
Shikun Chabad, P.O.B. 46 LOD, Cables: Yeshiva-LOD Tel. 964392

הנסיעה ל'קבוצה'

פרק מיוחד בהוויה החב"דית ב'דור השביעי' היא נסיעת מסיימי הישיבות הגדולות בארץ הקודש כ'קבוצה' מאורגנת אל הרבי, על מנת לשהות שנה תמימה במחיצתו. ברבות השנים הפך המושג לדבר שבשגרה, אולם בשנים הראשונות להיווסדה, מסגרת זו עברה כמה וכמה גלגולים עד שהגיעה למתכונתה המוכרת.

הורתה ולידתה של ה'קבוצה' היתה בשנת תשכ"א. בי"ט כסלו אותה שנה שהה משפיע הישיבה בלוד הגה"ח הרב שלמה חיים קסלמן ע"ה בחצרות קדשנו. ב'יחידות' לה זכה נידונו כמה וכמה דברים מענייני הישיבה, ובין הדברים עלתה הצעה ל"חילופי תלמידים" בין ישיבת תומכי תמימים אשר בחצר הרבי ב-770 והישיבה בלוד, דבר שעשוי להביא תועלת לשתי הישיבות שעשויות לקבל חיזוק מ'פנים חדשות' של קבוצת תלמידים תמימים ראויים לשמם, ובמיוחד לתלמידים עצמם. באשר לתמימים מארץ-הקודש - כדי להעניק להם את האפשרות והזכות להיות במחיצת הרבי, ובאשר לתמימים מ-770 לתת להם הזדמנות להיות באווירה שונה ולהתמודד עם אתגרים שונים, הן בעצמם והן בהשפעה על הזולת.

ואכן, עם שובו של הרש"ח קסלמן לארץ-הקודש פתחה הנהלת הישיבה בהשתדלות הדרושה להסדרת יציאת קבוצה מרוכזת של תלמידים מאה"ק לחצרות קדשנו.

מאמצים רבים נדרשו לשם כך מאחר שנדרש אישור חריג, חסר תקדים, משלטונות הצבא שלפחות בשלב ראשון גילו התנגדות נמרצת לרעיון.

ואכן, עסקני חב"ד, ובראשם הרב אפרים וולף והרב שלמה מיינדנצ'יק, פעלו רבות בנושא אצל כל הגורמים הממשלתיים והצבאיים, ולאחר שנים של גלגולים וצורות כאלו ואחרות, התקבלה המסגרת של נסיעה לשנה תמימה. תחילה מחודש ניסן עד שלהי ניסן שאחריו ומאוחר יותר - יציאה לקראת חודש תשרי וחזרה לאחר תשרי בשנה הבאה.

נראה שהמאמצים אכן היו רבים ולא בנקל עלה הדבר בידי העסקנים עד כדי כך שנדרשה התערבות של הרבי בעצמו, באמצעות פניות ישירות לגורמים שונים כדי לשכנע אותם בחשיבות הדבר. באחת האיגרות בנידון הנסיעה ל"קבוצה" הרבי אף קובע כי "התועלת שבזה היא לא רק להם אלא לטובת העם כולו ולאה"ק ת"ו בפרט". כאמור, לקראת שנת תשכ"ב נסעה ה'קבוצה' הראשונה ובה עשרה תלמידים ממצוייני הישיבה בלוד.

קבוצה זו נסעה לפני ראש השנה תשכ"ב, ושהתה בחצרות קדשנו עד אמצע חודש אדר-ראשון תשכ"ב. הרבי אף קבע כי אחד מהעשרה ישמש כ"ממונה" מטעם התלמידים לדווח לו מידי חודש על מצבם והתקדמותם בלימודים, תפקיד שהוטל על הרה"ח הרב אהרן שי' הלפרין מכפר חב"ד.

לקראת תשרי תשכ"ג קיבלו מספר תלמידים היתר יציאה לנסיעה למשך חודש שלם, למשך חודש תשרי בלבד.

בשנה שלאחריה, שנת תשכ"ד, הורחבה תקופת היתר היציאה וההיתר ניתן לשלושה חודשים. כעשרה תלמידים נסעו משלהי אלול תשכ"ג עד ראש חודש טבת תשכ"ד.

הפעם הראשונה בה נסעו התלמידים מכפר חב"ד לשנה תמימה הייתה בשנת תשכ"ז, אז נתקבל היתר הנסיעה מחג הפסח תשכ"ז עד חג הפסח תשכ"ח. עשור שנים לאחר מכן, בשנת תשל"ט, השתנה ונקבע הסדר לנסיעה מלפני תשרי ועד לאחר תשרי של השנה הבאה.

לפנינו מספר הוראות יסודיות בנושא הנסיעה לקבוצה, כפי שמופיעים בתכתובת העניפה שהתנהלה בנושא זה בין מזכירות הרבי ומשרד הישיבה בלוד.

הנסיעה ל'קבוצה' - לשנה תמימה

באגרת על נייר המכתבים של מזכירות הרבי, מי' אלול תשכ"א, לקראת נסיעת התלמידים לרבי, מעורר הרב חדקוב את הרב וולף כי על הנהלת הישיבה לעשות השתדלות כי הבחורים הנוסעים לרבי יוכלו לשהות במחיצתו שנה תמימה:

במענה למכתבו מד' אלול אודות השתדלותם בדבר היתר יציאה להתלמידים שיחיו, הנה בטח ממשיכים הם במרץ שההיתר יהי' לכל שנת הלימודים.

התחייבות לחזור במועד

באגרת מכ"ב חשון תשכ"ב, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי, מעורר הרב חדקוב את הרב וולף כי התלמידים שנסעו לרבי עליהם להתחייב לחזור במועד המיועד:

בהתאם להשתדלותו של כ"ק אדמו"ר שליט"א בדבר הארכת הרשיון לתלמידי ישיבתכם לשהות כאן במשך שנה על סמך שהתלמידים שיחיו שנסעו לאהקת"ו בחילוף הנ"ל ישהו שם במשך זמן כזה, הננו להציע לכת"ר לפנות בעוד מועד בבקשתו הרשמית למוסד המתאים, יחד עם מכתב (שתבקשו) מהנהלת מרכז הישיבות דכאן שמבטיחים שתלמידים יחזרו לאהקת"ו לזמן המיועד. - כמובן עליכם לברר מקודם עם תומכי תמימים דכאן ביכולתה להבטיח זה.

אימונים בצבא כתנאי לנסיעה - מופרך

בי"ב שבט תשכ"ב שיגר הרב וולף לרב חדקוב את האגרת הבאה, בה הוא מתאר את ההשתדלות הרבה שנעשת על ידי הנהלת הישיבה לסידור נסיעת הקבוצה

הבאה, וכי הצבא מציע כתנאי לאישור הנסיעה, שתלמידי הישיבה יערכו מספר ימי אימונים לפני נסיעתם:

נתקבל אתמול מברק בחתימת הרש"ג שי' בנוסח הבא: "פנינו לשר הפנים משה שפירא בבקשה שישתדל אצל ראש הממשלה בבקשה להיראות אתו ולהודיענו תוצאות השתדלותו. כן פנה פנחס אלטהויז להרב זוין ולשזר עד"ז".

המדובר הוא בקשר לתלמידים הארצישראליים לקבלת הארכה לשהותם בארצות-הברית.

לדעתנו אין כל טעם לפנות בעניין כזה אל ראש הממשלה, ומה גם שבפני' כזו אליו יכול לפגוע בכבודם של הפקידים הבכירים של משרד הביטחון ולהבא זה עלול להתנקם בנו, ועוד זאת גם ראש הממשלה לא יעשה לדעתנו שום דבר בזה. הוא ישאל לדעתם של הפקידים הבכירים במשרד הביטחון והם הרי כבר אמרו דעתם השלילית. עכ"פ הרי לא אנו היינו צריכים לדבר על כך עם ראש הממשלה.

התקשרנו עם שר הפנים ומזכירתו הודיעה לנו לטלפן אליהם ביום שישי אולי תוכל אז להודיע לנו משהו בזה. מר שזר התרוצץ במשך כל היום ושוחח עם פקיד משרד הביטחון והם הודיעו לנו ברורות שאין מה לדבר שיתנו כעת הארכה נוספת, הם כבר נתנו לבחורים אלה כמה וכה הארכות ויותר אין באפשרותם לתת.

מר שזר לחץ עליהם והם אמרו לו שיכול להיות על להבא, אם ירצו לשלוח תלמידים למשך שנה אולי יסכימו אחרי שאתם תלמידים יעברו כן 33 ימי אימונים בצבא לפני נסיעתם. ומר שזר כבר קבע בעצמו מבלי לשאול אותנו פגישה בינינו לבין מר נייב ממשרד הביטחון בקשר לכך (הפגישה תתקיים בעוד כמה ימים, ובאמת אין אנו יודעים איזו עמדה לנקוט בזה, כי לדעתנו הדבר מסוכן קצת, אם יראו להם שבחורי ישיבה הולכים לאימונים), אלא שהרב זוין שי' מנעו מצעד כזה.

עכ"פ הברקנו אתמול במברק שמשרד הביטחון אינו רוצה להאריך את רשות שהייתם בארצות-הברית, על הבחורים לחזור ארצה בהקדם הכי אפשרי, כי כבר נתקבלו במשרד הישיבה תזכורות עבורם מלשכת הגיוס שהם צריכים בימים אלה להתייצב בלשכת הגיוס כדי לקבל את הדחי' הרגילה של בני הישיבות.

כופלים אנו את בקשתנו זו, שהתלמידים הנ"ל יחזרו מיד ארצה כדי שלא לסבך עוד יותר את היחסים עם משרד הביטחון.

על מכתב זה השיב הרב חדקוב לרב וולף, באגרת מי"ח שבט תשכ"ב, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי:

הרעיון לסידור אימונים לתלמידי ישיבה מופרך לגמרי.

אם לא יוטב המצב - אין להתיר יציאתם

במכתב מד' כסלו תש"ל, כותב הרב וולף לרבי, "הרא"ח גליצנשטיין כותב לנו כי ר' הלל רבינוביץ מסר שכ"ק אדמו"ר שליט"א אמר לו שיש להשתדל לשלוח יותר תלמידים מתורת אמת כל שנה, ולפי זה מתעתדים לשלוח השנה 10 תלמידים לשהות של שנה אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א".

כמענה על מכתב זה, הקיף הרבי בעיגול את המילים "שיש להשתדל לשלוח יותר תלמידים מתורת אמת כל שנה" ממכתב הרב וולף, והוסיף בכתב יד קדשו:

! ? כנראה טעות חלה. ואדרבא - אין דעתי נוחה משילוח ת' מאהקת"ו לכאן (גם - לא מתו"ת) אפילו במספר דע"ע. ופשיטא - שלא להוסיף. והטעם - מובן.

ובפרט שתוצאות שהותם כאן - מפעם לפעם היפך דהוספה ועלי. וק"ל.

כולל שגם אחוז המצליחים בתו"ש ע"י שהותם כאן - ג"כ כנ"ל. ובאם לא יוטב המצב כאן בזה (ואין שמים לב להטבה בזה כלל) ובמדה חשובה - אין מקום להתיר יציאתם לחו"ל בעתיד.

תלמידים מצויינים

בכ"ט בשבט תשל"א שיגר הרב וולף לרב חדקוב את המכתב הבא:

לוטה בזה מכתב שקבלנו מהר"י דזשיקובסון בקשר לתלמידים שאנו מעוניינים שישעו לכ"ק אדמו"ר שליט"א לקראת הפסח.

שלחנו להנהלת הישיבה דשם מכתב עם שמות התלמידים שאנו רוצים לשלוח ומצבם בלימודים וכו', וכפי המענה שקבלנו מהם משמע שאינם רוצים לדון בזה אלא מסכימים לשלוח אפידייויד לכל התלמידים אשר אנו נאמר כי הם תלמידים מצויינים יוצאים מן הכלל.

נודה לכת"ר אם יואיל להודיענו, אם אמנם חו"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א היא בקשר לשליחת התלמידים כנ"ל שצריכים להיות תלמידים מצויינים יוצאים מן הכלל, אזי אנו צריכים לשנות כל הלך מחשבתנו לגבי משלוח תלמידים לכ"ק אדמו"ר שליט"א, ולפי זה ברור שנצטרך לשקול מחדש את הענין ולבחור המובחרים ביותר (עד עתה שלחנו בכל שנה כתת תלמידים, וברור שבתוכם יש טובים ובינונים).

נבקש תשובה מהירה כי הזמן דוחק.

באגרת מג' אדר תשל"א, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי, משיב על כך הרב חדקוב:

במענה למכתבו מכ"ט שבט בו מבקש לברר דעת כ"ק אדמו"ר שליט"א בקשר לשליחת תלמידים לכאן - ובקשר למכתב שקיבל כת"ר נידו"ז מהנהלת תומכי תמימים,

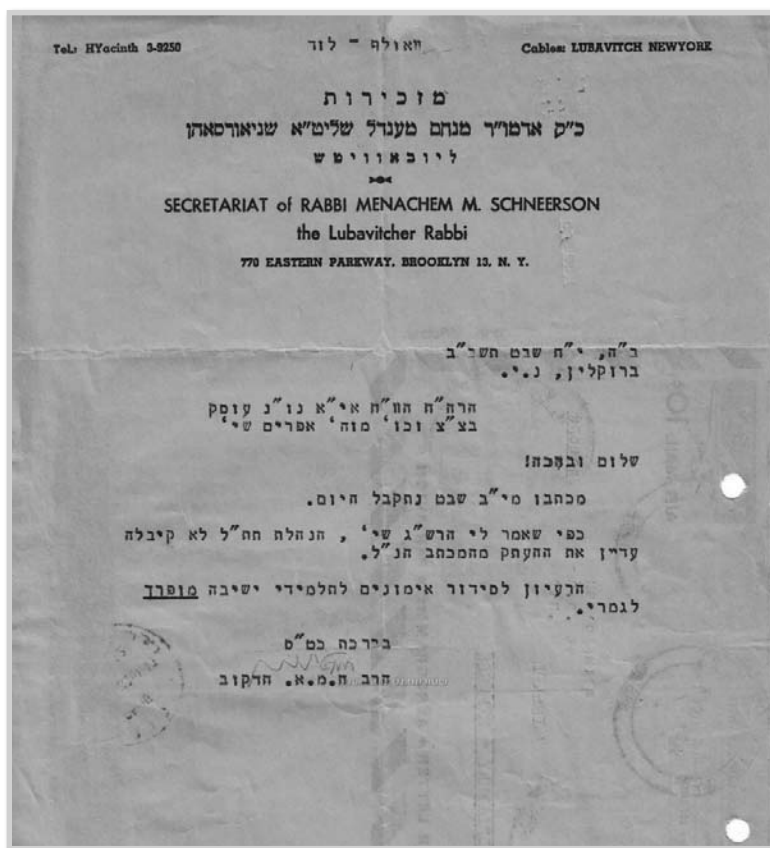
הנני להודיעו אשר אמנם דעת כ"ק אדמו"ר שליט"א היא אשר התלמידים ששולחים מאהקת"ו לכאן צריכים להיות תלמידים מצויינים, וכדמוכח מפס"ד הרמב"ם הידוע⁷.

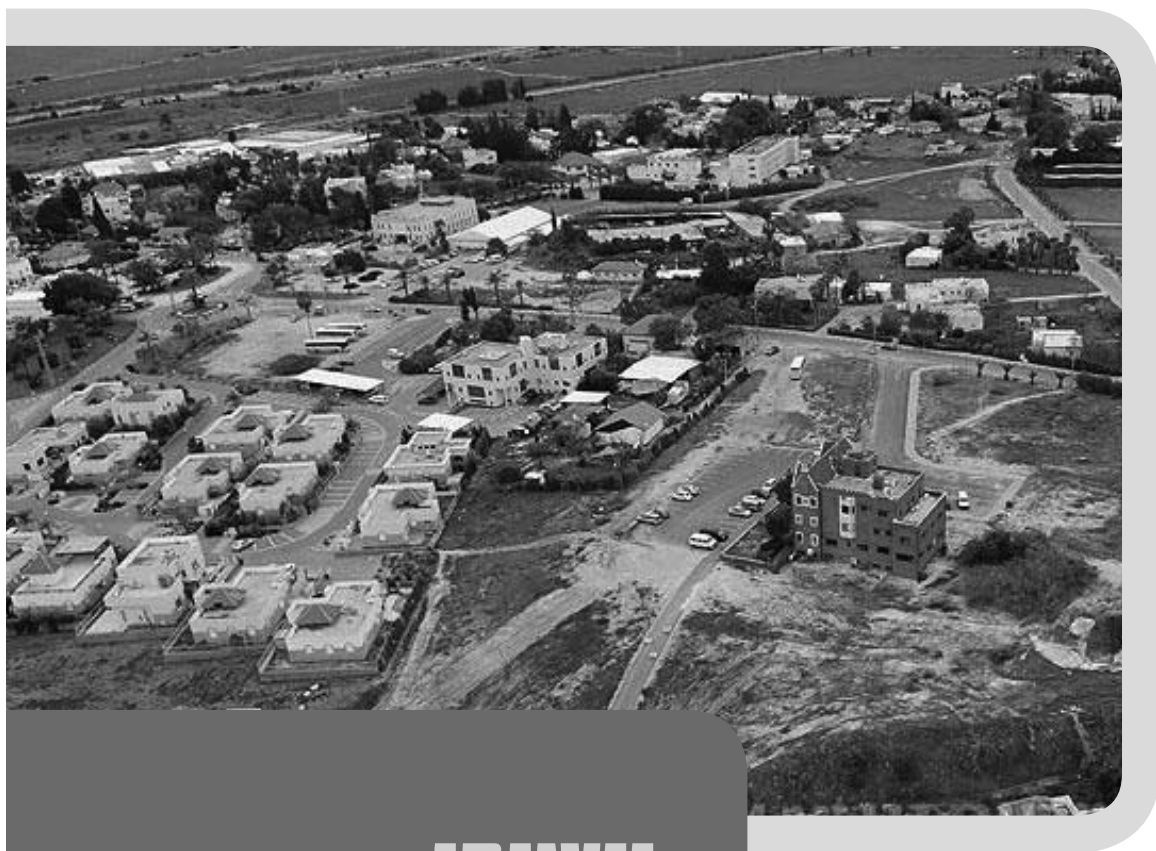
לוודא שכולם חוזרים

בד' באייר תשל"ב, רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה מהרב חזקוני בשיחה הטלפונית מיום קודם לכן, באשר לנסיעתם של תלמידי הישיבה ל'קבוצה' לאחר חג הפסח תשל"ב:

לפרסם ע"ד הבחורים הנוסעים וחוזרים, שכולם חוזרים.

7. הל' אבל פרק ג הלכה י"ד: "מותר לכהן להיטמא בבית הפרס או בחוצה לארץ לדבר מצוה, בזמן שאין שם דרך אלא היא - כגון שהלך לישא אישה, או ללמוד תורה: אף על פי שיש שם מי שילמדו בארץ ישראל, לא מן הכול אדם זוכה ללמוד".

**יישובי
חב"ד**

כפר חב"ד

אירוח רבנים בכפר חב"ד

באגרת מז' מנחם אב תשכ"א, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי, מעורר הרב חדקוב את הרב וולף באשר לרבנים המבקרים בארץ הקודש, שיבואו לבקר בכפר חב"ד:

הרבה מחברי הסתדרות הרבנים דכאן טסו בשבוע זה לביקור באה"ק ת"ו. ואף שאפשר שגם הם מצדם יתענינו לבקר את כפר חב"ד, בכל זאת אין לסמוך על זה ונחוץ וכדאי להשתדל שיבוא זה לפועל. אשר לבד שזה הורגל גם בנוגע ליחידים, הנה מכל שכן שבעובדא זו יש לשים לב על ההשפעה שיש להם על הקהילות שמשמשים בהן ברבנות.

הנחיות לאירוח

ברישום מי"א כסלו תשל"ג, רושם הרב וולף את הוראת הרב חדקוב הבאה שהתקבלה בשיחה הטלפונית מי' כסלו, אודות ביקורו בארץ של ראש עיריית ניו יורק של ג'ון לינדסי:

הביקור של מר לינדסי באה"ק בין 4 ל-6 בדצמבר, להכין ביקורו בכפר חב"ד עם כל הקנאק, להתקשר כאן עם מר אשדר במשרד החוץ. הביקור בכפר חב"ד בא כביקור גומלין של מידנצ'יק. להכין הביקור ללא טומעל ואחר-כך פרסום עם כל הצילומים ולהכין סעודה ויעשו הכל כמו שצריך...

הוראה נוספת בעניין זה, מסר הרב חדקוב בשיחת טלפון נוספת אל הרב וולף, בי"ד כסלו:

בקשר לביקור לינדסי, שיראה הכל בכפר חב"ד וכשיבקר יתן לו ר"ש מיידנצ'יק מתנה לזכרון כפי שהוא נתן למיידנצ'יק ולחרוט על זה. ושיהי' מתרגם טוב ולא לסמוך על מתרגמים שלהם ושיהי' גם עוזר למתרגם, ובאופן גלוי או נסתר שיהי' טייפ או שנים להחלפה.

אירוח נוער

בט"ז מנחם אב תשכ"ג, כותב הרב חדקוב לרב וולף, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי:

כפי שנודע לנו יש האפשרות אשר רבים מבני הנוער מארצות הברית המשתתפים כעת בכינוס בירושלים ת"ו מתכוונים לבקר בימים אלה את כפר חב"ד.

חשוב עד למאד גם לטובתם הרוחנית של המבקרים עצמם - ובפרט בהיותם מנהיגים של חבורות נוער ישפיע זה גם על המושפעים על ידם - הנה הפרסום של הרושם הטוב בטח יביא בעזוהשי"ת גם תועלת להכפר ולהמוסדות. ולכן, אף על פי שהנכם בחזקת מקבלי כל אורח ואורח בסבר פנים יפות הננו לזרז את המזורזים ולבקשם להתייחס להזדמנות זו בקירוב יותר.

צנור ופתח להכנסה כספית

באגרת מז' אייר תשל"ד, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי, כותב הרב חזקוני אל הרב וולף:

הרח"י קרינסקי שי' מסר לי את העתק מכתב מרת . . תי' בנוגע להביקורים בכפר חב"ד, אשר קיבל מכת"ר, בהמשך להמשא ומתן בזה זה כמה זמן. ובודאי חתם כת"ר בעתו ובזמנו העתק המכתב הנ"ל כפי הדרוש בו.

והבה נקווה אשר בעזוהשי"ת תהיה בזה התחלה טובה למילוי השאיפה שהיתה מזמן רב, ודובר עליה כמה פעמים, והיא, הנחיצות להעמיד ולהרחיב את ענין הקבלת אורחים שיחיו באופן הכי מתאים.

והנה לאחר שהודענו ע"ד הנ"ל לכ"ק אדמו"ר שליט"א, הואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לרשום כדלקמן:

"באם יסודר כדבעי אפשר להיות צנור ופתח לכמה וכמה ענינים, כולל גם הכנסה כספית כפשוטה - אלא שצריך- להיות בטיפולו של זה שיהיה ראשו פנוי לזה, ולא אלה שטרודים כבר בכמה וכמה דברים. וק"ל".

בקשר עם הנ"ל ברור אשר צריכה להיות לזה שיתוף פעולה מההנהלות הראשיות של מוסדותינו באהקת"ו. ואולי כדאי אשר כת"ר יזמין לתכלית הנ"ל אסיפת באי כח וכו' להתעוררות, התייעצות, עיבוד תכנית מסודרת, סידור מועצה קבועה וכדומה.

פעילות עם עולים

ברישום מכ"ו אייר תשל"ב, כותב הרב וולף מתוכן השיחה הטלפונית מהרב חזקוני יום קודם לכן:

מועד כפר חב"ד נשלח מכתב חוזר ע"ד עזרה וטיפול בעולים חדשים, ובכ"א שבט היתה אסיפה עד"ז ונשלח מכתב ממזכירות הכפר, ומאז אין שום ידיעות על פעולות. וכ"ק אדמו"ר שליט"א שואל מה הנעשה, מי עשה ומי אימץ.

מצב המקווה

ברישום מכ"ז חשון תשל"א, כתב הרב וולף לרב חדקוב מתוכן השיחה הטלפונית שנתקבלה באותו היום:

מסרתם כי הגיע פרוטוקול מהאסיפה בכפר חב"ד לציון 10 השנים מהיחידות כללית הראשונה לתושבי כפר חב"ד⁸ ושדוברו ביחידות כמה ענינים.

באסיפה דובר גם בקשר לעניין המקווה בכפר חב"ד וכ"ק אדמו"ר שליט"א ה' מזועזע והדבר עשה א מוראדיקן אינדרוק, אם כי שידעו מהמצב אולם לא שיערו שעד כדי כך כפי שמשמע מהפרוטוקול. ביקשתם להודיע להם עד"ז, וכן שבאופן סמלי נותנים להם - \$ 1000 להתחיל בעבודת התיקונים במקווה הישן והן בהמשך עבודת המקווה החדש.

בהמשך לכך, שבועות אחדים לאחר מכן, התקבלה ההוראה הבאה, בשיחת הטלפון מהרב חדקוב מתחילת חודש שבט תשל"א:

לדבר עם ר' שלמה מיידנצ'יק: ע"ד המקווה, הנשים אינן מרוצות, יתכן שעל פי תורה בסדר, אולם הצעירות אינן שבעות רצון, ואין לדחות דבריהן בקש וצריכים להתחשב בזה בתשומת לב לטענותיהן, ומה שאפשר לעשות ולשמוע מה הן רוצות יתכן שצודקות ויתכן ולא, אולם זה יתן להן סיפוק, ואפילו באם אי אפשר לסדר מה שרוצות אולם יש לשמוע טענותיהן.

ניקיון הכפר

ברישום מכ"ג חשון תשל"ה, רושם הרב וולף את הדברים הבאים, מה שמסר הרב חדקוב בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

בענין הפרסום ע"ד הפעולות לניקיון בכפר חב"ד ובמוסדות, יישר כח על הזריזות אבל צריך-להיות בענין זה זהירות לא על ידי מכתב ופרסום ברבים, זה שייך לכל המוסדות וצריך להיות סודי. שיקרעו את המכתבים ובהתאם לזה להודיע ליתר המוסדות.

ברכה בכפר חב"ד

במכתב מי"ז תמוז תשל"ג, כותב הרב וולף את הרישום הבא, מה שנמסר בשיחת הטלפון מהרב חדקוב באותו יום:

ע"ד הברכה בכפר חב"ד, האם הכל באווארנט.

8. היחידות כללית הראשונה לתושבי כפר חב"ד הייתה בד' מרחשון תשכ"א. ראה תו"מ התוועדות כרך כט עמוד 170 ואילך.

וברישום נוסף שבוע לאחר מכן, משיחת הטלפון מכ"ד תמוז, מופיע:
ע"ד הברכה, לברר הענין מה נעשה שם.

עיר תאומה

בט' אלול תש"מ רושם הרב וולף את דברי הרב חזקוני בשיחת הטלפון מאותו שבוע:

לפני שנה היתה הצעה בדבר עיר תאומה עם כפר חב"ד, מה נעשה עד"ז.

מוסד ל"נוער שולי"

בי"ג כסלו תשל"ז רושם הרב וולף מתוכן השיחה הטלפונית באותו יום:
ע"ד המכתב מיום ז' כסלו, לגבי האסיפה ע"ד נוער שולי, הואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לענות לגבי פתיחת מוסד חדש "פשוט, שבשטח כפר חב"ד (או נחלת הר חב"ד) לא יעשו שום מוסד או קורסים וכיוצא-בזה, בשביל נוער שולי".

שם בית הכנסת "בית מנחם"

ברישום מי"ג כסלו תשל"ה, כותב הרב וולף את הדברים הבאים שמסר הרב חזקוני בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

ישנה הסכמה מכ"ק אדמו"ר שליט"א לקרוא את בית הכנסת הראשון בכפר חב"ד בשם "בית מנחם - ע"ש כ"ק אדמו"ר שליט"א", ולא של כ"ק אדמו"ר שליט"א.

פרוספקט אודות כפר חב"ד

בז' מנחם אב תש"מ רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה באותם ימים מהרב חזקוני:

לפעול בקשר להוצאות ברושור לתיירים שמבקרים בכפר חב"ד.

שיכון חב"ד לוד

עיר מוסדות חב"ד

בי' מר חשון תשכ"ז שיגר הרב וולף לרבי את השאלה הבאה:
בקשר לישיבה קטנה בלוד, עד עתה היתה ההנחה אצלנו שביום מן הימים תצטרך

בע"ה הישיבה קטנה לעבור לכפר חב"ד בסמיכות לישיבה גדולה, וכן חשבנו שטוב הדבר גם מבחינה כספית, כי זה יהי' בסמיכות לישיבה גדולה ולא נצטרך להחזיק ב-2 מטבחים נפרדים וממילא ב-2 צוותות עובדים נפרדים, וכן שמשרדנו יעבור לכפר חב"ד.

אולם עתה עם חזרת אנ"ש שי' שמענו שבעת היחידות של ידידנו הרה"ח ר' זוסיא שי' וילמובסקי היתה חו"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א שאין לעזוב את לוד וצריכים להישאר בלוד (מתחלה חשבנו להשאיר בלוד רק את הכתות הנמוכות עד להתחלת גמרא).

ואם אמנם חו"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א שעל הישיבה קטנה ובמתכונתה הנוכחית דהיינו הכתות עד לזאל צריכים להישאר בלוד, א"כ יש צורך להתחיל לחשוב לבנות בנין חדש וטוב עבור הישיבה קטנה, כי במבנים הנוכחים אי אפשר להמשיך לשהות, הן מסיבת מיקומם שאינו טוב והן מפני שזה פזור על כמה מבנים והן מפני שהם ישנים כבר.

על כן הננו בשאלת חו"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א אם להשאיר את הישיבה קטנה דהיינו הכתות שעד לזאל בלוד, וא"כ אם להתחיל לחשוב ע"ד בניית בנין לישיבה קטנה בלוד.

על גליון מכתבו של הרב וולף ענה הרבי:

הרבי הקיף את המלים "שאין לעזוב את לוד וצריכים להישאר בלוד" ומתח קו מתחת למילים וצריכים להשאיר בלוד. והוסיף בכתב ידו:

איזה כיתות וכו' - צריך להיות ההחלטה על אתר, אלא שבאתי לשלול ההנהגה... דעשי' לצאת יד"ח שמיעה בקול כו' - כי כוונתי שתהי' ותשאיר לוד - עיר מוסדות חב"ד. ובאם באמת אין הרצון או היכולת על זה - אין כדאי פאפירן מיט דעם.

זירוז הבנייה

בשלהי שנת תשכ"ז כתב הרב וולף לרבי אודות הנעשה בהתקדמות בבניית שיכון חב"ד בלוד, ובין הדברים שטח את ספקותיו האם להיכנס לחובות לצורך הרחבת השיכון.

על כך השיב הרבי במענה מתחילת חודש אלול:

יבקשו את הררע"ז שי' סלונים שילמדו - איך אפשר לבנות שיכון חב"ד:

(1) במשך זמן קצר. (2) מבלי כל שותף. (3) מבלי כל הלואה ועזר מחו"ל. (4) מבלי כל התערבות מחוגי הממשלה ועד להגבוהים וגבוה ביותר. (5) מבלי כל

נחיצות לשלוח כמה פעמים איש מיוחד מחו"ל אף מינטערען און פירן פארן האנט ולומר עם מי צריך לדבר ומה צריך לדבר וכו'.

(וכמובן תיכף כשנוסע - "נסגר תיק הבניה" עד ביאתו פעם שניה, או עד יתקבל מכתב רוגזא ו"גזירה קשה" מכאן) - ומכאן ולהבא - הרי, כנ"ל, בכל הספקות יקחו לקח מהררעז"ס שי' ויעשו כהוראתו.

והלואי שסו"ס תחול תזוזה אמיתית בבנית דשיכון חב"ד בלוד, ועד שיהיה מקום לתקוה שלאחרי שנה ושנתיים וג' שנים וד' שנים ויותר - יהיה מעין - עכ"פ - דשיכון חב"ד בירות"ו. - עכלה"ק -

מעמד מכובד להנחת אבן הפינה

בי"ב תמוז תשכ"ז נערכה בשיכון חב"ד בלוד הנחת אבן הפינה לשלב חדש בבנייה. לקראת המעמד שיגר הרב חזקוני אל הרב וולף את המכתב הבא, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי, בכ"ה בסיון:

לקראת הבשורה הטובה אשר אי"ה ביום י"ב תמוז הבע"ל תתקיים חגיגת הנחת אבן הפינה לשלב חדש לשיכון חב"ד בלוד.

נוסף על החשיבות בחגיגה כעין זו תמיד, מעלה יתירה נוספת בפעם זו ומכמה וכמה טעמים.

אשר לכן נחוץ מאד אשר אנ"ש שיחיו ישתדלו בכל האפשרות לפרסם את הדבר במועדו, וישתדלו להמשיך לחגיגה זו המון רב בכלל, וחשובי העדה בפרט. נבקש להודיענו מכל הנעשה בזה.

קרית חב"ד צפת

מרכז חב"ד עם 'פארנעם' גדול

בראשית שנות הלט"ד, ניהלו במשרד הישיבה בלוד מגעים לשיקום בית-הכנסת "צמח צדק" בעיר העתיקה בצפת. באותם ימים, דיווח הרב אפרים וולף לרבי על הצעה שהופנתה לאגודת חסידי חב"ד מיהודי בשם ר' שניאור זלמן ברבש, לרכוש ממנו מגרשים לבנייה בעיר העתיקה בצפת. מאחר שעד אותם ימים לא עמדו על הפרק תכניות אחרות מעבר לשיקום בית-הכנסת עצמו, הגיב הרב וולף להצעה במידה של הסתייגות, אך דיווח עליה לרבי כמתבקש.

בכ"ה אדר ראשון תשל"ג, רושם הרב וולף את ההוראות הבאות, מהם עלה אודות

תוכנית עתידית להקמת קריית חב"ד, כפי שמסר הרב חדקוב בשיחה הטלפונית מכ"ד אדר ראשון:

ע"ד המגרש בצפת - מדוע לעזוב המגרש, אין כרגע כלום לחב"ד בצפת, ומחפשים ע"ד בית-הכנסת. צריכים לעשות מרכז חב"ד עם פארנעם גדול ביחד עם בית-הכנסת, לחדש בית-הכנסת, להכניס שם אברכים, לעולים אין שם מקום לדירות, ואולי יה' מקום לתיירים, ויתכן גם השפעה על צפת על ידי זה.

אבל רק בתנאי חזק מאד, כל אלו המשתדלים ממילא דוקא מתחילים שאין להם טרדות, והם יגדלו דור של עסקנים - תנועה של ע"א מוסדות ששם משהו חדש, ורוצים לעשות שם משהו לנצל ההשגחה פרטית, כאלו שעוסקים בע"א שאין להם טרדות אחרות, כמו שהראו במקומות אחרים שיש להם מרץ.

לעשות אסיפה של הצעירים ולראות מה דעתם ולהודיע להם שיה' ברצון והם יתעסקו בצפת, הן בבית-הכנסת והן בהמגרש. שלא יכנסו במחלוקת שבין שני הרבנים שם, שלא יכנסו לאף אחד מהצדדים אלא לעמוד בחוץ.

לקחת צעירים כמו בקיבוצים

הוראה נוספת בעניין זה, מסר הרב חדקוב לרב וולף, בשיחה הטלפונית מט' אדר שני תשל"ג:

ע"ד צפת, . . אינו מתאים, צריכים לקחת צעירים כמו בקיבוצים ומדוע שלא ימצאו כאלו משלנו באופן של שליחות, והאם אי אפשר למצוא כאלו כמו מתנחלי חברון או בתנועה קיבוצית.

נחלת הר חב"ד מס' 2

בעקבות הדיבורים אודות שיפוץ בית-הכנסת "צמח צדק" ודברי הרבי על רצונו להרחיב את הפעילות וההתיישבות החב"דית בצפת, החלו חיפושים אחרי אדם מתאים שייקח על עצמו את המשימה הגדולה.

לאחר חדשים של חילופי מכתבים בנושא, כאשר מועמדים שונים עלו וירדו, בחר הרבי את שלוחו האישי לצפת, הגאון החסיד הרב אריה לייב קפלן ע"ה, שהגיע לצפת בתחילת חודש אב תשל"ג.

ברישום מב' מנחם אב תשל"ג, רושם הרב וולף את הדברים הבאים שמסר לו הרב חדקוב בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

הערב מגיע לארץ-הקודש שליחו של כ"ק אדמו"ר שליט"א לצפת ר' לייב שי' קפלן. הוא נאמן לזה ועל ידי נסיעתו רוצה לחסוך מאנ"ש דארץ הקודש.

המטרה לעשות שם נחלת הר חב"ד מספר 2. המקום נמצא על יד מירון ויש שם תפקידים מיוחדים, להתחיל עם בית-הכנסת חב"ד, כולל. כ"ק אדמו"ר שליט"א מזרז שעוד בשנת תשל"ג יתפללו בבית-הכנסת חב"ד בצפת.

יש עליו עומס גדול, והוא צריך לקבל סיוע מכולם, להכירו עם אנשים וכו', וגם-כן למסור על כך לחפר, מיידנצ'יק ווילמובסקי.

הדבר צריך להיעשות לשם ולתפארת עס זאל נישט רייסין די אויגן ושיהי' באופן בעה"ב.

שכונה בפני עצמה

באותו יום, הוסיף הרב וולף ודיווח לרבי את הדיווח הבא:

ר' לייב ש' קפלן ביקר אצלנו היום בבוקר ומסר את תוכן היחידות שלו מיום ט"ז בתמוז בענין צפת כדלהלן. היינו רש"ח, רש"מ, רז"ו וביחד:

פרטי העניינים בצפת עדיין לא ברור גם בארץ ישראל. בכללות ה' שם ישוב חב"ד ובית הכנסת, ולכן רוצים להקים ולבנות את המקום ביתר שאת וביתר עז. עד היום היו 4 מעסקני חב"ד שכבר עשו בזה. שעסקנים אלו יכירו אותנו בפרטי העניינים ועם אנשי הממשלה ושהם לא יצאו מאחריות, אלא שהם יהיו המדברים ואחר-כך הוא.

בעניין בניית שיכון במקום, כנראה שהדבר יערוך עוד שנה וחצי או שנתיים, אבל לא רוצים לחכות עד אז, ולכן שיתחילו עם כולל כמו בנחלת הר חב"ד, הגם שכבר ישנם שם 2 כוללים אבל ישנם עוד מקומות שישנם כמה וכמה כוללים. ע"ד מקום הבני' אין חילוק באיזה מקום שיהי', העיקר שיהי' מחוץ לעיר, ושלא יהי' נבלע בתוך העיר.

...כן הוא מסר מהיחידות שהבני' של השיכונים היא עבור עולים חדשים ועבור אלה שישנם כבר כמה שנים בארץ.

רצו"ב מפה של העיר צפת, בית הכנסת חב"ד נמצא ברח' חתם סופר (מצויין בריבוע), והמקומות שהציעו לנו להקים את השיכונים, מקום אחד מול תחנת אגד, שם המעלה שהבני' תתחיל יותר מוקדם. ומקום שני הוא ע"י ישיבת צפת שם יתחילו את הבני' בשלב יותר מאוחר, אבל המקום מתאים יותר לדברי כ"ק אדמו"ר שליט"א שהשיכונים יהיו מחוץ לעיר.

על מכתב זה כתב הרבי בכתב יד קדשו:

לא כי אם באופן שיוכלו - במשך הזמן - להיות ד' אמות בפ"ע - שכונה בפ"ע וכיוצא-בזה.

ופשוט שאין הזמ"ג עתה **להבליט** זה ולהכריז על זה כ"א שאנ"ש לעצמם ידעו במה לבחור.

בהמשך לכך, הוסיף הרב חדקוב והבהיר שוב, כפי שמופיע ברישומו של הרב וולף מי"א מנחם אב, בשיחת הטלפון מח' מנחם אב:

בענין שאלת צפת, להקים השיכון דוקא מחוץ לעיר זה לאו דוקא, אלא העיקר שיהי' באופן כזה שבמשך הזמן יהי' שכונה בפני עצמה שלא יהי' מעורב בעיר, ושיהי' בלי פרסום כי אם עושים פרסום אנשים לא ירצו.

ישיבת תומכי תמימים המרכזית
CENTRAL YESHIVAT TOMCHEI TMIMIM

כולל: עולי רוסיה עולי תימן • CONTAINING: PLEITE OLEY RUSSIA OLEY TEIMON

טיטודו של כ"ק אדמו"ר רבי יצחק צוקלנדר נב"ם ז"ל מליובאוויטש • חתן נשואות כ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל שליט"א שטארטאק מליובאוויטש
Established by the late Lubavitcher Rabbi Joseph I. Schneersohn of blessed memory • Under the Presidency of the Present Lubavitcher Rabbi Menachem M. Schneersohn

ב"ה לוד י"ג כסלו תשל"ז

בחסות נא לחסיד

כבוד
הור"ח אי"א נר"ב וכו'
הרב ח. ס. א. ש"י חקרב

שלום רב וברכה!
הנני בזה לאשר קבלת הטלפון מהיום כדלקמן:
בענין מכתב אח"ה לשגרירות, הואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לענות: " וכל הנ"ל
ובכיו"ב יפנה לועד הרבנים דאנ"ש דירושתי", שיברר וכו'".
אח"ה הינה תחת הנחלת הישיבה בענין האחריות שלגבי החלמידים, וענינם של
המל' הוא רק להתעסק בעניני אח"ה ולא לגבי העולם החיצוני. יש לחסל את כל ענין
הנ"ל.
ע"ה המכתב מיום ד' כסלו, לגבי האסיפה ע"ד חנוכה שולי, הואיל כ"ק אדמו"ר
שליט"א לענות לגבי פמחת מוסר חדש "ענין, שבשטח כתב"ד (או נח"ה) לא יעשו שום
מוסר או קורסים וכיוצא"ב, כשביל נוער- ענין שולי".
הערה: באט פרחמים מוסר חינוך חדש צריך שיהיו גם כחור חדשים לזה ולא לקחת
מוסר אחד למשנהו.

אגודת חסידי חב"ד בארצנו הקדושה

בנשיאות כ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל שליט"א שטארטאק מליובאוויטש

כ"ה חשוון תשל"א

ח. ד. 46 לוד
טלפון 961848

לכבוד
ועד כפר חב"ד,

שלום ורב ברכה!

הבוקר קבלתי טלפון מחבר ח.מ.א. ש"ה חקרב, והתבקשתי לפגוש לכה, כי כ"ק אדמו"ר
שליט"א קיבל את המרשיתל המאסיפה שהתקיימה בכפר חב"ד לציון היחידות שלכני 10 שנה
למוטבי כפר חב"ד, באסיפה דובר בעד לענינים שונים מהיחידות דאז, ובקשר לעניני חקרב
-שדובר באסיפה- בכפר חב"ד, הדועק כ"ק אדמו"ר שליט"א מהמב, והמורטפות הימה קשה,
אם כי שהי' ידוע על המב, אולם לה שיערו שהמב הוא עי' בדי כך כפי שהמב המרשיתל,
התבקשתי להכיר אליכם באופן סולי - \$1000 פנעם כ"ק אדמו"ר שליט"א, וסימחילו גיד
בעבורה המיקונים במקוה הישן וכן בחדש,
וחנכס התבקשתי להודיע הצערים הננקשים על ידכם עתה, לכ"ק אדמו"ר שליט"א.

בכבוד רב
ובידידות
אפרים וולף

העמק:
מזכירות כ"ק אדמו"ר שליט"א.

טכנת ריכבת רח"א ס"ס
392. Cables: Yeshiva-Lydda

רשת אהלי יוסף יצחק

השתלמויות מורים

בל' בסיון תשכ"ח שיגר הרב וולף לרבי את הדיווח הבא:
 לוטה בזה דו"ח מאסיפה שהתקיימה אתמול במשרד הישיבה בלוד בקשר לעניני
 החינוך וכפי ההחלטות לבקש חו"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א :
 אם לתבוע ממשרד החינוך שבכל בתי הספר הקיימים של הרשת יוצמדו אליהם
 חטיבת ביניים חלקית היינו כתות ז' ח' ולאחר כתיבת ח' שיעברו לכפר חב"ד, וכפי
 שזה עד עתה.

או אם לתבוע ממשרד החינוך חטיבת ביניים צמוד לכל בית ספר היינו גם את
 כתה ט', וזאת מפאת החשיבה של ההורים שיראו שבבתי הספר יש כבכל מקום גם
 כתה ט'.

או אם לתבוע ממשרד החינוך שבכל עיר שיש לנו בית-ספר יסודי יהי' לנו גם את
 החטיבת ביניים של כל העיר.

כן הוחלט לבקש חו"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א שכאשר נדע מה לתבוע ממשרד
 החינוך אז עם מי להיפגש בכדי להביא תביעות אלו, עם שר החינוך או עם המנהל
 הכללי של משרד החינוך.

כן הוחלט לבקש חו"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א אשר היות ומשרד החינוך יתבע
 השתלמויות מורים באוניברסיטאות אם להסכים להשתלמויות אלו של המורים.

על דיווח זה כתב הרבי בכתב יד קדשו:

ידונו עד"ז 1) באם יתבע 2) באם לא יהיו מורים שמכבר השתלמו וכו'.

כיון שמתחילים לדבר עכ"פ - שהמורה בבית-ספר חב"ד צריך-להיות
 מושלם כו', אולי סו"ס יעשו משהו עכ"פ להשתלמות המורים דעתה שבביה"ס
 הרשת - שמשנה לשנה מתרבות התלונות והתביעות בזה והרי לזה אין צורך כלל
 לבקר באוניברסיטא, ובמילא אין כל חשש - ורק שצריך שמי שהוא יתענין בזה
ברצינות ובעקביות ויתחיל במעשה בפועל בזה ועד עתה לא ידעתי אפילו מהזה
 כל שהיא בענין!!

הוראות שונות

בכ' סיון תשל"ט רושם הרב וולף את ההוראות הבאות שהתקבלו יום קודם לכן
 בשיחת הטלפון מהרב חזקוני:

מהרשת נתקבלו דו"חות מאסיפת מנהלים, שדובר בעניין המצב בבתי
 הספר. היו שטענו שתובעים מהתלמידים שימשיכו בישיבות אבל הבעי' היא

שהתלמידים אינם לומדים מספיק גמרא וחסר להם החיבה ללימוד זה, ואחת הסיבות לכך היא שאין די מורים והמורות אינם יכולים לתת חיות בלימוד הגמרא.

להודיע כמה כיתות של מעורב לומדים ברשת, האם המורות לומדים עם התלמידים לימודי קודש, סיבת החסרון במורים, ומדוע אין בחורים הולכים להיות מורים. מה עושים בזה ומה אפשר לעשות בזה.

לימוד אנגלית

בב' מנחם אב תשכ"ז שיגר הרב וולף לרבי את המכתב הבא:

לקראת פתיחת הכתה לתלמידי הרשת שהיו בקייטנה שלידי הישיבה התעוררה בעי' של שפת האנגלית בלימודי החול שלהם.

בישיבה קטנה לומדים לימודי חול שעה ומחצה כל יום אולם אנגלית לא לומדים. בקשר לילדי הרשת יש דרישה מהתלמידים ללמוד גם אנגלית בטענם שבהמשך לימודם ברשת הם ילמדו אנגלית, ויתכן שאם לא ילמדו כאן אנגלית ימנע הדבר מביאת כמה תלמידים לישיבה.

הננו בבקשת חו"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א אם יש להתייחס להוראת שפה האנגלית כאל שאר לימודי חול, או אם יש למנוע הוראת שפות.

על מכתב זה השיב הרבי:

החלטה על אתר.

ההחלטה - על ידי ההנהלה

בי"ט מנחם אב תשל"ז רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה בשיחת הטלפון מהרב חדקוב בי"ז במנחם אב:

למסור לר' . . - והענין שייך גם-כן לכולם - שכל ההחלטות צריכים לעבור דרך הנהלת הרשת, ובפרט בעניני חינוך. באם ישנה איזה הצעה או גם כאשר שואלים חו"ד, צריך הענין להיות על ידי ההנהלה (מובן שבאופן פרטי אפשר לשוחח גם עם יחיד בענינים שונים, אבל החלטה וכו' צריך להיות דוקא על ידי הנהלה).

לעורר התלמידים שיהיו מלמדים

בכ"ג תמוז תשל"ט רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלו יום קודם לכן מהרב חדקוב:

בהמשך להמדובר בדבר מורות ברשת, צריך לעורר אצל התמימים שיהיו מלמדים, גם הבעש"ט הי' מלמד, ישנם מוכשרים שאינם מתעסקים בזה (הי' פרסום שמחנכת כיתה ח' זכתה בפרס על שהצליחה לקדם נערים בתפילה ובלמוד וכו' - הפרסום בזה אינו כל כך לטובה).

הכוונת בוגרים

ברישום מכ' סיון תשל"ב, רושם הרב וולף את ההוראה הבאה, כפי שמסר הרב חדקוב בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

הורו לעורר את העושים בכך, ע"ד המשך לימודיהם בשנת הלימודים הבאה של מסיימי בתי-ספר הרשת, היות ומסטטיסטיקה מאשתקד מראה שמעט מאד המשיכו בסמינר, והרי השקיעו בהם שמונה שנים.

וכמו-כן לנצל את החופש עבור אלו שיכנסו למוסדות, וכן אלו הלומדים במוסדות שלא יושפעו בזמן החופש אלא שיהיו משפיעים על סביבתם, ושניצול החופש יהי' בצורה שרוב הצבור יכול לעמוד בה.

ובג' טבת תשל"ו רושם הרב וולף הוראה טלפונית שהתקבלה מהרב חדקוב בל' כסלו:

נתקבל מכתב מר' משה סלונים בענין הכוונת בוגרי הרשת, יש לדעת שכל עתיד הילדים תלוי בזה שהתלמידים ימשיכו ללמוד בתומכי תמימים או בית רבקה, ובאם המורים או המורות אין להם הכוונה לזה, חסר להם בהעיקר.

השקיעו שנים וצריך להיות המשך

כיוצא בזה, ברישום מי"ב אדר ראשון תשל"ג, רושם הרב וולף את הוראת הרב חדקוב הבאה, כפי שנמסרה בשיחה הטלפונית מי"א אדר ראשון:

למסור לר' משה שי' סלונים, ע"ד רשימת התלמידים שהיו בכלל. במיוחד ע"ד תעמולה של התלמידים שלומדים עכשיו, שיהי' לזה המשך ע"ד ישיבה, בית ספר למלאכה או בית רבקה. כי כל יחיד האט געהארוועט אויף אים 8 שנים וצריך-להיות המשך.

עוד בעניין זה, מופיע ברישום מכ"ב אייר תשל"ג, מה שמסר הרב חדקוב בשיחה הטלפונית מכ"א אייר:

להזכיר לרשת בענין המשך אלו המסיימים כתות ח' מה חושבים ומה צריכים לתת להם. לחשוב ולמסור ברשימה מכל תלמיד מכתות ח', גילו ומה החליט

לעשות, מה לאחר הקיץ ובתוך הקיץ, וממילא לחשוב על כל הילדים בקיץ כי בקיץ יכולים כתה ח' לרדת מהדרך.

טלוויזיה בבתי ספר

ברישום מי"א אייר תשל"ג, רושם הרב וולף את הדברים הבאים, כפי שמסר הרב חדקוב בשיחת הטלפון מט' באייר:

ע"ד בעית הטלביז' בבתי-ספר הרשת, למסור לר' משה סלונים כהמענה כמה וכמה פעמים - באם ולאחרי שינהיגו זה בחינוך העצמאי - אז מקום לשאלה.

נייר המכתבים

בח"י סיון תשל"ט רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה יום קודם לכן בשיחת הטלפון מהרב חדקוב:

מהרשת שלחו דוגמא של בלאנק ההוצאה לאור של רשת חב"ד, ואותיות הרשת הם במודגש ואחר-כך מפורט הספרים שמדפיסים, ואפשר לחשוב שזהו כל ענין רשת חב"ד רק ההו"ל, ולכן כדאי להדגיש שזהו רק מחלקה ברשת שלא יבואו לידי טעות.

**נשי
ובנות
חב"ד**

תקציבי הפעילות

ברישום מי"א חשון תשמ"ב, כותב הרב וולף מה שמסר לו הרב חדקוב בשיחה הטלפונית מאותם ימים:

הגיע מכתב מנשים צדקניות שיש להם הוצאות רבות לפעולות שלהם, הנשים אינן צריכות לחזור על הפתחים, זו עבודתם של הגברים, אך מדוע אין הן פונות למשרדים כמו דתות חינוך וכו'.

ספר משיחות הרבי לנשים

בחורף תשמ"א ביקשו מארגון נשי חב"ד באה"ק לערוך ולהוציא לאור ספר משיחות הרבי אודות נשי ובנות ישראל.

ברישום מז' אדר ב' תשמ"א, כותב הרב וולף מה שמסר לו הרב חדקוב בעניין, בשיחת הטלפון מז' אדר ב':

בענין השאלה של נשים צדקניות, גב' גיטל גליצנשטיין וי. הלפרין, בדבר ליקוט מעניינים ומכתבים של כ"ק אד"ש אודות נשי חב"ד, ע"ד הדפסת ספר על ידי קה"ת מליקוטים אלו - באם כל הנ"ל ההוצאה תהי' כדבעי, בטיב ההעתקה וההגה"ה, ויהי' אחראי לכל זה על אתר באה"ק ולא לסמוך על כאן, אפשר להוציא לאור.

בעקבות מענה זה, אכן יצא לאור הספר "מגבעות אשורנו", לקט משיחות הרבי לנשי ובנות ישראל.

אחריות בארגון כנס ו' תשרי

בח' מנחם אב תשמ"ב, שיגר הרב וולף אל הגב' גיטה גליצנשטיין מנשות חב"ד את המכתב הבא:

הנני להביא בזה בכתב הדברים שקבלתי מהרב חדקוב שיחי' בענין . . . התכנית לארגון הדינר של נשי חב"ד בירושלים.

...בענין שכתבתם אל הרב חדקוב שיחי' שברצונך לעלות הרמה בארגון הדינר בירושלים, מבקש הרב חדקוב שיחי' לדעת מיהו האחראי לאיגון הדינר, האם יש ועד של מארגנות לדינר זה, ומי הן חברות הוועד, האם כתבתם עד"ז אל כ"ק אד"ש, ובאם כן באם קבלתם תשובה עד"ז מכ"ק אד"ש.

והרב חדקוב שי' הוסיף בזה, יש להיות זהיר בענין ההוצאות מה אפשר לעשות (דהיינו מה הם האפשרויות של ההוצאות הכספיות העומדים לרשותך).

ובכלל, באם עושים איזה דבר לזיכרון אמו של כ"ק אד"ש, צריכים לפני העשייה לקבל אישור לכך (כי הדברים יכולים להתפרש שהדברים הנעשים הם בהוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א), וצריכים להזהיר שלא יבוא חלילה לידי חילול ה', כי אפשר לעשות גם ענינים שאולי לא יהיו לרצון וכו', ולכן קשה לדעת איך להתייחס לכל זה.

כנס הקיץ

בכ"ג תמוז תשל"ט רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה מהרב חזקוני יום קודם לכן:

לעורר באם אפשרי ואין חששות לארגן ביום ט"ו באב פגישה עם נערות, להתדבר בזה עם הר"ש חפר. כמו-כן כנס בנות חב"ד ונשי חב"ד לארגן ביום זה.

ספר תורה של ילדי ישראל

ההכרזה על מבצע כתיבת "ספר התורה לילדי ישראל", הייתה בעיצומה של התוועדות הקודש שנערכה לרגל י"א ניסן תשמ"א, יום הולדתו הע"ט של הרבי. היה זה חודשים ספורים בלבד אחרי שהרבי ייסד בחול-המועד סוכות של אותה שנה את "צבאות השם", תנועת נוער כלל-עולמית עבור ילדים וילדות שעדיין לא הגיעו לגיל מצוות. באותה התוועדות, ייחד הרבי שיחת-קודש ל"צבאות השם", והצביע על סגולתם של הילדים שכדברי הפסוק "והשיב לב אבות על בנים" - בכוחם לקרב גם את הוריהם לתורה ומצוותיה, משימה המהווה אתגר חיוני המשותף לכל ילדי ישראל, בכל מקום.

ברישומים ובדיווחים שבארכיון "ימי תמימים", אנו מוצאים שורה ארוכה של הדרכות והנחיות בתחום חדש זה, שנמסרו ממזכירות הרבי אל הרבנים והפעילים באמצעות משרד הישיבה בלוד.

גם ילדים שאינם בצבאות ה'

במכתב מ' אייר תשמ"א, אל מזכיר ב"ד רבני חב"ד הגה"ח הרב יצחק יהודה שי' ירוסלבסקי, מוסר הרב וולף מה שנמסר לו מהמזכירות בעניין זה:

הר"ל שי' גרונר בקשני למסור שעניין הועד לכתיבת ספר תורה לילדי ישראל אינו קשור דווקא עם "צבאות ה'" ואין שייכות בדווקא לב' הענינים, דהיינו שגם ילדים שאינם, לעת עתה, במסגרת צבאות ה', יכולים להשתתף בכתיבת הספר תורה.

בקרב יצא באנגלית ברושור ע"ד כתיבת ספר תורה ללא הפירמה של צבאות ה' וישלחו זאת לכאן.

הוראות כלליות

שבועיים לאחר מכן, במכתב מכ"ד אייר תשמ"א, כותב הרב וולף אל הוועד לכתיבת ספר התורה:

בתור הקדמה, העניין שמוסרים (מטעם הרב חדקוב שי') ע"ד עניני תיקונים, הוא לא בשביל חלילה לצער איזה יהודי, אלא להיפך לשמח אותו אחר-כך. לפני שעושים ומחליטים על איזה עניין, טוב שהדבר ייעשה על ידי תשועה ברוב יועץ, עוד לפני העשי' וההחלטה.

במודעות שפורסמו בעיתונות ביום ל"ג בעומר ע"ד מבצע כתיבת ספר תורה נכתב שבתעודת השתתפות לילדים יצוינו הפרשה והאות שבהן זכה הילד, ועניין זה הוא היפך מדברי כ"ק אד"ש, כי כ"ק אד"ש הדגיש שפרט זה לא יכתבו בתעודה.

למעשה, צריך כל העניין להיות בביקורת המתאימה.

בשיחה טלפונית של עסקני אנ"ש בירושלים אתמול עם הרב חדקוב שי', שאל בקשר לספר תורה, ועל התשובה שבירושלים רשמו עד עתה יותר מ-5000 ילדים, אמר: משמח מאד לשמוע זאת, אבל זה צריך לדרבן גם את אנשי ירושלים וגם בשאר המקומות להגביר עוד יותר הפעילות בקשר להרשמה.

כל עוד נשאר ילד אחד שעדיין לא נרשם - צריכים לעשות כל אשר ביכולת שגם ילד זה יירשם, זה נוגע גם לאותו ילד וגם לעניין כולו. וסיים שיש להתחזק ולהתאמץ מה שיותר להצלחת העניין.

תשועה ברוב יועץ

ברישום מכ"ח אייר תשמ"א, כותב הרב וולף את הדברים הבאים, מה שמסר הרב חדקוב בשיחת הטלפון באותם ימים:

בעניין המודעה שפורסמה בעיתונות על ידי וועד לכתיבת ס"ת, ובהקדמה שהעניין שמוסרים ע"ד תיקונים הוא לא לצער יהודי, כי אם להפך לשמח אחר-כך, - במודעה פורסם שבהתעודות שיקבלו הילדים יצוין גם האות שנרכשה לזכות הילד בספר תורה, וזה היפך מדברי כ"ק אד"ש בעניין זה. בנוגע למעשה לפני שעושים עניין טוב שייעשה על ידי תשועה ברוב יועץ.

הוראות בסידור התעודות

ברישום מז' תמוז תשמ"א, כותב הרב וולף מה שמסר לו הרב חדקוב בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

בהנוגע לספר תורה לילדי ישראל, להכין במוקדם את התעודות עבור הילדים שלפני בר ובת מצוה שרכשו אותיות בספר התורה. התעודה שתהי' באופן יפה שיוכלו הילדים לקבוע אותה על הקיר, שהילד יכול להתפאר עם התעודה בפני חבריו, בבחי' זה קלי ואנוהו. להקפיד בזה בנוגע לעניני השולחן-ערוך, ע"ד בנים ובנות, שלא יהיו טענות מאלו שמחפשים. שיהי' בהידור על נייר יפה, צבע וציור וכו'.

להתחיל בהכנת התעודות מה שיותר מהר, ולהגיה היטב. כמו-כן לפרסם התעודות שזה ימשוך ילדים נוספים להירשם לספר תורה.

התעודות הם אמנם בשם של ועד רבני חב"ד, אבל מצד שני להיזהר שמלבד זאת לא יבליטו בתעודה את שם ליובאוויטש, שלא לעורר עניינים וכו'.

וברישום מי"א תמוז תשמ"א, כותב הרב וולף הוראות נוספות מהרב חזקוני בעניין זה, בשיחה הטלפונית יום קודם לכן:

התעודות לילדי ישראל שרכשו אותיות בספר תורה לא לעשות במדה גדולה מדי, כי אם במדה ממוצעת שהילד יוכל להכניסה במסגרת וכדו'.

ישיבת תומכי תמימים המרכזית CENTRAL YESHIVAT TOMCHEI TMIMIM

מיוסדו של כ"ק אדמו"ר רבי יוסף יצחק גינזבורג (נפ' 1892) על ידי אדמו"ר רבי מנחם מענדל שניאורסאהן שליט"א
Established by the late Lubliner Rabbi Joseph I. Schneersohn of blessed memory • Under the Presidency of the Present Lubliner Rabbi Menachem M. Schneersohn

תשובה נא להחזיר

ב"ה לוד... ז' תמוז... תש"סא

כבוד
הו"ת אי"א גו"ג וכו'
הרב ח.מ.א. שי' הדקוב

שלום רב וברכה!

אדרש"ס, הנני בזה לאשר קבלת השלפון מאתכסול, כדלקמן:

בהנוגע לספר הורה לילדי ישראל, להכין במקום את התעודות עבור הילדים שלפני בר ובה מצות טרכשו אוהיות בספר הורה. התעודה שחיי' באופן יפה שיוכלו הילדים לקבוע אותם על הקיר, שהילד יוכל להתאשר עם התעודה בסני חבריו, בבתי' זה קלי ואנוהו. להקפיד בזה בנוגע לעניני השו"ע, ע"ד בנים ובנות, שלא יהיו טענות מאלו שמחפשים, שהי' בחידור על גייר יפה, צבע וציור וכו'.

להתחיל בהכנת התעודות מה שיותר מהר, ולהגיה היטב. כמ"כ לפרטם התעודות שזה יטעון ילדים נוספים להרשם לס"ח.

התעודות הם אמנם בשכס של ועד רבני חב"ד, אבל כפי שני להזכר שמלבד זאת לא יבליטו בתעודה את שם ליובאוויטש, שלא לעורר ענינים וכו'.

לארגן ענין קייסנות לשעות לילדים. ג"כ להכין מעכשיו קייסנה זו לחודש השני של החופש עם פרטום מתאים.

בשנה זו מתחילים הלימודים בבתי"ס בחודש אלול, להשרות אצל החל' אווירה של חודש אלול, ולסדר אותם כל הר"ה של חודש אלול. להכין פלקסים מתאימים של ר"ה אלול, ושחזר ישתקף ג"כ בסיפורים ובהוסר מתאים.

כמ"כ להכין חוסר מתאים לחודש אלול לילדים כבוגרים יותר, וכן הכנה מתאימה אצל תלמידי הישיבה לחודש אלול.

בכבוד וברכה כש"ס

אפרים וולף

סניף חב"ד, ת"ד 46 לוד. תחנת טלפונים: ישיבת לוד 054-24392, 054-24848
Shimon Chabad, P.O.B. 46 LOD, Cables: Yeshiva-LOD Tel. 054-24848 — 054-24392

מפלגות ובחירות

הוראות כלליות

לא יכנסו אנ"ש למפלגות

באגרת קודש ששיגר הרבי לרב אפרים וולף בד' בניסן תשל"ב, והנושא את הכותרת "חשאי", מורה הרבי בשולי האגרת:
...כן לא יכנסו אנ"ש שי' למפלגות. וד"ל.

חב"ד - על מפלגתי

בכ"ה בניסן תשכ"ח שיגר הרב וולף לרבי את השאלה הבאה:

בשנה שעברה כתבנו בדבר הצעתנו ושאלת חו"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א אם כדאי לבוא בדברים עם ראשי אגודת ישראל בדבר ביטול בית הספר שלהם שבלוד, במשך השנה לא עשינו בהנ"ל כלום כי לפי דעת המבינים בזה, לא נצליח אצלם.

אולם עתה בהתקרב הבחירות הכלליות באה"ק חושבים אנו אולי כן יפלו דברינו על אוזן קשבת, וחושבים אנו אולי כדאי לבוא בדברים עם מר מנחם פרוש ומר שלמה לורנץ שהם ראשי החינוך העצמאי ולהסבירם, היות אשר בקיום בית ספרם בלוד אין מטרה של הפצת יהדות וכד' כי ברור שבע"ה בתי ספרנו לא יתנו פחות יהדות מאשר הם, אלא ברור שכל כוונתם בקיום בית הספר שלהם בלוד אינה אלא או רווח כספים שהם מקבלים מהממשלה עבור ילדים, או לשם בחירות בכדי שיהי' להם מקום וכו' לצבירת קולות בבחירות.

מכיון שספק לנו אם אמנם הם מרויחים על בית הספר שלהם כי ההוצאות בודאי מרובות, אבל בענין הבחירות יכולים אנו להסביר להם, היות אשר לוד היא בע"ה עיר חב"דית מתפתחת ותוך השנים הקרובות יגורו בלוד מאות משפחות מאנ"ש, וכן תיבנה בע"ה הישיבה קטנה וכן יש לנו 2 בתי ספר וגני ילדים וכו' כך, שאם נחליט שבידינו לתת להם העבודה והקולות של אנ"ש שבלוד יהי' להם הרבה יותר מאשר בית ספרם יכול להביא, וברור שמניעת הקולות וכו' יהי' להם הפסד יותר, ולשם ביטול בית ספרם מוכנים אנו להתחייב בפניהם לסדר שבבחירות העבודה והקולות שלנו יהי' עבורם.

אנו חושבים שאולי יבינו דבר זה שלכאורה הוא הגיוני ויסכימו לפנות את בית ספרם.

הננו לבקש חו"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א אם אמנם לבוא אליהם לדון בענין בית הספר ולהציע בפניהם הצעות הנ"ל.

במענה על מכתב זה, הרבי הקיף בעיגול את המילים "אנו להתחייב בפניהם לסדר שבבחירות העבודה והקולות שלנו יהי עבורם", וכתב:
!? מפורסם שחב"ד על מפלגתי ולפלא הקס"ד.

'עסקת חבילה' - שלילה מכל וכל

בכ"ח אייר תשל"ב הפנה הרב וולף לרבי את השאלה הבאה:
היינו היום אצל מר אבוחצירה ראש העיר רמלה (ר' משה סלונים, ר"צ הרטמן ואני) לשיחה ע"ד בית-הספר שאמר שבכל לבו מסכים לבנות עוד בית-ספר ברמלה, והוא יהיה עבורנו.

אמר גליות שהוא דורש טובת עצמו ומפלגתו, ואם התחייבותנו באופן בטוח ביותר שיצביעו עבורו בבחירות העירוניות, ואם יפעלו שהגרוזינים ברמלה יקחו פנקסי מפד"ל ולא של ההסתדרות, אזי יעשה הכל לבניית בית-הספר, יקח ההלוואות ויבצע התשלומים וכו' לבית-ספר מלא, עם מנהל ומורים וכו'.

הוא הדגיש שבבחירות הקודמות היו לאגו"י 100 קולות, ולפועלי אגו"י 100 קולות, וזה בזכו קולות בלבד, ורק הפסיד על ידי זה מנדט נוסף שחסרו לו קולות בודדים להשיגו.

על פנקסי המפד"ל היינו מסכימים מכבר, שהרי אם אין אנו עושים מסגרת נפרדת אין עלינו חובה לדאוג לפועלי אגו"י.

הרינו מבקשים אם נוכל לקבל מכ"ק אדמו"ר שליט"א הוראה כיצד עלינו לנהוג בנדון.

שבוע לאחר מכן, בה' סיון תשל"ב, רושם הרב וולף את המענה לשאלה זו, כפי שנמסרה על ידי הרב חדקוב בשיחה הטלפונית יום קודם לכן:

מענה אד"ש ע"ד בית-הספר ברמלה: בשלילה מכל וכל (הכוונה לעסקת החבילה).

נוסח מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א לשאלה בענין רמלה היה (כפי שהבנו):
אפילו באם לא היו כל פקפוקים בהנ"ל, מטובת הנ"ל לפרסם עסק חבילה זו והתוצאות מובנות. ואוי ואבוי ל"השגי חב"ד" במקום שנמצאים שם עשירות בשנים, שמציעים להם כהנ"ל.

ב. קס"ד לקבל ההצעה. וק"ל.

פנקס חבר - מופרך לגמרי

בכ"ד בתשרי תשכ"ט כותב הרב וולף לרב חדקוב, "בהמשך להתכתבויותינו בקשר לבוגרי בתי הספר למלאכה בעניין שירותם בצבא, הרינו לשלוח לכת"ר העתקי דו"חות משיחות שניהלנו עם הנוגעים בדבר במפלגת המזרחי ובפועלי אגודת ישראל".

בל' תשרי תשכ"ט, השיב על כך הרב חדקוב, באגרת על נייר המכתבים של מזכירות הרבי:

במענה למכתבו מכ"ד תשרי עם המצורף לו ע"ד המשא ומתן בדבר בוגרי הבסל"מ בענין שירותם בצבא, הנה מילוי הדרישה מאיזה מפלגה שהיא שהמתגייס לנח"ל מוכרח לקחת פנקס חבר של המפלגה מופרך לגמרי.

חברות במועצה הדתית

בח' אדר שני תשכ"ז, הפנה הרב וולף לרבי את השאלה הבאה:

זה זמן שאנוכי חבר במועצה הדתית של העיר לוד, ואני חבר במועצה הדתית כנציג של אגודת ישראל.

לאחרונה הציעה הנהלת המועצה הדתית שאכנס להנהלה של המועצה הדתית, וזאת, מכיון שאחד מחברי ההנהלה (נציג של פועלי אגודת ישראל) אינו רוצה לשתף פעולה עם ההנהלה (שאינם מספקים דרישותיו) ועל כן עומדים הם בסכנה שישארו במיעוט נגד מפלגות המערך וחרות. ועל כן רצונם שאכנס להנהלה, והענין הוא עתה מאד דחוף אצלם כי יש עוד 10 ימים עד הזמן האחרון לאישור התקציב לשנה הבאה.

באתי בדברים עם אחד מחברי ההנהלה ואמרתי, לפני שאחליט אם להיכנס או לא, הרי תביעותי הם כדלהלן: שיתנו הקצבה של 5000 ל"י עבור הישיבה בלוד (כל השנים לא נתנו כמעט כלום, רק לפני בחירות סכומים זעומים) וכן שישתתפו בהוצאות החזקת התלמודי תורה שלנו שנוסדו לאחרונה בלוד בסך של 6000 ל"י (כל הנ"ל מדובר לשנה זו).

על כן הנני בשאלת חו"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א אם אמנם להיכנס להנהלה עם תנאים הנ"ל או לא.

כתשובה למכתב זה, הרבי מחק המילה 'אמנם', הקיף בסוגריים את המילה - 'להכנס' מימין, והוסיף: באם אין בכניסה זו ענין (שיתפרש כ) מלחמה בפועלי אגוד"י.

הצבעה בבחירות

הצבעה לרשימה הכי חרדית

לקראת הבחירות לכנסת התשיעית שהתקיימו ביום שלישי כ"ט אייר תשל"ז, פרסמה אגודת חסידי חב"ד באה"ק הוראה שהתקבלה מהרבי בעניין:

הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א בקשר לבחירות הקרובות

ב"ה. כ"ד אייר ה'תשל"ז

לאגודת חסידי חב"ד באה"ק ת"ו

שלום וברכה!

במענה לשאלת רבים איך להתנהג בקשר לבחירות ביום ג' הבע"ל,

דעתי כי יש להצביע בעד הרשימה הכי חרדית.

בטח יפרסמו זה באופן המתאים.

בברכה

מנחם שניאורסאהן

במוצש"ק מברכים החודש תמוז תשמ"א, כ"ה סיון, שיגר המזכיר הרב שלום מענדל סימפסון, אל הנהלת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, את האגרת הבאה, בקשר עם הבחירות לכנסת העשירית שהתקיימו ביום שלישי כ"ח סיון תשמ"א:

מועתק בזה נוסח המברק שהואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לשלוח בתור מענה לרבים בקשר לבחירות שתהיינה ביום ג' הבע"ל:

"ב"ה, מוצש"ק מברכים תמוז ה'תשמ"א

ברוקלין

במענה לשאלתם בקשר להבחירות לכנסת - יש להצביע בעד היותר חרדים לדבר השם.

בברכה

מנחם שניאורסאהן

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

מונחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, ד' ניסן תשל"ב
ברוקלין

ח ש א י

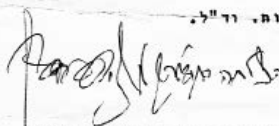
הרה"ח אי"א נו"ג עוסק בצ"צ כו'
מו"ה אפרים שי'

שלום וברכה!

במענה להמכתבים: מובן שמכאן א"א לתווך בהחילוקי
דעות שבין עסקני אנ"ש שי' באהקת"ו, כיון שצ"ל שמיצה
כל הסברות והדעות והמענוה וכו',
ולכן עליהם - על אחר - להשתדל להתדבר ביניהם ככל
האפשרי. בהענינים שלא יבואו לדעה אחת - להשתדל לחלק
הפעולות ביניהם, ופשיטא להיות כאו"א עינו טובה ונהנית
מהצלחת רעהו בפעולותיו הוא.

כשא"א, מאיזו סיבה שתהי' - לקלוס התלמיד (ה) או
העולה בכרם חב"ד - פשיטא שיש לעוזרם שיוקלטו במוסדות
חרדיים אחרים.

כן לא יכנסו אנ"ש שי' למפלגות, ור"ל.

בברכת-

בטח למותר להעיר על מש"נ וחשועה ברוב יועץ ואמחו"ל
במשנחם אל תהי דין יחידי שאין דין יחידי אלא אחד.

אגודת חסידי חב"ד בארצנו הקדושה

בנשיאות כ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל שליט"א שניאורסאהן מליובאוויטש

ת.ד. 46 לוד

טלפון 961848 * 964392

ב"ה. הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א בקשר לבחירות הקרובות

ב"ה. כ"ד אייר ה'תשל"ז

לאגודת חסידי חב"ד באה"ק ח"ו

שלום וברכה!

במקנה לשאלת רביס איך להתנהג בקשר לבחירות ביום ג' הבע"ל,
דעתי כי יש להצביע בעד הרשימה הכי חרדית.

בטח יפרסמו זה באופן הפתאים.

בברכה

מנחם שניאורסאהן

הוצאה לאור

הוראות כלליות

רשות להדפסת תמונת הרבי

בי"ד אלול תשכ"ז כותב הרב חדקוב לרב וולף, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי:

מאשר אני בתודה קבלת שני היומני-כיס - דישיבת תומכי תמימים והבית ספר למלאכה שקבלתים היום.

אמנם לא הספקתי לעניין בהם כדבעי, אבל יש להעיר תיכף הנראה בהשקפה ראשונה בתחלת ובסוף היומן.

בהתחלה - בדבר תמונת כ"ק אדמו"ר שליט"א, שלפלא שלא מצאו תמונה מתאימה יותר. ולהבא טוב ונחוץ אשר טרם מדפיסים תמונת כ"ק אדמו"ר שליט"א באיזה מקום שהוא, שישאלו הסכמתנו על התמונה.

זהירות בתוכן הדברים הנדפסים

בהמשך למכתב זה, מוסיף הרב חדקוב וכותב:

בסוף - בתפלת הדרך - שהדפסתם, וזהו הפלא הכי גדול, שדוקא בדברי דפוס של תומכי תמימים יודפס דבר שהוא להיפך הפס"ד של אדמו"ר הזקן, הפוסק שאף על פי שכל תפלת הדרך היא בלשון רבים, יש בזה יוצא מן הכלל בתיבת ותנני - שצריך-להיות יו"ד בסופו, היינו לשון יחיד, וכמו שמודפס בכל סידורי נוסח האריז"ל (אשר לו צלמו את תפלת הדרך מהסדור תהלת ה' בפורמט כיס, הרי לא רק שאז ה' נמנעים מטעות גדולה זו, אלא גם אותה התפלה מנוקדת, אשר כל אחד ואחת יוכל לומר תפלה זו בדיוק).

וממהרים אנו לעוררו על טעות זו כדי שאולי יוכל לתקן את כל טופסים אלה שנמצאים עדיין תח"י על ידי העברת קולמוס על הוא"ו שיהי' נראה כיו"ד.

ונא להודיעני מהנעשה בזה.

התייעצות וביקורת

הוראה כללית בעניין זה, מופיע ברישום מי' סיון תשל"א, כותב הרב וולף מה שמסר הרב חדקוב בשיחה הטלפונית:

...כאן מסרתם הערה בכללות שכשם בבטאון, שכשאחד כותב הרי יכול להיות דברים שאינם צריכים להידפס, על כן בכל עניין דפוס צריכה להיות התייעצות וביקורת שלא יכתבו דברים שלא כשורה...

אחריות בהוצאה לאור

ברישום מט"ו אלול תשמ"א, כותב הרב וולף את הדברים הבאים שמסר הרב חדקוב בשיחה הטלפונית מי' באלול:

על ידי ה... . הדפיסו קונטרס של תפילות וברכות לגני הילדים, מי עשה קונטרס זה ועל סמך מה ליקטו דווקא תפילות וברכות אלו. הדבר הוא בלתי ברור ודורש ביאור והסבר. עצם הרעיון של הדפסת קונטרס שכזה הוא טוב, אבל באופן שנדפס הקונטרס בפועל, דורש ביאור והסבר. לו היה קונטרס שכזה יוצא על ידי חוג אחר היתה לזה מכאן התנגדות של ממש.

בהידור המירבי

בי"ז מנחם אב תשל"ז כותב הרב חדקוב לרב וולף את הדברים הבאים, על נייר המכתבים של ה"מרכז לענייני חינוך":

בנוגע ליופי הספרים היוצאים לאור באהקת"ו, הלא הדגשתי כמה פעמים אשר מוכרח הדבר אשר הן הנייר והן הכריכה צריכים להיות מהודרים ביותר, ורק אז יכולים לדון איפוא כדאי להדפיסם מצד המחיר וטעמים אחרים, אבל כנ"ל אין בשום אופן לוותר על ההידור בהדפסת הספר וכריכתו.

הוצאת הספרים - בשלימות

בכ"ג תמוז תשל"ח רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה באותו שבוע: ע"ד הוצאת ספר הניגונים ג', צריך-להיות יותר טוב מהקודמים שלא יחסר שום דבר ושיצא בתכלית השלימות. מוטב שיארוך עוד חודש ושיצא בשלימות.

אחריות העיתון "כפר חב"ד"

ברישום מט' אלול תשמ"מ רושם הרב וולף את דברי הרב חדקוב בשיחת הטלפון מאותו שבוע:

בדבר ההו"ל של החוברת "כפר חב"ד", מאחר שהחוברת נושאת את השם "כפר חב"ד", מוכרח שיהיה אחראי אחד או אחראים אחדים שיקבלו האחריות לתוכן החוברת. יש למצוא את האחראי/ם בדרכי נועם ובאופן שלקהל לא יהיו טענות על תוכן הפירסומים.

אי אפשר לשאול דעת כל אחד ואחד אבל הענין חייב להיות מבוקר ושיהיה חו"ד מהו דעת הקהל ושלכתחילה לא יהיו שאלות בזה.

בלי תמונות אישיות

לאחר ההכרזה על הקמת ע"א המוסדות, בהתוועדות י"א ניסן תשל"ב, יום הולדתו השבעים של הרבי, התרחבה מאוד הפעילות החב"דית באה"ק. בעקבות זאת החלו במשרד הישיבה בלוד לערוך את האלבום "חב"ד בישראל", ובארכיון "ימי תמימים" מצוי תכתובת רבה בנושא זה בין מזכירות הרבי ומשרד הישיבה.

ברישום מי"ב אדר ראשון תשל"ג, רושם הרב וולף את הוראת הרב חדקוב בעניין, כפי שנמסרה בשיחה הטלפונית מי"א אדר ראשון:

ע"ד האלבום, בענין חדרי תורה אור, לברר בכללות אם להדגיש שייכותם לחב"ד, ובאם יש חששות לא להכנס. ובענין תמונות המנהלים באלבום, שלא יהיו תמונות אישיות, בכללות צריך-להיות הענין של תמונות המנהלים. הועד המכריע והמחליט.

שיחות הרבי

אחריות הדפסת שיחות הרבי

בכ"א אלול תש"ל שיגר הרב חדקוב אל הרב וולף את האגרת הבאה, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי:

נוסף על הזהירות הגדולה הכי אפשרית הדרושה בדיוק דברי כ"ק אדמו"ר שליט"א כשמפרסמים אותם, ואפילו כשמדגישים בפרסומת שהשיחות קודש וכו' נרשמה על ידי אחד השומעים ואינה מוגה, הנה מה שאפשר בכל אופן הוא שעכ"פ פסוקים, מאמרי חז"ל, מראה מקומות וכו', יבדקו אותם במקומם לפני הדפסתם, ובשימת לב לזה אשר בכהנ"ל אפשרית בנקל טעות אם מצד לפום ריהטא וכו', פליטת הקולמוס, טעות המעתיקים וכדומה.

ההתעוררות להעיר על הנ"ל נובעת ממה שנודעתי היום כי בשיחת קודש ש"פ ראה נמצאת ברשימת אחד השומעים שהמאמר "וכל המיצר לישראל נעשה ראש" מובא בספרים שנתפשטו בתפוצות ישראל (מבלי להזכיר שזהו מאמר חז"ל, גיטין נ"ו, סע"ב).

בהתאם עם הנ"ל הנני לבקש את כת"ר:

א) שישתדל אשר קודם כל - ובהקדם - יתקנו את המ"מ ברשימות הנ"ל בכלל, ובפרט באם עומדים לפרסם אותה באיזה צורה שהיא.

ב) לעורר את אלה שזכו להיות המעתיקים, המפיצים, והמפרסמים וכו' שיחות כ"ק אדמו"ר שליט"א אשר יזהרו ויקפידו בהאמור לעיל.

זירוז להפצת שיחות הרבי

בט"ו אדר שני תש"ל, כותב הרב חדקוב לרב וולף, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי:

אף שהאחריות להפצת השיחות הקדושות דכל שבוע מוטלת על אחרים, מתענין אני בכל זה לדעת עכ"פ אם במה שנוגע להדפסתן מסודרים הענינים בכי טוב, ומזדרזים בהדפסתן בכדי שתוכלנה להגיע למטרתן בעתן ובזמנן. ות"ח למפרע.

הפצה ופרסום

הפצת הספרים - פיקוח נפש

בי"ז מנחם אב תשל"ו כותב הרב חדקוב לרב וולף את הדברים הבאים, על נייר המכתבים של ה"מרכז לענייני חנוך":

...כל העוסק בעסק גשמי ממש אפילו בשלו, ומכל שכן מי שממונה לזה על ידי אחרים, צריך לעסוק בזה במסירה ואמונה, ומכל שכן מי שזכה להתמנות כגזבר וכדומה בענינים דקדושה, אשר לכן גם מנקודה המסחרית של קה"ת צריכים הענינים להעשות באופן הכי טוב.

יש להדגיש כי בנידון הנ"ל הלא העיקר הוא עצם הפצת הספרים בכדי שיגיעו לכל מקום ולכל פינה ולכל אחד ואחת. כי אין מי שהוא שאין לו צורך בהספרים שלנו, ולהרבה מהם הוא ממש ענין של פיקוח נפשות וד"ל.

הפצה במקומות שונים

ברישום מכ"ט סיון תשמ"א, כותב הרב וולף את הדברים הבאים, מה שמסר הרב חדקוב בשיחת הטלפון בכ"ח סיון:

בענין הפצת ספרי קה"ת, האם נסיעתם של הטנקים בערים ומושבים מספיק לענין הפצה כדבעי, ואולי הטנקים הם גם של כללות המבצעים ואין זה מספיק להפצת הספרים. אנחנו צריכים לדאוג להפצת ספרים שלנו באופן מירבי והמצב הוא שחסרים נקודות של הפצת ספרים אלו.

הפצת הספרים בקיבוצים הוא גם-כן פרנסה רוחנית, על ידי הפצת ספרי שיחות לנוער וכדו', וזאת אפשר לפעול רק כשבאים באופן מיוחד למקומות אלו כקיבוצים, ספריות של בתי ספר על ידי תעמולה אצל המנהל וכדו', והעיקר שספרים אלו יגיעו לכל עיר ועיר ולכל בית ובית גם-כן לספריות עירוניות, אוניברסיטאות וכדו'. וכאמור כל זה יכול להיות על ידי טיפול אישי דווקא. בבתי הרפואה יש לאנשים זמן פנוי שיכולים לקרוא בספרים, אצל עולים חדשים מארצות אנגלוסקסיות, הספרים שיחות לנוער ודי אידישע היים יכולים לעורר ליהדות.

הנחיות בהפצת הספרים

ברישום מי"א תמוז תשמ"א, כותב הרב וולף את הוראות הרב חזקוני בשיחה הטלפונית יום קודם לכן:

ע"ד לשלוח אדם לקיבוצים ושיפיץ הספרים וכו', הכוונה היא כמו השלוחים שיוצרים קשר עם אנשים במקום ויש להם השפעה עליהם וכו'.

בענין בתי רפואה, ישנם אנשים שכאשר יוצאים בריאים מבית הרפואה אפשר לענין אותם שיתרמו ספרים לספריית בית הרפואה.

בהפצה על ידי מוכרי הספרים בלבד אי אפשר להסתפק, כי מוכרי הספרים מעוניינים בפרנסתם שלהם, והם ימכרו הספרים שיהי' להם מזה יותר הכנסה.

פרסומים אודות הספרים - על ידי מומחה

על דו"ח שנשלח אודות פרסום לספרי חב"ד בסכום גבוה, התקבל מענה הרבי בשיחת הטלפון מד' תמוז תשל"ז:

בדבר הפרסומים עבור הספרים בסך 45,000 ל"י, היה מענה כ"ק אד"ש: "כיון שהתורה חסה על ממנום של ישראל בטח המחליט - מומחה הוא בכל כיוצא בזה".

זכויות שמורות

למנוע הדפסת ספרי חב"ד ללא רשות

בכ"ו אלול תשכ"ו דיווח הרב וולף לרב חזקוני, אודות הוצאת ספרים פלוגית שהדפיסה מחזור כצילום ממחזור התפילה של הוצאת קה"ת, ללא רשות, "בנפרד שלחנו לו טופס ממחזור שהודפס בארץ-הקודש על ידי הוצאת . המחזור הוא קטן

בגודל כמה ס"מ על כמה ס"מ, וזה צילום המחזור של הוצאת קה"ת, נא להודיע אם יש לנקוט באיזה צעדים בקשר לכך".

על כך השיב לו הרב חדקוב במכתב מט' מר חשון תשכ"ז, על נייר המכתבים של ה"מרכז לענייני חנוך":

מאשרים אנו בתודה קבלת מכתבו מכ"ו אלול בדבר המחזור בפורמט כיס שהודפס על ידי... וכמו-כן גם הטופס מהנ"ל ששלח לנו. ובשאלתו אם יש לנקוט איזה צעדים בקשר לזה, אין ספק בזה שכל מה שאפשר יש לעשות.

להבטיח שלא יעשו כדברים האלה

כיוצא בזה, בכ"א אדר ראשון תשל"ו כותב הרב חדקוב לרב וולף, על נייר המכתבים של ה'מרכז לענייני חנוך':

הגיעני קונטרס בשם "סדור תהלת ה'" לתפלת מנחה לחול ולתפלת ערבית לחול, יוצא לאור ע"י...

מענין לדעת: א) הקיבלו המו"ל רשות, וממי, להוציא לאור את הנ"ל?...

כאשר הרב וולף קיבל מכתב זה, הוא השיב במכתב לרב חדקוב את הידוע לו בעניין, ועל כך הגיע מענה נוסף מהרב חדקוב על נייר המכתבים של ה'מרכז לענייני חינוך', בב' אדר שני תשל"ו:

להודעתו במענה למכתבו מכ"א אדר בענין הקונטרס שהדפיסו שלא שאלו וכו', הנני לבקשו אשר הסניף דהמל"ח שבאהקת"ו יברר אצל המו"ל דהנ"ל את כל מה שנשאל במכתבו הקודם המצו"ב, ובכל אופן להבטיח שלא הנ"ל ולא אחרים יעשו כדברים האלה באיזה ספר שהוא מהשייכים לקה"ת או למל"ח. נא להודיענו מהנעשה בזה.

במקביל, מדפיס הסידורים ללא רשות, כתב לרב חדקוב מכתב בו הוא מנסה להסביר את הסיבה מדוע הדפיס את הסידורים ללא רשות, אולם הרב חדקוב שלל כל זאת, במכתב ממזכירות הרבי מ"ב באייר:

כל הטעמים המובאים במכתבו אשר לפי דעתו הוא מצדיקים את הצורך להדפסת הסידורים בצורה זו שהדפיסם אינם מצדיקים את ההדפסה טרם קיבל הרשות לזה מקה"ת.

ספר התניא

הוראות בהדפסת ספר התניא

ברישום מכ"ז אדר ראשון תשד"מ, רושם הרב וולף את הדברים הבאים, מה שמסר הרב חדקוב בשיחה הטלפונית יום קודם לכן:

ע"ד הרעיון של ר"ט פלס להדפיס את ספר התניא בכל הקיבוצים, צריך שההדפסה עצמה תהיה ברשותם ושיהיה בבחינת אתערותא דלתתא שלהם וגם ילמדו שם בספר התניא, שיהיה בלי טומעל ורעש, וכאשר יתקבל האישור שמצידם הכול בסדר יתנו את מספר ההוצאה של התניא לכל קיבוץ.

בעיר אחת לא להדפיס התניא פעמיים.

לדאוג שעניני הכספים שבהדפסת התניא יהיו כדבעי, להיזהר שלא יהיה חשד גם למראית עין. ההקדשות לעשות רק בפורמט גדול, באם ישנם הרבה הקדשות להדפיס כולם על דף אחד. דהיינו, שלא להדפיס עבור כל הקדשה כמות קטנה מיוחדת של ספרי תניא.

רישום השיחה הטלפונית דלעיל באה בהמשך למכתב הבא שכתב הרב מנחם שי' וולף, מנהל הוצאת הספרים קה"ת באה"ק, למזכיר הרב בנימין שי' קליין:

ר' טוביה פלס העובד בתנועה הקיבוצית של השומר הצעיר בניהול חשבונות, העלה רעיון (שמקווה הוא בקשריו שיוכל גם לבצע), להציע להנהלה שיסכימו להדפיס בקיבוצים תניא'ס.

מאחר ובאם זה יוכל להתבצע בע"ה, הוא שואל בעיקרון אם מסכימים לזה, ובאם כן האם צריך אישור לכל קיבוץ בנפרד - או הסכמה כללית לכל הקיבוצים שהם יאפשרו.

באם יהיה מענה נא תודיע.

על מכתבו זה של הר"מ וולף השיב הרבי בכת"ק:

באם גם ילמדו בהתניא (כמדובר בהשיחה?) עכ"פ יתחילו - כדאי ביותר.

בכלל - להשתדל (באופן המתאים).

9. בשיחת ש"פ בא ג' שבט תשד"מ. התועדויות תשד"מ חלק ב עמוד 814 ואילך.

הקדשות לספר התניא

ברישום מב' ניסן תשד"מ, מתוכן השיחה הטלפונית יום קודם לכן, מוסיף הרב וולף עוד בעניין זה מה ששמע מהרב חדקוב:

בענין מכתבינו מכ"ז אד"ר ע"ד הדפסת ההקדשות בספרי התניא, הכוונה בזה שבכל הוצאה של ספר תניא לא ידפיסו יותר מדף אחד של הקדשות, גם אם בדף זה יהיו כמה וכמה הקדשות של אנשים שונים.

תרגום ספר התניא

ברישום מי"ב חשון תשל"ג, כותב הרב וולף את דברי הרב חדקוב בשיחה הטלפונית מ' חשון:

לתרגום התניא ברוסית, באופן עקרוני יש הסכמה בתנאי שהמתרגם יהי' אקדמאי וגם בעל לשון ובעל סגנון ובעל ידיעות פילוסופיות ושידע השפה המודרנית שיתאים למתקדמים. אם יש בין העולים בעל מעלות כאלו, אפשרי לגשת לענין בלי רעש לאחר שימסרו לכאן שם המתרגם ויקבלו הסכמה.

יריד הספרים

מי יכול לשער גודל התועלת

פן ייחודי של הפעילות באה"ק להפצת ספרי חסידות חב"ד 'חוצה', היה באמצעות הקמת והפעלת 'דוכן חב"ד' בירידים ותערוכות, ובראשם "יריד הספרים הבין-לאומי" - תערוכה בינלאומית המתקיימת מידי שנתיים, בהשתתפות מוציאים לאור מכל רחבי העולם, ומוצגים בה ספרות יהודית לצד ספרות כללית, כאשר בימי פעילות התערוכה פוקדים את המקום עשרות אלפי אנשים.

בחורף תשכ"ז התקיים ב"בנייני האומה" בירושלים היריד הדו-שנתי, שם הוצב לראשונה דוכן חב"ד.

סביב נושא זה מצויה התכתבות עניפה במהלך השנים בין מזכירות הרבי ומשרד הישיבה בלוד. מסתבר שהיו הדרכות והוראות מהרבי ומהמזכירות בכל פרט ופרט - בחירת הספרים שיוצגו בדוכן חב"ד, אופן ההצגה, הפקת קטלוג מיוחד והפעילות בנושא נמשכה כמה וכמה חודשים.

והכל, כמובן, על מנת שהצגת והפצת הספרים ב'יריד' תפעל את פעולתה, ותביא את מעיינות החסידות לקהלים חדשים שייחשפו לאור כי טוב.

במכתב מי"ג שבט תשכ"ז, על נייר המכתבים של ה"מרכז לענייני חנוך", מזרז הרב חדקוב את הרב וולף לעסוק בהכנות לקראת יריד הספרים הבין לאומי שנערך באותה שנה, ושחב"ד השתתפה בו לראשונה:

...נא להתדבר בזה עם אלה שמשום קוצר הזמן ביקשנו אותו לבוא איתם בדברים בשמנו, מבלי לחכות למכתבים מיוחדים לכל אחד ואחד מהם, ולבקשם להזדרז בכל זה, ובעזהשי"ת לסדר כל העניינים השייכים לזה באופן הכי טוב, ולקדש שם שמים גם בתערוכה זו. ומי יוכל לשער כמה יהודים - שלולי התערוכה לא ידעו ממציאות הספרים שלנו - יתחילו לקרוא וללמוד בהם, ועל ידיהם גם להגיע לתכליתם, להתנהג על פיהם ולקיים האמור בהם.

הזדמנות לקירוב

בו' מרחשון תשל"א, שיגר הרב חדקוב לרב וולף את האגרת הבאה, על נייר המכתבים של ה"מרכז לענייני חנוך", לקראת היריד שנערך באותה שנה:

מהמכתב שהגיענו מהנהלת יריד הספרים בירושלים ת"ו נראה שנקבע כבר הזמן התערוכה הבא לכ"ה - ל' ניסן. בטח ישתדל כת"ר בעתו ובזמנו במה שדרוש להנ"ל מצדנו ויודיענו מהנעשה בזה.

ברישום מי"ד ניסן תשל"א, רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שנתקבלה מהרב חדקוב בשיחת הטלפון:

בקשר ליריד הספרים בכדי שימשוך אנשים אין לחסוך בהוצאות ולדאוג ליופי ולקישוט, ולהדגיש ספר הערכים ולקוטי לוי יצחק ומאמרי תרס"ו שהם ספרים גדולים ויש בהם חידושים, ושיהי' אדם שיסביר בטוב טעם, ויהיו כאלו שיתפסו עי"כ לאידישקייט, וספר הערכים יכול לעניין גם עתונאים.

בסבר פנים יפות

בי"א אייר תשל"ז רושם הרב וולף הוראה שהתקבלה בשיחה הטלפונית באותו שבוע:

בדבר יריד הספרים בירושלים, לקבל האנשים המבקרים שם בסבר פנים יפות.

לא להראות נסיגה

בט' אלול תש"מ רושם הרב וולף את דברי הרב חדקוב בשיחת הטלפון מאותו שבוע:

בענין היריד, בשעה שקיים כבר יריד לא צריכים להראות נסיגה, רק כאשר יש טעם מדוע לא, ולא להראות שאנו קבצנים, וכמו שהשני מרשה לעצמו כן גם אנו, ויתכן שיהיה על ידי זה ריווח רוחני. להכין ליריד באופן יפה ובפרסום מתאים, להפיץ קטלוגים.

השפעה על אחד מאלף כדאי

ברישום מכ"ב מנחם אב תשמ"ג, רושם הרב וולף את הדברים הבאים, מה שמסר הרב חדקוב בשיחת הטלפון מח"י מנחם אב:

בענין יריד הספרים בירושלים, המדובר הוא בדבר בינלאומי וענין שיש לו השפעה ויתכן שהפירות רואים רק לאחר מכן, ובאם היו שואלים היו מורים שכן לקיים היריד, כי אולי תהיה השפעה על אחד מאלף וגם זה כדאי.

ט ז כ י ר ו ת
כ"ק אדמו"ר מנחם מענדל שליט"א שניאורסאהן
ליובאוויטש

SECRETARIAT of RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
the Lubavitcher Rabbi
770 EASTERN PARKWAY • BROOKLYN, N. Y. 11213

Tel.: HYerush 5-9266 Cables: LUBAVITCH NEWYORK

ב"ה, י"ד אלול תשכ"ו
ברוקלין

הרה"ח אי"א נר"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ח אפרים שי

שלום וברכה!

מאשר אני בהודת קבלת שני היומני"כיס - דישיבת
חו"ח ורביכל'ס שקבלתים הי"וס.

אמנם לא התקתי דערין בחס כרבעי, אבל יש להקיר
היכף הנראה בחשקש ראשונה בחשפה ובסוף הי"וס.

בהתחלה - בדבר חסונה כ"ק אדמו"ר שליט"א, שלמד
שלא מצאו חסונה מהאיסא יוחר, ולתבא טוב ונחוצ אשר
מ"ס מדמיס חסונה כ"ק אדמו"ר שליט"א באיזה מקום
שחא, שישאלו הסכסכנו על חסונה.

בסוף - בחשלה הדרך - שתרפסס, וזוה חסלה הכי גדול,
שרוקא בדברי רפוס של חו"ח יורפס דבר שתוא להיפך חס"ד
של אדמו"ר, הפוסק שאעפ"י שכל חסלה הדרך היא בלשון רביס,
יש בזה יוצא מן הכלל בהיבה וחנני - שצ"ל יו"ד בסוסו,
הי"נו לשון יחיד, וכמו שמופס בכל סידורי נוסח אריז"ל
(אשר לו צלמו אה חסלה הדרך מהסדור חסלה ח' פורסם כיס,
הרי כא רק שאז ח' נסנעס מסעות גדולה זו, אלא גם אוהה
החסלה מוקרה, אשר כל אחר ואחר יוכל לומר חסלה זו ברי"ק).

ומסחרים אנו לעוררו על טעות זו כדי שאולי יוכל
להקין אה כל טוססם אלה שנמסאים ערין חח"י ע"י העברה
קולמוס על חו"א"ו שית"י נראה כיו"ד.

ונא להודיעני מהנעשה בזה.

בברכת כס"ס וכו"ס

הרב ח.ס.א. חתקנב

ג.ב.

כידוע ישנם סבבאים מאת"ק ח"ו נוחגים להעמיד ששקה
בעה התחזקוה, ובאשר חבאים הם מחוגים שונים ומהם כאלה
שאינם יורק. לחומר וכן דרעה ברור כיגדו חסרש חרומסו
ומעשרות וכו', וקשה לעסוק בבידור הרב"ל בעה התחזקוה,
ועי"ה להשיב פניהם ריקס כדי שלא לבי"ס.

לכן בעה התקנה שלא להעמיד בכל מסקה מסס, וכנ"ל שא
לבי"ש, ולזה נא לעורר אה כל תנוסעים מאת"ק ח"ו שלא יטריחו
ואל יוציאו כסף שלא לצורך וכו'.

ישיבת תומכי תמימים: המרכזית CENTRAL YESHIVAT TOMCHEI TMIMIM

מוסדו של כ"ק אדמו"ר רבי יוסף יצחק גוועלד'ה נגידים מליובאוויטש • תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל שליט"א שדווארשטאן מליובאוויטש
Established by the late Lubovitcher Rabbi Joseph I. Schneersohn of blessed memory • Under the Presidency of the Present Lubovitcher Rabbi Menachem M. Schneersohn

בתשובה נא לחתור

ב"ה לוד כ"ז אדר תשס"ט

כבוד
הו"ח אי"א נו"נ וכו'
הרב ח.ס.א. שי' הדקוב

שלום רב וברכה!

אחדשה"ט, הנני בזה לאשר קבלת הטלפון מאתכול, כדלהלן.
בענין הדפסת ספרו החשוב של ר"ח שי' גליצנשטיין, יהיו התנאים אתו
בזה כהדפסת ספריו בעבר.

בענין הדפסת ספרו של הר"ל שי' ביסטריצקי
שיודעים ללמוד על ספרים אלו, ואולי לסדר באופן שהמחבר יקבל הלוואה
להדפיס הספר בעצמו ולאחר מכן הוא ידאג להפצת הספר ומהכנסות שיהיו
לו יחזיר ההלוואה. להציע הצעה זו לר"ל ביסטריצקי ולשמוע מה בפיו.
ע"ד הרעיון של ר"ס פלט להדפיס את ספר התניא בכל הקיבוצים, צריך
שההדפסה עצמה תהי' ברשותם ושיהי' בבחי' אתערוחא דלחאא שלהם וגסילסדו
שט בספר התניא, שיהי' בלי טומעל ורעש, וכאשר יתקבל האישור שמצד הכל
בסדר יתנו את מספר ההוצאה של התניא לכל קיבוץ.

בעיר אחת לא להדפיס התניא פעמיים.

לדאוג שעניני הכספים שבהדפסת התניא יהיו כדבעי, להזהר שלא יהי'
חסד בט למראית עין. ההקדשות לעשות רק בפורסט גדול באס ישנם הרבה
הקדשות להדפיס כולט על דף אחד. דהיינו, שלא להדפיס עבור כל הקדשה
כמות קטנה מיוחדת של ספרי תניא.

בכבוד וברכה כס"ס

אפרים וולף

שיכון חב"ד, חיד 46 לוד, בחובות טלפונים: ישיבת תומכי תמימים: 054-24392, 054-26848
Shimon Chabad, P.O.B. 46 LOD, Cables: Yeshiva-LOD Tel. 054-26848 — 054-24392

ויוזמים מארה"ב שהקימו את המפעל ביוזמת ה"רבי", מבקרים קשות את הביורוקרטיה הישראלית □ הזמנות יצוא במיליוני ד' — טאת משה ישרו —

מפעל בקטמנדו הדג, "דיוטש פלמטיקס", יופעל בסוף החודש בקרית מלאכי. בחקמה המפעל תושקעו בשלב ראשוני מיליוני דולר (בעשרים מיליון לירות), והוא מה סינטיטיים. לים דומים בקונטיקט וירק.

החב"דניק-
וההמניע
בפרשת
מידה יהודי
מאת בינה ברזל

ד"ר מלובניץ: ישראל חייבת לבצע מדיניות של התנחלות מקיפה

ההתנחלויות בכל שטחי ארץ-ישראל צריכות להיעשות ביום אחד בלבד, בלי פירסום מוקדם ולמרות הלחצים * לאחר מעשה ישקטו הרוחות

פרסומים
חב"דיים
בתקשורת

הוראות כלליות

פרסום מכתבי הרבי בעיתונים

לקראת ל"ג בעומר תש"ל שיגר הרבי מכתב כללי פרטי "לכל התלמידים והתלמידות - המשתתפים בפעולות יום הסגולה ל"ג בעומר" (אגרת ט'תתצג), ונמסרה הוראה לרב וולף "כי יצא אלינו מכתב אקספרס לקראת ל"ג בעומר ויש לארגן יחד עם לייבוב להפיץ המכתב בכל תפוצות הארץ, ולקיים העניינים שבמכתב".

בהקשר לכך הורה הרב חזקוני לרב וולף, בשיחת הטלפונית מט"ו באייר תש"ל:

להכין הטכניקה בנוגע לעיתונות שיפרסמו מזה, לא להכניס המכתב בכסף בכדי שעיתונים אחרים לא תהיה תרעומת, מלבד זה אשר עקרונית אין להכניס מכתב בעיתון בתשלום.

פרסום תמונת הרבי בעיתונים

בי"ב חשון תשל"ג כתב הרב וולף לרבי:

ר"ש מיינדצ'יק עומד בקשר עם מר נח מוזעס מידיעות אחרונות, ויש לרש"מ הצעה שלקראת י"ט כסלו שיצורף לעיתון תמונת כ"ק אדמו"ר שליט"א. מר מוזעס אמר שהוא מסכים אולם זה יעלה לערך בין 10 ל-20 אלף ל". ייתכן שנוכל לקבל עבור זה השתתפות מפעלי ניר חדרה, או דפוס איל או בנק לאומי (נהוג באה"ק דברים כגון אלו ומצרפים מפעם לפעם תמונת הפרזידנט, או ראש הממשלה או הרמטכ"ל). אם נקבל הסכמת כ"ק אד"ש נפעל בנדון. לתמונה אפשר להוסיף איזה מאמר רז"ל או פסוק מפ' השבוע וכד'.

בשיחת הטלפון מכ"ד חשון, מסר הרב חזקוני לרב וולף את המענה בעניין:

לגבי מכתבנו ע"ד הצעת מוזעס פרסום בידעות אחרונות, בגלל המחיר מופרך לגמרי ואפי' בהרבה פחות מסכום זה, אולי אם הי' על סכום של 1000-500 ל"י ותמונת אדמו"ר הזקן, וסכום גדול כזה הי' יותר טוב להשקיע באיזה מאמר או לקוטי לוי יצחק ולא נאכמאכין די וועלט.

העיתונים רעבים לחדשות

ברישום מכ"ה תמוז תשל"ב, כותב הרב וולף את הדברים הבאים, כפי שמסר הרב חזקוני יום קודם לכן:

בשיחת הטלפון דאמש מסרו שסופר מאה"ק מאוהדי חב"ד אמר דעתו

שעתוני אה"ק רעבים לחדשות ובאם השי"ח¹⁰ היה ערוך בצורה טובה ובסגנון מתאים היו מפרסמים אותו, אבל אם צריכים לשוב וללטש את הסגנון אין הם מקבלים זאת. דברים הנ"ל אינם ממקור ראשון, ויש לשים לב לתקן הדבר, ושמומחה יטפל בזה.

קשר עם אנשי התקשורת

בט"ו באייר תש"ל, שיגר הרב חדקוב לרב וולף את האגרת הבאה, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי:

בטח יודיענו מזמן לזמן מהמשך הקישור עם העתונאים דחו"ל בכלל, ומהמשו"מ עם העתונאי דה"טיים" בפרט. ומשום חשיבות הדבר, הן מטעם שמגיעים הענינים להמון קוראים, אשר זוהי הדרך היחידית שידעו מהנעשה בעולמנו - והתוצאות מובנות, הנה נוסף על זה, לפי "השקפת" הרבה מהקוראים הנ"ל מתייחסים הם - ואפילו הרבה מהיודעים מכבר אודות ליובאוויטש - בחשיבות יתירה, בראותם שגם עתון פלוני אלמוני מודה על הברכות.

ואגב, מגיעות ידיעות האלו גם לכמה וכמה מפקידי הממשלות השונות והעומדים בראשן, שגם בזה לפעמים תועלת רבה. ואין כאן המקום להאריך בזה. אשר לכן, אין להתייאש מההשפעה על העתונאים האלה, גם אם אינם נענים תיכף ומיד, והוכח תוכיח וכו', עד מאה פעמים.

דובר חב"ד

נושא מרכזי נוסף בשטח העסקנות הציבורית באה"ק המצוי בתכתובת שבין מזכירות הרבי ומשרד הישיבה בלוד, היא הפעילות להבאת דברה של תנועת חב"ד לציבור הרחב, בה עסק הרה"ח הרב שלום דובער (ברק'ה) וולף ע"ה, בנו של הרב אפרים וולף ע"ה, במסגרת תפקידו כ"דובר חב"ד" בארץ.

מדובר בשליחות רבת אחריות אותה מילא בנאמנות ובמסירות רבה, ובמשך עשרות שנים הביא ברק'ה את דברי הרבי אל הציבור הישראלי דרך התקשורת הכתובה והאלקטרונית.

במסגרת זו פעל רבות לפרסום דברי הרבי האקטואליים מתוך ההתוועדויות ושיחות הקודש; פרסום ידיעות חיוביות אודות פעולות חב"ד; פרסום ה"מכתבים

10. שירות ידיעות חב"ד.

כלליים" של הרבי בעיתונות הכללית; עריכת "סיומי מסכת" בתחנות הרדיו ב'תשעת הימים'; קשר אישי רצוף עם עשרות אישי תקשורת, ועוד, והכול כדי שהללו יהוו כלי ביטוי של הרבי ושל חסידות חב"ד, וכדי שמעינות התורה והחסידות אכן יגיעו גם ל'חוצה שאין חוצה הימנו' ושגם ה'תחתון שאין תחתון הימנו' יהיה למעשה כלי להפצת דבר ה'.

לאורך עשרות השנים שבהם שימש כדובר חב"ד, זכה ברק'ה לקבל שורה ארוכה של הוראות, הדרכות והנחיות בעבודתו מהרבי בעצמו, ביחידויות פרטיות ובכתב יד קדשו, וכן שורה של הוראות שקיבל מיו"ר מזכירות הרבי, הרב חיים מרדכי אייזיק חדקוב ע"ה.

כאמור, בתכתובת שבין מזכירות הרבי ומשרד הישיבה, אנו מוצאים רישומי שיחות טלפוניות רבות, בהם יו"ר המזכירות הרב חדקוב מנחה את הרב אפרים וולף ומורה לו הוראות בעבודתו של ברק'ה. לפנינו כמה מהוראות אלו.

זהירות בידיעות לתקשורת

בי"ד כסלו תשל"ו רושם הרב וולף את ההוראה הטלפונית הבאה שנתקבלה יום קודם לכן מהרב חדקוב, אודות ההודעות הנמסרות לתקשורת על ידי בנו, דובר חב"ד הרב שלום דובער (ברק'ה) וולף ז"ל:

למסור לרשד"ב שי' וולף שבענין הידיעות שמוסר לעיתונות תבוא עליו ברכה, רק צריך זהירות בעצם הידיעות שנמסרות למסור את רשימת האנשים שדברו ולא להחסיר, וכן מצד השני באם אומרים שמישהו דיבר ולמעשה לא דיבר ולא היה, על ידי זה מאבדים האימון, והדברים אמורים אפילו בדיבור בעל פה וכל שכן בכתב.

ההודעות - בהידור

בי"א אייר תשל"ו רושם הרב וולף את הוראה הטלפונית הבאה שנתקבלה יום קודם לכן מהרב חדקוב:

בענין הסגנון שמגישים ההודעות לעיתונות שיהיה לא רק טוב אלא גם בהידור.

באחריות ובשוב הדעת

בח' סיון תשל"ו רושם הרב וולף הוראה נוספת בתחום זה, שהתקבלה מהרב חדקוב ימים אחדים קודם לכן:

ידוע המנהג בשנים האחרונות אשר בענינים הנוגעים ליחסי הממשלה וכדו'

היו 3 אנשים על אתר בתור ועד, והיו מתכנסים להתיישב ע"ד מה שצריכים לעשות ואיזה דברים יש לשאול וכו' ולאחר זה ה' מענה מכ"ק אדמו"ר שליט"א עד"ז. הג' הנ"ל היו ר"ש חפר ר"ש מיידנצ'יק ואני.

לאחרונה מצאו אחד שלוקח על עצמו החבילה, רשד"ב וולף, הוא ב"ה מצליח בעניני עתונות, ומכמה שאלות שמגיעות נראה שהוא יש לו על עצמו האחריות בעניני היחסים וכו'. למעשה צריך להיות בכל זה יישוב הדעת וצריך להיות ועד של 3 ולא 1, וגם שהוא צעיר עדיין.

טוב שיחשבו ויישבו ביחד בישוב הדעת ואז על השאלות שמגיעות המכה בפטיש מאצלכם מה שצריך לעשות.

יש להחזיר העטרה ליושנה ו-3 הנ"ל יהי' להם האחריות וכשיגיע שאלה ידעו שזה לאחר ישוב הדעת.

יתכן שברק'ע יודע השאלה מקודם, אבל כשהוא שואל והנשאל אינו יודע מה לענות וצריך להכניס פתק וכו' זה באופן אחר, ובאם תגיע שאלה שלאחר ישוב הדעת של הג' הנ"ל יהי' זה באופן אחר לגמרי וגם ידעו שהאחריות עליהם.

ידיעות אמיתיות ומפורטות

הוראות נוספות בנושא זה מופיעות ברישום מט' אייר תש"מ, בו רושם הרב וולף את דברי הרב חודקוב שנתקבלו בשיחה הטלפונית יום קודם לכן:

בענין הפרסומים בעיתונות שעל ידי רשד"ב וולף, תמיהה על כך שחסרים פרטים וגם-כן פרסום השמות של הפועלים וכו', באם הפרסום הוא טוב גם על ידי פרסום שמות מעורר את המעשים להמשך הפעולות, מסניפי צא"ח צריכים להתקבל דוחו"ת על הפעולות, ולכל הפחות צריך לכתוב ידיעות אמת ולהשלים החסר.

[illegible]

ישיבת תומכי תמימים המרכזית

CENTRAL YESHIVAT TOMCHEI TMIMIM

כולל: עולי רוסיה עולי תימן • CONTAINING: PLEITE OLEY RUSSIA OLEY TEIMON

ביסחו של כ"ק אדמו"ר רבי יוסף יצחק זצוקללה"ה נב"ר • י"צ מליובאוויטש • חתם נשיאות כ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל שליט"א שניאורסאהן מליובאוויטש
 Edited by the late Lubavitcher Rabbi Joseph I. Schneersohn of blessed memory • Under the Presidency of the Present Lubavitcher Rabbi Menachem M. Schneersohn

בחושה נא לחסור

ב"ה לוד... א"י... חש"ט

כבוד
 הו"ח א"א נ"ג וכו'
 הרב ח.מ.א. שי' חזקוני

שלום רב וברכה!

אהדשה"ס, הנני בזה לאשר קבלת השלפון מאתפול, כדלקמן.
 ההחלוקה בל"ג בעומר לסדר באופן שכל ילד ישתתף בהחלוקה זו הלכה למעשה.

הסופר אהרן חלפרין יבקר באה"ק, לקרבו ולהפגישו עם אנשים ומוסדות שלנו ושיבקר בכל המקומות ולנצלו ג"כ בפרסום טוב.
 בענין הפרסומים בעתונות שע"י רשד"ב וולף, תמיהה ע"כ שהסרטים פרטים וג"כ פרסום השמות של הפועלים וכו', באם הפרסום הוא טוב גם ע"י פרסום שמות מעורר את המעשים להמשך הפעולות, מטניפי צא"ח צריכים להמקבל ידיעות על הפעולות, ולכ"ה צריך לכתוב ידיעות אמת ולהשליט החסר.
 מהו ההשבון המדויק עם ר"ז הנ"ל, איך שלמו הספרים ובאיזה מחירים, הסדר בזה כמה שולט וכמה היתה ההכנסה.

בענין השתתפות של תלמידי הישיבה בפעולות ההחלוקה בל"ג בעומר, צריך שההנהלה תחליט על אחר, ובכל אופן שלא יהי' ביטול הישיבה והסדרים ימשיכו כרגיל.

בשנת תשל"ח נהקבל מכתב ע"י צעאגו"ח בקשר להצעה של מנרש בתל אביב לבנות עליו בית חב"ד וגם שכון חב"ד, ודברו עד"ז עם מקידיים בכירים בעירי' מר יבאל גרימל, - מה נשמע עד"ז.

לפני הקמה הארגון גג דובר ע"ד הו"ל של הוברה לתיירים, שיהי' לפחות באופן יפה לא פחות משל אחרים, שהתייר יראה מראש הוברה נאה וכו' לאיזה מקום הוא מגיע.

בכבוד וברכה כט"ס

אפרים וולף

שכונת תרכנת רדא סני 6 חיד 46 לוד. טלפונים 961848, 964392. כתובת מלרישה: ישיבת לוד
 Schenat Harshet, St. A No. 6. P.O.B. 46 Lydda. Tels. 961848, 964392. Cables: Yeshiva-Lydda

קליטת עליה

השנים של שלהי שנות הכ"ף וראשית שנות הלמ"ד היו שנות מפנה בתולדות היציאה אחינו בני ישראל שברוסיה. הבלתי ייאמן קרה, ולאחר עשרות שנים של מסך ברזל סגור ומסוגר, השערים החלו להיפתח. במהלך אותם שנים יצאו כמה מאות יהודים ובשנים הבאות יצאו עוד אלפים.

על הפעילות העצומה של הרבי ליהדות רוסיה, ודאגתו ואהבתו ללא מיצרים ליהודי ה"מדינה ההיא", כבר מסופר באריכות בספר "דיעדושקא - הרבי מליובאוויטש ויהדות רוסיה".

כשם שדעתו של הרבי הייתה נתונה תמיד ליהודים הנמצאים ברוסיה בצרה ובשביה, כך גם, אם לא למעלה מזה, ראה הרבי חשיבות רבה ועצומה בפעילות לקירובם ליהדות עם עלותם לארץ ישראל.

למעשה, הפעילות החב"דית בקרב העולים היתה מתחילה כבר בקבלת פניהם בשדה התעופה על-ידי חסידים דוברי רוסית שעלו קודם לכן ונמשכה והלכה בכל שלבי הקליטה שלהם, הגשמית והרוחנית כאחד.

חלק מן ההוראות הרבות ממזכירות הרבי אל משרד הישיבה בנושא קליטת העלייה, נלקטו לפנינו, אשר מהם יסוד ופינה גם לנעשה כיום בשטח זה.

הוראות כלליות

קליטת העולים - תיכף עם הגיעם לאה"ק

בכ' טבת תשל"ט רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה יום קודם לכן:

בוינה נמצא יהודי בשם שלום זאב קוגלט שעלה לפני כ-5 חדשים מרוסיה. הוא נמצא שם מטעם הסוכנות משגיח על כשרות, יהדות ועוסק במבצעים ומפנה את העולים להתיישב בכפר חב"ד ובנחלת הר חב"ד, אבל כשהעולים מגיעים לאה"ק אין מישהו מחב"ד שיקבל אותם להפנותם למקומות אלו.

למסור להשייכים לזה שלפלא שאין עושים בזה, והדבר קל הרבה יותר להפנות העולים מיד עם הגיעם לאה"ק מאשר לאחר שמתיישבים בקיבוץ וכדו', להודיע מהנעשה בשטח זה.

קבלת פנים בסבר פנים יפות

בכ"ה טבת תשל"ט רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה בכ"ג טבת: בדבר העולים מרוסיה, לאחר שהיה להם במשך חמישים שנה עידוד וכו'

על ידי אנשי חב"ד במדינתם לשמירת היהדות וכו', צריך גם כאשר מגיעים לארץ-הקודש שתהיה להם קבלת פנים בסבר פנים יפות מאנשי חב"ד, וזה מיד כשמגיעים לשדה התעופה, ע"ד שמקבלים אדם שנותן סיוע גשמי וכו'.

חמימות וקירוב

ברישום מכ"ב אדר תשל"א, רושם הרב וולף צרור הוראות שמסר הרב חדקוב בשיחה הטלפונית יום קודם לכן:

בעניי קליטת עולים, הענין אינו כדבעי למהוי, כל אחד שרוצה מבקר העולים להרשימם, וזאת במקום להכניס העולים באטמוספירה חמה, ולדוגמא עולה בחור בן 15 מבקרת אותו חברה, וכשיהודי העולה השאיר התפילין שלו בחו"ל מתקשה להשיג התפילין, עתה באים יהודים מרוסיה, ויש להשתדל שיבוא לידיהם מה שהספיקו להדפיס ברוסית וזה יעשה רושם חזק עליהם, וכן יש להשתדל בקשר לחינוך ילדיהם.

צריך להתאסף יחד עם חפר, ליבוב ומיידנצ'יק ולראות מה אפשר לעשות, לבקר העולים במקומות הקליטה ובמעונות הקליטה ששם הם נשארים כמה חודשים, ולתת להם הספרים ושיראו ארץ ישראל בתמונה אחרת כפי שרואים. בקשר לעניי הקליטה מסרתם עוד הפעם שיתנו ווארימקייט וקירוב, ועתה שקרוב לפסח אפשר לתת להם על המועדים מהספרים שנדפסו ברוסית, וכן לפרסם בעתון היוצא בשפה הרוסית מודעה עד"ז.

'משפיעים' לעולים החדשים

בו' כסלו תשל"ח רושם הרב וולף את ההוראה הטלפונית הבאה שהתקבלה יום קודם לכן מהרב חדקוב:

מורגש שיש חוסר במשפיעים במיוחד על עולים חדשים ובפרט לצעירים. אלה העוסקים בזה, שמ"ר וצא"ח וכו' למסור להם עד"ז, ולנצל לכך אנשים מתאימים דוברי רוסית שיפעלו בשכונות ובבתי כנסת שיש בהם עולי רוסיה וכדו' ללמוד אותם ולקרבתם וכו', וזה יה' טובה הן למשפיעים והן למקבלים.

לא להבליט שם חב"ד

ברישום מי"א כסלו תשל"ג, רושם הרב וולף את הוראת הרב חדקוב הבאה שהתקבלה בשיחה הטלפונית מי' כסלו:

בענין הכולל אברכים של עולי גרוזיה, השם צריך להיות שם פארווע סתם

גרוזיני, ותנאי נוסף שצריך ללמוד חסידות, וכל אחד יכול לעזור בזה, ויהי' נח"ר אם יהי' באופן שלא פארכאפט על ידי חב"ד.

הו"ל ספרים בשפה הרוסית

בי"ז חשון תש"ל, שיגר הרב חדקוב לרב וולף את האגרת הבאה, על נייר המכתבים של ה"מרכז לעניני חנוך":

כידוע השקענו - וממשיכים להשקיע - הרבה כסף להדפסת כמה מהספרים שלנו בשפה הרוסית.

אחת מהמטרות העיקריות דהנ"ל היא כדי להביא את החומר לקריאה להעולים החדשים מכל החוגים בכלל, ולהנוער שבתוכם בפרט.

מטעם זה גם נתנו זכות הקדימה להדפסת הספרים המדברים ע"ד הימים טובים, וספרי דברי ימי ישראל התחל מבריאת העולם, בכדי להכיר את הקוראים עכ"פ בצור מחצבתם, והידיעות היסודיות אודות החגים, שהלימוד מביא לידי מעשה.

ואשר לכן הפליאה הכי גדולה - נוסף על הפליאה מכבר שאינם עוסקים כדבעי למהוי בהפצת הספרים בכלל - מה שלכל הפחות אינם משתדלים בהפצת הספרים שלנו שברוסית שהם ממש ענין חיוני הכרחי בשביל הרבה מהעולים הנ"ל.

לכן הנני לעורר שוב להתענין בזה בכל המרץ, ובפרט באשר ימי החנוכה ממשמשים ובאים, להשתדל תיכף בהפצת החוברת דחנוכה בכדי לעורר את הלבבות על הניסים שנעשו לאבותינו, ושיקיימו מצוות הדלקת נרות חנוכה מתוך הכרה אמיתית ושמחה.

נא להודיענו מהנעשה בהנ"ל בכלל ובפרט.

זירוז ההדפסה - אחריות הכי גדולה

בקיץ תש"ל עמל אחד מאנ"ש מעולי רוסיה, על פי הוראת מזכירות הרבי, לתרגם את הספר "עמנו" העוסק בהסטוריה של העם היהודי, בתרגום לרוסית. העבודה על תרגום ספר זה התארכה מכפי המתוכנן, ובי"ט תמוז כתב הרב וולף לרב חדקוב בנושא זה, "לוטה בזה מכתבו של . . המסביר הסחבת בעניני הדפסת הספר "עמנו" ברוסית".

במענה לכך, שיגר הרב חדקוב לרב וולף את האגרת הבאה, על נייר המכתבים של ה"מרכז לעניני חנוך", בז' מנחם אב תש"ל:

במענה למכתבו מ"ט תמוז בצירוף המכתב ע"ד הסחבת בהדפסת הספר. הטעמים הניתנים להסחבת בהדפסת הספר אינם מתקבלים כי בטח יש דרכים איך לזרז את המדפיסים. והלא הספר נחוץ הוא לא למלא בו את אוצרות הספרים אלא פשוט כדי שאלה שהשפה הזאת היא היחידית שמבינים אותה, יוכלו על ידי הספר הזה להכיר בתולדות עמנו כתובה על טהרת הקודש, ושעל ידי זה יתעורר בהם גאון יעקב, ויתקרבו ויתעודדו למילוי תפקידם, לימוד התורה וקיום המצוות.

ובאם כן, לא רק כל יום אלא גם כל שעה ורגע אשר נדחית הדפסת הספר יש בה משום אחריות הכי גדולה.

נא ונא לעשות כל האפשר לזירוז הדבר וכו', ות"ח למפרע.

סידור צרכי פסח

ברישום מג' ניסן תשל"ג, רושם הרב וולף את ההוראה הבאה מהרב חדקוב, כפי שנמסרה בשיחה הטלפונית מב' ניסן:

למסור למי ששייך לחזק הדבר, הגיעו מספר גדול של עולים ועכשיו מגיע ענין של פסח, לסדר להם כלים לפסח ושלא תהי' כל מניעה לזה, תהי' הוצאה מיוחדת של המוסדות המטפלים בזה, שיהי' התענינות עד"ז של אנ"ש ובכללות לעורר עד"ז.

לא פועלים להעלות יהודים ממרוקו

הוראה כללית בעניין ההתעסקות עם עולי מרוקו, מופיעה ברישום מ"ג כסלו תשמ"ב, מדברי הרב חדקוב לרב וולף בשיחה הטלפונית מ"ב כסלו:

למכתבנו מכ"ח חשון מאסיפת הנהלת הגג ע"ד הפעילות בין עולי מרוקו והפעילות לכנס לקראת יו"ד שבט הבעל"ט, היה מענה מכ"ק אדמו"ר שליט"א:

"צריך-להיות זהירות וביותר שלא יהיה הרושם (ח"ו) כאילו נשלחו אנשים לשם בשביל להוציא בני ישראל ממדינות ההם וכו' - נוסף - להמפורסם שנשלחו לייסד שם בי"ס ושיבות וכו' (וזה עתה ייסדו שם כולל) - מובנות התוצאות באם ח"ו תגיע לשם קס"ד כזו. וד"ל.

כמדומה נדפס במכ"ע דרשת ובהדגשה היפך הנ"ל!!".

עולי אתיופיה

בט"ז כסלו תשמ"ג כתב הרב וולף לרבי את הדברים הבאים¹¹:
 פנו אלינו מטעם עליית הנוער שנקבל בבית ספר למלאכה ילדים פלשיים. אנו
 העברנו השאלה לבי"ד רבני אנ"ש אנ"ש ורצו"ב תשובתם.
 אני חושש שמטעם עליית הנוער לא יחסכו מאמץ להשיג תעודה . . והנני שואלים
 האם באמת לקבל ילדים פלשיים או לנסות להתנער מזה.
 על מכתב זה השיב הרבי בכת"ק:

על הכתוב "לקבל ילדים פלשיים או לנסות להתנער מזה", מחק הרבי בקו
 את המילים "או לנסות", הקיף בעיגול המילים "להתנער מזה", והוסיף: בהחלט.

ילדי העולים

אחריות על קליטת הילדים

ברישום מי"ט אייר תשל"ב, רושם הרב וולף את הדברים הבאים שאמר הרב
 חדקוב בשיחה הטלפונית מיום קודם לכן:

מסרו שהגיע תלונה שהביאו ילדים ישר מאוירון העולים אל כפר חב"ד, ושם
 לא קבלום וחזרו בפחי נפש. לברר עד כמה שזה אמת, ואם כן הי', מי לקח על
 עצמו האחריות להחזרת ילדים אלו, והאם קורה כעין זה גם במקומות אחרים
 שלא מקבלים ילדים, ובמקום לשלוח ילדים לכפר חב"ד ואחר-כך להחזירם טוב
 יותר להגיד לממונים שישלחו ישר לחינוך העצמאי. ואם מצד מסירותם לחב"ד
 אינם רוצים להפנותם למקומות אחרים, הרי מוטב למסור כל ענין הקבלת פנים
 בנמל התעופה לאותם ששולחים לחנוך העצמאי או להפעילים (שאלנו ליתר
 פרטים, ואמרו שקבלו הודעה טלפונית ללא פרטים נוספים).

מילה וחינוך כשר

בט"ו אייר תשל"א רושם הרב וולף את ההוראות הבאות שמסר הרב חדקוב אודות
 ההתעסקות עם העולים החדשים:

בקשר לצא"ח ע"ד הבאים מרוסיה, האם נפגשים עמם לחזקם ביהדותם,
 שיפגשו אתם מי שיכולים לדבר וזה יתן חיזוק, ויש ביניהם שעדיין לא מלו בניהם

11. חלק נוסף ממכתב זה - ראה לעיל עמוד 41.

לברר עד"ז, ובקשר לחינוך הכשר להשגיח על זה כי החדשים לא תמיד יודעים שיש חינוך כשר. בארצות-הברית עושים רבות בזה ר"א פליסקין ותענוג לראות הפעולות בזה.

פדיון הבן לבכורים

בז' אלול תשל"ז רושם הרב וולף את הדברים הבאים שהתקבלו מהרב חדקוב בשבוע שלפני כן:

לעורר בענין עולים מרוסיה וכו' שישנם כאלו שמחוסר ידיעה לא עשו עדיין פדיון הבן לבכורים, ואולי לעורר זה גם בילדי הקיבוצים וכדו'.

זריזות בפעילות

באגרת מ"ג סיון תשל"א, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי, כותב הרב חדקוב לרב וולף:

במסגרת ההתעסקות לטובת העולים מרוסיה, אולי כדאי הי' להדפיס עלון ברכת השחר לילדים, יחד עם תרגום רוסי, בדוגמת החוברת המצו"ב, או כעין זו שכמדומני הוציאו לפני שנים אחדות באהקת"ו בלה"ק.

נא להיוועץ - ולהתדבר - עם המתאימים לחוו"ד בזה, ולהודיענו החלטתם בזה. והעיקר אשר מה שנחוץ לעשות בזה יעשו בהקדם, כי הלא כל יום שיקדימו בזה חשוב עד למאד. ולא רק בשביל חינוך הילדים שיחיו אלא שעל ידי זה בטח תבוא תועלת גם להגדולים שיחיו, ובפרט להאמהות שתחינה, שמדי יום ביומו תעסוקנה בזה עם ילדיהן שיחיו, ואגב תאמרנה גם הן עכ"פ קצת מהברכות.

קליטתם במוסדות חרדיים

באגרת קודש ששיגר הרבי לרב אפרים וולף בד' בניסן תשל"ב, והנושא את הכותרת "חשאי", כותב הרבי:

כשאי אפשר, מאיזו סיבה שתהי' - לקלוט התלמיד(ה) או העולה בכרם חב"ד - פשיטא שיש לעזורם שיוקלטו במוסדות חרדיים אחרים.

דאגה לילדי העולים מגרוזיה ובוכרה

ברישום מט"ז אדר תשל"ד, רושם הרב וולף את הדברים הבאים, כפי שנמסרו על ידי הרב חדקוב בשיחת הטלפון מ"ב אדר:

נתקבל הדו"ח של ר' שמחה גורודצקי ע"ד הילדים הבוכרים, האם יש מי שדואג לאחיותיהם.

ומה ע"ד הילדות בגיל יותר קטן, יש לדאוג שילכו למקום כשר באם אין מקום אצלנו. אותו הדבר לגבי הגרוזיניות ויש לצאת באקציה מיוחדת בזה, ולהודיע על כך לכ"ק אד"ש.

כרססת מילדי העולים

ברישום מא' דר"ח אלול תשל"ד, כותב הרב וולף את הדברים הבאים, מה שמסר הרב חדקוב בשיחת הטלפון מכ"ח מנחם אב:

בקשר לאסיפה שהיתה וההצעה למנות זוג שיבקרו אצל עולים חדשים בוכרים וגרוזינים, שיעשו בהזדמנות זו גם כרטיסיה מילדיהם של העולים אפוא הם לומדים וכו'. ענין זה שייך לר"י לייבוב.

עולים מבוגרים

אולפן לעולים מבוגרים

בכ"ח ניסן תש"ל, שיגר הרב חדקוב לרב וולף את האגרת הבאה, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי:

לפי הידיעות שהגיעו לכאן, הנה בתוך העולים החדשים המתיישבים ביישובים בכלל, ובנחלת הר חב"ד בפרט, הרבה מהמבוגרים אשר מסיבות הידועות הנה - למרות מסירת נפשם בשמירת היהדות - לא היתה בידם האפשרות להרבות גם בלימוד התורה.

ואשר לכן שאיפתם בעלותם לאהקת"ו למצוא מקום מתאים לגילם ולידיעותיהם הקודמות, לקבל עכ"פ איזה בסיס נכון בלימוד התורה וידיעת המצוות.

אשר לכן הי' כדאי ונכון מאד להשתדל לייסד למטרה הנ"ל אולפן ללימוד התורה (בעיקר תורה שבעל פה, כמובן) בנחלת הר חב"ד, אשר במשך שנה הראשונה (או ששה חדשים) לבואם לאהקת"ו יוכלו העולים החדשים ללמוד שם. ואשר בתקופה זו יתנו להם את כל צרכיהם, כנהוג באולפנים אחרים. כי במה גרע חלקם מאלה שזוכים לתנאים כנ"ל בשאר האולפנים אשר מסתפקים שם רק בלימוד השפה.

ואין ספק אשר המשרדים העוסקים בסידור האולפנים יבינו עד כמה שצדקה הצעה כזאת, וימלאו את בקשתכם בהקדם האפשרי.

נא להודיענו מכל הנעשה בזה.

פעילות עם מבוגרים

בי' טבת תשל"ט רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה בשיחה הטלפונית מהרב חדקוב:

לעורר את שמי"ר וצא"ח שישנם פליטים מבוגרים יותר מנוער שמגיעים ואין מי שיתעסק איתם, לדאוג שיהיה מי שיטפל לקרבם וכו', ויקבלו אותם אנשים ונשים וכו'.

עולי בוכרה

להתמסר לקליטת הבוכרים

ברישום מכ"ה חשון תשל"ג, כותב הרב וולף את דברי הרב חדקוב בשיחת הטלפון מכ"ד חשון:

יש להתמסר לענין הבוכרים, המודיע-אגו"י מחפש בוכרים ואיך הם מגיעים אליהם לאחר התקשרות של 50 שנה עם חב"ד, ומדוע הם לוקחים מאתנו אנשים ולא להיפך, צריך-להיות יותר שימת לב לכל ענין זה.

פעילות מאורגנת

ברישום מח' אלול תשל"ב, רושם הרב וולף מה שמסר לו הרב חדקוב בשיחה הטלפונית, באשר לפעילות לקליטת עולי בוכרה:

היות וקיים מכבר באה"ק ארגון של עולי בוכרה, ועתה יכול להיות שישלחו כסף עבור העולים החדשים אך הם אינם רשומים כאגודה והוותיקים יכולים לתבוע הכסף עבורם כי הם מאוגדים רשמית, וכנראה שישנם מאנ"ש הפועלים להקים ארגון מהעולים החדשים מבוכרה יש להסביר להם אחריות הענין והזהירות החייבת להיות, ושיהיה מאורגן היטב ולא בצורה פרטיזנית, והיות והדבר מפורסם יש לעשות בהקדם.

למסור לר"מ ניסלביץ שיעשה כראוי ובשקט.

(מה שנמסר שחמ"ה ועו"ד גרטנר מכינים תקנון לאגודה):

לברר עם ר"ש גורודצקי בדיוק, בכדי שלא יהיה סתירות ביניהם. ולפעול בשקט ובזריזות, ושלא יהיו שנים העושים אותו ענין, ושלא יהיו שני ארגוני בוכרים חדשים באם המכוון משניהם הוא אותו ענין.

אחריות על העליה מבוכה

עוד הוראות בעניין קליטת עליית יהודי בוכרה, מופיע ברישום מדברי הרב חזקוני מחודש כסלו תשל"ג, תחת הכותרת "סיכום הדברים ע"ד ההוראה הטלפונית בענין מכתבו של ר' גרשון שי' שיף, בענין קליטת נערים ונערות עולים ובפרט מבוכה בגיל 6-12":

(1) זכות בכורה לילדים שהוריהם גרים במקום שאין בית ספר דתי, אותם צריכים לקחת בכל אופן. גם אם הם בגיל 6-12 ואפילו כשאין מוסדות אחרים הרוצים לקלוט אותם.

(2) ע"ד ילדים שיש בית-ספר חינוך העצמאי (בערך) במקומם - באם לסדר משהוא כעין מעונות יום שהילדים יהיו שם כמה שעות - ולדאוג באם ההורים דווקא רוצים בפנימי, ובאם ישנם מקומות אחרים להתעניין לקבלם. ובפרט כשהם כבר בגיל קרוב לגיל שמקבלים אותם בעלית הנוער שאחר-כך נוכל לקבל תקציב מעלית הנוער.

בכלל צריך-להיות אחריות על עליה זו וצריכים לדאוג לילדים אלו.

ועד מיוחד לעולי בוכרה

ברישום מכ"ג טבת תשל"ג, רשם הרב וולף הוראות נוספות שמסר הרב חזקוני בשיחה הטלפונית מכ"ב טבת, אודות הפעילות הממוסדת בקליטת יהדות בוכרה:

לכתחילה תמך כ"ק אד"ש בארגון ועד מיוחד לעולי בוכרה במטרה שהם יתארגנו שיעמוד בפני עצמו ובהשפעת חב"ד כפי שהי' מקדם, ובכדי שלא יקדימו אחרים להקים ארגון כזה, ומובן שכל הפעולות בעניני הבוכרים הוא לתורה ויהדות ללא השפעה מפלגתית, ומכיון שר' שמחה גורודצקי ממונה על ועד זה ובאים אחרים מבלי רשותו יש מקום למחאה מדוע לא מתייעצים עם הועד וכו'. ומובן שבאופן רשמי אגו"י לא תעשה נגד חב"ד, ועל כן צריך לדבר עם הפעילים בענין זה באופן ישיר מדוע עושים זה ללא ידיעת חב"ד, ואנשי הועד יחד עם רמ"מ פוטרפס יבררו באם יש בעניין זה מפלגתיות.

העיקר הוא שיש לעשות פעולות ומחוסר פעולות עושים אחרים ולפעמים גם ענין שמביא טענות. כן גם בענין האקדמאים שהי' טענות שהביאו אקדמאים שחב"ד לא היתה מביאם, והתירוץ הוא שאף אחד לא עושה וכו', וכנ"ל העיקר שיש לעשות ולפעול.

לליובאוויטש עמדה משלה

עוד בעניין זה, הוסיף ומסר הרב חזקוני לרב וולף בשיחה הטלפונית מכ"ו טבת:

הנקודה הכללית היא שליובאוויטש עוזרת לבוכרים ואינה מפריעה לאף אחד לפעול, וגם אין רושם שכאילו מפריעה, אלא ברור הוא שליובאוויטש אינה מקושרת עם מפלגות, ובזמן כאשר יחידים שהם משתייכים לליובאוויטש ומופיעים בתור פרטים ואין מקשרים אותם רשמית עם ליובאוויטש אז יכולים להופיע, כשם שאיש פרטי יכול להיות במפלגה אף על פי שהוא ליובאוויטש.

באשר לפועל, כאשר יחיד שיש מקום לטעות ויזהוהו בתור ליובאוויטש אפילו שהוא מודיע שאינו מייצג ליובאוויטש אין מקום שיופיע, אולם אם אין מקום לטעות ולא יזהוהו עם ליובאוויטש יכול להופיע.

בפרט בענין דידן שעושים כדאשתקד, אולם צריך באווארינען שלא ייצא סניף של מפלגה מעין זה, אזי אין לחפות על הקיים ויש לומר שקיים וועד רשמי של בוכרים, ושיידעו לכל הפחות שזה דבר חדש, אבל אין ענין להפריע וגם הבוכרים יידעו שאין מפריעים, אלא יידעו שלליובאוויטש יש עמדה משלה, ואין עבודה משותפת עם אחרים אלא מותר לה לעזור לאחרים.

Cable: LUBAVITCH NEWYORK

770 EASTERN PARKWAY, BROOKLYN 12, N. Y.

שלום וברכה!

נא להודיענו מכל הנעשה בזה.

בברכת כס"ס

הרב ח.מ.א. חלקוב

ישיבת תומכי תמימים המרכזית

CENTRAL YESHIVAT TOMCHEI TMIMIM

מיוסדו של רבי אדמו"ר רבי יוסף יצחק וועקלנדינער זצ"ל (נפ' 1892) • תחת נשיאות רבי אדמו"ר רבי מנחם מענדל שליט"א שניאורסאהן מליובאוויטש
Established by the late Lubavitcher Rabbi Joseph I. Schneersohn of blessed memory • Under the Presidency of the Present Lubavitcher Rabbi Menachem M. Schneersohn

כתשובה נא לחתום

ב"ה לוד... י"ג כסלו... תש"מ ב

כבוד
הו"ח אי"א נו"נ וכו'
הרב ח.מ.א. שי' חדקוב

שלום רב וברכה!

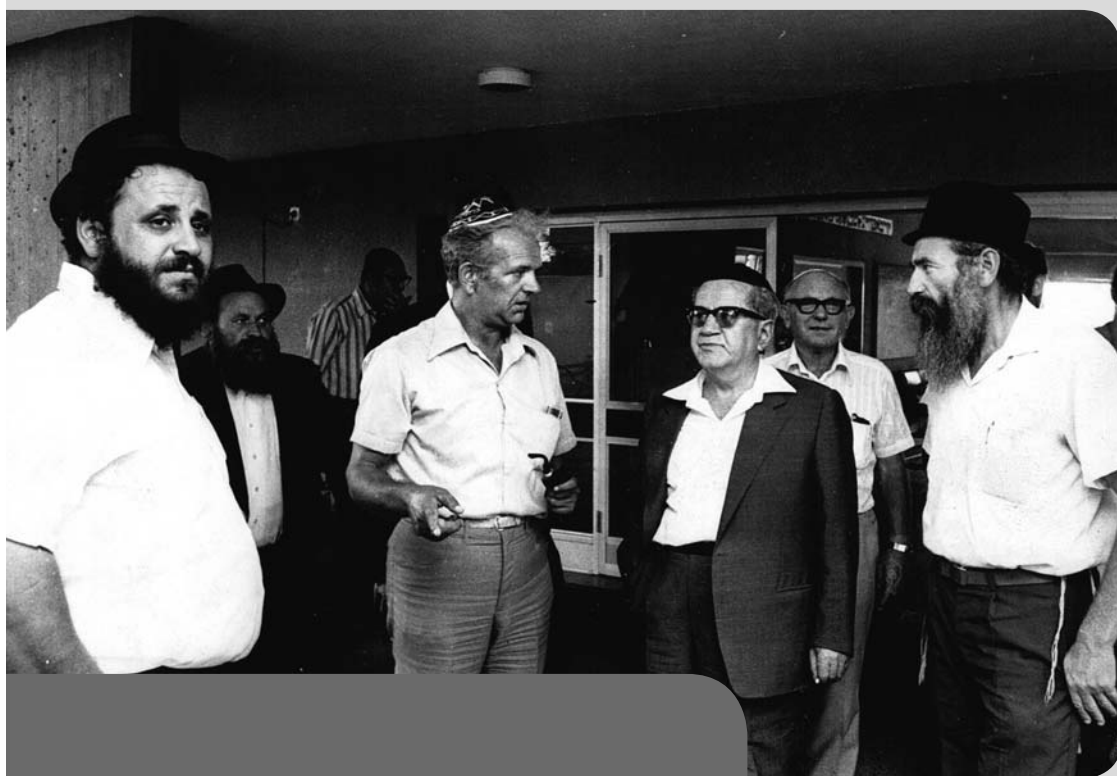
אחדה"ט כמשפט, הנני בזה לאשר קבלת הטלפון מאחמול, כדלקמן.
למכתבנו מכ"ח חשון מאסיפת הנהלת הגב ע"ד הפעילות בין עולי מאוקו והפעילות לכנס לקראת יו"ד שבט הכעל"ט, הי' מענה מכ"ק אדמו"ר שליט"א:
"צ"ל זהירות אכילות שלא יהי' הרושם (ח"ו) כאילו נשלחו אנשים
לשם בשביל להוציא בנ"י ממדינות ההם וכו' - גוסף - להמפורסם
נשלחו לייסד שם ביי"ם וישיבות וכו' (וז"ע ייסדו שם כולל)
- מובנות ההוצאות באם ח"ו חגיע לשם קס"ד כזו. וד"ל.
כמדומה נדפס במכ"ע דרשה ובהדגשה היפך הנ"ל!!".

כ"ק אד"ש הורה להר"י שי' לייבוב ע"ד מבצע חנוכה במסדים הכי גדולים, לכן ישחתפו בשני שליש מההוצאות באם זקוקים לזה. כמו"כ לעזור במבצע חנוכה ע"י אנשים. דברתי עד"ז עם הנהלת הישיבה בכפר חב"ד, וטובם שבישיבה יהי' הסדר עד יום ג', ובימים ד' ה' ו' ושבת של ימי החנוכה יוכלו הבחורים לצאת למבצע חנוכה.

בכבוד ובברכה כס"ס

אפרים וולף

מיוסד תב"ד: חיד 46 לוד. כתובת טלפונים: ישיבת תומכי תמימים • 054-2492, 054-26848
Shikun Chabad, P.O.B. 46 LOD, Cables: Yeshiva LOD Tel. 054-26848 — 054-2492

פעילות עם תיירים

עניין חשוב שחוזר ונשנה פעמים רבות בתכתובת העניפה שבין מזכירות הרבי ומשרד הישיבה בלוד, הוא נושא ביקורים של רבנים ואישי ציבור וכן נדיבי עם, מהארץ ומחו"ל, במוסדות חב"ד ובריכוזי חב"ד בארץ-הקודש.

על מבקרים אלה נמנים מגוון רחב מאוד של אישים שונים מיהדות העולם כמו חברי הסתדרות הרבנים בארצות הברית, עורכי עיתונים ועיתונאים יהודיים בארצות הברית, עסקנים ממדינות שונות העומדים בקשר עם השלוחים במדינותיהם, פרופסורים, שופטים, קבוצות של בני נוער ועוד.

כמה וכמה מטרות עמדו מאחורי ביקורים אלה, ובמיוחד יצירת רושם חיובי שיקרב אותם לכל ענייני ליובאוויטש ותהיה לכך תועלת למוסדות בארץ ולחב"ד בעולם בכלל אם מיד ואם בעתיד, הן על האורחים עצמם והן על מעגל שומעי לקחם, או קוראי העיתונים וכיו"ב.

לשוחח עם התלמידים בדברי תורה

בג' שבט תשכ"ט שיגר הרב חדקוב לרב וולף את האגרת הבאה, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי:

משלחת רבנים מאגודת הרבנים דארצה"ב וקאנאדא, ובראשה הרב שמחה שי' עלבערג, מתכוננת לטוס ביום א' הבע"ל לאהקת"ו בענינים ציבוריים.

אף שכפי הנראה ישהו באהקת"ו רק כעשרה ימים, בכ"ז יהיו מוכנים - באם יזמינם - לקבוע ערב אחד (אפשר ביום ב, ה' או מוצש"ק הבע"ל) לביקור בכפר חב"ד.

אשר לכן כדאי ונחוץ אשר אנ"ש שיחיו יקדימו לבקר את הרבנים הנ"ל בכלל, ואת הרב עלבערג שי' בפרט (כתובתם במלון המרכזי בירושלים עיהקת"ו), ולהזמינם וכו'. ולסדר לכתחילה אשר יקבלו שם פניהם כראוי, ויראו המוסדות וישאו ויתנו התלמידים אתם בתורה (וכמובן אשר מפני הכבוד כדאי לבקשם שגם הם יאמרו דברי תורה (איזה שיעור וכדומה), ובביקורם בזמן המתאים בטח יזמינו גם לסעוד וכו'.

נא להודיענו מכל הנעשה בזה.

העתק לר"ש חפר ור"ש מיידנצ'יק שיחיו. בודאי יתדברו ג' מקבלי המכתב הזה ביניהם, ויקבעו סדר המתאים למילוי הנ"ל.

לנצל השפעת הסופר על קוראיו

בי"א מרחשון תש"ל שיגר הרב חדקוב אל הרב שלמה מיידנצ'יק, יו"ר וועד כפר חב"ד, את האגרת הבאה, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי, עם העתק לרב וולף:

העתונאי הידוע, מר הערי גאלדין שי' (משארלאט, נארט קאראליינא, ארצה"ב), הודיע לנו כי מתכוון לבקר בקרוב את כפר חב"ד, וישהה שם כיום או יומיים כדי להכיר את המצב על אתר.

בהתאם לבקשתו להודיע ע"ד הנ"ל לכפר חב"ד, הצענו לו שבבואו שמה יפנה לכמ"ע.

ואף שידוע לנו שבכלל אין להעיר אתכם על הצורך לקרבו, כי הלא כך דרככם ביחס לכל הבאים, בכ"ז, יש לשים לב הפעם גם לעבודה זו, שעתונאי מפורסם הוא בכלל, ושמתכוון לכתוב ספר ע"ד החיים באהקת"ו בפרט.

וממילא, כמובן, הרושם הטוב שיקבל וכו' עלול להשפיע על כתביו וממילא על כל הקוראים ממאמריו וספריו, אשר נוגע זה לא רק להתרשמות טובה גרידא אלא לפעמים - וקרוב לודאי - להתקרבות לחב"ד, ולחזוק בקיום התומ"צ.

נא להודיענו מכל הנעשה בזה.

הרב חדקוב הוסיף ושיגר אגרת נוספת באותו יום אל הרב וולף, על נייר המכתבים של המזכירות:

מוסג"פ העתק מכתב ששלחנו להר"ש שי' מיידנצ'יק, אשר לפי הסדר זו היא הכתובת היחידה שהיינו צריכים להראות, מתאים לשאלתו.

אבל בטח כת"ר כתמיד במקרים כאלה יעמוד על המשמר להיות לעזר בקירוב הנ"ל, ובפרט שהמדובר הוא ע"ד איש כזה שבטח יצטרכו לדבר אתו גם באנגלית.

ונא להודיענו גם מצדו מהנעשה בזה.

ובכ"ה תמוז תש"ל, שיגר הרב חדקוב לרב וולף את האגרת הבאה, על נייר המכתבים של ה"מרכז לעניני חנוך":

ידידנו, אחד מחברי הסופרים של המל"ח, דר. גרשון שי' קרנזלער, טס היום, יחד עם זוגתו תחי', לחודש ימים, לביקור באהקת"ו (בטח מכירו כת"ר עכ"פ מכמה ספרים שחיבר ויצ"ל ע"י המל"ח).

בבקשה לקרבו ולהשתדל שעכ"פ במדה האפשרות בימי החופש יכיר במוסדותינו שבמקומות שונים. ישנה האפשרות שידווח את רשמי נסיעתו במאמרים באיזה עתונים דכאן.

הנ"ל מרצה ביניווערסיטיות בבאלטימאר, ואשר לכן כדאי אולי לנצלו גם בתור איש כזה.

הנ"ל הוא יליד המדינה שנולד בה כת"ר. ולכן אולי יוכלו לנצלו בחוגים השייכים לזה.

אין ספק שבמדה ידועה יוכל לעורר את הראוים להשפעתו בענין גירות כהלכה, ובפרט שבתור כזה שנמצא בעולם סטודענטים בארצה"ב, יוכל להעיד עד כמה ששינוי החוק נוגע לחיים הרוחניים של הסטודענטים היהודים שבארצה"ב.

באשר קשה לי לפנות אישית לכל אחד ואחד מהצריכים לעזור במילוי בקשתי הנ"ל, יכול כת"ר, אשר הוא היחידי שפונה אני אליו במכתב זה, למסור בשמי בקשתי גם לחבריו שיחיו שימצא לנכון.

ביקורים במוסדות חב"ד

בה' אייר תש"ל שיגר הרב חדקוב לרב וולף את האגרת הבאה, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי:

הרב ר' אברהם דוב שי' העכט, אשר בטח מכיר בו כת"ר מכבר, ואשר הוא רב בהקהילה הספרדית הכי גדולה בנויארק, נמצא כעת יחד עם קבוצת ספרדים מקהילתו שיחיו לביקור באהקת"ו.

הצעתי לפניו שיבקרו גם את נחלת הר חב"ד, אשר נוסף על התועלת הכללית שיכירו בהגרוזינים אשר מתחשבים אתם כספרדים, יש בזה גם התועלת למילוי הצעת כת"ר לפני זמן מה שאלה שפנו להרב העכט שי' בדבר תמיכה וכו' ידעו שייכותו לחב"ד.

בטח יקרב כת"ר את המתארחים ככל האפשר, וישתדל שהביקור יעשה עליהם רושם טוב. ומובן שעד כמה שאפשר ישתדל שיבקרו גם שאר מוסדות חב"ד, בכפר חב"ד, בלוד, ירושלים עיהקת"ו, וכמובן גם בהבית הכנסת בעיר העתיקה ת"ו.

נא להודיענו מכל הנעשה בזה, ות"ח למפרע.

בח' מרחשון תשל"א, שיגר הרב חדקוב אל הרב וולף את האגרת הבאה, על נייר המכתבים של ה"מרכז לעניני חנוך":

מר הארווי שי' ראטענבערג, אחד מסגני ראש העיר' דניו-יארק, ואשר מכירים אתם בו מהזמן שביקר את אהקת"ו לפני זמן מה - ואשר גם אמו שתחי' ביקרה לפני זמן מה את כפר חב"ד, טס אתמול בלילה, במוצש"ק, יחד עם זוגותו תחי' לאהקת"ו לשני שבועות.

מז 8 עד 12 נאוועמבער ימצאו במלון הילטאן, בתל אביב, וב14 או 15 נאוועמבער יהיו במלון קינג דייויד.

כידוע לכם ממה שכתבנו לכם לפני ביקורו הקודם, כדאי ונחוץ אשר תקרבו אותו ויבקר את כפר חב"ד, וכמובן טוב שיראה גם את מוסדות אחרים משלנו שיכולים לעשות עליו רושם טוב (השיכונים וכדומה).

והפעם לסדר אשר גם זוגתו תחיל' תבקר את המוסדות שיכולים לענין אותה, ובתוכם גם את הסמינר לנערות וכדומה.

...נא להודיענו מכל הנעשה בזה, ות"ח למפרע.

תועלת הכא והתם

ברישום מכ"ז מנחם אב תשל"ב, רושם הרב וולף את הדברים הבאים, מה שמסר הרב חדקוב בשיחה הטלפונית:

ביום ד' עומדים לבוא מושל ניו יורק רוקפלר ומר לפקוביץ (שיש לו סימפטיה לחב"ד) ומר הויזמן. באים לחמשה ימים ומטרתם היא הבחירות. להשתדל להתקשר על ידי הקונסוליה שיבואו לבקר (רצוי כולם, אך בעיקר המכוון למר לפקוביץ) בכפר חב"ד, ולהראות להם יחס יפה, וזה לתועלת הכא והתם. רוקפלר ולפקוביץ ברכו את כ"ק אדמו"ר שליט"א לי"א ניסן.

ברוב פאר והדר

בכ"ח שבט תשל"ז רושם הרב וולף את ההוראה הטלפונית הבאה שהתקבלה מהרב חדקוב בכ"ז שבט:

בענין ביקור המשלחת ממשדד החוץ בכפר חב"ד, להדגיש שיהיה ברוב פאר והדר, (א) משרד החוץ רוצה להראות וזה נוגע לפרסטיג' למשרד החינוך, (ב) באים אנשים ממדינות אחרות והביקור ישפיע גם-כן על אותם המדינות כי מספרים זאת בנציגויות אחרות, להקפיד על ענין הנקיון וכו' ושיהיה ברוב פאר והדר ושיהיה לזה שימת לב.

חוברת לתיירים אודות חב"ד

בט' אייר תשמ"מ רושם הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה יום קודם לכן:

לפני הקמת הארגון גג דובר ע"ד הו"ל של חוברת לתיירים, שיהיה לפחות באופן יפה לא פחות משל אחרים, שהתייר יראה מראש חוברת נאה וכו' לאיזה מקום הוא מגיע.

וואלף - לוד

Tel. HYacinth 3-9250-1
PResident 8-4600

CABLE ADDRESS: HAMELECH, NEW YORK

ב"ה

מרכז לעניני חנוך

מ.א. חסידות ויזשניצא MERKOS

CENTRAL ORGANIZATION FOR JEWISH EDUCATION

תחת נשיאות ב"ק אדמו"ר מליובאוויטש רבי מנחם מענדל שניאורסאהן שליט"א
מיסודו של ב"ק אדמו"ר רבי יוסף יצחק זצוקללה"ה נבנים זי"ע שניאורסאהן מליובאוויטש

Central Office
770 EASTERN PARKWAY • BROOKLYN, N. Y. 11213

ב"ה, כ"ה תמוז תש"ל
ברוקלין, נ.י.

הרה"ח הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ וכו'
מוה' אפרים שי'

שלום וברכה!

ידידנו, אחד מחברי הסופרים של המל"ח, דר. גרשון שי' קראנזלער, סס היום, יחד עם זוגתו תחי', לחודש ימים, לביקור אהבה"י. (בטח מכירו כת"ר עכ"פ מכמה ספרים שחיבר ויצ"ל ע"י המל"ח).

בבקשה לקרבו ולהשתדל שעכ"פ במדה האפשרות בימי החופש יכיר במסדותיו שבמקומות שונים. ישנה האפשרות שידו"ח את רשמי נסיעתו במאמרים באיזה עתונים דכאן.

הנ"ל מרצה ביוניווערסיטות בבאלטימאר, ואשר לכן כדאי אולי לנצלו גם בתור איש כזה.

הנ"ל הוא יליד המדינה שנולד בה כת"ר. ולכן אולי יוכלו לנצלו בחוגים השייכים לזה.

אין ספק שבמדה ידועה יוכל לעורר את הראוים להשפעתו בענין גירוש כהלכה, ובפרט שבתור כזה שנמצא בעולם סטודענטים בארצה"ב, יוכל להעיד עד כמה ששינוי החוק נוגע לחיים הרוחניים של הסטודענטים היהודים שבארצה"ב.

באשר קשה לי לפנות אישית לכאו"א מהצריכים לעזור במילוי בקשתי הנ"ל, יוכל כת"ר, אשר הוא היחידי שפונה אני אליו במכתב זה, למסור בשמי בקשתי גם לחבריו שיהיו שימצא לנכון.

כתובתו בירושלים רשומה לקמן.

ב"ה למפדע ובברכת כס"ס

הרב ח.מ.א. חקוב, מנהל

11/12/61 קראנזלער
אצל פינק
דשארדש וואשינגטאן 9
ירושלים

29338

עניינים שונים

דו"חות לרבי

בי"ז אלול תשל"א, רושם הרב וולף את ההוראות הבאות שנמסרו בשיחה הטלפונית מהרב חזקוני יום קודם לכן, באשר לאופן כתיבת הפ"נים ודו"חות הפעילות אל הרבי:

מסרתם בקשר לפדיונות מתלמידים יש להשתדל שיהיה כתוב בבירור השם ושם האם והמשפחה ולעורר עד"ז בשיבה, בבית ספר למלאכה, בתורת אמת, בקרית גת, בסמינר, בראשל"צ וברשת.

וכן בקשר לרשימות השונות של התלמידים המתעסקים ב"ופרצת" שיעשו רשימות משותפות לכל המתעסקים בפעולות ולא לכל פעולה רשימה נפרדת. יש לעשות רשימה עם רובריקות [=שורות, נושאים] ובכל ענין שעסק לעשות סימון, וע"כ אפשר לראות על מצב הפעולות של כל אחד ואחד וכן בקשר למשתתפי לימוד השיחות לא לכתוב כל יום לחוד.

פרסום זהות המשיח

ברישום מז' כסלו תשמ"ג, מופיעים הדברים הבאים, מה שמסר הרב חזקוני לרב וולף בשיחה הטלפונית מאותו יום:

באמת ה' צריך לטלפן אל הרב טרבניק. לא לחכות במסירת הדברים ושלא יהי' על ידי ממוצע אחר. לסדר השליחות באופן של תכלית הסודיות.

ע"ד החוברות של . . נתקבל היום מכתב ממנו . . בענין מה שאמרו להפסיק, והם מייסדים א"ע ממה שקבלו מהרבנים ומביאים רמב"ם וכו'.

למסור לרב ולשאול אותו האם זה על פי אישורו, האם הם הבינו טוב מה שהרב אמר להם, ואם אמת נכון הדבר איך מתאר א"ע הרושם איך יעשה זה רושם על ראש רבני החסידים, והדבר יבוא אליהם, ע"ד מיהו יהודי וכו', ולדוגמא האדמו"ר מגור. איך תוכלו להכנס ובאיזה רושם, איך יכול להיות אחרי פרסום "ולא תגורו", איך יוכל לקבל א"ע ויכול לפסוק ככה.

גאולה, ע"ד כ"ק אד"ש אהבת ישראל עכשיו אחדות ישראל, האם זה אחדות ישראל או זה יעשה ההיפך. באם זה לא יעשה אחדות זה לא יעזור לעניני גאולה. והאם זה לא יגרום להיפך והאם הם לקחו הכל בחשבון.

באם הם יאמרו שלא פסקו ככה אז צריכים למסור להם זאת, ואם כן אמרו צריכים לקרוא להם ולהפסיק כל הענין מן הקצה אל הקצה.

ובפרט שיכולים אנשים להוציא הכתב אחרי כמה שבועות ויכולים להראות, ככה יראו רבני ליובאוויטש.

הם . . וכו', בעצמם אמרו בתשובה על השאלה מה התגובה, הם ענו לא היתה תגובה. וממילא יכולים להמשיך. ואמרו שמפרסמים שזה "פנימי". לעשות "שיחה" וזה פנימי, באם זה שיחת אד"ש ילמדו ויביאו זה בפועל ויהי זה ב"פנימיות" שלכל אחד ואחד. וזה יהי' ההנהגה כמו שיהי' שדבר כאלו בא המשיח, ובאם זה ב"פנימיות" באם זה לא יצא לילדים וזה יביא לליצנות מהחוץ.

מה שלא תהיינה התוצאות ואצל העסקנים הם פארקאכט שלא מסתכלים על התוצאות, והרבנים צריכים להיות לא תגורו גם-כן כלפי "חסידים". ורב צריך לדעת מה לעשות והאם זה באמת והאם הם חשבו על התוצאות, והאם הרמב"ם חשב ככה בפסקו.

לא לגלות הענין אפילו בבית, ולמסור זה לרב והאם הרב אומר שזה אמת והאם הוא מוסר. ולתת הוראה לא להדפיס ולעשות.

מיהו יהודי - ענין של כל העולם

באגרת מר"ח שבט תשל"א, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי, כותב הרב חדקוב לרב וולף:

במענה למכתבו מט"ז טבת בדבר השאלה אם חב"ד יכולה לקבל על עצמה לעמוד בראש התנועה של פעולות ממשיות בשאלת מיהו יהודי, הנה אמנם יכולים אנו להיות המעוררים על חומר הדבר והנחיצות להתעסק בנוגע לביטול הגזירה, אבל המתעסקים בפועל צריכים להיות אחרים, כדי למנוע העברת קול (של המכוונים בזה) שכאילו אין הענין נוגע לכל הציבור כי אם זה רק "הידור" של חב"ד, ד"ל.

כיוצא בזה, בראשית חודש מנחם אב תשל"ג הגיע לארץ הקודש בשליחות הרבי, יו"ר צעירי אגודת חב"ד העולמית הרב דוד רסקין ז"ל, לעורר את הציבור באה"ק ל"שטורעם" מחודש בענייני חינוך. הרב רסקין התבקש לערוך מסיבת עיתונאים עם בואו ולהרעיש אודות נושא החינוך.

בעניין זה, רושם הרב וולף בב' מנחם אב תשל"ג את הדברים הבאים שמסר לו הרב חדקוב בעניין, בשיחת הטלפון יום קודם לכן:

לא כדאי לנצל את הפרעסע קונפירנץ [=מסיבת העיתונאים] בענין מיהו יהודי, כדי שלא יגידו שליובאוויטש רק טומעלט אין דעם, אלא זה ענין של כל העולם כולו וגם ליובאוויטש בתוך זה. אלא את ענין הפרעסע קונפירנץ צריך לנצל על החידוש של כ"ק אדמו"ר שליט"א בענין החינוך של הילדים לפני בר מצוה.

מצבת הר' ישראל ארי' לייב

ברישום מז' אלול תשל"ג, כותב הרב וולף את ההוראה הבאה שהתקבלה בשיחת הטלפון מהרב חדקוב מיום קודם לכן:

באם מצטבר חול על המצבה של אחיו של כ"ק אדמו"ר שליט"א בצפת לנקותו.

לימוד עם בנות ה"שירות הלאומי" - לא בשם חב"ד

בכ' מנ"א תשל"ו כותב הרב וולף לרב חדקוב את המכתב הבא:

אתמול התקשר אלי מר יעקב שני מקיבוץ שעלבים בענין 20 בנות ששולחים לעיר לוד מטעם שירות לאומי במטרה לתת שעורי עזר לתלמידים במקום, ובתור המשך לימודם במכללה בירושלים מקבלות בנות אלו בשעות אחר הצהריים שיעורים בלימודים שונים, והנ"ל ביקש שילמדו אתם על ידי אנ"ש שיעור בחסידות.

אני ראיתי שאלה זו כפוליטית, לא אספתי הג' אנשים לדון עד"ז אבל שאלתי חו"ד ר"ש חפר בטלפון, ואמר לי שאינו רואה בזה כל פסול כי מאי נפק"מ אם קוראים לנו מקיבוץ השומר הצעיר ללמוד חסידות ואז נענים להזמנה ומדוע כאן לא, מצד עצם הענין של לימוד חסידות.

ר"ש מיידנצ'יק אמר לי שלדעתו הגם שבאמת מארחים בכפר חב"ד חיילות וכו' ומדברים אתם בענייני נש"ק וכו', אבל בפרט זה באם מצד חב"ד ימסרו באופן רשמי שיעורים לבנות המשרתות בשירות לאומי הדבר יקבל כעין תוקף וגושפנקא מצד חב"ד לזה, ולכן סבור רש"מ שאולי כדאי שא' באופן פרטי יקבל על עצמו ללמוד אתם חסידות ושלא יהי' באופן רשמי משם חב"ד.

הנ"ל רוצים לקיים את השיעור בחסידות בבנין הספרי' בלוד. ונבקש באם נוכל לקבל חו"ד כת"ר באיזה אופן להתייחס לענין זה.

על מכתב זה הקיף הרבי בעיפרון את המילים "בתור המשך לימודם במכללה בירושלים מקבלות בנות אלו", וכן את השורה "באם מצד חב"ד ימסרו באופן רשמי שיעורים לבנות המשרתות בשירות לאומי הדבר יקבל כעין תוקף וגושפנקא מצד חב"ד לזה", וכן את המילים "כדאי שא' באופן פרטי יקבל על עצמו ללמוד אתם חסידות", היינו שהוראת הרבי הייתה ללמוד עמן באופן פרטי, כך שלא ייקרא שם חב"ד על לימודים אלו.

גמ"חים במושבים

בכ"ו מרחשון כותב הרב חדקוב אל הרב ליפא קורצוויל מקרית מלאכי, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי, עם העתק לרב וולף:
לשאלתו במכתבו מי"א תשרי אם במושבים צריכים גם כן לעשות גמ"חים, פשוט שצריכים לזה. וכשיפתחו - יופתעו עד כמה הי' נצרך זה.

אוניות "צים"

בב' כסלו תשכ"ח, שיגר הרב חדקוב אל הרב וולף את האגרת הבאה, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי:
זה עתה נתקבלו מכת"ר הניירות ששלח לנו בקשר עם משלוח ספרים לכאן על ידי "צים", מה שעורר אצלי תמהון גדול, לאחר שידוע שאוניות צים אינן נמנעות מלנסוע בשבתות. ונא להודיענו פירוש הדבר, בתודה.

המנעות מניגוני קרליבך

בז' בניסן תש"ל נערך "ערב חב"ד" ב"בניני האומה" בירושלים, ובו הושמעו גם מניגוני קרליבך. ברישום השיחה טלפונית מא' אייר תש"ל, רושם הרב וולף את מה שמסר הרב חדקוב בעניין:
בקשר לערב חב"ד בירושלים, שאלתם מי סידר סדר הניגונים, אמרנו כי הי' יד חופשית למנגנים. לא לפרסום ולעתיד מסרתם כי יש להימנע מלהשמיע ניגוני קרליבך, יש לו ווילדע שיטות, וצריך זהירות בקשר לקופוזיציע שלו, שזה נכנס בעולם.

ניגון ד' בבות

במרכזו של ה"ערב חב"ד" האמור, נוגנו אחדים מניגוני חב"ד ובכלל זה ניגון ד' בבות. כעבור חודשים אחדים, הפיקה חברת סי.בי.אס. בשיתוף פעולה עם מארגני ה"ערב חב"ד" תקליט מערב זה, ובתקליט הושמע גם הקלטת הניגון ד' בבות.
בהקשר לכך, רושם הרב וולף בי"ז מנחם אב את ההוראה הבאה, שהתקבלה בשיחה הטלפונית יום קודם לכן:
בקשר לתקליטים, בקשר לניגון אדמו"ר הזקן מכיון שכבר הוקלט יכול להתפרסם, ובכלל בענין התקליט מסרתם דברי המדרש על הפסוק ודגלו עלי אהבה, וזה יהי' תשובה לשאלת חסידים בזה.

ישיבת תומכי תמימים המרכזית CENTRAL YESHIVAT TOMCHEI TMIMIM

מיסודו של רבי אדמו"ר רבי יוסף יצחק צוקלנדר זצ"ל נגיד מליובאוויטש • תחת נשיאות רבי אדמו"ר רבי מנחם מענדל שליט"א שניאורסאהן מליובאוויטש
Established by the late Lubovitcher Rabbi Joseph I. Schneersohn of blessed memory • Under the Presidency of the Present Lubovitcher Rabbi Menachem M. Schneersohn

בתשובה או לחופשי

ב"ה לוד... ז' כסלו... תש"מ 2

דברי הרב הדקוב שיחי' בטלפון להר"א שי' וולף, ז' כסלו תשכ"ב.

באמת הי' צריך לטלפן אל הרב טרביניק. לא להכות בסכירת הדברים ושא
יהי' ע"י סכוצע אחר. לסדר העליות באופן של תכלית הסודיות.

ע"ד הזכרונות של... נתקבל היום סכתב סטנו, בענין
הטאטרו להפסיק, והם מייסדים א"ע סמה שקבלו מהרבנים ומביאים רכב"ס
וכו'.

למסור לרב ולשאול אותו האם זה עפ"י אישורו, האם הם הבינו טוב מה
שהרב אמר להם, ואם אסר נכון הדבר אין סתאר א"ע הרושם אין יעשה זה
רושם על ראש רבני החסידים, והדבר יבוא אליהם, ע"ד כיהו יהודי וכו',
ולדוגמא האדמו"ר סגור. אין תוכלו להכנס ובאיזה רושם, אין יכול
להיות אחרי פרסום "ולא תגורו", אין יבצל לקבל א"ע ויכול למסור ככה.

באולה, ע"ד כ"ק אד"ש אחבה ישראל עכסיו אחרות ישראל, האם זה אחרות
ישראל או זה יעשה ההיפך. באם זה לא יעשה אחרות זה לא יעזור לעניני
באולה. והאם זה לא יגרום להיפך והאם הם לקחו הכל בחשבון.

באם הם יאמרו שלא פסקו ככה אז צריכים למסור להם זאת, ואם כן אמרו
צריכים לקרוא להם ולהפסיק כל הענין כן הקצת אל הקצה.

ובפרט שיכולים אנשים להוציא אחרים כמה שבועות ויכולים להראות,
ככה יראו רבני ליובאוויטש.

הם, וכו', בעצמם אמרו בתשובה על השאלה מה התגובה, הם ענו לא
היתה תגובה. ומפילא יכולים להסיר? ואמרו שפרסמים שזה "פנימים".
לעשות "שיחה" וזה פנימים, באם זה שיחה אד"ש ילמדו ויביאו זה בסועל
ויהי' זה ב"פנימיות" של כאו"א, וזה יהי' ההנהגה כטו שיחי' שדבר
כאלו בא המשיח, ובאם זה ב"פנימיות" באם זה לא יבא לילדים וזה יביא
לליצנות מהחזק.

בה שלא תהיינה התוצאות ואצל העסקנים הם פארקאט שלא מסתכלים על
התוצאות, והרבנים צ"ל לא תגורו ג"כ כלפי "חסידים". ורב צריך לדעת
מה לעשות והאם זה באמת והאם הם חשבו על התוצאות, והאם הרטב"ס חשב
ככה בפסקו.

לא לגלות הענין אפילו בבית, ולמסור זה לרב והאם אומר יזה אמת
והאם הוא סוסר. ולתת הוראה לא להדפיס ולעשות.

לע"נ
הרה"ח ר' **רפאל עמוס**
ב"ר **אהרן ע"ה**
קרניאל

עסק בחינוך בני ובנות ישראל
במסירה ונתינה עשרות שנים
ב"רשת אהלי יוסף יצחק" ובבית הספר למלאכה

נלב"ע י"ז טבת תשס"ז

.

הוקדש ע"י
חתנו ר' **שניאור זלמן**
ובתו מ' **לאה** ובני ביתם שיחיו
וולף

לע"נ
הרה"ח הרה"ת
ר' שלום דובער ע"ה
וולף

איש נלבב ובעל מידות תרומיות
זכה להיות ממנהלי מוסדות חב"ד באה"ק משך עשירות בשנים,
מסר נפשו לטובת אנ"ש והתמימים ומוסדות חב"ד,
הגן ברוחו ובנפשו על קודשי עמנו בשליחות כ"ק אדמו"ר
בענייני גיור כהלכה ושלימות הארץ,
פרסם ברמה את דברי כ"ק אדמו"ר וענייני חב"ד עשירות בשנים
באמונה בתום ביושר ובמסירות,
זכה להעמיד דור ישרים יבורך עוסקים בשליחות ובדרכי החסידות

נפטר בדמי ימיו בן נ"ו שנים,
בצאת שבת קודש פ' בראשית לסדר "ואיננו כי לקח אותנו אלוקים",
אור לל' תשרי, א' דראש חודש חשון, ה'תשס"א

ת.נ.צ.ב.ה.

•

הוקדש ע"י
בנו ר' שניאור זלמן
וכלתו מ' לאה ובני ביתם שיחיו
וולף

לע"נ
הרה"ח הנעלה אי"א נו"מ
עוסק בצ"צ רב פעלים
מקושר לכ"ק רבותינו נשיאינו זי"ע
הרה"ת ר' **אפרים** ב"ר **בנימין** ע"ה
וולף

מנהל מרכז ישיבות תומכי תמימים בארה"ק ת"ו ובתי ספר למלאכה,
יו"ר אגודת חסידי חב"ד, מרכז לעניני חנוך,
מחנה ישראל והוצאת הספרים קה"ת בארה"ק ת"ו,
ובא כחו של כ"ק אדמו"ר זי"ע נשיא דורנו
בארה"ק ת"ו למעלה מיובל שנים

נלב"ע ביום ד' לסדר "ואנשי קודש תהיון לי"
כ"ו שבט ה'תשס"ג

ת.נ.צ.ב.ה.